УЧИТЕЛЬТЪ БЕИНСА ДУНО

ВСЕ ЩО Е ПИСАНО

НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

1917 г.

УЧИТЕЛЬТЪ БЕИНСА ДУНО

ВСЕ ЩО Е ПИСАНО

НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

1917 г.

ВСЕ ЩО Е ПИСАНО

„Защото тѣзи сѫ дни на отмъщение,
за да се изпълни все що е писано.“
(Ев. отъ Лука, гл. 21, ст. 22)

Думата „отмъщение“ звучи нѣкакъ си странно, тя не е на мѣстото си. По-добра дума отъ нея въ български езикъ нѣма, такава нѣма даже и въ другитѣ езици. Тази дума може да се замѣни съ думата „счетъ“, „равносмѣтка“, „ликвидиране“, „равновѣсие“. Христосъ, когото считаха и считатъ за идеалъ по чувства, мисли, стрѣмежъ, е казалъ нѣкои нѣща много горчиви. Християнитѣ разбиратъ християнството в това да грѣшишъ, да правишъ каквото искашъ и да не давашъ никакъв отчетъ прѣдъ Бога. Така разбиратъ тѣ идеаленъ животъ, да грѣшишъ и за всичко да ти се прощава, обаче животътъ не се състои въ грѣхове, прѣгрѣшения. Грѣхътъ е една случайность въ живота. Тази случайность нѣкога произтича несъзнателно, а нѣкога – съзнателно, тъй че грѣхътъ бива съзнателенъ и несъзнателенъ или както адвокатитѣ често пѫти казватъ, че едно прѣстѫпление е съ умисълъ или безъ умисълъ. Всички хора, които сега сѫществуватъ на земята, сѫществуватъ по една необходимость на своето развитие. Тѣ сѫ опредѣлени да завладѣятъ земята, животнитѣ, птицитѣ, рибитѣ, такова е тѣхното прѣдназначение. Да завладѣешъ значи да туришъ редъ и порядъкъ, да обработвашъ земята.

Този стихъ има широко и двояко значение: по отношение човѣчеството; личния животъ на човѣка и по отношение вашето тѣло. Тѣлото на човѣка, това е неговата земя и всички животни сѫ вѫтрѣ въ него: и риби, и млѣкопитающи, и птици. Всичко това човѣкъ трѣбва да завладѣе, но понеже тѣ принадлежатъ на другъ господарь, той ще бѫде отговоренъ за тѣхъ. Христосъ казва на едно мѣсто въ Писанието: „Тѣзи овци Твои бѣха, Ти на мене ги даде, затова азъ полагамъ живота си за тѣхъ.“ Слѣдователно когато Господь дава на човѣка власть, тази власть е придружена съ извѣстна отговорность.

Всички хора искатъ да бѫдатъ силни, но тази сила е потрѣбна за извършване на работа, другадѣ тази сила нѣма смисълъ. Месояднитѣ животни, които сѫ добили голѣма сила, добили сѫ я само чрѣзъ упражнение. Силата постепенно иде въ свѣта, сѫщо така и всички дарби,

способности, които човѣкъ има, постепенно се развиватъ, не изникватъ изведнъжъ. Знаете ли, колко хиляди години, колко милиони години сѫ потрѣбни на гѫсеницата, за да достигне отъ яйце въ пеперуда? Съврѣменнитѣ естественици не може да опрѣдѣлятъ колко години е потрѣбно на гѫсеницата да научи това изкуство да си прави пера, да се научи да преде и т.н. Ще кажете: „То ѝ е дадено отъ Бога.“ Не, тази гѫсеница се учила милиони години и се прѣраждала, прѣраждала, докато достигнала положение отъ гѫсеница въ пеперуда. Онѣзи отъ васъ, които искатъ знания, нека взематъ единъ микроскопъ и да наблюдаватъ подъ него едно бубено сѣме, да видят неговото развитие, да видятъ какъвъ процесъ ще стане вѫтрѣ въ него. За да се измѣни положението на това сѣменце, необходимо е малко топлина, която да диференцира тѣзи клѣтки и тѣ ще започнатъ да се дѣлятъ по на двѣ и ще се образува едно малко червейче, въ което ще се развие едно малко стомахче, нерви, артерии, нервна система и то ще започне да живѣе единъ съзнателенъ животъ на небето, а несъзнателенъ на земята. Съ това се обуславя разликата между хората и червеитѣ, гѫсеницитѣ. Хората живѣятъ на земята съзнателенъ животъ, а червеитѣ живѣятъ на земята несъзнателенъ, а на небето съзнателенъ животъ.

Христосъ казва: „Кѫдѣто ти бѫде сърдцето, тамъ ще бѫдешъ и ти.“ Човѣкъ се отдѣлилъ отъ Бога и излѣзълъ да странствува, като блудния синъ въ притчата. Има право да странствува; има право да изяде богатството на баща си, има право да живѣе между разпуснати жени и приятели; има право, слѣдъ всичко това, да стане свинарь и да остане голъ, съ разпокѫсани гащи и най-послѣ, като дойде въ съзнание, да каже; „На колко ратаи баща ми дава хлѣбъ, а азъ ходя голъ и босъ.“ Ще си вземе тояжката и ще отиде при баща си и ще каже: „Съгрѣшихъ прѣдъ тебе и прѣдъ Бога, прости ме!“ И баща му има право да заколи едно теле и да приеме сина си. И братъ му има право да се сърди и да каже: „Този изядникъ изхарчи толкова пари, завърши странствуването си и като дойде, баща му заколи най-хубавото теле за него.“ Това е сѫдбата на всѣки човѣкъ, този процесъ става сега въ свѣта.

Идването на Сина человѣчески ще се тълкува съ онова велико съзнание, което съ голѣма сила ще дойде отгорѣ и тогава ще плачете. Разбира се, като се намѣришъ голъ, босъ, гладенъ, ще плачешъ. Нѣкои казватъ: „Като дойде Христосъ, ще бѫде много лошо, много страшно.“ Ама три дни като стоишъ гладенъ, ще почнешъ да плачешъ, ще размишлявашъ,

че идва Синъ человѣчески съ ангели. Кои сѫ ангелитѣ?

Ще видишъ тогава послѣдствията на онзи животъ, който си живѣлъ. Ще видишъ не само сегашния си животъ, но и другитѣ. Така бѣше и съ блудния синъ, той прѣсмѣтна всичкитѣ си дни прѣзъ живота и всѣки день бѣше за него единъ животъ. Така и вие тукъ, колко пѫти сте живѣли, колко пѫти сте слизали и сте се качвали, колко пѫти сте яли и пили, а сега сте осиромашели и казвате: „Какво да правимъ сега?“ Рекохъ, ще отидешъ да станешъ свинарь. – „Хубаво, готовъ съмъ да стана, но не ни даватъ рошкови, какво да правимъ?“ – Ще вземешъ тояжката си и ще се върнешъ при баща си. – „Дали ще ме приеме?“ – То е Негово право. Ако се върнете при Баща си, Той ще ви приеме. – „Но Баща ми ще ме види тъй одрипанъ, какъ ще се прѣдставя прѣдъ Него?“ Той и така ще ви приеме. Толкова по-добрѣ, защото тѣзи дрипели бѣха по-рано вѫтрѣ въ тебе скрити, а сега сѫ отъ вънъ. Благодари на Бога, че стана уменъ човѣкъ, че си отвънъ дрипавъ и голъ. (Разумниятъ животъ е влѣзълъ вѫтрѣ въ такъвъ човѣкъ.) Ще се върнешъ при Баща си и ще кажешъ: „Научихъ, че въ Твоята книга е писано, да се въздаде всѣкиму, каквото е заслужено. Научихъ този великъ законъ.“

Тѣзи думи на Христа иматъ значение и къмъ съврѣменнитѣ народи и къмъ съврѣменното общество. Съврѣменнитѣ европейски народи ще оголѣятъ, ще изгубятъ силата си, ще настане гладъ, нѣма да има прасета, говеда, па и по-малко кокошки, пуйки ще останатъ, всички тѣзи нѣща ще се намалятъ. Когато се намали и хлѣба, когато се дава само по 1/4 кг., когато не ядете по три дни, ще кажете: „Защо дойдоха тѣзи нѣща до главата ни“, и ще помислите, че има нѣкой виноватъ въ тази работа. Нѣма виновни други, освѣнъ всѣки самъ за себе си. Нима онѣзи жени и твои приятели, които ядоха и пиха съ тебе, сѫ виновати за нѣщо? Ти имъ достави срѣдства, тѣ бѣха твои гости, направи си удоволствието да се повеселишъ съ тѣхъ, а сега нѣма защо да се сърдишъ. Законътъ на възмездието е необходимъ, тъй като той изправя хората.

Сега вие се приготовлявате, като умрете, да отидете въ другъ свѣтъ. Азъ ще ви запитамъ всички, и учени и неучени: отъ една ябълка, като падне единъ незрѣлъ плодъ, кѫдѣ ще отиде? Ще излѣзе ли тази ябълка на пазара, ще се сложи ли на нѣкоя царска трапеза, ще удоволствува ли тя нѣкое невинно дѣте да вкуси отъ нейния сокъ? – Не. Този незрѣлъ плодъ ще остане да гние при коренитѣ на това дърво и ще трѣбва отново да се върне. За такъвъ плодъ нѣма небе, нѣма онзи свѣтъ – онзи свѣтъ е този

свѣтъ. Този свѣтъ е свѣта на безпорядъка, развитието, ще се учишъ тука и като свършишъ гимназията, университетъ, ще влѣзешъ въ онзи свѣтъ и ще ти дадатъ работа. Ако не свършишъ гимназия и университетъ, нѣма да отидешъ на онзи свѣтъ и нѣма да ти дадатъ работа, защото тамъ всѣки трѣбва да си върши добрѣ работата, която му се опрѣдѣли. Може да ви подържатъ тамъ 2–3 дни, но ще ви запитатъ каква работа може да вършите. Една баба отъ Варна, сънувала една вечерь, че отишла на онзи свѣтъ и се намѣрила прѣдъ една голѣма зелена маса, на която стояли бѣлобради старци и прѣдъ тѣхъ разгърната една книга, която тѣ разглеждали. Тѣ я попитали: „Бабо, ти знаешъ ли да четешъ?“ – „Не зная, синко.“ – „Е, като не знаешъ, на този святъ ще носишъ вода“, ѝ отговорили те.

На този свѣть може да си билъ царь, но не знаешъ ли да четешъ, на онзи свѣть ще носишъ вода. Човѣкъ въ своя животъ на земята минава прѣзъ три стадии. Първоначалниятъ животъ е въ стомаха и тогава хората разсѫждаватъ споредъ законитѣ на стомаха. Дава се угощение, канятъ се гоститѣ. Започва първото меню: супа отъ пиле съ оризъ. Нареждатъ се наоколо трапезата гости, всички доволни отъ отличната супа. Второ меню: хубаво опечено пиле, съ онѣзи зачервени крачка, като го погледнешъ, казвашъ си: „Благословение Господне е това.“ Трето меню: пуйка пълнена съ оризъ и стафиди и си казвате, като хапнете отъ нея: „Колко е великъ Господь!“ Слѣдъ тази пуйка една чаша винце да се изпие, колко е хубаво така, развеселява се сърдцето на човѣка. Четвърто меню: пражоли отъ рибицитѣ на свинско месо, отгорѣ полѣти съ малко хрѣнъ. Слѣдъ тѣхъ малко винце, ракийка. Тъй се разбира живота, ето защо е дошълъ човѣкъ на земята.

Това е сѫдбата на свѣта. Така човѣкъ започва да завладѣва първо кокошкитѣ, пуйкитѣ, свинетѣ и всичко това се събира вѫтрѣ въ него. Захващатъ всички тѣзи животни да го питатъ: „Господарю, какво да работимъ?“ Свинетѣ започватъ да ровятъ въ стомаха му, волътъ започва да рита, кокошкитѣ – ровятъ, пуйкитѣ се перятъ въ стомаха. Разстройва се стомахътъ на господаря и викатъ лѣкарь. Господарьтъ страда. Азъ рекохъ, тѣзи животни не може да се помирятъ вѫтрѣ въ тебе и затова стомахътъ ти се развалилъ. Слѣдъ това настѫпва повръщане навънъ и се освобождавашъ. Азъ тълкувамъ думата „повръщане“ въ другъ смисълъ, за мене тя е синонимна. Когато нѣкой прѣяде, той повръща. Когато имашъ неприятни чувства, отъ това какво ти казалъ единъ или другъ, ще гледашъ да ги повърнешъ назадъ. Съврѣменнитѣ хора тръгнатъ нѣкѫдѣ по кѫщитѣ и

започватъ да разказватъ: „Азъ ядохъ днесъ една кокошка, но бѣше миризлива.“ И този, който е ялъ отъ сѫщото ядене, ще се разстрои и ще започне да го разказва и той нѣкѫдѣ, за да го изхвърли навънъ. Това е сѫдбата. Устата е създадена да влиза прѣзъ нея храната, но не и да излиза. Всѣка мисъль и желание трѣбва да влѣзатъ отъ едно мѣсто, а да излѣзатъ отъ друго. Двѣ врати има у човѣка. Зароди се извѣстна идея у тебе, тя трѣбва да излѣзе прѣзъ твоитѣ рѫцѣ. Само хубави работи трѣбва да излѣзатъ прѣзъ устата. Никога човѣкъ не трѣбва да допусне на езика си да каже нѣкоя лоша дума, защото за всѣка праздна дума хората ще ти дадатъ отговоръ.

Вие сте въ свръзка съ онѣзи, които сѫ заминали на онзи свѣтъ, а именно съ ангелитѣ, светиитѣ, а тѣ сѫ около 60 милиарда и между тѣхъ има сѫщества, които сѫ сто пѫти по-учени отъ тѣзи, които сѫ на земята и за всѣка ваша постѫпка тѣ си иматъ книги, въ които си държатъ счетъ, смѣтка, както това правятъ търговцитѣ. Ти идешъ на земята, раждашъ се, хранишъ се, изразходвашъ толкова кислородъ, водородъ, желѣзо, злато, сребро, фосфоръ – всички тѣзи елементи се турватъ въ смѣтката ти, споредъ колкото струватъ. Сѫщо така се изчислява и енергията, която се взима отъ слънцето, за което има специални електромѣри, знаятъ всичко, което си иждивялъ и слѣдъ като си живѣлъ 100 години, знаете ли колко струвате на Бога? – Сто милиона лева струвате на Господа. Идвате на земята сто пѫти и все по толкова милиони струвате, смѣтнете колко прави всичко това. Ето какъ се раждатъ вашитѣ грѣхове и тогава ще ви покажатъ на една книга колко ви сѫ грѣховетѣ. Харчили сте, харчили сте и сега вече трѣбва да се спрѣте, защото иначе Господь ще каже: „Отъ сега нататъкъ на този човѣкъ не се позволява да се прѣражда, нѣма нито едно добро написано въ книгата.“ Най-голѣмото нещастие въ свѣта е да те лишатъ отъ правото да се прѣраждашъ, т.е. да ти забранятъ да дохождашъ на земята. Това църквата го нарича „вѣчно мѫчение“, да бѫдешъ вѣчно затворенъ.

Сега Синъ Человѣчески иде отъ небето за добритѣ хора. Той не иде да сѫди праведнитѣ, а да ги освободи. Тази разумна сила, която иде въ свѣта, ще унищожи всички лоши хора. Прѣди хиляди години е имало много повече месоядни животни, отколкото сега и тѣ сѫ били много по-голѣми, по-едри отъ сегашнитѣ, но постепенно тѣ изчезватъ и се замѣнятъ съ по-малки. Мѣсто за злото въ свѣта нѣма, то е нѣщо прѣходно или казано въ научна смисъль: всички онѣзи земни идеали, човѣшки идеали, ще изчезнатъ. Всѣка мисъль, всѣко желание, което не е направено по образъ,

какъвто Богъ първоначално му е далъ, ще се унищожи. Вие може да имате сто дѣца, но каква полза отъ тѣхъ, ако не сте ги научили на Божия законъ? Каква полза отъ такива дѣца, ако любовьта не е насадена у тѣхъ, защото тя е единъ великъ стимулъ. Отъ любовьта се ражда вѣрата и надеждата, но безъ това първоначално вѫтрѣшно побуждение у васъ не може да се зароди никаква вѣра и надежда.

Тази любовь, която Богъ има, го заставя да дойде въ свѣта, въ своя свѣтъ. Знаете ли кога идва Господь въ свѣта? – Той идва въ най-голѣмитѣ кризи. Всѣки 2 000 или 2 500 години Той посѣщава свѣта въ единъ или другъ смисълъ. Всички, които сте тукъ събрани, па и тѣзи, които сѫ извънъ България, въ Германия, Англия, Франция всички сѫ живѣли и по-рано. Ние знаемъ кои сѫ германцитѣ, кои руситѣ, италианцитѣ, гърцитѣ, българитѣ, англичанитѣ – всички тѣзи народи сѫ днесъ съ нови имена, но ние знаемъ какъ сѫ живѣли тѣ прѣди 1000, 10 000, 1 000 000 години и т.н. Църквата казва, че откакъ човѣкъ живѣе има 8 000 години. Окултиститѣ казватъ, че откакъ човѣкъ се явилъ на земята има 18 000 000 години, за които години Богъ не иска отчетъ. Богъ иде на земята да я изоре и всички растения, които досега не сѫ могли да си създадатъ подходящо тѣло, ще ги изкорени. Затова Христосъ казва: Всѣко дърво, което не съгради подходящо тѣло, ще бѫде изкоренено, всѣки човѣкъ, който не обедини Истината, Божествената Любовь, ще бѫде изкорененъ, защото вънъ отъ Любовьта нѣма животъ. Едно дърво на камъни не може да живѣе, трѣбва му почва, пръсть. Цѣлиятъ този дългъ животъ, прѣзъ който сте минали, вие сте работили, за да си набавите почва, пръсть. Всичкитѣ ви грѣхове показватъ, че вие сте си създали почвата и Господь пита: „Можете ли да създадете при тѣзи условия животъ, можете ли да си свършите работата?“

Както земледѣлецътъ оре нивата си, така и вие ще почнете да орете вашитѣ грѣхове. Подъ думата „грѣхъ“ се разбира всичко онова богатство, което е складирано у васъ и се е развалило и за да се освободите отъ тази развала, вие трѣбва да прѣобърнете нѣколко пѫти почвата, за да я направите плодоносна. Знаете ли какъ земледѣлцитѣ обработватъ нивитѣ си? Тѣ ги прѣобръщатъ и ги оставятъ да стоятъ нѣколко врѣме на слънце да се печатъ, за да се оплодотвори почвата. По сѫщия начинъ Господь изпраща страдания, чрѣзъ които да се оплодотвори нашата почва. Страданието е плуга, чрѣзъ който ще се изоре нашата почва, нашитѣ мисли и така съ хиляди години ще дѣйствува върху насъ, докато най-послѣ ние се оплодотворимъ. Съ хиляди години ще дѣйствува върху насъ Божествената

Любовь, докато ни оплодотвори.

Най-първо ще сме недоволни. Какъвъ е плодътъ най-напрѣдъ? Той е киселъ, сърдитъ, но слѣдъ като го нагрѣе малко слънцето, става по-малко киселъ, по-малко сърдитъ и най-послѣ става сладъкъ. Когато нѣкой отъ васъ е киселъ, недоволенъ, той е още въ зародиша си. Рекохъ, не му се сърдете, той е едва завързалъ, слѣдъ десеть Божествени години той ще стане сладъкъ. Стига вашето сърдене да е принципално, да не приличате на онзи българинъ, който ималъ обичай, когато не мисли за нищо, взима си една пръчка, дѣла я съ ножъ, рѣже на едро, не мисли много. Ошурджията е дошълъ: „А-а-а?“ Обърне навѫтрѣ тоягата и почва да мисли какъ ще се плаща. Нѣкои казватъ: „Ошурджия Господь нѣма“, и си рѣжатъ. „Ама Господь иде.“ – „Тъй ли?“ Обърне тоягата навѫтрѣ и почва да размишлява. Тази тояга е Божествената Правда. Ще я обърнешъ къмъ себе си, защото идва ошурджията и ще каже: „Пари тукъ дай, да си платишъ данъка.“ Като имаш пари, князъ си, бейденъ бей.

Знаете ли турската поговорка за бейденъ бея? Единъ богатъ момъкъ, като влѣзълъ между момитѣ, тѣ го нарекли „бейденъ бей“ [отъ бейовете бей]. Той си казалъ: „Хайде да се сгодя, та да стана по-голѣмъ бей.“ Сгодилъ се, но тѣ му казали: „Адамѫнѫ-якѫнъ“ [близо до мѫжетѣ]. Тогава той си рекълъ: „Я, да се ожена, ще стана още по-голѣмъ.“ Оженилъ се, момитѣ му казали: „Адамѫнѫ-барабаръ“ [мѫжъ като всички]. Той се почудилъ защо така го нарекли и си казалъ: „Чакай да напусна жена си.“ Слѣдъ това тѣ му казали: „Адамѫнѫ-маскарасѫ“ [мръсникъ]. Годподь ви праща свободни на земята, но вие казвате: „Чакай да се сгодимъ за дявола, ще придобиемъ повече знания.“ – Близо сте до него. „Я, да се оженимъ за дявола.“ – Сега сте заедно съ него. А като се парясате съ него, ще станете маскара на хората. Сега всѣки да каже на Господа: „Не искамъ този мѫжъ или тази жена.“ Всѣки мѫжъ трѣбва да се парясва съ жена си или жена съ мѫжа си. Христосъ иска парясване. Жената недоволна – да изпѫди мѫжа навънъ. Мѫжътъ недоволенъ – да изпѫди жената навънъ. „Този мѫжъ тъй рѣже.“ Като рѣже, изпѫди го вънъ. Жена, която рѣже, изпѫди я вънъ, тя има да дава на ошурджията. Сѫдъ Божий иде сега!

Когато дойде Божествената свѣтлина, вашитѣ мисли ще станатъ ясни, обективни и ще видите какво сте направили не само въ този си животъ, но и въ всички други скрити за васъ животи. И пакъ всѣки день си прѣдставлявате, че искате да вървите съ Бога. Долу тѣзи маски! Спрете се прѣдъ Господа, като блудния синъ, и кажете: „Боже, това и това

направихме, ние ще ти станемъ слуги, за да изпълнимъ Твоята воля, бѫди милостивъ къмъ насъ.“ Молете се, да ви впише въ книгата на живота. Азъ уважамъ такъвъ човѣкъ, той е честенъ, той лъже само единъ пѫть, а който крие своитѣ грѣхове, той лъже десеть пѫти.

Ако не направите това, ще се намѣрите въ положението на онзи гръцки царь, който страдалъ отъ проказа, неизлѣчима болесть. Явява се прѣдъ него единъ лѣкарь и му обѣщава, че ще го излѣкува и дѣйствително го излѣкувалъ. Лѣкарьтъ се казвалъ Дубанъ. За благодарность царьтъ го направилъ пръвъ въ царството. Явили се много негови неприятели и започнали да правятъ интриги и най-послѣ царьтъ, за да се освободи отъ лѣкаря, рѣшилъ да го екзекутира. Лѣкарьтъ се молилъ на царя да не го екзекутира, но той не се съгласилъ. Тогава лѣкарьтъ казалъ: „Азъ искамъ да ти направя още едно добро, да ти оставя една много цѣнна книга, която като четешъ, слѣдъ моето обезоглавяване, на всѣки въпросъ, който задавашъ, ще ти отговаря моята глава.“ – „Дай тази книга, много интересни наблюдения ще бѫдатъ.“ Отрѣзватъ главата на Дубана, турватъ я на една дъска и започва царьтъ да прѣлиства книгата. Листоветѣ били отровни и затова царьтъ започналъ да чувствува болки, да се разстройва. Тогава главата на Дубана отговорила: „Това е възнаграждението на всѣки, който е неблагодаренъ.“ Така умрѣлъ гръцкиятъ царь.

Коя е тази книга, която вие сега прѣлиствате? Кой е този лѣкарь? Той е Христосъ и вие ще му отрѣжете главата, а дяволътъ ще ви даде книгата, която вие ще прѣлиствате и въ тѣзи листове ще намѣрите: „Това е възнаграждението на единъ грѣшникъ, който въ сто прѣраждания не е извършилъ нито едно добро и затова заслужава да умре.“ Мнозина казватъ, че Господь е несправедливъ. Ако би ви далъ само единъ животъ, прави сте, но при тѣзи условия, при които живѣете, Той е тъй снизходителенъ. Пакъ по Божия благодать живѣете.

Но въ новата епоха, въ която Той ще дойде да тури редъ и порядъкъ на земята, ще има два вида хора: едни, които ще умиратъ, а други, които нѣма да умиратъ. Слѣдователно вие ще останете отъ онѣзи, които ще умирате и ще се прѣраждате, а други, които сѫ праведни, ще се раждатъ, безъ да умиратъ. Грѣшницитѣ ще се раждатъ въ най-неблагоприятни условия, ще иматъ хилаво тѣло, разваленъ мозъкъ, разваленъ стомахъ. Това ще бѫдатъ вашитѣ мисли и желания, които ще се въплотятъ у васъ. Нѣкой пѫть нѣкоя мечка или вълкъ изяжда нѣкой човѣкъ. Това сѫ неговитѣ мисли и желания, които ще се въплотятъ въ тази мечка или този вълкъ. Ако

нѣкой вълкъ или мечка срѣщне нѣкой праведенъ човѣкъ, тѣ ще се отбиятъ отъ пѫтя си и ще отстѫпятъ. А сега, не само вълци и мечки, но и най-малкитѣ микроби ще влизатъ въ тебе и не те оставятъ спокоенъ.

Събиратъ се лѣкари и обмислюватъ какво да направятъ, за да освободятъ човѣчеството отъ тѣзи микроби. Само единъ микробъ е въ състояние въ 24 часа да изпрати човѣка въ ада, мѣстото на мѫченията, защото тѣзи сѫ дни на отмъщение. Ще кажете: „Така ли Господь ще ни отмъсти?“ Е, добрѣ, азъ ще ви питамъ друго нѣщо: ако вие имате отлична градина и ако нѣкой вашъ приятель пусне своята свиня да рови изъ вашата градина, какви ще бѫдатъ отношенията между васъ и приятеля ви? Ще кажете: „Нали той ни обича?“ Вашата градина не е за свинята на вашия приятель, тя е за васъ, за вашата жена и дѣца, да се разхождате. Тя не е за вашитѣ прасета.

Ще ви направя друго сравнение. Единъ баща има четири дъщери. Отива въ странство и на връщане отъ тамъ донася подаръци на дъщеритѣ си. Двѣ отъ дъщеритѣ започватъ да разглеждатъ подаръцитѣ си и не обръщатъ внимание на това, дали той има нужда, като уморенъ отъ пѫть, да го прѣгледатъ. Другитѣ двѣ дъщери го прѣглеждатъ, умиватъ краката му. Кои дъщери вие бихте прѣпорѫчали? Ако бѣхте нѣкой момъкъ, за коя отъ тѣхъ бихте се оженили? За двѣтѣ дъщери, които мислятъ да се наредатъ и прѣмѣнятъ съ подаръцитѣ или за двѣтѣ, които измиха краката на баща си? И вие сте двѣ отъ дъщеритѣ, които миятъ краката на баща си, а други сѫ двѣтѣ дъщери, които се само оглеждатъ на огледало. Този тѣхенъ баща нѣма нищо да каже, но въ себе си ще помисли: „Благородна е тази дъщеря, която ми изми краката, която ми сготви.“ Той ще бѫде съ всички вѣжливъ, но вѫтрѣшно въ себе си ще почувствува, че не е еднакво разположенъ къмъ другитѣ двѣ.

Законътъ е такъвъ: Любовьта само любовь поражда, омраза не може да породи любовь. Тя може да прѣдизвика само любовь отъ страхъ, но послѣ тя поражда двойно по-голѣма омраза. И при това страхътъ е качество не на любовьта, а на злобата, на грѣхове, които сме правили въ миналото. Страхътъ е неизвѣстенъ. Всички хора, които сѫ злобни, грѣшни, сѫ много страхливи. Страхъ те е, че ще дойде нѣкой да ти иска пари. Слѣдователно страхътъ е качество само на дявола, на него му треперятъ и гащитѣ. Този лошъ духъ, като влѣзе у васъ, започватъ да ви треперятъ гащитѣ. Вие казвате: „Колко се уплашихъ!“ А азъ рекохъ: Уплаши се господарьтъ ти. Изпѫдете вашия господарь и нѣма да треперятъ гащитѣ ви.

Вие тогава ще бѫдете разумни хора, силни, ще придобиете голѣма слава, ще бѫдете съ ангелитѣ, ще бѫдете подигнати въ такава область на живота въ вашитѣ мисли и желания, че ще станете свободни въ свѣта.

Вие се страхувате какво ще стане съ свѣта. Нѣкой пѫть виждамъ този господарь, иде и му треперятъ гащитѣ. Азъ му казвамъ: „Защо не мисли наврѣме, сега ще се подчинявашъ, ще бѫдешъ свързанъ, ще те пратятъ долу и ще те научатъ да работишъ. Досега си ялъ и пилъ, а отъ сега нататъкъ ще работишъ.“ Нѣма друго избавление отъ дявола. Дойдатъ слугитѣ и питатъ: „Какво ще правимъ за въ бѫдеще?“ Ако дружите съ вашия старъ господарь, дявола, ще вървите по сѫщия пѫть, но ако дружите съ Христа, ангели Божии ще дойдатъ и вие ще бѫдете въ тѣхното царство, ще бѫдете въ свѣтлина.

Не искамъ да схванете, че азъ ви говоря като на грѣшници. Не, азъ пояснявамъ единъ законъ. Ще кажете, говоря ви лоши работи, обиждамъ ви. Не ви обиждамъ, азъ ви говоря истината. Азъ говоря, че ще плащате, защото сега му е врѣмето. Ще кажете: „Сега ли му е врѣмето?“ – Да, сега му е врѣмето. И всѣки ще каже въ себе си: „Ще платишъ.“ Господь никого не обижда и когато Той говори, искамъ всички да бѫдете добри и силни въ свѣта. Сега вие се приготовлявате, като напуснете земята, да отидете на онзи свѣтъ, да отидете да живѣете на друга планета, напримѣръ Марсъ, Венера, а слѣдъ това да отидете къмъ Слънцето. Ще минете прѣзъ тѣзи свѣтове, но ще си останете пакъ сѫщитѣ хора, само че ще имате малко повече знания. Ще вървите по възходяща линия, отъ земята нагорѣ, която е опорна точка. Отъ тукъ тренътъ ще ви вземе и слѣдъ нѣколко години ще стигнете въ друга планета, но за тамъ ще трѣбва да имате пригодено тѣло, а не както сегашното. Това тѣло, трѣбва да бѫде подъ контрола на вашата воля, да може да го разглобявате и прѣнасяте отъ едно мѣсто на друго. Ще можете всѣка клѣтка отъ вашия организъмъ да я разглобите и да я прѣнесете отъ едно мѣсто въ пространството на друго и послѣ пакъ да я сглобите. Ще знаете закона на тяготението, ще знаете, че материята не умира. Слѣдъ нѣколко хиляди години ще може да се прѣминава отъ едно мѣсто на друго безъ желѣзници, безъ аероплани. Тогава нѣма да има нужда да орете земята, храната ще си я добивате по съвсѣмъ другъ начинъ. И като иде сега Христосъ, иде да тури новъ редъ въ свѣта. Това е Новото учение.

Христосъ казва: „Не трѣбва да грѣшишъ, не трѣбва да работишъ противъ новия законъ.“ Всѣки, който рѣши да работи за Бога, приближава се къмъ Него, приближава се къмъ този законъ. Щомъ влѣзешъ въ

обществото на ангелитѣ, непрѣменно тази окрѫжающа срѣда ще те подигне. Кѫдѣ е да имашъ съчувствието на едно общество отъ 1 000, 10 000 души приятели, да ти помагатъ и всѣки да ти донесе нѣщо. Знаете ли какво благословение е това? А какво ще бѫде, ако имашъ 10 000 неприятели, врагове и всѣки иска да вземе нѣщо отъ тебе? Тѣ ще те обератъ, ще те ограбятъ.

Затова Царството Божие е обединение, да работятъ хората единъ за другъ и само тогава Господь ще ви помогне. А сега вие мислите само за себе си. За себе си – това сѫ вашитѣ животни: птици, риби, червеи у васъ. Христосъ подразбира да се откажете отъ себе си и да влѣзете въ разумния животъ, защото и тѣзи животни еволюиратъ. И между тѣхъ има праведни червеи и грѣшни червеи, праведни птици и грѣшни птици. Общъ за всички е този кармически законъ. Вземете напримѣръ сокола, когато напада на нѣкои птици, отъ много той ще избере само една, грѣшната, а другитѣ не ги закача. Нѣкой господарь отъ всичкитѣ си овци взима само една да заколи и то пакъ грѣшната, а другитѣ оставя. Прасе, когато го отглеждатъ и не го заколятъ, то е праведно. Тозъ е кармичниятъ законъ. Това е една велика Истина.

Какъ се образуватъ видоветѣ, какъ учи за това съврѣменната наука? Науката казва, че тѣзи видове постоянно се измѣнятъ, еволюиратъ, тъй както и хората еволюиратъ. Въ свѣта има дѣйствително еволюция, но не тъй, както науката я знае. Ще кажете: „Каква разлика има между едно прасе и единъ човѣкъ?“ Разликата между едно прасе и единъ човѣкъ въ материално отношение е такава, каквато е между една проста колиба и единъ царски палатъ. Нима азъ не мога да влѣза въ една проста колиба, въ гората или на полето и да живѣя въ нея? Още по-голѣмо удоволствие ще изпитвамъ да живѣя въ такава колибка, защото въздухътъ тамъ е по-чистъ. Животнитѣ иматъ въ себе си една колибка и азъ мога да влѣза въ нея и да се разговарямъ съ него. Може да посѣтя единъ волъ и да се разговарямъ съ него приятелски, той е умно животно. Може да се разговарямъ и съ едно прасе. Ще кажете: „Е, съ прасе ще се разговаряте!“ Може да се разговарямъ съ единъ червей, съ едно дърво. Това е сѫдбата на свѣта. Ще питамъ една свиня: „Защо дойде на този халъ, защо така осиромаша?“ Ще каже, като блудния синъ: „Едно врѣме бѣхъ друго нѣщо, а сега, слѣдъ като ядохъ и пихъ, дойдохъ на този халъ. Ама сега какво да правя?“ – „Ще вземешъ тояжката си и ще отидешъ при Бога.“

Това прасе единъ день като умре, ще стане единъ мѫжъ на два крака,

съ рѫкавици, съ цилиндъръ, ще отиде между обществото и ще се ожени за нѣкоя мома. Този мѫжъ е билъ по-рано едно прасе, което сега е вѫтрѣ въ него. Ако знаехте неговото произхождение, никой не би се оженилъ за него. Колко жени се ожениха за прасета, за пуяци, за волове и т.н. Това е дефактомъ тъй. Казва нѣкоя жена: „Отличенъ мѫжъ имамъ.“ – Отличенъ, много отличенъ. Новото учение разкрива нашето положение, което не е по-високо отъ това на животнитѣ. Като влѣзете въ духовния свѣтъ, вашитѣ мисли и желания ставатъ обективни и вие, като ги видите, ще се засрамите и ще кажете: „Това мѣсто не е за мене, но да слѣза пакъ на земята и да работя.“ Тукъ работа се изисква, затова се прѣраждаме.

Въ каквото положение да ни тури Господь, то е сѫдба, затова трѣбва да гледаме да побѣдимъ своитѣ грѣхове. Затова Христосъ иска да побѣдимъ грѣховетѣ си, да побѣдимъ мислитѣ си, желанията си, действията си въ себе си, да ги подчинимъ и да се подигнемъ заради Господа. Не само да ги подчинимъ, но и да станатъ и тѣ служители. И като тръгнешъ съ вола, захванешъ да говоришъ съ него, ще кажешъ на господаря си: „Ти ще останешъ тукъ, а азъ ще говоря съ вола.“ Тогава Господь ще каже: „Я, да видимъ твоя волъ.“ Господь не се срамува да говори съ вола, Той знае езика на всички сѫщества, отъ никого не се гнуси и често пѫти Той указва къмъ единъ червей много по-голѣмо благоволение, отколкото къмъ единъ надутъ грѣшникъ, който грѣши. Защо? Защото Господь вижда, че този човѣкъ самъ си създава страдания и единъ день ще обвинява Господа защо му е далъ толкова страдания, слабо тѣло, разваленъ мозъкъ. Господь казва: „Азъ ти дадохъ единъ пѫть, два пѫти, три пѫти добро, ти трѣбваше да се научишъ да не злоупотрѣбявашъ съ моето благо.“

Сега трѣбва да започнемъ съ закона на Любовьта. Искамъ да образувамъ отъ васъ една велика вълна на любовьта. Знаете ли, колко вида любовь има? Досега съмъ изучавалъ 100 000 000 вида любовь, всѣки видъ си има своя форма и свое качество. Нѣкой казва: „Колко те обичамъ!“ Питамъ го съ коя любовь: съ любовьта на кокошката ли, съ любовьта на вола ли, съ тази на гѫската ли, на рибата ли, на червея ли, на комара ли, на славея ли, или съ любовьта на една майка или баща, съ любовьта на единъ светия и т.н.? Слѣдователно Христосъ, като иде сега, ще отвори книгата и ще каже: „Ела самъ.“ Той нѣма да ви сѫди, но ще покаже книгата и вие, като погледнете въ нея, ще кажете като блудния синъ: „Нѣмамъ обуща, нѣмамъ шапка, нѣмамъ гащи, скѫсанъ съмъ, съгрѣшихъ, Боже, прѣдъ Тебе

и прѣдъ Небето, прости ме.“ Тази притча за блудния синъ сега ще се сбѫдне. Отъ това дяволътъ ще остане недоволенъ, вашиятъ по-старъ братъ и ще каже: „Азъ толкова години работихъ за тебе, а ти нищо не ми даде.“ Затова казва Евангелието: „Не дойде да помага на ангелитѣ, а на сѣмето Авраамово.“

Съ идването на Христа всички хора ще се подигнатъ, всички ще чуятъ нова мисъль и ще почнатъ ясно да чуватъ гласа Му. Като проговори Христосъ отъ едно мѣсто, гласътъ му, като по телефонъ, ще се разнесе навсѣкѫдѣ. Всички праведни едноврѣменно ще Го чуватъ и виждатъ. Той ще бѫде едноврѣменно навсѣкѫдѣ. Значи ще добиете шестото чувство, да бѫдете ясновидци. Ако сега дойде Христосъ, Той ще бѫде като васъ, а отъ такъвъ Христосъ свѣтътъ не се нуждае. Истинскиятъ Христосъ, като дойде, Той нѣма да яде и да пие, Него нѣма да Го гощавате, защото ако речете да Го гощавате, отиде та се не видѣ. Той не отъ храна се нуждае, а отъ плодоветѣ на вашето дърво има нужда. Ще потърси да види, дали вашата душа е завързала, както онази смокиня и ако има плодъ, ще каже: „Благословена тази душа.“ Азъ рекохъ: „Блаженъ е онзи, на чието дърво има поне единъ плодъ, който е узрѣлъ.“ Това вече е една привилегия. Това е обѣдътъ, съ който Христосъ ще се нахрани и ще каже: „Градината ти е отлична, добрѣ си я обработвалъ и поливалъ и плодътъ ти е отличенъ.“

Азъ бихъ желалъ да ви оставя съ тази мисъль, да работите въ вашата градина. Прѣди една недѣля дойде при мене една госпожа и ми казва: „Азъ често поливамъ моята градина.“ Рекохъ, много хубаво се изрази. Знаете ли какво значи това? То значи: азъ често плача. Това е страданието на сърдцето. Отъ тѣзи сълзи се образуватъ тѣзи красиви плодове. Бихъ желалъ всинца да ми кажете тъй, не да казвате: „Азъ често плача,“ а да кажете: „Азъ често поливамъ, прокопавамъ градината си.“ Впрегни днесъ вола си и разори нивата си. А други казватъ: „Кѫса ми се сърдцето.“ Не ви се кѫса сърдцето, а просто орете вашата нива. Орете тази Божествена нива и ще имате хубави плодове. Това е смисълътъ на живота и Христосъ иде!

Знаете ли какво означава това? Азъ разбирамъ, че свѣтътъ се движи, всичко е движение. Единъ параходъ, прѣди да тръгне, чува се най-напрѣдъ едно разтръсване, едно движение и слѣдъ като това движение се прѣдаде по всички линии въ цѣлия параходъ, той тръгва. Идването на Христа е движение на човѣчеството, като взима една права посока. Всички ние ще започнемъ да дѣйствуваме, да мислимъ, да чувствуваме по една опрѣдѣлена посока, тъй както параходътъ се движи по своето право

направление. Нѣкои казватъ: „Не можемъ да си прѣдставимъ това нѣщо.“ Когато парата разтърси твоя корабъ, когато това разтърсване дойде до максималната си точка, твоитѣ мисли ще взематъ ясно опрѣдѣлена посока и тогава ти ще видишъ и почувствувашъ Христа.

Единъ господинъ, въ единъ буденъ сънь наскоро е видѣлъ Христа, съ ореолъ на главата си, засмѣнъ и казвалъ: „Азъ отивамъ къмъ Иерусалимъ.“ Онѣзи, които иматъ ясновидство, виждатъ Христа въ всички полета, но неотложно слиза и всички ние чувствуваме това Негово слизане. Вие чувствувате сега едно раздвижване, едно безпокойствие и мислите: „Какво ли ще стане съ насъ?“ Какво ще стане съ васъ? Движи се вашиятъ корабъ, ще тръгне напрѣдъ, ще тръгнете по опрѣдѣлена посока къмъ Божественото пристанище. Не ви говоря за гроба. Съ този параходъ отъ гроба навънъ се излиза и вие нѣма да умрете, а ще възкръснете, ще се измѣните. Една сутринь ще станешъ и ще се питашъ: „Дали съмъ азъ или не?“ Една вечерь ще си легнешъ като червейче, на другата сутринь ще станешъ като пашкулъ, а на третия день ще станешъ като една пеперуда и корабътъ ти ще тръгне напрѣдъ. Ще се питате: „Какво става съ насъ?“ Ще ви даде Господь по-хубаво тѣло, по-хубаво сърдце, мозъкъ, очи, рѫцѣ, а не като сегашнитѣ – корави. Ще бѫдете направени отъ най-финна материя, платъ и тамъ Господь ще напише своя законъ и вие ще го слѣдвате.

И тъй, цѣлата ви душа ще бѫде единъ храмъ, а вашето сърдце – олтарь, на който ще принасяте жертвитѣ си. Духътъ ви ще бѫде вашъ слуга, а душата ви – слуга на Бога. Това е сѫдбата на свѣта. „Сѫдба“, „да сѫдимъ“ значи да намѣримъ истинския смисълъ, истинския пѫть, по който като хора въ обществото, като народи въ човѣчеството, да научимъ задълженията си къмъ Бога.

Нѣкои ме питатъ дали ще се познаваме на онзи свѣтъ? Ще се познаваме, даже по-добрѣ. Ще се обичаме ли? – Десеть пѫти повече. „Като бѫдешъ на онзи свѣтъ, нѣма ли да поглеждашъ отъ високо?“ То значи да бѫда нѣкой пуякъ. Тамъ ще бѫда десеть пѫти по-вѣжливъ, отколкото съмъ на този свѣтъ. Това е любовьта. Ще бѫда засмѣнъ и веселъ, ще ви посрѣщамъ съ най-голѣма учтивость, деликатность. Нѣма да видите на лицето ми никакъвъ облакъ, не, то ще бѫде веселие и радость. Сега нѣкои отъ васъ често виждатъ лицето ми замрѣжено, за което не съмъ азъ виноватъ. Облаци, мъгли хвърлятъ около лицето ми сѣнки. Кой е виноватъ? Една сутринь, едно малко дѣте излѣзло и видѣло Слънцето зачервено и го запитало: „Защо днесъ ме гледашъ така гнѣвно?“ Слънцето

отговорило: „Не съмъ азъ виновато, мъгли ме засѣнчватъ, но като се махнатъ мъглитѣ, ще те гледамъ пакъ весело и засмѣно.“ Такъвъ ще бѫде отговорътъ на Христа. Той ще бѫде веселъ къмъ васъ, съ най-голѣма учтивость и деликатность. Любовьта, която Христосъ ще прояви, ще бѫде такава, каквато Слънцето проява и вие ще почувствувате вѫтрѣшния смисълъ на земния животъ. Не ви говоря за живота на небето, а за живота на земята: Тогава само ще разберете, защо сте жени и мѫже, защо се раждате и умирате, защо се жените, защо женитѣ раждатъ, защо мѫжетѣ ставатъ бащи и т.н. Ще разберете защо всичко е това. Съ тѣзи страшни стихове нѣкой проповѣдникъ би ви пратилъ въ пъкъла и азъ мога да ви пратя тамъ, но това не е тълкуване. Разумниятъ Христосъ иде отъ горѣ сега и ви казва: „Миръ вамъ!“ Всѣкиму ще се даде това, което той заслужава. То не е страшно. Който за каквато работа е готовъ, такава ще му се даде.

Сега пригответе се да посрѣщнете Христа, пригответе си нови дрехи, но не за всички Той ще дойде едноврѣменно. Отъ сега нататъкъ може да чакате Христа, все ще Го видите. Не мога да ви опрѣдѣля една дата, защото ще ви излъжа, но това ще бѫде когато Той слиза, а когато замине, нѣма Го вече за васъ, изгубенъ е. Тъй правятъ и астрономитѣ съ своя телескопъ. Тѣ могатъ да наблюдаватъ една планета, когато е още много далечъ и никой другъ не я вижда, освѣнъ тѣ съ своя телескопъ. Чакъ когато тази планета се приближи до Слънцето, ще могатъ всички да я видятъ. Така и Христосъ ще бѫде забѣлѣзанъ отъ едни по-рано, а отъ други – по-късно. Едни, съ своя далекогледъ, най-рано ще забѣлѣжатъ Христа, а другитѣ ще го видятъ слѣдъ като Той се приближи по-близо до насъ. А трети и тогава ще спятъ и нѣма да Го видятъ.

Азъ зная, че вие ще бѫдете будни, ще видите Христа и Той ще ви говори тъй, както азъ ви говоря тази сутринь.

Аминъ

Бесѣда, държана на 28.01.1917 година
гр. София

ПОЗНАНИЕ

САМОПОЖЕРТВУВАНЕ

„Всичкото ми е прѣдадено отъ Отца моего, и никой не познава Сина, тъкмо Отецъ; нито Отца познава нѣкой, тъкмо Синътъ, и комуто би изволилъ Синътъ да го открие. Дойдете при мене, всички що се трудите и сте обрѣменени и азъ ще ви успокоя. Вземете моето иго на себе си и научѣте се отъ мене, защото съмъ кротъкъ и смиренъ на сърдце и ще намѣрите спокойствие на душитѣ си. Защото моето иго е благо, и моето брѣме е леко.“

(Ев. отъ Матея, гл. 11, ст. 27,28,29,30)

Евангелистъ Матей казва, че никой не разбира Христа, никой не познава Сина освѣнъ Отца. Думата „познание“ има отношение къмъ човѣшкия умъ. Ако умътъ не е подготвенъ да схване тази велика идея, той не може да схване отношението, което сѫществува между Сина и Отца. Имаме двѣ числа 1 и 2 – Синъ и Отецъ. Когато ви се каже числото едно, какво бихте подразбрали? Думата „едно“ е символъ, тя може да има значение вѫтрѣ въ себе си, а може и да нѣма, зависи отъ състоянието на човѣшкия умъ. Ако кажете думитѣ „единъ“, „една“ или „едно“, може да разбирате единъ мѫжъ, една жена или едно дѣте, но може да разбирате и единъ конь, единъ волъ и т.н. Когато кажете думата „човѣкъ“, Вие мислите, че разбирате що е човѣкътъ. Ако ви запитамъ да дадете едно опрѣдѣление, що е човѣкъ, вие бихте се намѣрили въ трудно положение. Вие често казвате „синъ ми“, но и тази дума е непонятна за васъ, вие подъ нея разбирате само извѣстно съотношение. Какъ ще опрѣдѣлите, че вашето дѣте е вашъ синъ? Непрѣменно трѣбва да имате извѣстно познание, извѣстна връзка между вашата душа и душата на този, когото вие наричате вашъ синъ или дъщеря.

Често хората казватъ 1 и 3, какво е отношението между 1 и 3? То е чисто математическо, едно показва диаметъра на окрѫжностьта, а три – самата окрѫжность. Едно показва размѣра на окрѫжностьта, а три, това е

синътъ, размѣра на цѣлия човѣшки животъ. Отъ тукъ: „Никой не познава Сина“ – не познава размѣра на всевъзможнитѣ комбинации, които сѫществуватъ. Значи Синътъ е окрѫжностьта, размѣра на този диаметъръ. Този диаметъръ, като се завърти около себе си, образува една окрѫжность, която е Сина и вие мислите, че познавате Сина. Но това не е едно движение на колело, да го обърнешъ единъ пѫть и да кажешъ: „Разбрахъ това движение.“ Едното въ себе си е пакъ окрѫжность на друго едно число. Въ мистицизъма числото едно разбира Богъ. Въ математиката всички числа започватъ отъ едно и казваме 1 и 2. Едно и двѣ, това сѫ двата диаметъра на тази окрѫжность на числото три. Като се дойде до числото седемь, то прѣдставлява единъ диаметъръ на цѣлата вселена. Числото деветь прѣдставлява пакъ една окрѫжность. Това сѫ отвлѣчени мистически нѣща. Докато човѣкъ не намѣри отношенията, които сѫществуватъ между нѣщата, той не може да разбере вѫтрѣшния смисълъ на живота.

Слѣдователно всѣки отъ васъ трѣбва да опрѣдѣли своето положение, да знае какво е той въ свѣта. Вие може да сте въ положение на единъ минералъ, въ положение на една растителна клѣтка, на едно органическо сѫщество, на едно животно, на една органическа клѣтка у човѣка и т.н. Кое отъ тѣзи положения занимавате за сега? Често обичате да носите скѫпоцѣнни камъни, брилянти по пръститѣ си, по вратоветѣ си, а царетѣ ги носятъ по главитѣ си. Обичате да отглеждате нѣкои животни, кокошки, патици, гладите ги, наглеждате ги, докато единъ день имъ отрѣжете главитѣ и казвате: „Колко е хубава кокошката, отлично, вкусно е месото ѝ, сега разбрахме какво нѣщо е кокошка.“ Но това не е разбиране. Ако опечете вашето дѣте и го изядете, нѣма да го разберете. Разбирането ще трае само 24 часа, слѣдъ което настѫпва пакъ брожение, пакъ сте гладни пакъ неразбиране дохожда.

Стане сутринь жената, наготви хубаво на мѫжа си, който не е разположенъ духомъ, слѣдъ което познава жена си. Слѣдъ 5–6 часа обаче, пакъ изгубва своето настроение, сготвя му се отново, утихва пакъ и т.н. Слѣдователно и въ готвенето и въ науката, навсѣкѫдѣ се стрѣмимъ къмъ единъ методъ, да разберемъ нѣщата. Да разберемъ нѣщата подразбирамъ да ги владѣемъ, за да станатъ тѣ часть отъ насъ. Не да се разбира какъ ще вържете единъ конь за неговия юларъ, не да знаете какъ ще владѣете извѣстни елементи, да ги заковете въ кѫщитѣ си, но да има въ всичко тази вѫтрѣшна, съзнателна връзка. Тази връзка е Любовьта.

Мнозина, като говорятъ за любовьта, казватъ: „За нея ние умираме.“

Човѣкъ може да умре, безъ да разбира любовьта. Любовь съ умиране не се намира. Нѣкоя мома, като не може да се ожени за нѣкого, когото обича, казва: „Азъ ще умра,“ т.е. подразбира да влѣзе вѫтрѣ въ любовьта, но любовьта чрѣзъ смърть не се разбира. Когато съврѣменнитѣ хора говорятъ за домъ, за баща, за майка, всички подразбиратъ отношенията на любовьта. Майка, баща, когато казватъ „синъ ми“, подразбиратъ връзкитѣ на любовьта. Когато казватъ „църква“, разбира се, че вънъ отъ църквата нѣма спасение, тя е изразъ на Божествената любовь. Вънъ отъ любовьта, всички нѣща сѫ мъртви, безсъзнателни, т.е. иматъ само едно механическо движение.

Христосъ казва: „Никой не познава Отецъ, който нѣма любовь, защото Богъ е любовь.“ Не може да познаешъ единъ прѣдметъ, докато нѣмашъ неговитѣ качества. За да познаешъ единъ твой приятель, който е философъ, много интелигентенъ, трѣбва да имашъ неговитѣ качества, неговия умъ. Събиратъ се двама души: у единия има сърдце и душа, а у другия това го нѣма. Тѣ нѣма да се разберат, защото нѣматъ еднакви качества. Нѣкоя жена казва: „Мѫжътъ ми не ме разбира.“ Той Бога още не е позналъ, а искашъ тебе да познае. Хора, които не познаватъ Бога, не познаватъ никого. Всѣки, който не познава Сина, не може да познае мислящитѣ сѫщества.

Вие, мѫже и жени, трѣбва да приложите тази философия, за която ви говоря. Христосъ казва: Елате при менъ, азъ ще ви науча това изкуство, вземете върху себе си моето брѣме. Никой не може да дойде при мене, ако Отецъ не го привлѣче. Привличането къмъ Сина е единъ обектъ, а силата, която привлича къмъ обекта, то е Отецъ. Когато нѣкой момъкъ се привлича къмъ една мома, момата е обекта, а любовьта е Отецъ. Човѣкъ трѣбва да изучава закона на любовьта, когато се привлича къмъ този обектъ. Интелигентностьта на Сина трѣбва да ни научи да познаваме Отца си, иначе ние нѣма да познаваме и нашитѣ отношения, които стацествуватъ вѫтрѣ въ самитѣ насъ.

Въ живота има хиляди въпроси, които ви занимаватъ, но 99 отъ тѣхъ сѫ маловажни, а само единъ е сѫществен. Тѣзи несѫществени въпроси съставляватъ храна за единствения сѫществен централенъ въпросъ. Ако обърнете внимание на едно яйце, ще забѣлѣжите, че всички клѣтки вѫтрѣ въ него сѫ условия за образуване на една централна клѣтка, която образува тѣзи органи.

За да познаемъ Сина, трѣбва да вземемъ неговото иго. Иго

подразбира отношенията на нѣщата. Често у васъ се заражда желание да познаете Бога. Ще Го познаете само, ако имате Неговото иго и сте готови да Му служите. Какво се разбира подъ думата „служене“? Когато постѫпите въ нѣкое първоначално училище, гимназия или университетъ, учителитѣ или професоритѣ ви даватъ като първи уроци нѣкои упражнения и вие, за да ги разберете, трѣбва да се позанимаете съ тѣхъ. Ако Богъ е създалъ свѣта, Той го е създалъ за извѣстни цѣли зарадъ насъ, а не за свои нѣкакви цѣли. Всички одушевени и неодушевени прѣдмети, които сѫществуватъ, иматъ своето дълбоко прѣдназначение. Господь ви е направилъ рѫцѣ съ по петь пръсти, двѣ очи, единъ носъ съ двѣ отверстия, една уста, двѣ уши отъ страни на главата – всичко това е съ прѣдназначение. Нѣкой казва: „Азъ имамъ ухо да слушамъ.“ Ухото, въ дълбокъ смисълъ, е нѣщо вѫтрѣшно, психическо. Човѣкъ може да слуша безъ да разбира; да гледа безъ да вижда. Подъ „Синъ“ се разбира разумното у човѣка. Днешнитѣ хора не разбиратъ синоветѣ си. Азъ зная такива случаи особено у българитѣ. На нѣкой баща, като му се роди синъ, казва: „Роди ми се синъ, за да ми работи.“ Бащата смѣта, че синоветѣ му сѫ слуги. Единъ день бащата изпива всичко, оставя дългове на синоветѣ си и по този начинъ нито синоветѣ сѫ разбрали баща си, нито бащата – синоветѣ си. Разбирането между хората изисква правилни отношения, никога да не прѣстава законътъ на любовьта.

Синоветѣ не трѣбва да очакватъ голѣми богатства отъ бащитѣ си, нито пъкъ бащитѣ да не разчитатъ на връзкитѣ, които сѫществуватъ между тѣхъ и синоветѣ, а всѣки отъ тѣхъ да е готовъ да се жертвува за другитѣ. Това сѫ истински отношения. Бихъ желалъ бѫдещитѣ хора, като се женятъ, да не питатъ: „Ти обичашъ ли ме?“ Това сѫ банални думи и затова, безъ да се обичатъ, тѣ казватъ: „обичамъ те,“ а въ сѫщность и момъкътъ и момата лъжатъ. Азъ бихъ питалъ тъй: „Ти готовъ ли си да се жертвувашъ за мене?“ – „Искамъ да живея.“ – „Ти не си за мене.“ Това е вѫтрѣшниятъ смисълъ на живота, защото въ самопожертвуването е смисълътъ. Познаването на Сина подразбира жертва въ себе си и когато човѣкъ се самопожертвува, той става силенъ. Турете вода въ нѣкой котелъ и я прѣвърнете въ пара, тя става много по-силна, отколкото като вода. Самопожертвуването е законъ, да измѣнимъ едно тѣло, прѣдметъ, една душа отъ твърдо въ въздухообразно състояние, то значи да измѣнишъ душата отъ едно състояние въ друго – да я прѣвърнешъ отъ силна омраза въ любовь. Това е законътъ на самопожертвуването, да трансформирашъ

енергията. Нѣкой казва: „Азъ го мразя.“ Значи ти си ледъ и затова трѣбва да нагорещишъ този ледъ, да стане на вода, а отъ вода на пара. Водата е най-голѣмото добро за растенията, но ако всичко се обърне на ледъ, нѣма да има никакъвъ животъ.

Слѣдователно Христосъ казва: „Никой не познава Сина.“ Кой не Го познава? Всички хора, които не искатъ да се жертвуватъ, тѣ не познаватъ Сина, защото Синътъ, то е законъ на самопожертвуване. Кокошкитѣ, които вие всѣкидневно изяждате, азъ ги уважавамъ, за моята душа тѣ сѫ по-любими, отколкото всички мъртви хора, които за никого досега не сѫ станали жертва. Когато една кокошка умира и става жертва, азъ казвамъ: „Ти си една благородна, отлична кокошка и прѣдъ Божието лице имашъ една голѣма стойность.“ И затова казва Христосъ: „Нито една птичка не пада безъ волята Господня.“ За всички тѣзи птички, които се самопожертвуватъ, Господь се грижи. Това е съзнателното, това е цѣнното, за което Богъ се грижи.

Ако вие сте прѣдъ лицето на Бога, като една птичка, която е готова да се жертвува, Богъ ще мисли и мисли за васъ. Но ако вие мислите само за себе си, какъ да наредите по-добрѣ вашия животъ, Богъ за васъ нѣма да мисли. Да мислишъ за Бога, значи да мислишъ за най-великото, отъ което нѣма нищо по-цѣнно. Да мислишъ за себе си, значи да си най-доленъ, най-нищоженъ. Нѣма по-отвратително нѣщо отъ това, човѣкъ да се стрѣми да бѫде центъръ. Това отношение на Сина трѣбва да разбираме – самопожертвуването. Човѣкъ, който не може да се жертвува, той не познава Бога. Това е великото учение, което Христосъ е проповѣдвалъ.

Нѣкои мислятъ, че познаватъ Христа. Това е въпросъ. За да познаете Христа, трѣбва да разбирате всички отношения, които сѫ положени въ Евангелието. Христосъ казва: „Азъ съмъ истина, азъ съмъ лоза!“ Кой отъ васъ е проучилъ историята на лозата? Тази лоза всѣка година се самопожертвува. Христосъ казва: „Азъ съмъ хлѣбъ.“ Сега хлѣбътъ е единъ дневенъ въпросъ и всички хора го цѣнятъ. Разказваше ми единъ господинъ, че единъ день тъй много огладнѣлъ, та търсилъ случай отъ гдѣ да намѣри малко хлѣбъ. Срѣща на пѫтя едно куче, което носило въ устата си едно голѣмо парче хлѣбъ. Взелъ той единъ камъкъ, ударилъ кучето и грабналъ отъ него хлѣба. Сега той цѣни хлѣба. Христосъ казва: „Азъ съмъ врата, азъ съмъ овчаринъ, азъ съмъ Синъ Человѣчески, учитель, наставникъ и т.н.“ Това сѫ отношения на Божественото, които сѫществуватъ къмъ нашата душа и когато дойдемъ до онова велико положение на самопожертвуване

за Бога, ще можемъ да разберемъ тѣзи съотношения.

Като говоря за Бога, не разбирамъ нѣкой отвлѣченъ Богъ, а Този, Който е произвелъ съзнателния животъ, за Когото можемъ всѣкога да направимъ опитъ. Ние може да се помолимъ за единъ боленъ и ако имаме закона на самопожертвуването, ние ще му помогнемъ. Нѣкой казва: „Изкусихъ Господа.“ Когато въ вашия умъ се породи мисъль, която е въ разрѣзъ съ Небето, вие изкушавате Бога; когато водите пороченъ животъ, вие изкушавате Бога. Какво е вашето положение на земята, това е безразлично. Какво ще бѫде вашето положение слѣдъ 20, 30, 100 години и какъ ще се прѣдставите прѣдъ Бога, прѣдъ ангелитѣ? Тази свѣтлина, която носятъ ангелитѣ, ще реализира цѣлия вашъ животъ, той ще стане обективенъ, всички ваши добри и лоши желания и постѫпки ще ходятъ слѣдъ васъ.

Христосъ казва: „Никой не познава Сина,“ т.е. всѣки човѣкъ, който живѣе за себе си, не познава Сина. Богъ самъ се жертвува чрѣзъ Сина си, за да изяви своята любовь, а Синътъ се жертвува, за да изяви Отца си. Това сѫ двѣ положения, които трѣбва да разберемъ и нашиятъ животъ на земята има смисълъ само тогава, когато разберемъ отношенията на Бога къмъ насъ, като Отецъ и отношенията ни къмъ Бога, като Негови синове. Не може да бѫдете синове на Бога, ако не се самопожертвувате.

И тъй, положете мисъльта: Вънъ отъ Любовьта животъ не сѫществува; вънъ отъ Любовьта църква не сѫществува; вънъ отъ Любовьта народъ, общество не сѫществуватъ. Това е великата църква, която трѣбва да обедини човѣчеството, това е Божествената Любовь на самопожертвуването, която обхваща всички велики хора съ малки идеи, подразбирамъ безкористнитѣ хора. Когато сме въ положение на користолюбие, ние сме въ положение на онзи богатъ и сиромахъ човѣкъ, които били поканени, на гости прѣдъ Бога, за да си прѣдставятъ всѣки отъ тѣхъ своитѣ желания. Прѣдставилъ се богатиятъ, изложилъ своето меню, като казалъ, че иска хубава кѫща, хубавъ палатъ, всѣка сутринь по едно ядене, на обѣдъ – друго, вечерь – друго, да се облича въ хубави дрехи и т.н. Господь му казалъ: „Всичко това ще бѫде.“ Слѣдъ това сиромахътъ казалъ: „Господи, азъ искамъ да гледамъ винаги Твоето лице.“ – „Ще бѫде,“ му казалъ Господь. Богатиятъ живѣлъ въ този разкошъ 10, 20, 50 години и му дотегнало всичко това. „Задушихъ се най-послѣ отъ този животъ, нѣма ли промѣна въ положението ми?“ Господь казва на ангелитѣ: „Отворете едно малко прозорче на неговия палатъ, нека отъ тамъ гледа.“ Първото нѣщо,

което той видѣлъ отъ това прозорче, било неговия слуга, сиромаха да стои високо на една стълба. „Какво търси той тамъ високо на стълбата“, пита богаташътъ. – „Сиромахътъ поиска винаги да гледа лицето на Бога и затова стои тамъ високо.“

Вие може да сте въ положението на богатия човѣкъ и да се задушите въ себе си, а може да сте въ положението на бѣдняка и да стоите на върха на стълбата, да гледате лицето на Бога. Това значи да познаешъ Бога. Сега вече трѣбва да познаемъ Христа, за когото отъ 2000 години проповѣдватъ, но съврѣменнитѣ християнски народи още не сѫ Го познали. Ако имамъ братъ и му причиня редъ злини, ограбя го, сѫществува ли нѣкаква връзка, любовь между мене и брата ми? Въ любовьта нѣма страхъ, нѣма съмнѣние и тя е велика, великъ законъ е тя. Хората на любовьта не трѣбва да се страхуватъ, който се страхува, за него нѣма любовь, нѣма познание на Христа. Нѣкои се боятъ, че ще умратъ. Що отъ това, мене не ме е страхъ отъ смъртьта. „Ама, има дяволи!“ Мене не ме е страхъ и отъ дяволи. Азъ познавамъ единъ живъ Богъ Отецъ, отъ Когото всичко е излѣзло. Всѣки, който се плаши отъ смъртьта, отъ дявола, той не познава Бога. Дяволитѣ, Богъ ги е поставилъ на мѣстото си, турилъ ги е да подтикватъ хората на работа, защото тѣ сѫ мързеливи. Като си мързеливъ, дяволитѣ ще ти създадатъ работа, едно противорѣчие, едно тъкане. Съврѣменнитѣ хора знаятъ, че за да се образува огънь между два прѣдмета, трѣбва да има търкане. Ти стоишъ, а дохождатъ ангелитѣ и дяволитѣ да те триятъ отвънъ и отвѫтрѣ и така произлиза пламъкъ. Що е пламъкъ, огънь? То е човѣшката мисъль, желание и вие започвате да живѣете съ тази малка топлинка, която се появява въ душата ви. Ако тъй разбирате Христовото учение, има смисълъ животътъ.

Когато любовьта иде, ние сме внимателни и учтиви, а щомъ тя си отиде, започваме да се обиждаме. Всѣкога можемъ да мислимъ, да се изказваме отвънъ, но сѫществено е какво е положението на нашето сърдце. Христосъ казва: „Чистосърдечнитѣ ще видятъ Бога.“ Да видишъ значи да познавашъ, да имашъ отношение съ тази велика вѫтрѣшна връзка. Обрѣменени сте, повикайте Бога. Въ Америка, прѣди години, единъ мисионеръ ходилъ да събира пари. Събралъ една крупна сума, натоварилъ я на своя конь и се запѫтилъ да мине прѣзъ една планинска мѣстность. Единъ прочутъ разбойникъ, като чулъ за тѣзи пари, надига се да причака въ единъ проходъ този мисионеръ, съ цель да го убие и му вземе паритѣ. Мисионерътъ, като наближилъ до разбойника, усѣща една тяжесть на

душата си, затова слѣзълъ отъ коня си, помолилъ се Богу и продължилъ пѫтя си. Мисионерътъ видѣлъ слѣдъ това прѣдъ себе си единъ въорѫженъ с пушка човѣкъ, но заминалъ прѣдъ него благополучно. Слѣдъ двѣ години, мисионерътъ билъ повиканъ да изповѣда единъ умиращъ. Умиращиятъ го запитва: „Ти познавашъ ли ме?“ – „Не.“ – „Азъ искахъ единъ день да те убия, но не те убихъ, знаешъ ли защо? Когато ти бѣше въ гората, слѣзе отъ коня си и се помоли, съ тебе на бѣлъ конь имаше единъ човѣкъ, въорѫженъ, отъ когото азъ се уплашихъ и не посмѣхъ да те убия.“ (Този разбойникъ е билъ ясновидецъ и е видѣлъ сѫщество отъ невидимия свѣтъ.)

Сегашнитѣ хора не признаватъ духове, църквата не ги признавала. Църква, която не признава духове, не е църква. „И ангелитѣ Божии ще слизатъ и ще се качватъ“, казва Богъ. И ангели и дяволи, всички тѣзи духове вършатъ волята Божия и се контролиратъ отъ единъ великъ Божественъ законъ. Когато и еднитѣ и другитѣ дохождатъ, тѣ идатъ по съизволение на Бога и ако трѣбва, ще ти причинятъ зло. Ако не познавате Христа, благословението на лошитѣ духове ще се прѣвърне за васъ на зло.

Христосъ казва: „Вземете Моето иго съ себе си, защото азъ съмъ кротъкъ.“ Нѣкой пѫть хората мислятъ, че владѣятъ свѣта, че иматъ голѣма власть, слѣдъ 20 години Господь ще ти покаже какво може да вършишъ въ свѣта. Ние още не сме оформени, не трѣбва да се заблуждаваме отъ сегашното си положение. Когато познаемъ Бога, ще придобиемъ вѫтрѣшенъ миръ, ще ни се отворятъ очитѣ, ще видимъ, че свѣтътъ е живъ, тогава ще знаемъ причината за омразата и любовьта, защо сѫществува доброто и злото, истината и лъжата, ще разберемъ тѣзи отношения и тогава само Истината ще бѫде не мъртва, а жива. Съ тази истина ще може да направимъ всѣкога опитъ. Христосъ казва: „Опитайте.“ „Ако думитѣ ми пребѫдатъ у васъ и вие у Мене, всичко, какво попросите, ще ви се даде.“ Кои думи? Разумнитѣ думи. Ако вие разбирате отношенията къмъ Бога, вие никога нѣма да Го изкусите и животътъ ви ще бѫде едно благословение за другитѣ. Като казвамъ Отецъ и Синъ, това сѫ двѣ велики числа 1 и 3. Като извадите 1 от 3, ще получите числото 2, което има отношение къмъ Божествената Любовь. Когато казвамъ „едно“, подразбирамъ Първопричината; Синътъ – това е окръжностьта на този диаметъръ; а майката е Божествената Любовь, туй което наричатъ въ християнството Духъ свети, т.е. вътрѣшната сила, която прѣчиства нашитѣ умове.

Важното е сега, ние да се свържемъ съ Христа. Този Христосъ може

да бѫде всѣкога съ насъ, въ радости и скърби и прѣди и слѣдъ смъртьта. Когато Христосъ е съ насъ, Той е врата отъ видимото къмъ невидимото, отъ прѣходното къмъ непрѣходното, отъ омразата към любовьта. А хлѣбътъ, подразбира онѣзи елементи, които раждатъ въ себе си живота, учителитѣ, които може да ни научатъ на тѣзи закони. Като се разбере така вѫтрѣшното Христово учение, ние ще бѫдемъ мощни да изпълнимъ своитѣ длъжности на земята.

Човѣкъ не може да се върне тъй скоро на небето. Азъ оспорвамъ тази мисъль. За да отидете при Бога, трѣбва да имате една разумна връзка. Между единъ философъ и между единъ идиотъ не може да има връзки; между единъ, който обича и другъ, който мрази, не може да има връзки, отношения, но между двама, които се обичатъ, има връзки, има хармония. Слѣдователно за да отидеме при Христа, трѣбва да знаемъ закона на самопожертвуването и само тогава Христосъ ще ни направи велики. Ученитѣ хора казватъ, че между диаманта и вѫглена има нѣщо общо. Тѣ сѫ едно и сѫщо вещество, но съ видоизмѣнени свойства, диамантътъ е твърдъ и кристаленъ, а вѫгленътъ не кристализира. Тѣзи свойства на диаманта го правятъ тъй цѣненъ.

Слѣдователно човѣшката душа може да бѫде въ положение на единъ вѫгленъ или въ положение на единъ диамантъ, т.е. да е кристализирала или да не кристализира или въ философска смисъль казано: душата има единъ свърхсъзнателенъ животъ вѫтрѣ въ себе си. Ако има този съзнателенъ животъ, ние ще се познаваме, ако нѣма такъвъ, ние ще се питаме: Ти какво мислишъ за Ивана, какво му е положението, работитѣ му какъ сѫ? Той е малко шмекеръ, прави благодѣяния, но има задни мисли. Кой нѣма задни мисли? Я, ми кажете човѣкъ, който да нѣма задни мисли! Питаше ме единъ господинъ, какъ ще познаемъ кога сме обърнати къмъ Господа и кога не. Азъ му дадохъ слѣдующата фигура: Когато сѣнката ти е задъ гърба ти, ти си обърнатъ къмъ Господа, а когато е прѣдъ лицето – ти си далечъ отъ Бога, не познавашъ Бога. Това е законътъ, провѣрете го. Не да се освободите отъ вашитѣ сѣнки, но отзадъ да сѫ тѣ. Ако сѣнката на твоя умъ е прѣдъ ума ти, ти си далечъ отъ Бога, а ако е задъ твоя умъ, ти си на мѣстото си. Всѣкога сѣнкитѣ се хвърлятъ задъ лицето, за да изпѫкне то.

Питамъ: вашитѣ сѣнки накѫдѣ сѫ? Не казвамъ, че сѫ отпрѣдъ, но нѣкой пѫть може да направите грѣшка, да се измѣнятъ, отпрѣдъ да дойдатъ сѣнкитѣ ви. Въ такъвъ случай, трѣбва да ги изпѫдите отзадъ. Когато обичашъ, сѣнката ще бѫде [отзадъ], когато мразишъ – [отпрѣдъ],

когато говоришъ истината, сѣнката ще бѫде [отзадъ], когато говоришъ лъжа – [отпрѣдъ]. Писанието казва: „Дѣлата имъ ходятъ прѣдъ тѣхъ.“ Има хора, у които дѣлата ходятъ прѣдъ тѣхъ, а има и такива, у които дѣлата имъ ходятъ задъ тѣхъ. Какъ може да познаете дали вашитѣ сѣнки сѫ прѣдъ или задъ васъ? Всѣкога, когато у васъ дойде благородна мисъль и слѣдъ това лоша мисъль, вашата сѣнка е задъ гърба ви; когато първо у васъ дойде лоша мисъль, а послѣ – добра, сѣнката е отпрѣдѣ ви. Това е законътъ въ свѣта, това е религията. Щомъ станешъ сутринь и ти дойде лоша мисъль, ще кажешъ: „Господи, ще изпратя сѣнката си задъ гърба си.“

Бихъ желалъ всички ваши мисли да сѫ задъ гърба ви и тогава ще се познаете и ще се обичате, защото любовьта е великъ законъ въ царството Божие. Проповѣдвамъ едно учение на обединение, както Богъ го иска, както Христосъ го иска, а не както азъ и другитѣ хора го искаме. И ако нѣкои хора не искатъ да го разбератъ, за врѣмето за въ бѫдеще ще покаже истината, ще покаже гдѣ е Богъ.

Нѣкои казватъ: „Христосъ не познава Сина, освѣнъ Отецъ.“ Отецъ, Който живѣе вѫтрѣ, познава Сина, защото Той се самопожертвува и понеже Той се самопожертвува, познава любовьта на Отца си и тѣзи двама се познаватъ. Казва Христосъ: „Който познава този законъ, ще познае Отца си и всѣки, който дойде при мене и е готовъ да се самопожертвува, ще му покажа пѫтя.“ Ако това стане безъ самопожертвуване, тази врата ще бѫде затворена и въ науката и навсѣкѫдѣ, всичко това ще удари на камъкъ и вашиятъ животъ ще се разсипе, и най-благороднитѣ ви мисли и желания ще станатъ на прахъ и пепел, ще изгниятъ, както изгниватъ листата на растенията и коренитѣ на дърветата, докато не се образува онази сѣнка на самопожертвуване, слѣдъ което ще дойде направо Божествениятъ животъ.

Прѣдставете си общество отъ такива хора, какво би било нашето положение? Днесъ всинца се смущавате, че еди-кой си ималъ много пари, милиони – радвай се че има. Такъвъ човѣкъ, който много има, азъ го съжалявамъ, защото голѣмъ товаръ носи. По-добрѣ половинъ килограмъ товаръ въ стомаха, отколкото 100 килограма на гърба си. Такъвъ човѣкъ цѣлъ животъ ще се страхува да го не ограбятъ. Може да си въ положението на единъ бѣденъ човѣкъ, но щастливъ, доволенъ отъ себе си. Казвате за нѣкого: „Той е много ученъ, много красивъ“ и му завиждате. Радвайте се, че е такъвъ. Какъвъ ще бѫде свѣта безъ учени, безъ красиви хора? Казвате: „Той е лошъ.“ Радвайте се, че има и лоши хора, но ги търпете. Господь търпи лошитѣ хора, трѣбва и ние да ги търпимъ. Въ закона на

самопожертвуването ще разберете защо единъ човѣкъ е лошъ.

Прѣди години въ Америка единъ биволъ полудѣлъ. Имало едно момче, което четѣло добрѣ мислитѣ на животнитѣ. Дошло при този биволъ, поставило си рѫката на главата му и заговорило съ него: „Защо така полудѣ, какво стана съ тебе?“ – „Нѣщо ми е влѣзло въ задния кракъ, та ме подлудѣ.“ Изважда момчето единъ трънъ и спасява бивола. Нѣкои казватъ, жена или мѫжъ полудѣли. Не сѫ полудѣли тѣ, но трънъ имъ е влѣзълъ въ главата, въ сърдцето имъ. Тури си рѫката на главата имъ, извади тръна и тѣ ще дойдатъ въ първото си положение. Гледамъ сегашнитѣ хора, всѣки носи по единъ чукъ и гвоздей и като срѣщне нѣкого, казва: „Я, дай да ти забия единъ гвоздей, да видимъ какъ ще търпишъ.“ Като забиха на Христа четири гвоздея, Той каза: „Боже мой, Боже мой!“ Единъ великъ духъ бѣше Христосъ и не можа да издържи тѣзи четири гвоздея и умрѣ, а сегашнитѣ християни съ хиляди се забиватъ и какъ ще издържатъ?

Това сѫ страданията на човѣшкия духъ. Да заковешъ твоята душа, умъ, сърдце на този кръстъ, какъ ще може да живѣешъ? Трѣбва да се научите да вадите тѣзи гвоздеи. Така умрѣ Христосъ. Какво значеше това? Да се пожертвува за хората. Нѣкой боленъ лежи обхванатъ отъ лоши духове. Помогни му. – „Ама той е грѣшникъ.“ То е другъ въпросъ, ти му дай поне чаша студена вода. Това е Христовото учение. Сега идват врѣмена на изпитания, врѣмена тъмни, за които говори Писанието. Гнѣвътъ Божий иде въ свѣта и хората тогава ще познаятъ има ли Господь или не, има ли правда или не, има ли любовь или не. Едното и другото ще се открият. Велики нѣща идатъ въ свѣта. Азъ не ви говоря това, за да ви плаща, това е едно Божествено колело, което постоянно се върти и Господь нѣма да го спре за никого, а ние трѣбва да сме готови наврѣме да се качимъ въ това колело, затова сме дошли на земята, която е едно велико училище.

Слѣдъ всичко това ще се върнемъ при Бога, за да види какъ и какво сме учили на земята. Господь ще ни изпитва и ще ни каже: „Синко, ти какъ научи уроцитѣ на доброто и злото?“ Ще почнешъ, тъй и тъй, ще разказвашъ. Гдѣто си правъ – добрѣ, гдѣто не си правъ – нѣма да издържишъ изпита. Господь ще те пита: „Какъ научи закона на омразата, на любовьта?“ Ако не отговоришъ добрѣ, Господь ще те върне наново на земята, ще дойдешъ да научишъ отново тѣзи уроци, за да се усъвършенствувашъ и като се научишъ, ще възкръснешъ. Това е матурата. Като издържишъ отлично изпита на тѣзи петь велики добродѣтели,

Господь ще те назначи на една велика длъжность – управитель на единъ, два или петь града. Който не възкръсне, той е безъ матура. Отъ хиляди години насамъ говорятъ все за това, да възкръсне човѣкъ. Бихъ желалъ всички да възкръснете, но да издържите тази матура, отъ която има нужда българскиятъ народъ. Ако българскиятъ народъ издържи своята матура, ще възкръсне и ще има едно високо положение и хлѣбъ и захарь и всичко ще има. Ако не издържи матурата, нѣма да има нищо. Така трѣбва да разсѫждаваме, а може и да го провѣримъ на опитъ.

Господь казва: „Обърнете се къмъ мене въ день скърбенъ и азъ ще ви помогна.“ Затова трѣбва да се молимъ за всички, да обичаме враговетѣ си. „Обичамъ го, но той ми е врагъ, не е мой приятель.“ Да обичашъ приятель, то е едно нѣщо, да обичашъ врагъ – друго нѣщо е. Ако мразишъ врага си, ще станешъ подобенъ на него, ще слѣзешъ на неговото положение. Ще кажешъ: „На врага си ще помогна.“ Никога съ омраза да се не отплаща, а съ любовь. Който отплаща съ зло, той ще слѣдва еволюцията на грѣшнитѣ духове. Мразишъ ли, ти си въ съдружие съ онѣзи, които сѫ въ широкия пѫть. Едни отиватъ нагорѣ, други слизатъ надолу. Затова казва Христосъ: „Никой не познава Сина си, освѣнъ Отецъ.“ Синътъ е Божествения зародишъ, ще Го положимъ у насъ си и Той е новия човѣкъ и ще започнемъ нова работа.

У мнозина този човѣкъ живѣе, дайте му просторъ и спрѣгайте глагола „мога“. Мога да бѫда справедливъ, любящъ, кротъкъ, смиренъ, уменъ, ученъ, мога, мога. Когато всички започнатъ да спрѣгатъ този глаголъ въ положителна смисъль, ще има едно отлично общество. Нѣма какво да се борави въ грѣховетѣ, въ миналото на хората, това е торъ на Божествената нива. Що отъ това, че братъ ти е грѣшенъ? Помогни му, очисти го, дай му дрехи, облѣчи го. „Ама ти си грѣшенъ, махни се, не искамъ да ти помогна.“ Това не е Божествено Христово учение. Мѫжътъ казва на жената: „Махни се отъ мене, не те искамъ.“ Или обратно, жената казва на мѫжа. Не, ти този мѫжъ ще го обичашъ заради Господа. Нѣкои казватъ: „Искамъ да обичамъ мѫжа си.“ Азъ рекохъ, не може да го обичашъ, докато не обичашъ Господа. Ако Богъ живѣе въ насъ, Той ще се прояви. Когато една жена умре за своя мѫжъ, той ще ѝ направи единъ паметникъ и често ще си спомня за нея, че тя умрѣ като мѫченица, страдалница за него. Ако не я обича, той ще каже: „По-добрѣ, че се освободихъ отъ нея.“ По-добрѣ да умратъ мѫжъ и жена като мѫченици единъ за другъ, отколкото да живѣятъ като кърлежи. Това е да познаешъ Отца и Сина.

Иде Христосъ на бѣлъ конь да проповѣдва това учение и Неговото Слово иде, като мечъ ще пронизва и ще видите нѣкой човѣкъ както върви изъ пѫтя, падналъ и умрѣлъ, не е готовъ да издържи Божественото Слово. Злото не може да издържи Божествената свѣтлина и ще се скрие. Тази свѣтлина, която иде, ще даде единъ обратенъ резултатъ: на земята ще има голѣма тъмнина, а въ душата – голѣма свѣтлина. Това сѫ два велики контраста. Когато половината земя, едното полушарие бѫде освѣтено, другото полушарие ще бѫде въ тъмнина. От това не трѣбва да се смущавате. Противорѣчията, които сега сѫществуватъ, сѫ символъ, че Божественото слънце е започнало да грѣе, само че има сѣнка на Божественитѣ дни и ние трѣбва да се молимъ, да се обърне всичко на свѣтлина. Ние трѣбва да бѫдемъ готови, за да използуваме благата, които Богъ носи зарадъ своитѣ избрани. Избрани сѫ всички, но мислитѣ ви не сѫ избрани. Сега ви проповѣдвамъ за Този живъ Христосъ, Който е вече въ свѣта, Който ще заговори чрѣзъ хиляди уста, чрѣзъ проповѣдници, свещеници, царе, учени, тогава ние ще имаме едно велико спасение, ще се запѣе химна на Божествената Любовь и само тогава ще разберемъ какво е Синътъ, какво е Отецъ, какво е Любовьта, която ще ни заведе при Бога.

Това учение е, което ще ни прѣроди. Нѣкои мислятъ, че искамъ да споря. Не искамъ съ никого да споря, азъ виждамъ нѣщата. Може да кажете, че си въображавамъ. И азъ си въображавамъ, и вие си въображавате, но има разлика между моето и вашето въображение. Има въображение нагорѣ и надолу. Единъ астрономъ гледа съ своята тръба на хиляди километра разстояние и наблюдава нѣща, които единъ селянинъ безъ тази тръба не ги вижда. Това, което астрономътъ вижда съ своята тръба, за селянина остава като празно въображение. Отворете своя телескопъ и ще видите величието на Бога и ще се прѣродите. Това трѣбва да бѫде вашето стрѣмление, да бѫдете граждани на Царството Божие. Всѣки може да си има мѣсто въ това Божествено тѣло, въ което не трѣбва да бѫдете ни по-голѣмъ, ни по-малъкъ отъ това, за което си опрѣдѣленъ.

Питате често: „Кѫдѣ ще ни тури Господь?“ Ще ви тури тамъ, за да можете да запушите ранитѣ на Христа. „Кѫдѣ ще бѫдатъ българитѣ?“ Да запушатъ ранитѣ на Христа, при евреитѣ. Кѫдѣ ще бѫдете вие? Отговорете сами на този въпросъ. Христосъ е близо, Неговото учение ще обърне земята надолу съ главата, но ще изпѫди дявола. Ангелитѣ носятъ този девизъ: „Каквото и да стане въ свѣта, Царството Божие ще се въдвори.“ Това е рѣшението на Бога, на Небето и който не вѣрва, ще доживѣе да види

това врѣме. Азъ съмъ отъ тѣзи, които вѣрватъ, че апостолитѣ, светиитѣ, всички сѫ на земята, всички сѫ тукъ, виждалъ съмъ ги и съмъ разговарялъ съ тѣхъ.

Нѣкои казватъ, че като дойде Христосъ на земята, днешната църква ще му каже: „Кажи си своята проповѣдь, да видимъ каква е тя и дали е съгласна съ нашата църква!“ Христовата проповѣдь не търпи ревизия, тя не може отъ никого да се ревизира. Ако азъ говоря това, което Богъ не е говорилъ, Христосъ не е говорилъ, това ще е една измама, която може да трае само година, двѣ, три, сто, но повече не може да отиде. Една лъжа въ сто години се улавя. Това, което казвамъ, може да го опитате и сега, и всѣкога и единъ день, като ме срѣщнете, ще ви кажа, че това е Истина и вие ще се убѣдите.

Давамъ ви тѣзи плодове, за да ги посѣете, въ вашитѣ градини. Тѣзи плодове не сѫ мои, но на Този, Който ви е създалъ. Като дойде Христосъ, Той ще донесе Божествената Любовь, и когато всички царе, проповѣдници, свещеници, всички хора си подадатъ рѫка, Христосъ ще дойде въ Своят Църква. Нека това го знае духовенството, нека всички знаятъ за това. Това е Христовото учение, учение на доброволно самопожертвуване, а не насила. Богъ е, Който ще ни уреди, въздигне, ще тури всѣкого на мѣстото си и тогава ще разберемъ вѫтрѣшния смисълъ на живота. Желалъ бихъ всички да познаете Сина, Отца, но не тъй както азъ говоря, защото вие не знаете, какво азъ разбирамъ. Прѣживѣйте нѣщата и тогава ще ги разберете. Мога да ви кажа, че единъ хлѣбъ е хубавъ, вкусенъ. Отъ гдѣ знаете, че е такъвъ, ако не го опитате на вкусъ и ако не видите какъ ще дѣйствува на стомаха ви. Ако не ви причини нищо на стомаха, значи дѣйствително той е добъръ, ако ви причини нѣкоя поврѣда, той е лошъ. За всичко имайте опитность. И тъй изучете Христа!

Заключение: Помнете, че ако сѣнката ви е прѣдъ васъ, не сте съ Бога, ако е задъ васъ, задъ гърба ви, вие сте съ Бога.

Изучете слѣднитѣ стихове:

1. Какво нѣщо е Христосъ като лоза.
2. Какво нѣщо е Христосъ като хлѣбъ.
3. Какво нѣщо е Христосъ като врата.
4. Какво нѣщо е Христосъ като пастирь.
5. Какво нѣщо е Христосъ като учитель.
6. Какво нѣщо е Христосъ като Синъ Человѣчески и
7. Какво нѣщо е Христосъ като наставникъ.

Като разберете тѣзи отношения, ще имате велики понятия за Христа и за разбиране душитѣ на другитѣ хора.

Аминъ

Бесѣда, държана на 18 февруари 1917 год.
София

СПАСЕНИЕТО

„А той му рече: Защо ме казвашъ благъ? Никой не е благъ, тъкмо единъ Богъ. Но ако ищешъ да влѣзешъ въ живота, упази заповѣдитѣ.
Казва му: Кои? А Исусъ му рече: Тези: Не убивай; Не прѣлюбодѣйствувай; Не кради; Не свидѣтелствувай на лъжа; Почитай баща си и майка си; и Люби ближния си, както себе си. Казва му момъкътъ: Всичко това упазихъ отъ младостьта си, що ми още не достига? Рече му Исусъ: Ако ищешъ съвършенъ да бѫдешъ иди, продай имането си и дай го на сиромаси, и ще имашъ съкровище на небеса, и дойди та ме послѣдвай.“
(Евангелие отъ Матея, гл. 19, ст. 17,18,19,20,21)

Съврѣменнитѣ културни хора отъ XX вѣкъ иматъ едно смѫтно схващане за Мойсеевия законъ. Такова смѫтно схващане иматъ не само съврѣменнитѣ цивилизовани народи, но и съврѣменнитѣ религиозни християнски общества. Вече 2000 години отъ какъ християнитѣ разчепкватъ Христовото учение и така сѫ го охлузили, че като гледамъ на него, прѣдставя ми се като едно дърво, на което кората е олющена. Християнски критици все за спасение говорятъ: спасение чрѣзъ добри дѣла, спасение чрѣзъ това-онова, а всѫщность никакво спасение нѣма. Спасението произтича отъ единъ основенъ законъ въ природата, законъ, който е установенъ не въ врѣмето на Христа, но установенъ още въ самото начало на битието. Слѣдователно това, което сега се проявява вѫтрѣ въ човѣшката душа, въ обществата, въ народитѣ, то произтича отъ този първоначаленъ източникъ.

Думата „спасение“ има много значения. Падне нѣкой въ вода, извадятъ го отъ тамъ, казватъ: „Спасенъ е!“ Боледувалъ нѣкой отъ тежка болесть, оздравѣлъ слѣдъ това, казватъ: „Спасенъ е.“ Нѣкой водилъ разваленъ животъ, отклонили го отъ този животъ, казватъ: „Спасенъ е.“ Думата „спасение“, въ обикновенъ смисълъ, подразбира връщането на единъ човѣкъ отъ едно болѣзнено въ едно здравословно състояние. Но, за да бѫде човѣкъ спасенъ, трѣбва да влѣзе въ живота. А кои сѫ условията за това? Не е важно за човѣка само да е спасенъ. Каква полза може да има за

единъ човѣкъ изваждането му отъ вода, а слѣдъ това да умре отъ гладъ? Спасява се отъ едно зло, а налита на друго. Спасение разбирамъ да влѣзе човѣкъ въ условията на живота, да се възстанови онази първоначална връзка между човѣка и Бога. Всѣко сѫщество, което изгуби своитѣ отношения къмъ първоначалния източникъ, се нуждае отъ спасение. Никакво друго спасение, вънъ отъ това, не сѫществува. Тъй разбирамъ спасението азъ, тъй го разбиратъ Господь, Христосъ, светиитѣ и тъй ще го разбиратъ всички праведни, свети хора, а всички глупави, ще го разбиратъ по другъ начинъ. Всички други, които не разбиратъ правилно това учение, не разбиратъ закона на спасението, ще се заблуждаватъ, ще грѣшатъ, ще падатъ, ще ставатъ, ще се самоубиватъ и т.н.

Законътъ на спасението е единъ постояненъ законъ, който дѣйствува всѣка минута. Всѣка минута човѣкъ трѣбва да се спасява. Нѣкои казватъ, че човѣкъ трѣбва само единъ пѫть да се спаси. Азъ съмъ голѣмъ невѣрникъ, не вѣрвамъ въ това. Не вѣрвамъ, защото човѣкъ не само единъ пѫть трѣбва да яде, не само единъ пѫть трѣбва да диша, това е постоянна връзка и така е и съ спасението. И ако човѣкъ постоянно не се спасява, никога нѣма да се спаси. Това показва, че трѣбва да има постоянна връзка между Бога и човѣка и тя се нарича „връзка на спасение“.

Казвате: „Спасенъ ли съмъ?“ Днесъ може да си спасенъ, но утрѣ ще те хване нѣкой за гушата; днесъ може да си ситъ, но утрѣ може да бѫдешъ гладенъ; днесъ може да имашъ добра мисъль, а утрѣ да ти дойде лоша мисъль. Значи тази трояка връзка у човѣка трѣбва да сѫществува. Това наричамъ Законъ на спасение. Така го опрѣдѣлямъ азъ и никой не може да даде по-добро опрѣдѣление отъ това. Бихъ далъ 20 000 лева на онзи, който даде по-точно опрѣдѣление. Нека се съберат всички логици, всички философи и дадатъ по-точно опрѣдѣление, Слѣдователно Христосъ дойде да възстанови тази трояка връзка: между хора и хора, между ангели и хора и между Бога и хората. Това е спасението.

Младиятъ момъкъ, който запита Христа какво да прави, за да наслѣди животъ вѣченъ, Христосъ му отговори: „Не убивай!“ Убийството е една причина, която скѫсва тѣзи връзки, пази се, да не скѫсашъ връзкитѣ на тѣлото, връзкитѣ между твоитѣ братя. „Не лъжи.“ – Тя е втората причина, която скѫсва връзкитѣ на спасението. „Не крадн и не лъжесвидѣтелствувай.“ – И тѣ сѫщо скѫсватъ връзкитѣ на спасението. „Почитай баща си и майка си и ближнитѣ си.“ Първитѣ петь заповѣди сѫ Христовото учение, а вторитѣ петь – Мойсеевия законъ. Първитѣ петь

заповѣди принадлежатъ къмъ сегашната епоха, тѣ сѫ законитѣ на духа, а другитѣ петь сѫ законитѣ на физическия свѣтъ. Христосъ обяснява кои сѫ причинитѣ, които скѫсватъ връзкитѣ и кои сѫ причинитѣ, които свързватъ. „Почитай баща си, майка си и ближнитѣ си и ще се избавишъ.“

Въ заповѣдьта „Не убивай“, думата „убивай“ има широко значение и приложение. Ще си кажете: „Слава Богу, никого не съмъ убивалъ.“ Нѣма между васъ човѣкъ, който може да се похвали, че не е убивалъ. Мога това съ данни да ви го докажа, но да оставимъ този въпросъ настрана. „Убийство“ подразбира не само когато убиете нѣкого, но и когато убиете въ себе си една добра мисъль, пожелание. Убийство е когато вие убиете една добра мисъль у нѣкой човѣкъ. Срѣщате човѣкъ, който вѣрва въ Бога, и вие му казвате, че нѣма Богъ и съ това вие го убивате. Питамъ: този философъ отъ гдѣ знае той, че нѣма Богъ? Когато единъ човѣкъ каже, че нѣма Богъ, азъ разбирамъ, че той иска да се намѣсти на Неговото мѣсто. Когато нѣкой каже за нѣкого, че е глупавъ човѣкъ, то значи, че той иска да се намѣсти на това мѣсто. Когато кажете за нѣкого, че е богатъ, то значи, че искате да се настаните на неговото мѣсто. Когато каже една жена за друга, че не е красива, то значи, че тя иска да вземе нейното мѣсто. Когато нѣкой мѫжъ каже за другия, че е поплювко, то значи, че той иска да вземе неговото мѣсто. Тѣзи нѣща отдалечаватъ хората отъ Бога.

Може да те обичатъ всички живи сѫщества на свѣта и пакъ да погинешъ. Съврѣменната любовь въ свѣта, за която хората говорятъ, тя е любовь на орли, на гарги, на кучета. Не искамъ да се обиждате отъ това, но ви казвамъ, че любовь, която не съгражда, а разрушава, тя е любовь на орли и гарги и тя спада къмъ „не убивай“. Колко красиви моми съмъ виждалъ съ благородни мисли и желания, а като се оженатъ, въ тѣхъ се заражда мисъльта да се самоубиятъ. Защо така? Това показва, че момъкътъ, за когото тѣ се оженватъ, нѣма въ него тѣзи елементи, които сѫ потрѣбни за нейното развитие и тя е отровена. Така е и съ мѫжетѣ. Сѫщото е и въ религиознитѣ общества. Вие сте радостни, но дойде единъ „философъ“ и ви каже, че хората сѫ мъртви, т.е. нѣма животъ слѣдъ смъртьта и вие се наскърбявате. Наистина, сега повечето хора сѫ мъртви, но за въ бѫдаще ще оживѣятъ. Тѣзи „философи“ въ вѣрванията си приличатъ на турцитѣ, които вѣрватъ, че като дойде Христосъ да сѫди свѣта, всички хора ще измратъ, а ще остане само арахангелъ Михаилъ, на когото Господь ще каже: „Има ли нѣкой по-голѣмъ отъ мене?“ Това е едно вѣрване, но кой го е провѣрилъ? Казватъ, че хората умиратъ и не възкръсватъ. Кой е ходилъ тамъ да види,

че това е така? Лъжатъ се, (азъ виждамъ умрѣлитѣ живи). Вие, които проповѣдвате това учение, сте мъртви. Подъ „мъртавъ“ се разбира човѣкъ, който не мисли, не чувствува, а у когото има само едно механическо движение. На такъвъ човѣкъ му трѣбватъ хиляди години, за да възкръсне. Вѣрно е това, че има хора въ невидимия свѣтъ, които спятъ, мъртви сѫ, но и въ този свѣтъ има мъртви и спящи хора. Но това не подразбира, че всички хора сѫ мъртви и спатъ.

Христосъ казва: „Не убивай.“ Това значи, че въ вашитѣ желания не трѣбва да има мисъль да разрушите всѣко добро желание или всѣка добра мисъль, която Богъ е вложилъ, а напротивъ, трѣбва да ги култивирате. Ако убивате всичко това, животътъ ви ще стане безсмисленъ. Въ какво се състои смисълътъ на живота? Смисълътъ на живота се състои въ това да почиташъ майка си и баща си и да любишъ ближнитѣ си. А условията, за да можешъ да почиташъ майка си, баща си и да обичашъ ближнитѣ сѫ тѣзи: да можешъ въ тебе да отстранишъ всички тѣзи първи качества. Най-напрѣдъ трѣбва да започнешъ съ Мойсеевия законъ, да изкоренишъ тѣзи навици, които прѣкѫсватъ връзкитѣ на Божествения свѣтъ и спъватъ нашето развитие на земята. Христосъ, като казва въ Евангелието на Иоана, че Той е лоза, разбира, че всѣка прѫчка у него, която има желание да убива, не принася плодъ, „Отецъ ми я отрѣзва“. Какви сѫ симптомитѣ на единъ човѣкъ, който постоянно убива? Щомъ започнете да се вкисвате, вие започвате да убивате. Раздразнението е първата причина на убийството.

Слѣдъ това Христосъ казва: „Не кради!“ Какво да не крадешъ? Добритѣ мисли и добритѣ желания на човѣка. Бихъ желалъ на хората да дамъ всичкото си богатство, но да не открадна нищо отъ сърдцето и ума имъ. Да не убивашъ добритѣ мисли и желания на баща си, на майка си, на братята си, на сестритѣ си, на ближнитѣ си. Да не крадешъ добритѣ мисли и желания на майка си, на баща си, на братята си, на сестритѣ си, на ближнитѣ си. Когато откраднешъ нѣщо, слѣдъ това да не лъжешъ, т.е. въ твоитѣ взимания-давания, като вземешъ отъ нѣкого добра мисъль, да не давашъ лоша и да не лъжешъ. Като дадешъ лошата мисъль, да не лъжешъ, че си далъ по-добра мисъль, защото така се развалятъ обществата, така се развалятъ домоветѣ. Жена открадне сърдцето и ума на мѫжа си, а слѣдъ това му даде своитѣ лоши мисли и желания, като му казва, че това ще го направи щастливъ, но слѣдъ нѣколко години не се разбиратъ, излъгали се. Тукъ има и убийство, и лъжа, и кражба, и лъжесвидѣтелство. Изхвърлете тѣзи причини и вие слѣдъ врѣме ще любите и почитате баща си и майка си.

Кои сѫ баща ви и майка ви? Душата е майка ви, вашиятъ духъ това е баща ви, а тѣлото – това сте вие. Вие сте чеда на вашата душа. Това е Христовото учение.

Като кажете нѣкога: „Дали съ това тѣло ще живея,“ разбирамъ: дали съ вашитѣ баща и майка ще живѣете. Всѣки синъ трѣбва да бѫде силенъ, за да може да радвашъ майка си и баща си. Трѣбва да почитате тѣзи майка и баща у васъ си. За въ деня, когато прѣстѫпишъ този законъ – не почитате майка си и баща си и не любите ближнитѣ си, вие сте извънъ условията на живота.

Това учение може всѣки день да го приложите. Неразположенъ си, обърни книгата на своя животъ и виж коя отъ тритѣ заповѣди си прѣстѫпилъ. Христосъ казва: „Ако искаш да станешъ съвършенъ, раздай всичкото си богатство и ела съ мене, та ме послѣдвай.“ На кого да раздадешъ имането си? – На твоитѣ мисли и желания. Кого да послѣдвашъ? – Великия Учитель на живота. Нѣкой ще каже: „Може ли да дамъ кѫщата си и паритѣ си?“ Господь не иска вашитѣ кѫщи, нито вашитѣ пари. Подъ думитѣ „кѫща“, „имане“ Той разбира съвсѣмъ друго нѣщо. Всѣко желание у човѣка, да направи нѣкому добро, се прѣдшествува отъ друга мисъль, отъ закона на любовьта. Само когато у васъ се породи желание на милосърдие и любовь, само тогава вие ще сте готови да направите едно добро дѣло. Нѣма човѣкъ, който да може да направи добро дело безъ добра мисъль.

Да почиташъ майка си и баща си, тѣ сѫ обекта, а ближнитѣ, тѣ ще бѫдатъ законъ за стимулъ, т.е. той ще те подбужда къмъ любовь. Да любишъ, то значи да любишъ само това, което е слабо, нѣжно, мило, нуждаеще се отъ помощь. Силенъ човѣкъ не може да любишъ. Ако Богъ има такава велика любовь къмъ насъ, то е защото сме грѣшници, ако бѣхме ангели, Той нѣмаше да има никаква любовь къмъ насъ. Нѣкой казва: „Азъ искамъ на бѫда светия, ангелъ.“ – Можешъ, но нѣма да бѫдешъ любимъ отъ Бога. Комуто се много прощава, много се обича.

Вие имате едно извратено понятие за тѣзи работи. Може да се наблюдава този фактъ и въ природата и тамъ той е вѣренъ. Обичатъ се тѣзи нѣща, които сѫ нѣжни, деликатни, слаби. Гледате нѣкой мѫжъ – здравъ, силенъ, той се влюбва въ нѣкоя слаба, едва крѣпяща се жена. Силнитѣ хора, това сѫ октоподи, които турватъ своитѣ смукала на тебе и те смучатъ, смучатъ и напустнатъ. Утрѣ ще те искатъ пакъ. Това сѫ съврѣменнитѣ религиозни общества, които те изсмукватъ, обиратъ кесията

и послѣ те изхвърлятъ. И послѣ казват: „Обърнахме го къмъ Господа!“ Обърналъ си го ти, че втори пѫть нѣма да помисли да се жени. Не се нуждаемъ отъ подобно обръщане къмъ Господа. Азъ не бихъ желалъ да обръщамъ кесиитѣ, нито сърдцата, нито ума на хората къмъ Господа. Азъ бихъ далъ на човѣка ключа на неговата врата и бихъ му казалъ: „На ти ключа, отвори си кѫщата, изчисти я, нека слънцето влѣзе вѫтрѣ.“ Това е твоето право. Не пущайте вашитѣ слугини да чистятъ твоята църква, тя е за тебе съградена.

Ако речемъ да съберемъ всички църкви и да направимъ една обща, всички ще се скараме. Това е дълбокиятъ смисълъ, който Христосъ косвено засѣга. За да влѣземъ въ този Божественъ храмъ на душата си, трѣбва да отхвърлимъ отъ себе си всѣкакъвъ гнѣвъ, защото гнѣвътъ води къмъ убийство, а убийството – къмъ кражба, а слѣдъ това ще започнешъ да мислишъ, измислювашъ лъжа, за да прикриеш това убийство. Тѣзи четири заповѣди, сѫ свързани една съ друга и тѣ ни посочватъ, какво не трѣбва да правимъ. Има други три заповѣди, които ни посочватъ какво да правимъ, тѣ сѫ: Почитай душата си, духа си и ближнитѣ си. Ще кажете: „Какъ да ги почитаме?“ Ако нѣкой попадне въ разбойници, освободи го отъ рѫцѣтѣ имъ, услужи му. Тѣзи ближни сѫ вашитѣ мисли, желания, които сѫ оставили дълбоки корени у васъ и сега трѣбва да ги поправите или въ друга форма бихъ казалъ, да вземете вашата земя, да я посадите съ най-добри растения, т.е. да обърнете вашитѣ желания и мисли отъ лоши въ добри. Това е искалъ Христосъ да каже на евреитѣ, защото най-голѣмото удоволствие у тѣхъ бѣше да убиватъ хората. Като четете Стария завѣтъ, виждате какъ много хората се убиваха. Тази бѣше една отъ причинитѣ, за гдѣто тѣ нѣмаха такова дълго царство, каквото имаха египтянитѣ. Съврѣменнитѣ християни, които сѫ наслѣдили това старо учение на евреитѣ, тѣ приличатъ на тѣхъ. Прослѣдете старата история на славянитѣ, ще видите, че тѣ устройваха войни, кръстоносни походи, все за освобождение на Иерусалимъ. Но какъ ще се освободи Иерусалимъ? – Когато хората прѣстанатъ да убиватъ, да лъжатъ, да крадатъ, да прѣлюбодѣйствуватъ.

Като разгледате живота си до днесъ и отъ днесъ нататъкъ, кажете си: „Нѣма вече да крада, да убивамъ, да лъжа.“ Обърнете се къмъ Христа и кажете: „Какво не ми достига още, Господи?“ Едно не ви стига: раздайте всичко, което имате, на вашитѣ ближни. Кои сѫ тѣзи ваши ближни? Нѣкой день станете сутринь веселъ, пѣете, свирите на пиано или цигулка. Това

веселие, това сѫ вашитѣ братя, раздайте на тѣхъ всичко, това е единъ великъ законъ. Всичко, което посѣете вие, това е вашето царство, вашиятъ свѣтъ, тамъ е Христосъ. Въ всѣка добра мисъль, добро желание, веселие тамъ е Христосъ. Колкото и малка да е тази мисъль, тамъ е вашето спасение. Това е първата връзка, такива хиляда връзки като турите, може да образувате едно вѫже, за да обѣсите нѣкого.

Богъ казва: „Привлѣкохъ ги съ нишкитѣ на своята любовь.“ И любовьта има такива нишки, такива връзки. Ще пусна една нишка, ще ви свържа и Господь ще ви привлѣче. По тази нишка вие ще бѫдете въведени въ Царството Божие. Това може да го приложите, защото всѣко учение, което е вѣрно, има и практическо приложение. Ние трѣбва да измѣнимъ своитѣ мисли и тѣзи нещастия, които идатъ, ще изчезнатъ, като изгубимъ всичко, като изгубимъ кѫщи, майка, баща, да кажемъ: „Господи, нищо не съмъ изгубилъ.“ Не си ги изгубилъ, защото майка ти и баща ти сѫ вѫтрѣ въ тебе, не сѫ били никога извънъ тебе, на физическото поле. Това, което виждате на земята, то е тѣхното отражение въ огледалото. Носишъ една мисъль съ себе си, тя ти принася радость, това сѫ твоитѣ ближни, които ти обичашъ. Тази мисъль е жива, интелигентна сила. Мисъль, която може да измѣни живота ти, тя е по-силна отъ всѣко физическо сѫщество. Всѣка добра мисъль донася нѣщо, а не взима. Вие знаете само да взимате, а не и да давате. Вие сте голѣми скѫперници, вие сте ме почти обрали, всичко взимате. Не съжалявамъ за това, което взимате, но сѣйте го въ вашитѣ ниви, а не го събирайте.

Нѣкой казва: „Азъ съмъ много нещастенъ.“ Изхвърлете това нещастие, не го събирайте. Не се лъжете, вие имате всичко, Богъ всичко ви е далъ, не сте сиромаси. Когато сте богати, тамъ е вашето нещастие, тамъ е злото. За сиромаситѣ имамъ голѣмо мнѣние азъ и вие, които се оплаквате, че сте сиромаси, то е защото имате желание да сте повече. И да ви дамъ повече, пакъ нѣма да бѫдете щастливи. Грѣхътъ у насъ произтича отъ това, че ние не позволяваме на Бога да се прояви. Ние спираме Бога въ Неговитѣ добри мисли и желания, които дѣйствуватъ у насъ. Господь ни казва: „Направи това.“ – „Нѣма да го направя.“ Тогава Господь казва: „Остави ме азъ да го направя.“ – „Не.“ Кѫдѣ е Господь? Той е вѫтрѣ въ васъ, затова оставете Го да се прояви. Нѣкой плаче: „Изгубихъ 1000 лева.“ Ти, като се роди, съ 1000 лева ли те роди майка ти? Нѣкой изгубилъ кѫщата си. Майка ти съ кѫща ли те роди? Ако любишъ Господа, хиляда кѫщи ще имашъ, мраморни, съ най-хубави мебели, но ще бѫдете ли и тогава щастливи?

Ще ви разкажа единъ старъ анекдотъ, който е побългаренъ отъ българитѣ. Разказватъ, че едно врѣме Господь и свети Петъръ, обичали да обикалятъ изъ града и да гледатъ какъ живѣятъ хората. Отишли въ едно бѣдно семейство, гдѣто ги нахранили много добрѣ, оставили ги да прѣнощуватъ. „Господи, какъ хубаво ни приеха, казалъ свети Петъръ, не може ли да измѣнимъ живота на този бѣденъ човѣкъ, да облекчимъ положението имъ?“ Господь удовлетворилъ молбата на свети Петъръ и далъ голѣмо богатство на това семейство, хубави кѫщи. Отъ това богатство обаче, бѣдниятъ човѣкъ се вдалъ въ голѣмъ развратъ, пиянство и като тъй онещастливилъ и себе си, и семейството си. Слѣдъ нѣколко години, при обиколкитѣ си, свети Петъръ и Господь отишли пакъ при сѫщото това семейство, да видятъ какъ сега живѣятъ. Жената ги приела, нахранила, оставила ги да прѣнощуватъ, но ги прѣдупрѣдила да се не безпокоятъ отъ това, че мѫжътъ ѝ ще дига гюрултия, когато се върне, защото се връща обикновено пиянъ. Като си легнали да спятъ, Господь легналъ по-навѫтрѣ, а Свети Петъръ до вратата. Идва мѫжътъ срѣдъ нощь пиянъ, сърдитъ защо приела жената тѣзи гости. Ядосалъ се и набилъ добрѣ съ едно дърво Свети Петъръ, който му се падналъ по-наблизо. Свети Петъръ приелъ своята заплата. Мѫжътъ продължавалъ да буйствува, да вика. Свети Петъръ казалъ на Господа: „Господи, ела Ти на моето мѣсто.“ Промѣнили си мѣстата, Господь дошълъ до вратата. Като ги зърналъ мѫжътъ гоститѣ, рекълъ: „Чакай този да набия, азъ бихъ крайния, сега да набия добрѣ този, който е отъ вѫтрѣ.“ Набива пакъ Свети Петъръ. Става слѣдъ това Свети Петъръ и казва на Господа: „Какво да правимъ? Сега той пакъ ще бие.“ Дига се Господь, измива си очитѣ и като си изтрилъ очитѣ съ кърпата, маха съ нея и кѫщата се запалва и изгаря. Така Свети Петъръ се освободи да не бѫде битъ и трети пѫть.

Значи, ако вие дадете на вашата плъть прѣимущество, ще се роди човѣкътъ на чувствата и Свети Петъръ, който се моли за васъ, ще яде бой три пѫти на день. Никога не се молете въ свѣта за физическо благоволение, прѣди да има връзка между Бога и васъ. Единъ вълкъ, колкото и да го храните, все вълкъ ще си остане. Една змия, единъ комаръ, една въшка, колкото и да ги храните, наглеждате, никога нѣма да измѣните тѣхния характеръ отъ външната обстановка. Единственото нѣщо, което може да измѣни сърдцето на единъ грѣшникъ, то сѫ гладътъ, страданията, докато стигнатъ крайния прѣдѣлъ. Една жена казваше: „Много станаха моитѣ страдания, нѣма ли да ме освободи Господь?“ Рекохъ, чакай, ти едва си ги

започнала.

Така като гледаме на живота, ще разберемъ, че цѣльта, дълбокиятъ смисълъ на живота е да бѫдемъ здрави, силни. Всички може да бѫдете здрави, силни, всички може да имате добри мисли и желания, добри дѣца, мѫже и т.н. Тогава обществото може да го създадемъ магически. Като казвамъ магически, разбирамъ единъ законъ, чрѣзъ който нѣщата можемъ да ги създадемъ въ нѣколко часа. Но това е процесъ само за умнитѣ, за магитѣ, за благороднитѣ хора. Ако сега ви се даде това знание, вие ще обърнете свѣта наопаки. Христосъ казва: „Ако имате вѣра, колкото това синапово сѣме, вие ще можете да прѣнесете една планина отъ едно мѣсто на друго.“ Ето защо Господь не дава тѣзи знания на сегашнитѣ хора, защото у тѣхъ има желания да убиватъ, да крадатъ и т.н. Кое не имъ стига? – Почить къмъ майка ви, къмъ баща ви. Нѣкои отъ васъ сѫ започнали много добрѣ. Свържете се съ Господа и ще успѣете.

Не говоря за Този Господь, Който е създалъ свѣта, а за Този, Който сега работи. Каква е разликата между първия и втория Господь? Такава, каквато е разликата между бащата и майката. Единиятъ, който създава, е бащата, а другиятъ, който отглежда, е майката. Божествената майка, това е Любовьта. Като говоря за Любовьта, разбирамъ тази велика Божествена майка, на която дължимъ всичко и на която отдаваме всичкото почитание и уважение. Хора, които почитатъ тази майка, азъ ги наричамъ праведни, благородни, светии. Човѣкъ, който не люби, той е нищоженъ и такъвъ не го зачитамъ даже и колкото една въшка. Казвате: „Не ме обичатъ.“ Защо не те обичатъ? – Защото не почиташъ майка си и баща си. Лудъ ще бѫде този, който се ожени за дъщеря, която не почита и не обича майка си и баща си. Като влѣза въ тази кѫща и видя, че тази дъщеря почита майка си и баща си, всичката моя любовь ще се отправи къмъ нея.

Това е великъ законъ въ свѣта. Искате да ви любя, азъ ще ви любя заради майка ви и баща ви. Този великъ законъ дѣйствува у мене и азъ искамъ да дѣйствува той по сѫщия начинъ и у васъ. Като се разгнѣвишъ, ще кажешъ: „Чакай, ти Марто, ще се помиримъ.“ Мома си, гнѣвишъ се – нѣма да се оженишъ. Момъкъ си, гнѣвишъ се – нѣма да се оженишъ. Ще останете безъ дѣца, а това е най-голѣмото нещастие. Нещастенъ е онзи, който нѣма баща и майка и не ги почита, защото щомъ не ги почиташъ, не ги уважавашъ, не любишъ ближнитѣ си, ти си най-голѣмъ грѣшникъ. Подъ „грѣшникъ“ азъ разбирамъ човѣкъ безъ баща, безъ майка, безъ ближни. Това е разбиралъ Христосъ и е казалъ: „Ако искашъ да станешъ

съвършенъ, обичай душата, духътъ си, ближнитѣ си, раздай имането си, ела и ме послѣдвай.“ Кого? – Този, отъ Когото всичко излиза. Върни се при мене, при Първоначалния източникъ и тогава ти ще станешъ силенъ, ще разберешъ смисъла на живота и като бѫде Този великъ Учитель съ тебе, всички страдания въ свѣта ще бѫдатъ една приятна музика. Като настане и гладъ, и студъ, и захарь и хлѣбъ като нѣма, пакъ ще се утѣшишъ и ще кажешъ: „Ще дойде хлѣбъ отгорѣ.“

Чудни сѫ хората, като сѫ взели да се безпокоятъ ще се роди ли жито, царевица и т.н. Израилскиятъ народъ 40 години какъ бѣ храненъ? Не е единъ източникътъ, за да се нахрани човѣкъ. Раздай имането си, ще дойде друго вмѣсто него, защото ако не изпразнишъ шишето съ миризливата вода, нѣма да дойде чиста, ако не изпразнишъ паритѣ отъ кесията си, нѣма да можешъ да туришъ други. Затова рекохъ, изпразнете шишетата, кесиитѣ си, за да ги напълни Господь. Вѣрвайте въ Неговитѣ заповѣди, стократно ще бѫдете възнаградени.

Често казвате и се безпокоите какво ли ще стане въ България. Азъ гарантирамъ, че нищо лошо нѣма да стане. Ако ме слушаха хората, една дума бихъ казалъ и войната щѣше да се свърши, но нека се избиватъ, нека загинватъ хората. Сегашнитѣ хора сѫ повечето крадци, разбойници, хора, който не почитатъ баща си и майка си, нека загинватъ. Отъ въшки не се нуждаемъ, нуждаемъ се от цвѣтя и отъ благородни дѣца. Това е Христовото учение, което ще се докаже на дѣсно и налѣво. На свѣта ще дадемъ още едно доказателство и никой нѣма да каже, че нѣма Господь. Тогава и слѣпитѣ ще прогледатъ. Тѣзи слѣпи, като прогледатъ, ще станатъ нещастни, като такива, които не сѫ готови. Ако има нѣкои слѣпи, на които не искаме да отворимъ очитѣ, то е защото ги щадимъ, да не страдатъ. Не давамъ нѣкому пари, за да не страда, защото той, като не умѣе да ги използува разумно, тъй ще ги използува, че ще дойде въ състояние да те убива.

Вѣра, жива вѣра трѣбва у всички васъ! Не трѣбва да се дѣлите отъ свѣта, а да влѣзете вѫтрѣ въ този свѣтъ и да го облагородите. Едно врѣме прѣпорѫчваха да се бѣга отъ свѣта, а сега казватъ: „Влѣзте въ свѣта.“ Едно врѣме се казваше да се бѣга отъ пъкъла, а сега казватъ да се влѣзе вѫтрѣ въ пъкъла, да се работи. Долу старитѣ убѣждения, старитѣ кѫщи, тѣ сега ще се събарятъ и нови ще се градятъ. Понеже всичко се събаря, ще трѣбва граденето да става по другъ начинъ. Една и сѫща драма не трѣбва да се повтаря, Богъ не обича да се повтарятъ драмитѣ му. Сега идатъ драмитѣ на

доброто. „Не убивай, не кради, не лъжи и не лъжесвидѣтелствувай.“ Това е законътъ на прѣраждането. И като се завърши той, иде законътъ на вселяването. Другитѣ заповѣди сѫ: „Почитай баща си и майка си, люби ближнитѣ си и раздай имането си.“ Тѣзи сѫ седемтѣ заповѣди, които трѣбва да спазвате, слѣдъ това ще дойде почивка и вие ще станете безсмъртни. Това е Великото Спасение – да се съедините съ Бога и тогава ще имате хиляди пѫти по-голѣми блага отъ тѣзи, които сега имате.

Забѣлѣзалъ съмъ какъ хората се безпокоятъ за всичко. Търговецъ напримѣръ – бои се, че ще изгуби и затова убѣждава своитѣ клиенти да купятъ стоката му, като я прѣпорѫчва за по-добра, отколкото е въ дѣйствителность. Тѣ си служатъ съ закона на убѣждението, на внушението. Най-честно би било търговецътъ да си каже: „Стоката ми е както виждате и памукъ и вълна, но затова ви я продавамъ по-евтино.“ Нека търговията свободно да се проявява. Казвайте си всѣкога истината. Ако не можете да кажете истината, по-добрѣ си прѣмълчи. Нѣкой момъкъ не иска да се жени, но успѣватъ други хора да го убѣдятъ да стори това, а послѣ той съжалява за стореното и казва: „Кой ме кара да се женя!“ Не трѣбва да лъжемъ, защото съ това ние лъжемъ и себе си. Трѣбва да бѫдемъ вѣрни прѣдъ нашия Учитель. За да бѫдете свободни, трѣбва да бѫдете вѣрни и чисти прѣдъ Този вашъ Учитель, Който ви е далъ всичко.

Като влѣза слѣдъ това въ вашия храмъ, ще си измия рѫцѣтѣ и краката, ще донеса подаръци, елей, смирна и ливанъ и ще кажа: „Яви се Спасителтъ въ вашата църква съ подаръци.“ А сега, като дойде нѣкой въ вашата църква, отнима ви едно-друго. Прѣстанете да мислите зло за вашитѣ близки. Не казвайте: „Този е лошъ.“ Ти си правъ, като казвашъ това, но то се отнася за миналото му, а от сега нататъкъ гледай на него другояче. Не казвайте: „Въпросъ е дали той ще стане по-добъръ.“ Не говори това, не се лъжи, защото тѣзи лоши хора, тѣзи вагабонти, азъ ще ги направя по-добри отъ свещеницитѣ и владицитѣ. Затова азъ мога да ви дамъ и доказателства. Задалъ съмъ си тази задача, да направя всички хроми, сакати, слѣпи – здрави хора, да се поправятъ. Трѣбва да изоремъ тѣзи пусти пространства, да ги облагородимъ, да дадемъ по нѣщо на всѣки, които мине отъ тамъ.

Хвърлете тази мисъль да се съмнѣвате върху това, което говоря азъ. Не познавамъ друго сѫщество тъй свято, тъй мило, тъй чисто, както Господь. Опитвалъ съмъ Го милиони, милиони пѫти и всѣкога Той е билъ неизмѣненъ въ себе си, всѣкога е билъ благъ, но като грѣшишъ много и

като не се обръщашъ къмъ Него, ще те остави да понесешъ послѣдствията на грѣховетѣ си, за да видишъ какво значи да живѣешъ безъ Бога. Велико страдание въ свѣта е да живѣешъ безъ Бога. Нѣма защо азъ да ви казвамъ: Идете при Бога, Той е вашъ баща. И вие сами трѣбва да се обърнете къмъ Него. Ако искате вашитѣ синове и дъщери да ви почитатъ, турете си тази мисъль да бѫдете всѣкога съ Бога и вижте въ продължение на една година какъ ще се измѣни вашия животъ. Нови мисли ще ви дойдатъ, ще прогледате и тогава ще имате не само двѣ очи, но и 100 очи и то и отъ дѣсно и отъ лѣво и отъ горѣ и отъ долу и т.н.

Нѣкой казва: „Не съмъ прогледалъ.“ Че какъ ще прогледашъ, като нѣмашъ вѣра? Но азъ имамъ вѣра у васъ, имамъ вѣра на вашата душа и затова не губя надежда, че ще прогледате. Ако и да направите нѣкакво лошо дѣло, вашата душа нѣма да се измѣни. Азъ вѣрвамъ въ васъ, вѣрвамъ на хората и мнѣнието ми за тѣхъ нѣма да се измѣни. Азъ обичамъ грѣшницитѣ, калпазанитѣ хора. Това е слабость моя къмъ тѣхъ и грѣшка е у мене това, че ги прѣдпочитамъ прѣдъ праведнитѣ и свети хора. Бихъ желалъ и вие да имате такава слабост къмъ грѣшницитѣ и тогава свѣтътъ ще има другъ изгледъ. И Христосъ имаше такава слабость къмъ грѣшницитѣ и затова се остави да го подиграватъ и поругаятъ.

„Ела и ме послѣдвай“, казва Христосъ. Въ какво? Въ това, което ви говоря.

Бесѣда, държана на 25 февруарий 1917 година
София

ЯКОВЪ И ИСАВЪ

И *видѣ сънь, и ето стълба поставена на земята,*
на която върхътъ стигаше до небето: и ето, ангелитѣ
Божии възлазѣха и слазѣха по нея.
(Битие, гл. 28, ст. 12)

Прѣдметъ на днешната ми бесѣда ще бѫде Яковъ и Исавъ. Вѣрвамъ всички да сте запознати съ тѣзи два характера отъ свещената история. Яковъ и Исавъ сѫ двама братя, Яковъ е по-малкия и Исавъ – по-голѣмия. Разликата по отношение на годинитѣ имъ е много малка, може би само съ нѣколко часа. Отъ този разказъ или отъ този древенъ примѣръ на Свещената история, азъ ще извадя на сцената седемь характера.

Казва се, че когато двамата братя били заченати, смущавали утробата на майка си и било казано, че ще се родятъ два народа и по-голѣмиятъ ще слугува на по-малкия. По-рано се родилъ Исавъ, а послѣ Яковъ, но той държалъ петата на брата си. Разликата между двамата братя е била тази, че Исавъ билъ косматъ, а Яковъ – гладъкъ т.е. женственъ, нѣмалъ такива косми. Отъ чисто физиологическо гледище Исавъ е човѣкъ на природата, човѣкъ, който прѣдставлява нисша култура, отворенъ, чистосърдеченъ, импулсивенъ, но не цѣни живота, живѣе отъ день за день. Има хора, които като се наядатъ днесъ, казватъ: „Благодариме ти Боже, днесъ се наядохме. Ти утрѣ пакъ ще се погрижишъ за насъ.“ Тази благодарность е само по отношение къмъ храната. За такива хора българитѣ казватъ, че тѣ живѣятъ отъ днесъ за утрѣ.

Яковъ е другъ типъ – по-женственъ, не толкова смѣлъ, съ нѣкои лоши чърти, а именно: хитрость и лукавство. Той прилича на съврѣменнитѣ сарафи, които всѣкога печелятъ, никога не губятъ. Споредъ тогавашнитѣ обичаи, на Исавъ се е падало да приеме благословението на баща си, като първороденъ, но въ ума на Якова, по-малкия братъ, се заражда желание да отнеме благословението на Исава. Такъвъ случай му се отдаде скоро. Исавъ се връщаше единъ день гладенъ отъ полето и поиска отъ Якова да яде. „Ще ти дамъ, му отговори той, но ако ми дадешъ твоето благословение.“ – „Какво ми струва то, когато азъ съмъ гладенъ,“ му казалъ Исавъ и се заклѣлъ да отстѫпи своето първородство.

На сцената изпѫкватъ още два характера: майката и бащата на

двамата братя. Бащата обичалъ Исава, а майката – Якова. Може да се каже, че Яковъ напълно приличалъ на майка си, носилъ нейния умъ. Исавъ прѣдставлява човѣка съ своето естествено тѣло, нисше съзнание, а Яковъ прѣдставлява човѣшкото сърдце, стрѣмежа на човѣка къмъ животъ. Майката прѣдставлява човѣшкия умъ, а слѣпиятъ баща прѣдставлява човѣшкия разумъ, който е достигналъ пълното си развитие.

У майката се заражда желание, нейниятъ любимъ синъ да вземе първородството, а бащата обичалъ повече Исава и искалъ, както се слѣдва по обичая, той да приеме благословението. Като ослѣпѣ Исаакъ, бащата, извика единъ день при себе си Исава и му каза: „Вземи орѫжията си, иди на ловъ и ми сготви отъ лова си вкусно ястие, да ямъ и да те благословя прѣди да умра.“ Отиде Исавъ на полето за ловъ и да го донесе на баща си. Майката Ревека, като чу това, каза на Якова: „Баща ти каза на Исава да отиде на полето и да му сготви хубаво ястие, за да го благослови, затова иди ти въ стадото, вземи двѣ ярета, да ги сготвя вкусно и да занесешъ ядене на баща си, за да те благослови вмѣсто Исава.“ Яковъ отговорилъ: „Братъ ми е мѫжъ косматъ, а азъ гладъкъ и баща ми ще ме познае, тъй че вмѣсто благословението му, ще си навлѣка проклятие.“ – „Не бой се, азъ ще те измѣня“, отговорила майката. Облѣче тя Якова съ дрехитѣ на Исава, покри рѫцѣтѣ и шията му съ кожата на яретата, сготви вкусно ястие и го изпрати при бащата, отъ когото и взе благословението му.

Ще ви изтъкна тукъ закона на развитието. Никоя постѫпка, била тя добра или лоша, не може да остане безъ послѣдствие. Всѣка мисъль, всѣко желание, колкото малко и да е, всѣкога остава отпечатъкъ върху душата на човѣка и върху цѣлия човѣшки организъмъ. Съврѣменнитѣ хора, хората на XX векъ не разбиратъ добрѣ този законъ и мислятъ, че трѣбва само да ядемъ и пиемъ. Че майката не е въ съгласие съ мѫжа си, това не е важно за тѣхъ, тѣ очакватъ добри дѣца. Този Божественъ законъ гласи: Между мѫжъ и жена трѣбва да сѫществува една абсолютна хармония, разбиране, но то не се разбира да бѫде напълно еднакво, защото възможно ли е единъ мѫжъ да прилича напълно на една жена и обратно? Може ли единъ мѫжъ да опише въ какво се състои характера на една жена и обратно? Често писатели пишатъ по този въпросъ, но никой не може въ подробности да опише тънкоститѣ, които различаватъ мѫжа отъ жената. Въ чисто физиологическо отношение има чърти, които отличаватъ мѫжа отъ жената. Въ жената прѣобладаватъ по-крѫгли линии, а въ мѫжа – повече счупени линии. Крѫглитѣ линии означаватъ мекость, а счупенитѣ линии – острота.

Това показва, че въ мѫжа има много хроматически тонове.

Отъ цитирания разказъ се вижда, че майката дава съвѣтъ на сина си да излъже бащата. За да даде такъвъ съвѣтъ, това показва, че и тя е много пѫти лъгала. Нѣкой казва: „Днесъ излъгахъ.“ Лъжа не сѫществува само отъ днесъ, тя сѫществува отъ най-древни врѣмена. Сега питамъ: дали тази лъжа е наслѣдена отъ животнитѣ или животнитѣ отъ човѣка? Дали човѣкътъ, като се подигалъ по тази Божествена стълба нагорѣ, я придобилъ или като е слизалъ надолу е придобилъ лъжата? Когато Яковъ е излъгалъ брата си, той е билъ на 32 години, пълна, зрѣла възрасть, това е периодътъ когато се сформирува човѣшкия характеръ. Именно въ този периодъ той умишлено открадва благословението на брата си. Какви сѫ били послѣдствията слѣдъ това открадване? Четиридесеть и четири години слѣдъ тази случка Яковъ е трѣбвало да бѣга отъ брата си, за да го не убие, за което баща му го съвѣтва да отиде при чича си Лавана. Напусна Яковъ бащиния си домъ и тръгна за дома на чича си, но като залѣзе слънцето, прѣнощува срѣдъ полето и сънува единъ сънь: видѣ той стълба, поставена на земята, на която върхътъ стигаше до небето и ето ангелитѣ божии възлизаха и слизаха по нея.

Господь е едно сѫщество, което вижда всички мисли и желания, хроникира ги и нѣма да остави нищо въ свѣта невъзнаградено и ненаказано. Знаете ли на колко години е билъ Яковъ, когато е бѣгалъ отъ брата си? – На 76 години. Тогава отива той при чича си Лавана и тукъ намира единъ учитель по-хитъръ отъ него – самия Лаванъ. Въ този домъ изпѫкватъ още три нови характера: Лаванъ и двѣтѣ му дъщери – Лия, по-голямата и Рахиль, по-младата. Лаванъ е отличенъ базиргянинъ, човѣкъ съ много добъръ практически умъ. Лаванъ пита племяника си: „Като ще останешъ при мене да ми работишъ, каква заплата искашъ за това?“ Яковъ, прѣди да дойде въ кѫщата на чича си, срѣщна Рахиль съ стадото, налѣ ѝ вода отъ кладенеца, цѣлуна я и ѝ каза, че сѫ роднини. Влюбва се въ Рахила и когато чичо му го пита, каква заплата иска за работата си, Яковъ казва, че иска да се ожени за Рахила. Ергенинъ на 76 години иска да се ожени за млада мома.

Въ тази повѣсть Рахила играе роль на идеалното, възвишеното. Думата „Рахиль“ е съдържателна сама по себе си. Лаванъ се пазарилъ съ Якова да му слугува той седемь години, но слѣдъ изтичането на седемтѣ години да му даде Рахила, но Лаванъ го излъгалъ и му далъ по-старата си дъщеря Лия. На сутриньта, Яковъ вижда, че не Рахила, а Лия е неговата

жена. Запитва чича си: „Защо ме излъга?“ – „У насъ, споредъ законитѣ, се дава по-старата дъщеря, а не младата. Поживей съ Лия седемь години, а слѣдъ това ще ти дамъ Рахила.“ Тукъ дѣйствува закона на връщането. Понеже Яковъ излъга баща си и брата си, сега му се връща по сѫщия начинъ. За тѣзи двѣ лъжи той трѣбваше да слугува 14 години – седемь за гдѣто излъга брата си и седемь за гдѣто излъга баща си.

Вие, които ме слушате, ще кажете: „Ние сме свободни отъ тѣзи грѣшки на Якова.“ Трѣбва да вземете ролята или на Рахила, или на Лия, или на Якова и Исава, или на Лавана, или на Исака и Ревека. Това сѫ седемтѣ характера въ свѣта. Често хората въ този свѣтъ продаватъ своитѣ желания и мисли тъй както Лаванъ продава своитѣ дъщери, за да се обогати. Този свѣтъ е единъ Лаванъ, едно слизане и качване. Въ този свѣть ще слугувате, ще страдате, ще се лъжете и тозъ или тази, които се обичатъ, нѣма да могатъ да се взематъ. Лия прѣдставлява жена, която е взета за паритѣ ѝ, а не по любовь. Но Яковъ е трѣбвало да вземе нея, иначе нѣмало да му се даде Рахила. Това сѫщото нѣщо се повтаря въ съврѣменното общество: нѣкой бѣденъ момъкъ, като Якова, иска да се ожени, но по нѣмане срѣдства не може и тогава той играе ролята на Лавана. Излъгва нѣкоя мома да го поддържа, отива въ странство и ѝ казва, че като се върне, ще се ожени за нея. Като се върне, той я излъгва, оженва се за Лия. На изоставената той казва: „Ти си наистина хубава, но въ този свѣтъ съ хубость се не живѣе, живѣе се съ пари, трѣбва ми богата жена, азъ съмъ човѣкъ съ култура, благороденъ, мекъ.“

И при Лавана Яковъ показа своето изкуство за разбогатяване, защото той билъ хитъръ човѣкъ на 76 години. Като слугува 14 години на Лавана, той остана при него още седемь години, за да придобие богатство – овци, камили, осли и др., и направилъ договоръ съ Лавана всички на прѫчки и на капчици овци, кози и агнета да бѫдатъ негови, а останалитѣ на Лавана. Отдѣли тѣзи отъ стадото и ги взе за себе си. Когато зачевали неговитѣ овци и кози, той ги поилъ въ корита, въ които турилъ прѫчки, на които направилъ бѣли рѣзки, та като дохождало стадото да се пои, да зачева такива на прѫчки и на топки агнета и кози. Така Яковъ разбогатѣлъ много и прѣкаралъ при чича си 21 години, слѣдъ което врѣме се върналъ при брата си.

Нѣкой казва: „Защо да не съмъ и азъ богатъ въ този свѣтъ?“ Трѣбва да научите изкуството на Якова, да имате неговата смѣлость. Наистина, въ характера на Якова има извѣстни лоши чърти, но Богъ го подложи на

строго изпитание, на голѣми страдания. Човѣкъ на 76 години да пасе овцетѣ на своя чичо и за всѣко изгубено агне и яре той да бѫде отговоренъ и колко пѫти е билъ заставянъ да плаче.

При този си животъ, той е дошълъ до извѣстно съзерцание и разказва повѣсть, че когато се връщалъ назадъ при брата си, съ женитѣ и синоветѣ си, Господь му се явява въ една особена форма. Яковъ останалъ прѣзъ нощьта при единъ потокъ, а изпратилъ пратеници при баща си и брата си съ подаръци и смирна, защото се страхувалъ да отиде пръвъ при тѣхъ, безъ да ги прѣдизвѣсти. Останалъ Яковъ на това мѣсто цѣла нощь и прѣкаралъ въ разсѫждения върху живота си, прекаралъ, голѣма морална борба, въ която видѣлъ всички лоши послѣдствия и търсилъ начинъ какъ да се освободи. Остана Яковъ самъ и съ него се борѣше единъ човѣкъ до зазоряване. Като видѣ, че не му надви, докосна се до става на бедрото му и го измѣсти. „Остави ме да си ида, защото се зазори“, рече той на Якова. Яковъ му рече: „Нѣма да те оставя да си идешъ, докато не ме благословишъ.“ – „Какъ ти е името?“ – „Яковъ.“ – „Отъ сега нататъкъ нѣма да бѫдешъ Яковъ, а Израиль, защото си билъ въ борба съ Бога и съ человѣци и си надвилъ.“

Този человѣкъ е билъ ангелъ. Името Яковъ значи „запинатель“. Когато се измѣня характера на човѣка, измѣня се и неговото име. Когато искашъ да измѣнишъ характера на единъ вълкъ, трѣбва да измѣнишъ името му. Ако името ви не се измѣня, нѣма и въ характера ви промѣна. Да се измѣни лицето ви, трѣбва да се измѣни и името ви. Формата и името, това сѫ двѣ нѣща равносилни въ онзи свѣтъ. Отъ колко букви се състои името ви, въ какъв редъ и порядъкъ сѫ наредени гласнитѣ и съгласнитѣ букви, означава качеството на характера и силата, която се съдържа въ душата на даденъ индивидъ. Името ви опрѣдѣля силата на характера въ духовния свѣтъ. Напримѣръ името на Яковата майка Ревека, въ български и еврейски езикъ има двѣ противоположни значения, но то е по отношение на тѣзи два народа, въ какво отношение се намиратъ единъ спрѣмо другъ.

Това събитие е било прѣди 1836 години [прѣди Христа]. Тогава тѣзи народи сѫ инволирали, а съврѣменнитѣ хора еволюиратъ. Слѣдователно сега има двѣ култури: култура на интуиция и култура на чистия разумъ, на разсѫдъка. Ако искатъ да примирятъ тѣзи двѣ култури, трѣбва да примирятъ тѣхнитѣ течения. Когато искате да дадете едно правилно обяснение за растенията, трѣбва да изучите тѣхнитѣ листа, корени, стъбла и т.н. Въ всѣки човѣкъ има двѣ движения – Яковъ и Исавъ, които живѣятъ

у него. Исавъ е грубата човѣшка воля. Такъвъ човѣкъ, като не цѣни своето благословение, продава го. „Защо ми е то на другия свѣтъ, защо ми трѣбва благословение, казва Исавъ, тукъ, тукъ се изисква животъ.“ Но всѣки днешенъ день съставлява условия за утрѣшния животъ. Нашиятъ сегашенъ животъ е резултатъ на миналия.

Всички, които ме слушате, мислите, че за първи пѫть сте дошли на земята. Азъ бихъ ви попиталъ: Какъ ще обясните това противорѣчие, което сѫществува въ вашия характеръ? Ако сега за пръвъ пѫть излизате отъ Бога, тъй чисти, както би трѣбвало да сте, тогава отъ гдѣ иде това противорѣчие, това отцѣпване? Значи не сте излѣзли сега отъ Бога. Когато нѣкого затворятъ въ затворъ и послѣ освободятъ, казватъ за него: „Той сега излиза и сега влиза въ живота, въ обществото.“ Но гдѣ бѣше той прѣди да влѣзе въ затвора? – Пакъ въ живота. Четете живота на Жанъ Валжана и ще видите, че той, слѣдъ като прѣстоя затворенъ въ затворъ, стана добъръ човѣкъ. Всѣки иде отъ затворъ, отъ долната сфера на астралния свѣтъ. А всѣка душа, която иде отъ долна сфера, не може да прѣобладава такъвъ замахъ на благородство. Наблюдавайте малкитѣ дѣца, какъ дохождатъ съ обработени, готови добри или лоши характерни чърти. На едно тригодишно дѣте давате една ябълка, но то я скрива, за да може само да я изяде, отъ гдѣ у него тѣзи качества на самолюбие? Ще кажете: „Отъ майката.“ Майката отъ гдѣ го е наслѣдила? Това не е положителна философия.

Всѣко едно лошо желание се явява отъ неразбиране на нѣщата. Исавъ и Яковъ искатъ да постигнатъ нѣкои нѣща, но чрѣзъ различни методи. Има хора, които чрѣзъ страдание постигатъ нѣщо и така се облагородяватъ, а други не се нуждаятъ отъ такива страдания. Когато единъ скулпторъ иска да издѣла едно произведение, той слага върху камъка чука и съ него го изкарва, а природата по другъ начинъ си изкарва своитѣ произведения. И първото е една култура, но низка и второто – дѣлото на природата е друга култура. Когато плодоветѣ се образуватъ и това е култура, но тукъ природата работи. И у насъ има такава култура. На всѣко желание, на всѣки потикъ у васъ, дайте му условия и не се грижете дали ще се осѫществи това желание. Ако сте единъ скулпторъ, трѣбва да знаете условията, за да може да направите прѣдмета и затова трѣбва да се грижите, но ако работи природата, не трѣбва да мислите за това нѣщо. Обикновено единъ пѫть Господь работи у васъ, а другъ пѫть – вие, постоянно става смѣна. Осемь часа работете, а послѣ спете.

Знаемъ за велики и прости хора, които въ такава смѣна сѫ получили най-добри потици за работа. Напримѣръ нѣкои лоши хора сънуватъ лоши сънища, отъ които се поправятъ. Изпращате нѣкого на бойното поле, ако той има нѣкои недостатъци, бойното поле не му дѣйствува тъй изправително, както ако сънува нѣкой лошъ сънь. Човѣкъ, като лѣга да спи, трѣбва да остави всичкитѣ си раници, всички грижи и да се остави на Този Великъ Духъ да работи въ неговото сърдце и Той ще работи. Ако се научите да спите добрѣ, като се освободите отъ всичкитѣ си мисли и желания, ще забѣлѣжите, ако направите този опитъ въ продължение на единъ мѣсецъ, че всичкитѣ разстройства у васъ ще прѣминатъ. Ако си неврастеникъ, ще се поправишъ.

У хората има стрѣмление да се чернятъ единъ другъ. Като видятъ, че нѣкой се издигне, било като министъръ или на другъ нѣкой важенъ постъ, започватъ журналиститѣ да мислятъ какъ да го очернятъ, какъ да го свалятъ. Отъ това и у тѣхъ лошъ сънь. Не е въпросътъ какъ да се сниматъ и качватъ хората, въпросътъ е ако сме скулптори, да работимъ, да вършимъ работата, за която сме опрѣдѣлени: ако спимъ – да спимъ добрѣ. Има единъ Божественъ сънь, въ който душата се успокоява и получава благословение. Има сънь и отъ пиянство, но отъ него нѣма спокойствие. Божественъ бѣше сънътъ на Якова, който като заспа, у него се пробуди мисъльта за Рахила. Този дъртлакъ така се облагороди. Извинете за тази дума, но дъртлакъ казвамъ за човѣкъ, който знае много, който е практиченъ, има много опитность.

Въ Америка има много проповѣдници, които искатъ да имъ се плаща за проповѣдитѣ и се пазаруватъ. Нѣкои питатъ: „Какъ не се поправя свѣтътъ?“ Какъ да се поправи свѣтътъ, когато всичко свято се продава за пари. Но когато Яковъ видѣ Рахила, той се съгласи да работи за нея даромъ. Съ това той разбра какво е да служишъ чрѣзъ закона на любовьта. Ако не служите на Бога, не може да се облагородите. Кѫдѣ ще намѣримъ Бога? – Въ жена като Рахила. Често въ нашия животъ трѣбва да дойде случай, който да изпита нашия характеръ.

Единъ французинъ живѣлъ дълго врѣме въ Африка, гдѣто придобилъ голѣми богатства. Връща се въ Парижъ и понеже не мислилъ да се жени, скроилъ единъ начинъ, съ който да провѣри при кого отъ двамата си братовчеди ще може да живѣе. Съобщава на братовчедитѣ си, че изгубилъ всичкото си богатство и пита единия отъ тѣхъ, може ли да живѣе при него и колко врѣме? Той го приелъ, но като постоялъ една седмица, прѣдлага му

да си отиде на друго мѣсто. Отива при втория си братовчедъ. Заживѣва при него мѣсецъ, два и братовчедъ му го задържалъ постоянно, като му казвалъ да се не безпокои за нищо, а да остане завинаги съ тѣхъ. Отъ това той разбралъ, кой е истински и безкористно разположенъ къмъ него и открилъ истината. Казалъ, че богатството му не е загубено и той го дава на втория свой братовчедъ. Когато първиятъ узнава тази работа, започва да му прави визити, да се извинява, но той му отговорилъ: „Късно е вече.“

Така и Господь ще дойде като единъ французинъ, като една млада, бѣдна жена, като бѣденъ момъкъ или като бѣдно дѣте и ако вие сте вѣрни на вашия идеалъ, ще разберете дълбокия смисълъ, тъй както Яковъ разбра що значеше тази стълба, на която се качваха и слизаха ангелитѣ. Тази стълба не е дигната, тя днесъ има по-голѣми разклонения. Бихъ желалъ всѣки отъ васъ да види тази стълба и когато дойдете само до първото стѫпало, ще разберете смисъла на земния животъ, смисъла на страданията, които усѣщате. Тѣзи страдания сѫ само една обвивка, въ която се криятъ добритѣ сокове. Всѣко сѣме е обвито въ такава обвивка, за да се не изгубятъ соковетѣ. Страданията на земята сѫ обвивки на щастието на блаженството.

Мнозина отъ васъ не вѣрвате на това, за което имате право, защото трѣбва да го опитате и послѣ да повѣрвате. За да опитате тази велика истина, трѣбва да минете прѣзъ тѣзи голѣми изпитания. Яковъ за своята лъжа е слугувалъ 21 години, а Мойсей за едно убийство е слугувалъ 40 години на еврейския народъ. Всѣкога прѣгрѣшенията въ свѣта се изкупуватъ чрѣзъ страдания. Ако нѣкоя жена е направила нѣщо лошо въ миналото си, то като се ожени, ще попадне на лошъ мѫжъ, ако като слугиня е сгрѣшила, ще попадне на лоша господарка. И ще се запитватъ: „Защо е толкова лошъ мѫжътъ ми къмъ мене?“ „Защо е толкова лоша господарката ми?“ Това е неизбѣжниятъ законъ на кармата, който се връща къмъ тебе. Прослѣдете цѣлата история и ще видите, че този законъ дѣйствува планомѣрно и понеже за въ бѫдеще искате да имате добри синове и дъщери, трѣбва да живѣете въ закона на любовьта. Яковъ имаше 12 сина, но отъ Рахила имаше само единъ – Йосифъ, който бѣ роденъ чрѣзъ закона на любовьта и за когото баща му работи цѣли седемь години. Ако вие може да слугувате за васъ цѣли седемь години, вие ще имате Йосифа. Ако се ожените обикновено, безъ да сте въ закона на любовьта, вие ще имате Иуда, Симеона и други синове, родени отъ Лия, тази, която не е възлюбена.

Слѣдователно нашиятъ умъ и сърдце по сѫщия законъ трѣбва да се прѣродятъ. Азъ вѣрвамъ, че човѣшкото сърдце, човѣшкиятъ умъ по сѫщия начинъ се раждатъ, като дѣцата. Единъ виденъ американски писатель разказва за деня, когато неговиятъ умъ се родилъ, какъвъ тържественъ день билъ. Да съзнаешъ това, то е такава радость, каквато майката изпитва, че се родилъ синъ или дъщеря. Както дѣтето извиква, когато се роди, така и вие извиквате, когато съзнаете пробуждането на вашето сърдце и умъ. То е деньтъ когато вашиятъ умъ е вземалъ кормилото въ своитѣ рѫцѣ.

Всички хора отъ XX векъ сега сме при тази стълба. Това, което Яковъ видѣ на врѣмето си, се отнася до сегашно врѣме. Той видѣ, че въ XX векъ ще започнатъ ангелитѣ да слизатъ и възлизатъ, ще се роди една нова култура, ново брожение, сближение между всички хора. Това страдание, което усѣщаме, е болезнена или раждающа жена. Тѣзи ангели слизатъ единъ по единъ, идатъ да се въплотятъ въ човѣшкия умъ и сърдце. Онзи, Който ги изпраща, наблюдава за послѣдствията. Той е Господь.

Като ви говоря за Господа, нѣкой пѫть ще ви дамъ възможность да чуете какъ говори Господь. Излѣзте рано сутринь, пролѣтно врѣме, когато природата се развива, когато цвѣтята цъфтятъ, вдайте се въ съзерцание и ако имате тънъкъ слухъ, ще доловите една музика, която причинява радость. Излѣзте въ гората, ще чуете едно шумоление, една музика между листата. Ако вашиятъ слухъ е малко по-развитъ, ще чуете Божествената рѣчь. Тя не е въ многоглаголствуването, може да чуете само една дума, но нѣма да я забравите никога. Азъ съмъ виждалъ млади момци и момичета, които взели едно писъмце отъ своя възлюбленъ, скриватъ го и го прочитатъ и прѣпрочитатъ, а тамъ е писано само „обичамъ те“. Колко много съдържатъ тѣзи двѣ думички! Стига да може да напишете или изговорите „обичамъ ви“.

Разказваше ми единъ господинъ въ Америка, че единъ пѫть се намиралъ въ много отчаяно положение и рѣшилъ да се самоубие. Въ това врѣме наблизо нѣкѫдѣ единъ неговъ приятель пѣе и долитатъ слѣдните думи до ухото му: „Азъ за тебе само мисля и никога нѣма да те забравя.“ – „Всичко тогава забравихъ и разбрахъ, че има нѣкой да мисли за мене.“ Така и вие може да сте въ такова отчаяние, въ нѣкакво недоумѣние въ живота, но въ единъ редъ само на една свѣтска пѣсень може да съзрѣте много нѣщо.

Въ българскитѣ народни пѣсни, въ които се възпѣва Ивана, Стоянка и други, това има съвсѣмъ друго значение. Това сѫ въздишки на душата,

която се стреми да се освободи, да владѣе тѣзи елементи на природата. Когато каже нѣкой, че иска да умре, то значи: „Азъ искамъ да умра като единъ цвѣтъ и да завържа.“ Слѣдователно смъртьта е всѣкога емблема на новъ животъ. Когато умираме, наново се раждаме, а когато се раждаме – наново умираме.

Всички, които ме слушате, ако искате да вървите въ този пѫть, който е пѫть на свободата, освободете се отъ тѣзи голѣми грижи, които имате. Не разбирайте, че не трѣбва да мислите, трѣбва да мислите, но не и да се грижите. Всѣки да си опрѣдѣли каква е неговата програма. Ако имате една майка като Ревека, баща като Якова, ще кажете: „Мамо, не ме учи на такъвъ урокъ – да лъжа.“ Ако имате чичо като Лавана, ще му кажете да не използува любовьта на роднинитѣ. Колко синове и дъщери сѫ нещастни и се самоубиватъ, защото родителитѣ имъ не искатъ тази мома или този момъкъ. Оставете да си изберат тѣ когото искатъ. Нека страдатъ, нека страдатъ отъ любовь. Покажете ми човѣкъ въ свѣта, който е миналъ безъ страдания. По-добрѣ е да се страда за извѣстна идея, отколкото да нѣмашъ такава. Когато майката страда и ражда, тя е благословена. Но когато майката страда и ражда, а дѣцата ѝ умиратъ, този животъ не го разбирамъ. Ако нашитѣ мисли и желания постоянно умиратъ, защо ни е такъвъ животъ?

Ще кажете: „Това не е истина.“ Питамъ тогава: кое е истина? Вие имате една душа, която иска да люби, да живѣе, да бѫде свободна въ своето развитие, вие имате единъ умъ, който иска да бѫде свободенъ въ своето развитие и ако вие убиете всѣко добро проявление на душата и на ума, какъв е този животъ? Но да не лъжете, проявявайте се свободно. Законътъ е неизбѣженъ, дава се всѣкиму заслужено възмездие. Баща, който ражда неблагонадежденъ синъ, за което е той причината, при другъ животъ, пакъ ще се прѣроди у сѫщия човѣкъ. Тъй че за въ бѫдеще ще се върнешъ пакъ при сѫщитѣ условия. Единъ индивидъ трѣбва да работи за своя народъ, защото ще се върне пакъ въ сѫщия народъ. Съдѣйствувай за доброто на този народъ, така ще бѫдешъ за другъ пѫть по-добрѣ при него. Всички трѣбва да работятъ за общото благо на единъ народъ, защото всички сѫ колективни единици.

Ние трѣбва да разберемъ този въпросъ чисто индивидуално за насъ, не трѣбва да гледаме какво ще бѫде положението на българския народъ. Българскиятъ народъ е нѣщо цѣло, но душитѣ сѫ по-важни за Бога, отколкото цѣлия народъ. За Бога една добра душа му важи повече

отколкото единъ нечестивъ народъ. Единъ човѣкъ, който носи добро, миръ и подига хората въ свѣта, струва повече отколкото единъ цѣлъ народъ, който внася скърби, страдания и разрушения за човѣчеството. Питамъ: кѫдѣ е великата Римска империя, когато се роди Христосъ? Какво стана съ нея? – Нищо. Имаше по това врѣме единъ Човѣкъ, 'който умрѣ като разбойникъ, но Неговитѣ идеи и днесъ сѫществуватъ и владѣятъ свѣта. Той струва повече отколкото цѣлата Римска империя. Този великъ човѣкъ бѣше Христосъ.

Често питатъ: „Какво ще стане съ България?“ Каквото стана съ Римската империя. Слѣдователно ние трѣбва да се стремимъ къмъ индивидуално развитие, да бѫдемъ свободни въ своитѣ мисли и желания, да нѣмаме страхъ. Ако имате характера на Якова, ще пострадате. И Ревека, и Лавана, и всички други сѫ поженали своитѣ послѣдствия. Тѣзи Яковци, Лавановци, Исаковци днесъ всички сѫ въ България. Днесъ, кѫдѣто отидете, ще ви кажатъ: „Платете, платете за проповѣдьта.“ Азъ рекохъ, нека има въ свѣта едно свещено звание, гдѣто хората безплатно да служатъ на Бога, та като влѣзе човѣкъ въ това общество, да знае, че нѣма лъжа, а другадѣ нека се плаща. Но тѣзи благородни типове само Рахила ще ги донесе. Това сѫ съврѣменнитѣ жени, на които сега говоря.

Можете ли да играете ролята на Рахила, да пасете вашитѣ овци тъй, както тя? Можете ли да бѫдете всрѣдъ овчари и да живѣете почтено? Може да имате мѫже, не ви казвамъ да нѣмате мѫжъ, но питамъ, колко мѫже и колко жени иматъ съврѣменнитѣ хора? Единъ мѫжъ и една жена да имате. Единъ умъ и едно сърдце да имате. Два ума – това сѫ двѣ змии. Раздвояването на ума, на сърдцето, на волята, ето гдѣ е злото. Когато една жена разлюби мѫжа си, нейнитѣ крилѣ окапватъ. Единъ мѫжъ, когато хвърли око на една жена, той я вече прѣлюбодѣйствува. Нашата любовь трѣбва да бѫде безкористна. И Лаванъ обичаше племяника си, но той го използува. Рахила, съ своята тояга, това е Божественият законъ на подигането. Това значи да раждаме дѣца като Иосифа.

Може ли да раждате младежи като Иосифа, вие ще бѫдете избрани жени и избранъ народъ. Тѣзи ангели, които сега идатъ, питатъ българскитѣ жени: „Готови ли сте да раждате синове като Иосифа, ние ще дойдемъ въ България?“ Питатъ българскитѣ младежи готови ли сѫ да водятъ добъръ животъ. „Ще дойдемъ тогава въ България.“ Иосифъ, като влѣзе въ Египетъ, спаси го отъ погибель, отъ гладна смърть.. Но ще кажете: „Докога ще чакаме тѣзи ангели?“ Тѣ може да дойдатъ въ единъ часъ, единъ день, единъ

мѣсецъ, една година, врѣмето зависи отъ васъ. Когато вие развиете вашия духъ, ангелътъ ще слѣзе и вие ще го познаете и той васъ. Отъ това не се плашете, оставете вашитѣ грѣхове, не е важно какви сѫ тѣ, азъ не говоря за вашето минало, не говоря и за настоящето, но говоря за вашето бѫдеще. Когато ми донесатъ една нечиста риза, азъ я турвамъ въ котелъ, варя я и тя се изпира, става чиста. Така е и съ васъ, а може и да сте чисти, но гледайте да запазите тази си чистота. Рахила направи Якова чистъ, тя го издигна. Господь го срѣщна и му каза: „Азъ ти дадохъ една Рахила, люби я, нѣмай други жени, освѣнъ нея“. Азъ мисля, че този Яковъ, който днесъ се нарича Израиль, живѣе другъ животъ вече, по другъ начинъ. Той е между избранитѣ хора, които ги наричатъ висококултурни, високоучени хора. Свѣтлината на свѣта сѫ тѣ, защото сѫ се самопожертвували.

Сега ние стоимъ прѣдъ тази стълба и Господь е най-отгорѣ и ни пита: „Като се връщате назадъ, какъ мислите да живѣете, ще лъжете ли брата си, ще лъжете ли бащитѣ си, ще лъжете ли мѫжетѣ си, женитѣ си, ще лъжете ли ближнитѣ си, ще ги открадвате ли, ще любите ли други жени, ще продавате ли дъщеритѣ и синоветѣ си?“ Ще кажете: „Много се измѫчихме.“ Азъ не съжалявамъ когато се мѫчите, но се радвамъ, когато родите. Както виждамъ цвѣтята въ градинитѣ, така бихъ желалъ да видя вашитѣ дѣца и да имъ се порадвамъ. Тъй ще ви говори Господь. Знаете ли тогава каква радость и пѣние щѣше да има между тѣзи дѣца, каква любовь между синове и дъщери. Навсѣкѫдѣ щѣше да има молитви, ядене и пиене, свѣтътъ щѣше да прилича на една райска градина. Това ще стане сега. Писано е въ книгата: Който не стои при стълбата, той нѣма да се възползува отъ тѣзи блага. Азъ уподобявамъ това на онѣзи дървета, които стоятъ покрай рѣкитѣ, тѣ ще използуватъ всичката влага, всичкитѣ блага, а другитѣ ще изсъхнатъ. По тази Божествена стълба всичко слиза надолу: мѫдрость, любовь, правда.

Сега въ вашитѣ градини прѣкарайте по една малка струя отъ този животъ. Учитель си – прѣкарай една малка струя отъ този животъ, жена си, свещеникъ, пррповѣдникъ, сѫдия, прѣкарай една малка струя отъ този животъ и ще видите какъ ще се измѣни вашиятъ животъ. Това ново учение, прилича на мѣсецъ май, когато се измѫтватъ бубитѣ. Сега вие излизате отъ вашитѣ гробища и ще възкръснете. Казано е на едно мѣсто въ Писанието: „Излѣзте вие мъртви да влѣземъ ние живитѣ.“ Рекохъ, излѣзте вие мъртви, които сте живи, да влѣземъ ние мъртвитѣ, да се осолимъ вѫтрѣ въ земята. Не се бойте, и за еднитѣ, и за другитѣ ще бѫде добрѣ. Които излизатъ сѫ

очистени, а които влѣзатъ, ще се очистятъ и пакъ ще се радваме на този процесъ.

Това е сега новата Рахиль. Тя е единствения идеаленъ типъ между седемтѣ. Бихъ желалъ и мѫже и жени, всички да я подражаватъ, красивата Рахиль. Бихъ желалъ всички жени да бѫдатъ като Рахиль, да вдъхватъ тѣзи Божествени идеали и на мѫже, и на дѣца и да носятъ съ себе си пѣсни. Това е учението на Христа, което Той носи чрѣзъ женитѣ и то ще отрие сълзитѣ на страждущитѣ.

Ще кажете: „Вижъ кѫдѣ ни туря Христосъ!“ Да, но ако сте Лия, ще ви прѣсажда, а ако сте Рахиль ще цъфтите. Това е спасението на този свѣть. Женитѣ трѣбва да спасятъ свѣта. Майкитѣ, майкитѣ и само майкитѣ трѣбва да спасяватъ свѣта. Който мисли, че вънъ отъ майката може да има спасение и подобрение на свѣта, той се лъже. Всички свещеници, проповѣдници, царе, всички трѣбва да се съединятъ около майката и така ще се поправи свѣтътъ. Най-възвишеното, най-силното име въ свѣта, това е майката. Като казвамъ думата „Господь“, азъ разбирамъ „майка“, въ Писанието Богъ е Божественото име на майка. Всички за любовь говорятъ, но разбирамъ любовьта на Рахила, любовь която иска самопожертвуване. Слѣдъ това ще дойдатъ новитѣ разбирания на онѣзи тайни, които носи природата.

Човѣкъ, който ни люби, той ще ни покаже, своитѣ хубости въ кѫщата си, ще ни приеме на всѣко врѣме, а ако не ни люби, той нѣма да ни приеме. Само чрѣзъ ключа на любовьта ще може да отворимъ и разберемъ тѣзи велики тайни.

Въ заключение ще кажа, че въ свѣта работятъ шесть сили, а именно Ревека, Яковъ, Исавъ, Исакъ, Лаванъ и Лия, които създаватъ страданията, които обезсоляватъ човѣчеството, а Рахиль носи видѣлината въ свѣта и навсѣкѫдѣ се носи този зовъ: „Женитѣ да излѣзатъ на фронта!“ Мѫжетѣ ще бѫдатъ въ тила, женитѣ на фронта и тогава свѣтътъ ще се оправи.

Азъ имамъ голѣма вѣра въ женитѣ и ангелитѣ иматъ голѣма вѣра въ женитѣ и Господь и светиитѣ иматъ голѣма вѣра въ женитѣ. И мѫжетѣ, като станатъ тѣхни синове, свѣтътъ ще се оправи.

Бесѣда, държана на 8 априлъ 1917 година
София

РАДВАЙТЕ СЕ

„И когато отхождаха да извѣстятъ на ученицитѣ му,
ето Исусъ ги срѣщна, и рече: Радвайте се.
А тѣ пристѫпиха, та се уловиха за нозѣтѣ му,
и поклониха му се.“
(Ев.отъ Матея, гл.28, стихъ 9)

Отъ този стихъ ще взема думата „радвайте се“. Тя е дума обикновена, но съ съдържание. Думата „радость“ и идеята, която се съдържа въ нея, има Божественъ произходъ. Радостьта не е едно свойство или качество на животнитѣ, нито на хората отъ този вѣкъ, нито на ученитѣ. Подъ думата „радость“ се разбира висшето съзнание у човѣка, една вѫтрѣшна връзка съ онѣзи естествени отношения на истинския животъ, гдѣто животътъ е непрѣривенъ. Животътъ, въ своитѣ проявления, принадлежи къмъ три свѣта: животъ на хората на физическото поле, животъ, който сѫществува между ангелитѣ и животъ на Божествения свѣть. Радостьта принадлежи къмъ първичния, Божествения свѣтъ, къмъ тъй наречения номиналенъ, а не феноменаленъ свѣть.

Като взема на български езикъ думата „радость“, първата буква е „р“. Въ тази буква има една единица, която показва източника на този малъкъ крѫгъ, показва Божественость или идея, която е обрѣменена съ една Божествена мисъль. Когато хората държатъ нѣщо въ рѫката си, то е право това, но тѣ не знаятъ кое трѣбва да се държи. Трѣбва да държишъ това съ своя духъ, на което ти да си господарь. Това е буквата „р“. Но когато хората не разбиратъ законитѣ, тази буква се обръща надолу и става буквата „б“, т.е. човѣкъ, намѣсто да е брѣмененъ съ нѣкоя Божествена идея, брѣмененъ е съ стомаха си. Когато хората ставатъ брѣменни на физическото поле, ставатъ шишкави, пълни. Отъ такава пълнота често хората отиватъ да търсятъ лѣкари, за да помѣтнатъ своитѣ дѣца. Що е затлъстяването? То е дѣте на физическото поле, което искатъ да го помѣтнатъ.

Радостьта не спада къмъ този видъ. Втората буква въ думата „радость“ е „а“. И тя означава брѣменость, но да е брѣмененъ не само твоя духъ съ нѣкоя възвишена идея, но и твоя умъ да бѫде брѣмененъ. „А“ е

образувана отъ единъ триѫгълникъ, който означава човѣшкия носъ, човѣшката интелигентность. Казано е отъ старитѣ мистици, които сѫ знаяли това много години прѣди Христа, че Богъ вдъхна прѣзъ носа на ангелитѣ и разумни хора станаха тѣ. Вдъхва се на човѣка прѣзъ носа, а не прѣзъ устата, ето защо и вие прѣзъ носа дишате. Буквата „Д“ е образувана сѫщо отъ единъ триѫгълникъ – единъ прѣходенъ животъ. Триѫгълникътъ, това сѫ три сили, които не сѫ проявени. Буквата „о“ означава условията, при които една идея се развива. Буквата „с“ е законитѣ на промѣнитѣ, чрѣзъ които тѣзи идеи може да се усъвършенствуватъ. Буквата „т“ е кръста, принципа на мѫжетѣ и женитѣ, споредъ който тѣ живѣятъ.

Христосъ казва: „Радвайте се“, защото сега се откри духовния свѣтъ, има пѫть, по който да минаватъ отъ единъ свѣтъ въ другъ. Тази радость е необходима за човѣка. Човѣкъ безъ радость въ свѣта, споредъ моето схващане, не е човѣкъ. То е защото радостьта въ своитѣ проявления е съвмѣстима съ всички отношения на човѣшкия животъ. Нѣма сила, колкото мощна да е тя, да помрачи радостьта. Защо? Защото любовьта и радостьта вървятъ заедно. Тѣ сѫ като братъ и сестра и като мѫжъ и жена. Не като тѣзи мѫже и жени, които сѫ тукъ на земята, не като тѣзи жени, които по цѣли дни готвятъ въ кухнитѣ си и не като тѣзи мѫже, които по цѣли дни стоятъ затворени въ своитѣ дюкяни. Мѫжътъ цѣлъ день мисли какъ да изкара повече, за да задоволи жена си, а жената мисли въ кухнята какво да сготви, за да нахрани мѫжа си. Христосъ казва: „Радвайте се,“ но тази радость не могатъ да я изпитатъ такива мѫже и жени. Радвайте се вие, които сте свободни, които имате свободенъ духъ, не сте роби никому, на васъ принадлежи тази радость. Ще ме запитате: „Може ли да имаме тази радость?“ Може, но щомъ напуснете вашитѣ кухни и дюкяни. Ще запитате: „Какъ е възможно да оставимъ кѫщитѣ си?“ Не, нима кухнитѣ и дюкянитѣ сѫ необходимо качество за щастието на човѣка? Кѫдѣ сѫ кухнитѣ на птицитѣ, кѫдѣ сѫ тѣхнитѣ дюкяни? Ние, съврѣменнитѣ хора на висшата култура, на европейската цивилизация, имаме девиза: „Безъ кухни не може, безъ дюкяни не може“, а азъ пиша отгорѣ: „И радость не може.“ Защото едно отъ основнитѣ качества на дома на мѫжетѣ и на женитѣ, на фамилиитѣ, това е връзката на разбирането, любовьта. Но не тази любовь, която вие разбирате, половинъ день да любишъ, половинъ день да мразишъ. Това не е животъ, това е робство.

Азъ говоря на вас, които сте християни отъ 2000 години, вашитѣ бащи и майки сѫ чели Христовото учение, срѣщали сѫ думитѣ „радвайте

се“, но още хората не могатъ да се радватъ. Това е не защото радостьта е несъвмѣстима съ днешния животъ, но трѣбва почва за тази радость. Слѣдователно тя принадлежи къмъ истинския духовенъ животъ. Когато ние разберемъ законитѣ въ свѣта, ще трѣбва друга една кухня да устроимъ, по-модерна. Азъ мога да ви дамъ една скица, какви трѣбва да бѫдатъ модернитѣ кухни и дюкяни. Свѣтътъ ще трѣбва да се прѣустрои. Кажете какви сѫ кухнитѣ на ангелитѣ, какви сѫ тѣхнитѣ дюкяни? Но, ще кажете: „Това не е важно за насъ.“ Ако искаме да бѫдемъ културни хора, по-висша култура ако искаме отъ днешната, трѣбва да пратиме делегати при ангелитѣ.

Сега българитѣ, като гледатъ на германцитѣ, мислятъ си: „Какви културни хора сѫ тѣ“, и имъ се иска да подражаватъ. Толкова по-завидна е културата на ангелитѣ, но мѫчнотията се явява отъ това кѫдѣ ще намѣриме тѣзи ангели. А съврѣменнитѣ хора се отличаватъ съ едно качество на съмнѣние и критически умъ и сѫществува мнѣние, че човѣкъ, за да бѫде философъ, трѣбва да има съмнѣние въ всичко, всичко да провѣрява. Нѣмамъ нищо противъ съмнѣнието, но има и такива философи, които и като пипнатъ човѣка, пакъ се съмнѣватъ. Напримѣръ въ Евангелието се споменава, че единъ отъ ученицитѣ на Христа, слѣдъ като видѣлъ, че той се възнесе, пакъ не повѣрва и трѣбваше да пипне между ребрата му, за да се убѣди, въ истинностьта.

Това е еврейска култура. Човѣкъ всѣкога може да бѫде излъганъ. Когато не разбираме Божественитѣ закони въ свѣта, лъжа има. Лъжата е признакъ, че истината сѫществува, тъй както сѣнката е признакъ, че прѣдметътъ сѫществува. Съмнѣнието е признакъ на това, че реалностьта сѫществува. Не може да се роди съмнѣние, безъ да има причина за него. Веднъжъ казвашъ, че нѣма Господь, това показва, че Той сѫществува. Не може да отричашъ това, което не сѫществува, слѣдователно отричашъ само това, което сѫществува. Що е отричане? Денемъ въ природата виждате дърветата, изворитѣ, но вечерно врѣме не ги виждате, слѣдователно може да се съмнѣвате. Когато човѣкъ казва, че нѣма Господь, азъ казвамъ: „Твоето слънце е залѣзло и слѣдъ 12 часа твоитѣ убѣждения ще се измѣнятъ.“ – „Нѣма душа, нѣма задгробенъ животъ, нѣма Господь“, казватъ хората. Азъ казвамъ, твоето слънце е залѣзло и слѣдъ 12 часа ще ти се измѣнятъ убѣжденията.

Твоитѣ убѣждения ще се измѣнятъ, тъй както се измѣниха убѣжденията на единъ български учитель съ висше образование,

участвувалъ въ послѣднята война съ гърцитѣ. При едно отстѫпление, той се скрилъ въ една пещера и тукъ прѣкаралъ три дни безъ да може да си подаде главата навънъ отъ страхъ прѣдъ силния огънь. Толкова много изгладнѣлъ, че се обърналъ къмъ Бога, да му даде нѣкои признаци за своето сѫществуване. Не се минало половинъ часъ и една костена жаба доближила до дупката на пещерата и оставила прѣдъ нея една четвъртъ килограмъ хлѣбъ, който носила в устата си и се върнала назадъ. Като се върналъ този учитель при своитѣ ученици, казвалъ имъ: „Дѣца, отъ сега нататъкъ ще знайте, че има Господь.“ Защо, отъ гдѣ знае той? – Тази жаба го убѣдила. Слѣдователно като се намѣрите въ тази пещера, като постоите тамъ три деня гладни, ще се убѣдите, че има Господь. Веднъжъ има Господь, има душа, има и задгробенъ животъ. Тѣзи нѣща може да ги провѣрите.

Азъ ви говоря за нѣща, които съмъ провѣрявалъ хиляди пѫти. Бихъ казалъ, по-скоро ще се осъмня въ сѫществуването на толковато хора, отколкото въ този свѣтъ, въ който азъ живѣя. Азъ живѣя едноврѣменно и въ този и въ онзи свѣтъ, едноврѣменно се разговарямъ и съ хора и съ духове. Ще кажете: „Ужасно нѣщо сѫ духоветѣ.“ По-интелигентни сѫщества отъ духоветѣ нѣма. Какви сѫ стройни, хубави тѣ, какви блѣскави очи иматъ тѣ, каква култура има въ тѣхъ, какво училище прѣдставляватъ тѣ! Затова умирате вие, затова умиратъ ваши близки, за да отидете при духоветѣ и да се научите отъ тѣхната култура. Ще попитате: „Кѫдѣ е този духовенъ свѣтъ?“ Това е въпросъ на едно микроскопическо животно, което може да каже тъй: „Кѫдѣ е мѣстото на човѣка, въ какъвъ свѣть живѣе той?“ Той живѣе въ сѫщия свѣтъ, но между схващанията на човѣка и на това микроскопическо животно има голѣма разлика. Свѣтътъ не е това, което само виждаме, той е нѣщо грандиозно, по-голѣмо отъ това, което виждаме. Нѣкой пѫть мислите, че животътъ нѣма смисълъ. Много моми, момци се обезсърдчаватъ и искатъ да умрат, но като срѣщне нѣкоя мома единъ хубавъ момъкъ, погледне го въ очитѣ и казва: „Сега животътъ има смисълъ.“ Запѣе тази мома и не иска да умре. Така е и съ момъка. Отъ гдѣ дойде този свѣтъ, този смисълъ въ живота? Въ тѣхното сърдце, умъ се открива ново съзнание, тѣхнитѣ сърдца започватъ да туптятъ. Животътъ не е въ туптение. Туптенето е само срѣдство да прѣдава мислитѣ, състоянията въ духовния свѣтъ.

Слѣдователно Христосъ казва: „Радвайте се, за васъ иде една нова култура.“ Азъ свързвамъ хората отъ земята съ тази нова култура. Идете и

проповѣдвайте на свѣта новото учение, да устроятъ домоветѣ си безъ кухни и безъ дюкяни. Допуснете, че бихме направили цѣлата земя една голѣма градина съ най-хубави овощни дървета, то тя би позволила на всички дървета да дадатъ най-добри плодове, тогава бихме ли имали нужда отъ сегашнитѣ кухни. Каква нужда ще има човѣкъ да прѣкарва цѣли 8 часа затворенъ въ своя дюкянъ? Защо той стои сега 8 часа въ дюкяна си? За да купи на жена си месо, захарь, оризъ, масло, яйца и т.н. Тогава не ще ни трѣбва и електричество. Азъ, като мисля, ще си създамъ една лампа, която ще ми свѣти. Нѣма да се безпокоя ни за газь, ни за електричество. Нѣма да се говори, че градскиятъ съвѣтъ взималъ много за електричеството. Своята енергия ще използувате. Съ мисъльта си ще имате бързи съобщения.

Христосъ казва: Радвайте се, защото новото знание, което ще дойде, ще освободи хората отъ това робство, въ което сега се намиратъ. Билъ съмъ въ Америка и тамъ хората се чудятъ на тази грандиозна на здания съ десятки етажи, голѣми сводове култура. Споредъ менъ това сѫ затвори. При тѣзи тъй модерни кѫщи, благодарение на недостѫпа на слънцето, американцитѣ сѫ много нервни хора. Идеята у тѣхъ, да създадатъ нѣщо грандиозно, е хубава, но нека способноститѣ на ума, на сърдцето взематъ този високъ размѣръ. Но когато тази Божествена идея не може да се разбере у хората добрѣ, а се проявява по начинъ, какъвто виждаме, това показва, че тази култура е отживѣла своя вѣкъ. Бѫдещитѣ майки и бащи, като зачеватъ дѣцата си, трѣбва да имъ турнатъ тази мисъль: „Не ти трѣбва тебе кухня.“

Какво разбирамъ подъ кухня? – Стомаха, защото само за него мислимъ. Като ни заболи малко стомахътъ, пакъ за него мислимъ. Сутринь, на обѣдъ, вечерь – все за стомаха се грижимъ. Вѣрно е, че ако се развали стомахътъ, заболѣва и главата. Стомахътъ има друго прѣдназначение. Твърдението на сегашнитѣ хора, че ние тъй трѣбва да живѣемъ защото Господь така е наредилъ, азъ го оспорвамъ. Днешниятъ свѣтъ е карикатура на Божествения. Господь, когато е създалъ свѣта, всичко е било добрѣ – и хора, и растения, и животни, но сега не е така. Пияницата, като свикне да пие, продава наслѣдство, дѣца, жена и казва: „Господь създаде хората да пиятъ вино.“ Господь е създалъ човѣка съ желания къмъ жидкости, но не къмъ виното, а къмъ водата. Ние трѣбва да дойдемъ съ своитѣ идеи до Божествения свѣтъ, да разберемъ какво нѣщо е човѣкътъ.

Като ви говоря да напуснете вашитѣ кухни, то не значи да ги развалите, прѣди да съградите новитѣ си кѫщи. Направете опитъ и вижте

дали бихте могли да живѣете безъ тѣзи кухни и тогава само ще съборите старитѣ, а иначе по никой начинъ не събаряйте старитѣ, защото ще останете безъ нищо. Радвайте се, защото радостьта дава импулсъ, потикъ на човѣка, тя е майка на нещата. Радостьта произтича отъ вѫтрѣшенъ, Божественъ импулсъ на душата, тя дава вдъхновение. И мѫже и жени трѣбва да се стремятъ да култивиратъ тази радость у себе си, а ние, съврѣменнитѣ хора не можемъ да търпимъ такива, които се радватъ. Ние искаме всички да сѫ мрачни, намръщени, но не трѣбва въ човѣшкото сърдце да има нѣкаква тъмнина. Лицето на човѣка може да бѫде прашно, почернѣло, но въ душата, ума и сърдцето трѣбва да има радость. Нѣма причини да нѣма радость у човѣка.

Христосъ ви срѣща на пѫтя и ви казва: „Радвайте се.“ – „А, казвате, какъ да се радваме, тамъ на бойнитѣ полета изгниха толкова наши мѫже и синове, какъвъ смисъл има животътъ сега зарадъ насъ? Обѣдняхме, дългове до уши имаме, всичко е скѫпо и прѣскѫпо, какъ да бѫдемъ радостни?“ Тогава казваме на Христа: „Ти може ли да направишъ камънитѣ на хлѣбъ?“ Христосъ отговорилъ: „Не само съ хлѣбъ, отъ камъни направенъ, може да живѣе човѣкъ, но съ всѣко благо слово, което излиза отъ устата на единъ добъръ човѣкъ.“ Въ Америка бѣха замислили да направятъ по химически начинъ хапчета, които като се изядатъ, да задоволятъ човѣка, но това нѣщо по химически начинъ не може да се създаде. Не е този пѫтя, по който да върви науката. Онзи хлѣбъ, който се добива, добива се чрѣзъ Словото Божие. Словото Божие е една субстанция много по-висша, една духовна материя, отъ която може да се извлѣкатъ необходимитѣ екстракти за нашия животъ, а не отъ нисшата материя, която покварява нашия животъ.

Христосъ е казалъ: „Всѣко слово, което излиза отъ Бога, съ него ще се храни човѣкъ.“ Това нѣщо Христосъ го доказа. Той взема петь хлѣба и петь риби и така се нахраниха 5000 души. По кой начинъ? Толстой, като не признава чудеса, тълкува това нѣщо така: „Понеже Христосъ е проповѣдвалъ равенство и братство, то всѣки отъ тѣхъ си носилъ хлѣбъ и насѣдали да ядатъ.“ А въ сѫщность може ли да се увеличи хлѣба? – Може. Вие сѣете едно житно зрънце и отъ него се явяватъ 250 зрънца. Посаждате една сѣмка отъ ябълка и слѣдъ десетина години ще имате 3000–4000 ябълки. Питамъ, отъ гдѣ черпи ябълката тази енергия? Ще кажете: „Отъ земята.“ – Не, отъ слънцето отгорѣ. Земята е единъ резервоаръ, който спира развитието. Ако хората биха знаяли този законъ, какъ да се прави хлѣбъ, тѣ

лесно щѣха да забогатѣятъ.

Срѣщна ме единъ господинъ и ми казва: „Отъ какъ се отвори войната, въ България има вече 500 милионери.“ Рекохъ: да, но тѣ сѫ книжни милионери. Тѣзи книги какво може да доставятъ на хората? Ще кажете: „Е, докато съмъ живъ на земята, ще живѣя съ тѣхъ, ще се ползувамъ отъ тѣхнитѣ блага.“ Е, добрѣ, утрѣ като те хване смъртьта за гушата, ще ти каже: „Азъ не признавамъ твойтѣ книжни пари, богатство.“ Ще те срѣщне Христосъ на пѫтя и ще те пита: „Защо си толкова дрипавъ?“ Ще кажешъ: „Работихъ въ България, когато тя воюваше и азъ искахъ да се осигуря.“ – „Кривъ пѫть си хванал“, казва Христосъ. Това не е радость, криво си разбралъ Христовото учение.

Радостьта е основана на Добродѣтельта и Правдата. Азъ нѣмамъ право да нарушавамъ тѣзи благородни постѫпки у хората, нѣмамъ право да говоря това, което не е и споредъ Христовото учение, трѣбва да говоря само това, което е истина, което е Божествено, защото за всѣко учение ще давамъ отговоръ прѣдъ Бога. Ще се върнешъ при баща си и Той ще те пита: „Какъ си свърши работата въ България на земята?“ – „Спечелихъ много пари.“ Не, жени, жени, вие, вие тикнахте мѫжете си за тѣзи книжни милиони, за васъ тѣ станаха книжни милионери. Дѣца, вънъ, вънъ това богатство, то е несправедливо, неправилно придобито! Хора и народи, които така печелятъ своето богатство, нѣматъ Божието благословение. Нито отъ тѣхъ, нито отъ дѣцата имъ, нито отъ четвъртото поколение ще остане поменъ. А онѣзи, които въ тѣзи врѣмена прѣнасятъ най-търпеливо своя кръстъ зарадъ мене, тѣ сѫ спасени. Кръстътъ за мене съставлява една висша наука, която съдържа всички елементи за прѣвръщането на лошитѣ нѣща въ добри.

„Радвайте се“, казва Христосъ. Можемъ ли да се радваме? – Можемъ. Ние трѣбва да имаме търпението на онзи гръцки философъ, който е живѣлъ прѣзъ врѣмето на апостолъ Павелъ. Той е ималъ много по-голѣма издържливость и постоянство, отколкото всички сегашни християни и проповѣдници. Той билъ робъ при единъ римски патриций. Господарьть често изтезавалъ робитѣ си, което нѣщо вършилъ и съ него, но той никога не се оплаквалъ, не охкалъ и се всѣкога усмихвалъ. Това дразнило много господаря му и той често го биелъ, за да прѣдизвика неговото негодувание. Единъ день господарьтъ му натисналъ силно крака, за да види какъ ще се отрази това на роба, но той казалъ: „Господарю, не ми натискай тъй силно крака, защото ти ще изгубишъ, нѣма да мога да ти служа добрѣ за въ

бѫдеще.“ Господарьтъ натисналъ силно и счупилъ крака. Робътъ казалъ: „Е, нали ти казахъ, че ще ми счупишъ крака!“ За неговото доволство римскиятъ патриций го направилъ свободенъ, слѣдъ което врѣме той писалъ отлични съчинения, които стоятъ много по-високо отколкото съчиненията на много съврѣменни философи и богослови. А вашето краче, само нека смѣй нѣкой да го натисне! Ние нѣмаме това доволство.

Христосъ казва: Радвайте се, защото отсега нататъкъ вашитѣ крака нѣма да бѫдатъ счупени; радвайте се, защото отъ сега нататъкъ нѣма да имате нужда отъ несправедливи богатства. Защо? Защото за единъ праведенъ, добъръ човѣкъ Небето работи. Нѣкой казва: „Разработихъ, разорахъ си нивата.“ Не си я ти самъ разработилъ, ако не бѣха тъй многото червеи, орането на човѣка не би принесло никаква полза. Слѣдователно ако приложимъ Христовото учение, разликата ще бѫде тази: малко ще работимъ, а повече резултатъ ще имаме. Споредъ Христовото учение, три часа физически трудъ е достатъченъ, три часа ще сѫ необходими за ума и три часа за сърдцето, всичко 9 часа прѣзъ деня. Тогава животътъ щѣше да бѫде много по-приятенъ и хората не щѣха да умират, а щѣха само да се видоизмѣнятъ и всѣки щѣше да замине за онзи свѣть, когато иска. Но, за да разберемъ Христовото учение, трѣбва да създадемъ у насъ този необходимъ характеръ на мисъльта, т.е. да освободимъ своята съзнателна душа и да се освободимъ отъ вѫтрѣшния страхъ.

Възможно ли е това? Има правила. Не мислете, че въ духовната наука нѣщата вървятъ много бързо. Не, много медлено. Божественото върви отъ малкото къмъ голѣмото, а човѣшкото започва съ грандиозното и свършва съ малко. Може да направите едно изчисление. Ако едно житно зърно го садите 19 години наредъ и ако имате търпението да го наглеждате, то ще стане голѣмо, като цѣлата земя. Казва Христосъ: „Ако имате вѣра колкото това синапово зърно, ще можете тази планина да отмѣстите.“ Защо е употрѣбено синапово зърно, а не житно? Синаповото сѣме има свойството да прави пришки и ако го турите на рѫката си, то извлича всички врѣдни, лоши сокове. Отъ житното зърно нѣма този ефектъ. Вѣрата ви трѣбва да бѫде положителна, да действува вѫтрѣ въ ума ви.

Тогава ще се намѣрите въ положението на онѣзи двама гръцки художници, които държали конкурсъ за своето изкуство. Единиятъ изрисувалъ единъ гроздъ толкова естествено, че небеснитѣ птици се спуснали да го кълватъ. Другиятъ изрисувалъ Венера и отгорѣ нарисувалъ едно тънко було. Толкова сполучлива била рисунката, че първиятъ

художникъ се излъгалъ и се опиталъ да дигне булото. Единиятъ излъгалъ птицата, а другиятъ – човѣка.

Ние, съврѣменнитѣ хора обичаме да лъжемъ [не] само птицитѣ. Ние често залъгваме своя стомахъ. На този стомахъ му кажи така: „Не бой се, ти ще имашъ храна достатьчно, имай вѣра, азъ ще ти приготвя храна.“ Вие, като се трѣвожите, стомашнитѣ клѣтки започватъ да се безпокоятъ. Тѣ сѫ около десеть милиона работници, започватъ да се смущаватъ и стомахътъ се разваля. Тѣ не трѣбва да знаятъ, че нѣма хлѣбъ, нѣма едно-друго.

По този сѫщия начинъ се зараждатъ болеститѣ въ ума и сърдцето. Навсѣкѫдѣ се отправятъ отрицателни мисли. Какво ще стане съ България? Не се бойте, всичко ще се прѣобрази, то ще бѫде 10 пѫти по-добрѣ слѣдъ 100 години, но сега Богъ е турилъ българитѣ въ единъ котелъ и слѣдъ това ще имъ изпрати добри работници. Какво ще стане съ руския народъ? И той ще бѫде 10 пѫти по-добрѣ слѣдъ 100 години. Всички народи – и германци, и англичани, и французи, всички ще бѫдатъ 10 пѫти по-добрѣ. Но ще кажете: „Гдѣ ще те намѣримъ слѣдъ 100 години?“ Чудна работа, гдѣ ще ме намѣрите! Ами сега гдѣ ме намѣрихте? Често казвате: „То ще се мре, ама здраве да е.“ – Нѣма смърть, а събличане има. Когато една гѫсеница се съблѣче и стана на пеперуда, питате се: „Гдѣ отиде гѫсеницата?“ Тя е самата пеперуда. Вие слѣдъ врѣме ще бѫдете единъ работенъ ангелъ, ще имате свойството да изчезвате, да се явявате по ваше желание. Ще кажете: „Такива хора сѫ змейове – лоши хора.“ Не, тѣзи хора, който сѫ придобили тази способность, сѫ най-добритѣ хора. Такъвъ бѣше и Христосъ, явяваше се и изчезваше. Ще кажете: „Башъ, не се знае дали е така.“ Вѣрно е, че не се знае, но това е по отношение на вашитѣ твѣрдения, а истината въ природата си остава всѣкога тъй както си е, нито прѣувеличавамъ нѣщата, нито ги намалявамъ.

Радостьта въ тѣзи врѣмена е особено необходима. Никога свѣтътъ не е усѣщалъ такава нужда отъ радость, както сега. Да придобиете тази радость е много лесно. Може да я придобиете тъй лесно, както става лесно духването въ гърнето. Единъ български младежъ отишълъ да се учи на грънчарство при единъ майсторъ грънчарь. Като работилъ нѣколко години, той казалъ на господаря си: „Произведи ме калфа, да започна азъ самъ да си работя, да се оженя и наредя.“ – „Добрѣ,“ казалъ майсторътъ. Произвелъ го калфа. Започналъ младежътъ самъ да си работи, направилъ си каль, но забѣлѣзва, че грънцитѣ му се пукатъ щомъ се поставятъ въ пещьта. Отива пакъ при своя майсторъ и запитва: „Защо моитѣ грънци се пукатъ?“ – „Не

си научилъ добрѣ изкуството, ще трѣбва още три години да стоишъ чиракъ и тогава ще се научишъ добрѣ да работишъ,“ му отговорилъ майсторътъ. Останалъ при майстора още три години и гледалъ какво той върши. Забѣлѣзалъ, че господарътъ му, прѣди да постави въ пещьта грънцитѣ, вземе ги въ рѫцѣтѣ си, близо до устата и духне вѫтрѣ, каже: „Ху.“ Слѣдъ което грънцитѣ не се пукатъ. „Е, казалъ младежътъ, трѣбвало за едно духване, за едно „ху“ да стоя чиракъ още три години.“

Трѣбва да знаешъ кога да кажешъ това „ху“. Всѣко нѣщо трѣбва да умѣешъ да приспособишъ на неговото врѣме, когато има условия за това и когато Божественият законъ работи, който е една велика сила въ свѣта за доброто и за подигането на човѣшкия характеръ. Слѣдователно вие, като се съберете, казвайте: „Ху.“ Ще кажете: „Е, то е глупава работа.“ Азъ съ васъ ще направя единъ опитъ. Който отъ васъ не е разположенъ, нека три пѫти на день каже „ху“ и вижте какъвъ резултатъ ще имате въ продължение на единъ мѣсецъ.

Азъ съмъ виждалъ селяни, като кладатъ огънь, като не се разпалва, тѣ се наведатъ, духватъ и казватъ „ху“. Гасите свѣщь, духвате, кажете „ху“ и сегашнитѣ господари каратъ слугинитѣ си да имъ гасятъ свѣщитѣ. Старитѣ българи знаятъ отдавна това изкуство. Изгори си нѣкой пръста, духне на изгорѣлото мѣсто, каже „ху“ и то започне да прѣболява. Заболи ви сърдцето, кажете „ху“. Ще кажете: „Това е глупаво, нека азъ да видя по медицинскитѣ книги какво пише за лѣкуването на тази или онази болесть.“ Ако сте богати, дайте си даньта на лѣкаря, но ако сте бѣдни, опитайте моя съвѣтъ. Безъ пари медицина ви прѣпорѫчвамъ, особено при сегашното положение, при липса на лѣкари и при скѫпотията на живота.

Не говоря нищо противъ лѣкаритѣ, напротивъ тѣ сѫ много добри хора, защото когато нѣкой човѣкъ изгуби вѣра въ Бога, въ всичко и каже, че е реалистъ, дойде день да заболѣе сериозно, търси нѣкѫдѣ помощь и кѫдѣ я намира? – У лѣкаря. Щомъ дойде лѣкарьтъ, той го запитва: „Какво е положението ми, има ли надежда?“ И вѣрва и изпълнява всичко, казано отъ лѣкаря. Този лѣкарь заслужава да му се плати 10 лева и повече даже, за гдѣто е внесълъ въ тази кѫща вѣра.

Ние трѣбва да туримъ, да усилимъ волята си. Ние трѣбва да приличаме на онази американка, която лѣкарьтъ казвалъ, че ще умре. Извикала тя мѫжа си и му казала: „То се вижда, че ще умра, но искамъ едно обѣщание отъ тебе: да се не женишъ слѣдъ моята смърть.“ Мѫжътъ ѝ отговорилъ: „Не мога да ти дамъ такова обѣщание.“ – „Е, тогава и азъ нѣма

да умра.“ И наистина не умрѣла. Не лъжете свѣта, а кажете: „мога“ и спрѣгайте глагола „мога“. Никой не умира, умира човѣкъ само когато грѣши. Онзи, който изпълнява закона на Христа, не умира. Умрѣли хора нѣма, не съмъ срѣщалъ такива, но болни има. Кажете кой отъ васъ е умиралъ? Този, който не е умиралъ нѣма право да лъже, че хората умиратъ. Каква е тази философия на християнството: „Ще умремъ!“ Нѣма да умремъ, а трѣбва да се каже: „Ще заспимъ, ще се промѣнимъ“, то сѫ друго нѣщо вече.

Христосъ казва: Радвайте се, вие които сте свободни въ свѣта, защото нѣма смърть. Ето, азъ доказвамъ това: разпнаха ме и пакъ говоря съ васъ. Слѣдователно съ моята великденска бесѣда искамъ да не бѫдете положителни хора съ отрицателни умове, а положителни хора съ положителни умове. Това, което азъ твърдя, всѣки може да го докаже, като направи единъ малъкъ опитъ и да се убѣди въ истинностьта на думитѣ ми. Вие казвате: „Като отидемъ въ онзи свѣть, тогава ще видимъ какво има.“ Не се лъжете, сега опитайте. Казвате: „Не мога да търпя да страда единъ или другъ, да го чувамъ, че охка.“ Нека страда, той е благословенъ. Като каже нѣколко пѫти „ху“, той ще оздравѣе. Това е новото учение, нови методи за разбиране на живота.

Знаете ли, когато единъ домъ е лишенъ отъ радость, каква мрачна картина прѣдставлява той, какви духовни нечистотии има вѫтрѣ въ него? Въ духовния свѣтъ тази духовна материя и тя може да се поквари. И затова, както чистите кѫщитѣ си, така трѣбва да чистите умоветѣ и сърдцата си. Не допущайте въ ума си лоши мисли. Напримѣръ нѣкоя жена допусне въ себе си мисъльта, че мѫжътъ ѝ ходи по чужди жени. Не допущай такава мисъль, поразговори се съ мѫжа си, но мисъльта изхвърли отъ себе си, тя не носи радость. Този Божественъ духъ, който живѣе у насъ, иска да ни сближи, да се обичаме разумно, безъ да правимъ зло. Ще каже нѣкой: „Какъ ще познаемъ каква е тази любовь?“ Като влѣзешъ въ една кѫща и заваришъ хората скръбни, ако 5 минути слѣдъ като постоишъ, тѣ се развеселятъ, тогава твоята любовь е Божествена. Затова казва Христосъ: „Радвайте се и внесете тази Любовь, която ще подигне душитѣ и сърдцата ни.“ Тогава нѣма да има никакви болести, нито задухъ, нито неврастения, нито подагра и др.

Въ продължение на една година изговаряйте думата „радость“ всѣка сутринь десеть пѫти прѣзъ цѣлата сутринь и елате при мене слѣдъ 6 мѣсеца, да ми кажете какъвъ е ефектътъ отъ тази дума. Всѣка дума, която

произнасяте, има ефектъ, има сила вѫтрѣ въ себе си. Като чуете думата „пожаръ“, каква сила има тя? Думата „ура“, каква сила има! Всѣка дума е мощна сила, само че тя трѣбва да се приложи. Христосъ казва: Радвайте се, защото силата на радостьта е любовьта.

Едно врѣме проповѣдницитѣ казваха, че човѣкъ трѣбва да бѫде благочестивъ. По какво ще се познаятъ християнитѣ? – По дѣлата имъ. Единъ день Настрадинъ Ходжа отива да обере единъ дюкянъ и взелъ да изпилява ключа на вратата. Питатъ го: „Какво правишъ тамъ?“ – „Свиря на кемане.“ – „Кѫде е гласътъ му, та не се чува?“ – „Утрѣ ще му чуете гласа,“ отговорилъ Настрадинъ Ходжа. Гласътъ на това, което работите, ще го чуете послѣ, въ една или друга смисъль, то има своята сила. Ако ние внесемъ въ себе си тази дума „радость“, всѣки ще ни пита: „Какъ придобихте тази сила?“ А сега хората казватъ: „Свѣтътъ не е добъръ, мрачни сѫ хората.“ Нѣкой день моятъ свѣтъ се поразмѫти, запретна се и казвамъ: „Сега ще влѣза въ моята нива, между моитѣ дѣца и тамъ ще поработя.“ И азъ имамъ дѣца. Нѣкои ще кажатъ: „Господинъ Дѫновъ нѣма дѣца, не знае какъ се отглеждатъ тѣ.“ Е, вие много пъкъ ги отглеждате. Вие трѣбва да отхранвате тѣло, сърдце, умъ и душа, всичко това е необходимо за васъ. Повтаряйте думата „радость“, и вие ще видите, че въ свѣта има други сили. Тогава ще видите, че това, което съмъ говорилъ е право.

И тъй, Христосъ казва: Радвайте се, нѣма смърть. Вашето бѫдеще е велико, вашитѣ души сѫ прѣдназначени за другъ единъ Божественъ свѣтъ. Радвайте се, казва Христосъ, защото азъ ще ви изпратя свѣтли духове. Подъ свѣтли духове разбирамъ тѣзи, което ще работятъ върху васъ и ще създадатъ друга култура. „Слѣдъ 2000 години ще видите тѣзи ангели да слизатъ и възлизатъ и да работятъ върху васъ“ – е писано въ Писанието. Това врѣме е настѫпило вече. Фактитѣ сѫ всѣкога факти, а какво мислятъ хората, то е другъ въпросъ. Въ съврѣменната наука въ петь минути може да измѣнишъ настроението у човѣка. Напримѣръ магнетизаторитѣ могатъ, като прѣкаратъ рѫката си по лѣвата ти страна, да те направятъ добъръ, а като я прѣкаратъ по дѣсната ти страна, да те направятъ лошъ. Ще кажете: „Това е чрѣзъ внушение.“ За да внушишъ нѣкому нѣщо, трѣбва думитѣ ти да иматъ сила. Често употрѣбяватъ думитѣ „внушение“, „хипнотизиране“. Какво е хипнотизирането? То е сила, която може да употрѣбите въ добра и лоша смисъль. Съ малка и съ голѣма доза може да произведете два противоположни резултата. Ако кажете на вашия синъ: „Ти ще бѫдешъ добъръ, синко,“ той наистина ще стане добъръ. Майка, като зачене, да

каже: „Азъ вѣрвамъ, вѣрвамъ, че ще родя добро дѣте, радвамъ се, че ще бѫде добро дѣтето“ и т.н. Какво правятъ днешнитѣ жени? Мѫчатъ се да помѣтнатъ, съвѣтватъ се съ лѣкари върху начина за помѣтане, но когато помѣтнешъ на физическото поле, послѣдствията сѫ лоши. Затова Христосъ казва: Вѣрвайте въ духоветѣ, които азъ ще изпратя, тѣ ще изправятъ свѣта и вашиятъ животъ ще се уреди. Не взимайте вашето брѣме върху себе си, всичко ще се промени.

Сега ви оставямъ съ тази дума „радвайте се“. Нека тя зачене въ вашия умъ. Тогава ще се съедините съ тѣзи Божествени духове. Ще кажете: „Е, отъ где ги виждаме?“ Мома, прѣди да се влюби, си създава образъ любимъ, а като срѣщне момъка, намира, че той е, който отговаря на създадения образъ и го залюбва. Ако повтаряте думата „радость“, само така ще привлѣчете Христа, ще познаете великитѣ истини въ живота, ще разберете, че думитѣ иматъ въ себе си дълбокъ смисълъ. Това сѫ прости знания, които ви ги давамъ даромъ защото ви сѫ потрѣбни и азъ не ще нося никаква отговорность, ако кажете, че сте пострадали. Приложете тѣзи знания. Произнесете думата „радость“ 10 пѫти на день, безъ всѣко съмнѣние, идете слѣдъ това на работа и вижте какъ ще подѣйствува тя. Тури хлѣба въ стомаха си и не мисли по това, той ще свърши работата си. Кажи думата „радость“ и твоятъ духъ ще извади нейнитѣ сокове и ти ще бѫдешъ единъ мощенъ и силенъ духъ и като се върнешъ отъ работа, кажи на Бога: „Благодаря Ти, за тази дума.“

Желалъ бихъ всички българи и българскиятъ царь, и свещеници, и търговци, и учители, и майки, и бащи, всички да изговарятъ тази дума „радость“ и този зовъ да се понесе отъ всички народи. Тогава мирътъ ще дойде и Христосъ ще слѣзе.

Бесѣда, държана на 15 априлъ 1917год.,
Великъ день

ВОЛЯТА БОЖИЯ

Не всякой, който ми казва:
Господи, Господи, ще влѣзе въ Царството Небесно,
но който прави волята на Отца моего, Който е на Небеса.
(Ев. от Матея, гл. 7, ст. 21)

Думитѣ „волята Божия“ ще ги приведа въ съврѣмененъ езикъ. Тѣ сѫ класически думи, класически изразъ. Когато се кажатъ думите „волята Божия“, съврѣменнитѣ хора се малко усмихватъ. Защо? Защото сѫ разколебани въ това дали има Богъ или не. Свѣтътъ има двояко изражение въ себе си – съзнателно и несъзнателно. Несъзнателното, това е хаотическо състояние на свѣта, на веществото, на силата и това състояние го наричаме свѣтъ безъ закони. Когато Христосъ казва: „Не всѣки, който казва Господи, Господи, ще влѣзе въ Царството Божие“, разбирамъ, че не всѣки ще може да влѣзе въ съзнателния свѣтъ, ако не изпълнява волята Божия. Всѣкога волята Божия подразбира висшето и разумното у човѣка, висшето и разумното въ свѣта.

Тази Божествена воля въ физическия свѣтъ се явява въ видъ на необходимость на тъй нареченитѣ механически закони. Вие не можете да противодѣйствувате на едно колело, което върти въ една фабрика. Каквато молитва и да му отправите стига то да ви хване съ единия си зѫбъ, ще ви смачка, ще [ви] направи на пестилъ. Тъй че, както и да се молите, каквито и заклинания да отправяте, този законъ е механически, законъ на необходимостьта. Слѣдователно всички хора, които живѣятъ въ свѣта по своя воля, за тѣхъ свѣтътъ е свѣтъ на случайности. Случайноститѣ сѫществуватъ само въ свѣта на безпорядъка, но когато казвамъ свѣтъ на безпорядъкъ, то не значи, че нѣма порядъкъ, само че той нѣма никакво отношение въ нашия личенъ животъ. Както това колело, което се върти въ фабриката, нѣма никакво отношение къмъ насъ, така и тѣзи закони, които дѣйствуватъ въ свѣта, нѣматъ отношение къмъ насъ.

Като казвамъ разуменъ животъ, разбирамъ този, който има отношение къмъ насъ. Слѣдователно когато говоря за култура, за добродѣтели, за правда, за общественъ редъ и порядъкъ, трѣбва да

разбирам[е] тази разумна, Божествена воля, която прониква въ съзнанието на всички единици на обществото или поне дотолкова, доколкото индивидитѣ на това общество сѫ въ съгласие съ тази разумна Божествена воля. Не говоря за личната воля, защото Божествената воля е нѣщо повече отъ тази на единъ човѣкъ. Христосъ казва: „Никой нѣма да влѣзе въ Царството Божие, ако не изпълнява волята Божия.“ Това значи, че у човѣка трѣбва да се събуди това висше съзнание. Мнозина казватъ: „Докажи, че има Господь.“ Доказателства може да сѫществуватъ само за единъ разуменъ човѣкъ, у когото има чувства и способности, съ които може да долавя. Когато се учи математиката, у ученицитѣ трѣбва да има способности, съ които да разбиратъ отношенията, които сѫ разумни. Всички формули, подъ които сѫ складирани извѣстни истини, сѫ разумни. Вие може да чувствувате, че тѣзи истини сѫ мъртви, но тѣ сѫ такива само повидимому. Едно сѣме може да го считате за мъртво, но поставете го въ благоприятни условия, ще забѣлѣжите разумния животъ, който дѣйствува у него. Слѣдователно всѣки човѣкъ, отъ това гледище, е единъ зародишъ. Всички, които ме слушате, сте сѣмки на една круша, на една ябълка, на едно житно зрънце, сѣмка на трънъ, на лоза, на единъ трендафилъ и т.н.

Когато говоря за тѣзи растения, азъ разбирамъ, че всички сѫ разумни сѫщества. За мене ябълката е разумно сѫщество, защото сокътъ и е сладъкъ. Всички хора, които иматъ сладчина у себе си, сѫ разумни, а които иматъ горчивина, сѫ неразумни хора, несъзнателни. Слѣдователно горчивината у хората трѣбва да се обърне въ сладчина. Като опитате единъ плодъ, той въ първо врѣме е стипчавъ, горчивъ, а послѣ тази горчавина се прѣобръща въ сладчина, т.е. въ разуменъ и съзнателенъ животъ. Слѣдователно когато казвате, че вашиятъ животъ е тежъкъ, несносенъ, рекохъ вие сте горчиви, трѣбва да се подложите на Божията воля и да прѣобразувате вашитѣ елементи на сладки и само тогава ще влѣзете въ пѫтя на съзнателния животъ, въ Царството Божие и тогава нѣма да има за васъ невъзможни нѣща. Ще влѣзете въ съгласие съ всички ангели.

Ако бѣхъ се спрѣлъ да разглеждамъ въпроса философски, той е обширенъ. Съврѣменнитѣ философи приематъ, че у човѣка има три основни елементи: воля, чувствителность и умъ. Слѣдователно волята е изразъ на вѫтрѣшното съгласие между ума и сърдцето. Ако изтълкувамъ думата „воля“, подъ нея подразбирамъ двѣ противоположности, които сѫ свързани въ единъ принципъ и дѣйствуватъ въ една посока, т.е. да има човѣкъ способности да прѣвръща нисшето въ висше, неблагородното въ

благородно. Културата се дължи на индивидуалната или колективна човѣшка воля. Въ български езикъ, като разгледате думата „воля“, въ нея се забѣлѣзватъ една единица, свързана съ два крѫга. Крѫгътъ е Божествения животъ, свързанъ съ единица, то е посоката, по която трѣбва да се движимъ, нагорѣ, къмъ главата.

Нѣкои оспорватъ, че има Богъ и казватъ: „Кѫдѣ е Господь?“ – Господь е тамъ гдѣто е твоята глава. Имашъ глава – има Господь. Нѣмашъ глава – нѣма Господь. Ако нѣмаше другъ законъ, който да дѣйствува противъ закона на земното притяжение, то нашата глава трѣбваше да бѫде къмъ краката надолу. Но понеже има друга сила, която противодѣйствува на земното притяжение, тя е обърнала главата нагорѣ, накѫдѣто се стремятъ нашите мисли и желания. Слѣдователно трѣбва да пазимъ главата си чиста непокварена, трѣбва да я хранимъ съ най-хубава храна, съ най-хубавъ въздухъ, съ най-хубава вода, най-хубави мисли и желания. Тогава въ тази глава ще се отрази този Божественъ духовенъ свѣтъ и ще разберемъ какви сѫ нашитѣ отношения. Умоветѣ на мнозина отъ васъ, които ме слушате, сѫ малко разколебани. Казвате: „Какво голѣмо нещастие ни сполетя, тази война!“ Що е войната? Тя е резултатъ отъ непокорство на волята Божия.

Ще ви говоря върху това, какъ Господь изпрати пророкъ Иона въ Ниневия. Ниневия бѣше единъ високъ културенъ центъръ. Асирия и Вавилония бѣха единъ интелектуаленъ центъръ. Между културата на Асирия и Вавилония и тази на съврѣменнитѣ народи има едно подобие. Тѣзи народи, както и сегашнитѣ, знаяха всички елементи и тѣхнитѣ свойства, злоупотрѣбиха съ тѣхъ, както и днесъ злоупотрѣбяватъ въ войната. Тѣзи народи погинаха, силата имъ се взе, защото злоупотрѣбиха съ тѣзи елементи. Сѫщата опасность сѫществува и за съврѣменната европейска култура. Ако още слѣдъ 3 години не се свѣсти, ще я постигне сѫщата участь, каквато постигна Ниневия и тогава Господь ще създаде нова култура. Тѣзи хора, които прѣстѫпватъ Божията воля, нѣматъ Божието благословение. Тази култура ще се изхвърли тъй, както човѣкъ, когато се изпоти, изхвърля необходимитѣ вещества. Тогава човѣкъ ще се научи какъвъ е разумниятъ законъ, който регулира Божествения животъ.

Ще кажете: „Какво ще стане съ насъ?“ Който влѣзе въ този Божественъ животъ, нѣма защо да се плаши. Не се плашете, а разсѫждавайте тихо и зрѣло. Но ще кажете: „Какво зависи отъ мене?“ Много зависи отъ васъ. Когато двѣ сили се уравновѣсятъ на едни вѣзни,

ако се тури едно житно зрънце, на едно отъ блюдата, то ще измѣни тежестьта и ще даде едно отклонение. Отъ гдѣ знаете, може би вие сте послѣдния човѣкъ, който, като измѣните на Бога, да измѣните въртението на това Божествено колело въ друга посока.

Съврѣменнитѣ хора казватъ: „Ние нищо не можемъ да направимъ, Господь може да оправи свѣта, а не ние.“ А какъ ще го оправи Господь? – Чрѣзъ насъ. Ние въ този свѣть сме заинтересувани прямо, а Господь – косвено. Този свѣтъ е една забавачница, която Господь е създалъ за насъ. Доколкото ние пазимъ тази забавачница, тѣзи закони, дотолкова Господь се интересува. Ако ние развалимъ тѣзи отношения, Господь нѣма да се интересува.

Тукъ имаме единъ добъръ примѣръ за пророкъ Иона, когото Господь изпрати за Ниневия, между асирийцитѣ. Вие имате свобода да изпълните и да не изпълните това, което Господь ви казва. Ионъ не искаше да отиде въ Ниневия, защото хората тамъ били културни. „Не искамъ да се излагамъ на поругание, на присмѣхъ, тѣ ще ми се смѣятъ и ще ме взематъ за лудъ,“ казва Ионъ. Вземалъ си пари въ джебоветѣ, защото и тогава, и днесъ безъ пари нищо не става, и отишълъ съ единъ корабъ къмъ Яфа въ града Тарсъ, културенъ градъ на западъ, чиято култура повече съотвѣтствувала на тази, която ималъ Ионъ. Какво стана съ Иона? Подигна се морето, развълнува се и трѣбваше като жертва той да бѫде хвърленъ въ морето. Ниневия прѣдставляваше една култура съотвѣтствующа на днешната наша. Прѣдставляваше голѣмъ обширенъ градъ на рѣката Тигъръ и тогава въ него е имало повече отъ 120 000 дѣца, които не познавали лѣвата си рѫка отъ дѣсната. Така че тогава въ този градъ сѫ се броели повече отъ единъ милионъ жители.

Ще ви направя едно сравнение между примѣра съ Иона и прѣносното значение на кораба и морето. Корабътъ прѣдставлява организирано общество. Морето прѣдставлява свѣта въ своитѣ проявления. Но Ионъ бѣга отъ лицето на Бога и влиза въ едно общество. Както много хора влизатъ въ нѣкоя политическа партия и като влѣзатъ въ нея, забравятъ всичко, забравятъ Бога, започватъ да ядатъ и пиятъ и казватъ: „Ние сме господари на себе си.“ Тъй и Ионъ забрави Бога. Но развълнува се морето, свѣтътъ и корабътъ започна да се обръща. Съ това изгубвашъ влиянието си въ това общество, защото щомъ прѣкѫснешъ отношенията си съ Бога, ти започвашъ да остарѣвашъ, да оглупѣвашъ и ти казватъ: „Навънъ, такъвъ глупавъ, идиотъ човѣкъ не ни трѣбва, ние искаме младъ, способенъ

човѣкъ.“ Взимате тогава този корабъ, тръгвате въ свѣта, въ морето, но понеже човѣкъ не е научилъ закона да живѣе въ свѣтлина, тежко е за него това положение. Виждали сте какъ човѣкъ, като падне въ вода, започва да се хвърля нагорѣ-надолу, търси клонче, за което да се улови, но не знае да плава. Когато те хвърлятъ въ свѣта, въ свѣтлината, ти трѣбва да знаешъ да плавашъ. Ионъ не знаеше това изкуство да плува и потъна. Въ това потъване той бѣше погълнатъ отъ единъ китъ. Китътъ прѣдставлява смъртьта, която поглъща хората. Тамъ, въ утробата на кита, Ионъ е трѣбвало да прѣстои три дни, както Господь прѣстоя въ гроба три дни. Съврѣменнитѣ хора мислятъ, че щомъ умратъ, ще се освободятъ отъ кита, отъ смъртьта и ще отидатъ при Бога. Какво прави Ионъ въ утробата на кита? Той произнесе една такава гореща молитва къмъ Бога, каквато никой не е произнасялъ. Той произнесе: „Господи, ще изпълня Твоята воля, само ме извади отъ устата на кита,“ т.е. отъ устата на смъртьта, отъ устата на този безпорядъкъ. Богъ послуша молбата на Иона и заповѣда на кита да избълва Иона и слѣдъ това вече Ионъ наново отиде въ Ниневия да проповѣдва.

Сега и съ васъ ще се случи сѫщото. Вие сте на този корабъ и скоро ще бѫдете хвърлени въ морето. Единственото нѣщо, което ще ви спаси, е да принесете тази молитва. Ще кажете: „Е, като поживея малко.“ Като влѣзете въ утробата на кита, ще видите какъ се живѣе. Когато влѣземъ въ гроба, въ смъртьта, ние сме въ утробата на кита, при което нашето съзнание се спазва. Човѣкъ не може да се освободи изведнъжъ отъ тѣлото си. Ние сме свързани съ нишки за този свѣтъ. Едни – съ една, други – съ двѣ, трети – съ три и съ повече и много нишки. Праведнитѣ сѫ свързани съ една нишка за пѫпа си, а грѣшнитѣ – съ много. Праведнитѣ много лесно скѫсватъ своята нишка, но грѣшниятъ мѫчно се освобождава отъ своитѣ нишки, неговиятъ духъ и душа за дълго врѣме сѫ свързани.

Нѣма какво да ви говоря върху естеството на човѣшкия духъ и душа. Има много книги писани за вас по тѣзи въпроси, четете и разсѫждавайте върху тѣхъ. Какъ ще скѫсате тѣзи нишки? Може да скѫсате тѣзи нишки само когато изпълнявате волята Божия, защото всѣка нишка е единъ атомъ, който реагира върху йонитѣ на материята. Тѣзи нишки на човѣшкия духъ може да прѣобразуватъ материята; тѣ сѫ на мѣстото си. Ако не може да турите енергия въ всѣка нишка, ако не може да турите въ дѣйствие всички колела на вашия животъ, вие ще приличате на една застояла фабрика, а всички бездѣйствени фабрики фалирватъ. Когато прѣстане стомахътъ ви да

дѣйствува, каква голѣма тревога се дига, викате лѣкари и тѣзи нишки не дѣйствуватъ вече въ стомаха.

Ако бѣхте ясновидци, щѣхте да вадите цѣлия свѣтъ прѣплетенъ съ много нишки и ще кажете: „Е, свѣтътъ билъ цѣла паяжина!“ Не, това е онази разумна Божия воля, по която всички сѫщества се движатъ. Когато Христосъ е казалъ думитѣ: „Не може да влѣзе въ Царството Небесно този, който казва Господи, Господи,“ Той е ималъ прѣдъ видъ най-културнитѣ хора, а именно сегашнитѣ, хората на XX вѣкъ. Тѣзи хора въ врѣмето на Христа сѫ сѫществували, но сѫ били въ видъ на сѣмки и тогава Христосъ имъ е казалъ: „Вие, слѣдъ 2000 години, ще изпитате най-голѣми нещастия, но за да може да се спаситѣ и издигнете, непрѣменно трѣбва да знаете какъ да изпълнявате волята на вашия Баща.“ Но ще каже нѣкой: „Кой е моя баща?“ Чудно, провиква се Исусъ и ви казва: „Познай Господаря си,“ но Израилъ не позна своя Богъ.

Съврѣменнитѣ хора, философи спорятъ кое е сѫществувало по-рано – кокошката или яйцето. Азъ казвамъ, че кокошката е сѫществувала отдавна, а яйцето е нейно послѣдствие. Дали е по-рано причината, а послѣ слѣдствието или обратно: първо е причината, а послѣ слѣдствието. Кокошката е причина, а послѣдствието е яйцето. Подъ думата „кокошка“ се разбиратъ „стари хора“, висшия човѣшки умъ. Защо гълѫбътъ се взима за емблема? Подъ гълѫбъ се разбира висшето у човѣка, висшия човѣшки умъ, по който може да изпълнимъ волята Божия. Това е най-голѣмиятъ даръ, който имаме. Ето защо и мѫже и жени трѣбва да пазятъ своя умъ непокваренъ. Поквари ли се умътъ ви, рѫждяса ли той, вие сте изгубени.

Христосъ казва: „За да не се изгубите, трѣбва да изпълните волята на вашия Баща!“ Въ какво се състои волята на Този Баща? Тази воля се изразява въ видъ на законъ. Първиятъ законъ е: Това, което не искате да ви правятъ, не правете и вие на другитѣ. Подъ думата законъ разбираме това, което е оформено, проявено, т.е. което вече сѫществува, има извѣстна форма въ себе си. Тѣзи закони, които сѫществуватъ въ природата, сѫ само форми на Божествената воля. Съврѣменнитѣ окултисти казватъ, че докато човѣкъ нѣма тази висша воля въ себе си, не може да има власть на природата, власть на хората. Съедините ли се съ Бога, вие сте едно съ Него и развитието на цѣлото човѣчество е ваше развитие, благото на цѣлото човѣчество е и ваше благо и обратно: вашето развитие и благо е сѫщо и за цѣлото човѣчество. Такива отношения има между Бога и насъ. Когато Богъ се стреми към насъ, Той иска благото, което е вѫтрѣ въ Него, да ни го

прѣдаде. Той казва: „Моето благо е ваше и вашето благо и мое.“ Това е отношението, което сѫществува между Бога и насъ и което трѣбва да сѫществува.

Какъ можемъ да познаемъ дали това отношение сѫществува или не? Всѣкога може да направите слѣдния опитъ. Болни сте отъ нѣкоя заразителна болесть, каквато и да бѫде тя, обърнете се къмъ Бога, разправете грѣховетѣ си и кажете: „Господи помогни ни, ние ще посвѣтимъ цѣлия си животъ за тебе.“ Ако Господь не ви помогне, елате да ми кажете, че не е вѣрно. Тази болесть ще изчезне въ нѣколко минути или нѣколко часа. А сега ние не изпълняваме волята Божия и дѣйствуваме механически. Болестьта при това положение не само, че не се намалява, но се увеличава.

Единъ германски лѣкарь изслѣдвалъ нервнитѣ болести, изчислявалъ ги и се оказали около 400 на брой. Давалъ имъ различни наименования и когато най-послѣ нѣмало вече какъ да ги именува, нарекълъ ги съ общо име „американичи“. Какво сѫ нервнитѣ болести? Тѣ сѫ резултатъ на развратъ, защото ако не вие, то вашитѣ дѣди и прадѣди сѫ живѣли единъ пороченъ животъ. Неврастенията е изтичане на енергията отъ васъ, на флюидитѣ, вслѣдствие на което настѫпва обѣдняване, осиромашаване. Ако нѣкой е бѣденъ, пита: „Какво да правя?“ – Ще работишъ разумно. „Боленъ съмъ, какво да правя?“ – Ще живѣешъ разумно съ Божията воля и най-късно въ единъ мѣсецъ ще се възстанови твоето състояние. Ето защо ни е религията. Не само, за да ходимъ въ църква, да имаме храмове, да слушаме проповѣди като музика, а послѣ да ги забравяме. Не, религията трѣбва да проникне между всички хора, отъ царя до послѣдния, отъ най-богатата до най-бѣдната кѫща и прѣдъ тази религия всички хора трѣбва да иматъ еднакви права. Безразлично какъв си, но всѣки трѣбва да изпълни честно своитѣ задължения и да бѫде почетенъ човѣкъ, пъкъ макаръ и най-бѣденъ.

А въ съврѣменното общество какъвъ стремежъ има? Стремимъ се да бѫдемъ богати, щастливи, силни, но щомъ добиемъ тази сила, тази власть, започваме да насилваме бѣднитѣ, не знаемъ какъ да употрѣбяваме тази сила, тази власть. Не знаете ли, че Богъ е Богъ на слабия, на страждущия, а не на силния, не на богатия? Защото ако си силенъ – Богъ си. Защо [е] така? Защото Богъ е великъ и силенъ. Всички царе, свещеници, проповѣдници, учени хора, тѣ всичко иматъ и Богъ с тѣхъ не се занимава. Нека тѣ да отидатъ да помагатъ на своитѣ нуждающи се братя, а азъ ще отида да работя за бѣднитѣ, за глупавитѣ и тѣхъ ще подигна. Единъ човѣкъ днесъ

може да е идиотъ, но единъ день той ще се издигне, Господь ще го направи единъ философъ, единъ ангелъ, арахангелъ.

Затова казва Христосъ: „Невъзможното за човѣка е възможно за Бога.“ Господь е великъ, всемогѫщъ, Той обръща гѫсеницата въ пеперуда и пеперудата въ гѫсеница. Вие сте били единъ день пеперуди, а днесъ сте гѫсеници. Не се обиждайте отъ това, моитѣ почитания къмъ васъ, но азъ подъ тѣзи думи разбирамъ вашитѣ материалистични реалистични схващания за нѣщата въ свѣта. Една гѫсеница, като се качи на единъ листъ, казва: „Яжъ, това е живота, колкото повече ядешъ, толкова по-голѣмъ ще станешъ.“ Тя е права, но нѣма прѣдъ видъ, че единъ день ще изгуби охотата да яде листа. Ще се събератъ тогава лѣкари и ще кажатъ, че стомахътъ се е развалилъ. Не се е развалилъ стомахътъ, а гѫсеницата преминава въ друга стадия на развитие, затова не и трѣбва никакви лѣкарства. Сега ще започне да снове, прѣде и тъче.

Виждалъ съмъ такива случаи, но никакви лѣкарства не трѣбватъ. Има хора, които започватъ да проглеждатъ, виждатъ нѣкои нѣща, които другитѣ не могатъ да ги видятъ. Лѣкаритѣ казватъ: „Е, той вижда умрѣлитѣ си майка, баща, той е полудѣлъ, нервно е разстроенъ.“ Чудни сѫ хората! Азъ виждамъ всички тѣзи нѣща и бихъ желалъ да се сравня съ всички тѣзи лѣкари, които се мислятъ съ най-здрави нерви, да видимъ кой би издържалъ. Да се подложимъ на гладъ, да видимъ кой колко дни би издържалъ, да се подложимъ на изкушение – кой би издържалъ.

Въ какво се състои човѣшкия характеръ? Въ този великъ изпитъ, който би издържалъ. Нѣкой казва: „Азъ съмъ честенъ човѣкъ, съ нищо се не подкупвамъ.“ Даватъ му 1000 лева да извърши нѣкакво злоупотрѣбление. „Не, честенъ човѣкъ съмъ, не мога това да направя.“ Даватъ му 2000 лева. „Не, не съмъ съгласенъ.“ Даватъ му 3000, 4000, 5000, 10 000, 12 000 лева. „Е, хайде, за твой хатъръ ще се съглася.“ И тъй честенъ си билъ за 12 000 лева. Нѣкому даватъ 50, 100 000, 200 000 лева и тогава се подкупва. Единъ французинъ билъ подкупенъ да извърши нѣкакво прѣстѫпление за 1 000 000 лева. Когато го сѫдили, той казалъ: „Не, господа, нѣмате право да ме сѫдите, защото това е вече продажба, а вие нѣмате право да ме сѫдите за такова нѣщо.“

Христосъ е дошълъ на земята за тѣзи хора, за продаденитѣ, да ги откупи, защото тѣ сѫ продадени на тъмни сили. Господь пита: „На кого си продаденъ, за колко?“ – „За единъ милионъ.“ – „Е, тогава азъ ще те купя.“ Вие казвате: „А, значи ние сме продадени!“ Кой не е продаденъ? Кажете

ми, кѫдѣ сѫ вашитѣ бащи, майки, дѣца? – Умрѣха. А що е умиране? – Продажба. Онази кокошка, която е въ курника, свободна ли е? Една вечерь господарьтъ ѝ я хване за гушата, тя изкърка и свършено е съ нея. Така и съ васъ – една вечерь ще ви хванатъ за гушата въ курника и съ васъ е свършено. Дохождатъ слѣдъ това свещеницитѣ, четатъ заупокой. Какъ ще го упокои Господь? – Изпълнете волята Божия.

Азъ въ свѣта, между живитѣ хора, виждамъ живи умрѣли, въ които има разлагане, миризма и виждамъ, че този човѣкъ умира. За да ни избави Христосъ отъ това разлагане, Той ни дава цѣрь: да изпълнимъ волята Божия. Азъ искамъ, щото съ този Господь да направите вие опитъ. Азъ не съмъ отъ хората, които говорятъ само на теория, а правете за всичко опитъ. Ще кажете: „А да не изкушавамъ Господа.“ Ами като грѣшите, не изкушавате ли Господа? Често хората казватъ: „Дяволи има въ този свѣтъ, антихристъ иде въ свѣта.“ – Не, отъ двѣ хиляди години антихристъ работи въ свѣта, а сега Христосъ иде. Добри духове идатъ и като дойдатъ тѣ въ свѣта, свѣтътъ ще се оправи. Това е Божественото учение и тогава ще бѫдемъ всички здрави: и мѫже, и жени, и дѣца. Църквитѣ тогава ще бѫдатъ пълни съ богомолци.

Който не изпълнява волята Божия, той е шмекеръ. Ако азъ не изпълнявамъ волята Божия, азъ съмъ шмекеръ, лъжецъ и не заслужавамъ вашето почитание. Христосъ, като иде сега въ свѣта, пита своитѣ служители: „Какво правите вие?“ Католици, евангелисти, православни, казватъ: „Искаме да обърнемъ свѣта.“ Да, и крадецътъ, като хване кесията ти, и той я обръща. Не такова обръщане е нужно. Азъ искамъ всички, които ме слушате, да бѫдете щастливи хора, мощни, силни и който страда, да гледа да е радостенъ въ своитѣ страдания. Нѣма смърть въ свѣта, смъртьта е една илюзия. Но ние трѣбва да се свържемъ съ този безсмъртен Господь, Който всѣкога ни говори. Когато обиждаме нѣкого, когато извършимъ нѣкакво прѣстѫпление, Той ни говори: „Не правишъ добрѣ, ще погинешъ.“ Това е гласътъ на Баща ти, Който ти говори. „Ама, азъ съм здравъ, силенъ, ученъ човѣкъ.“ – „Синко, не прави така, не е хубаво това, съ братята и сестритѣ си постѫпвай честно и почтено, защото ще направишъ тъй, че този законъ да въздѣйствува върху тебе.“

Ние трѣбва да имаме доблѣстьта на онази американка, която била сгодена за единъ момъкъ, който отишълъ на бойното поле, но пострадалъ, като му отрѣзали единия кракъ. Пише той на възлюбената си: „Когато се годихъ за тебе, бѣхъ здравъ, но сега, като осакатѣхъ, не искамъ да носишъ

моето брѣме и затова бѫди свободна.“ – „Не, казва тя, и съ единъ кракъ си приетъ.“ Не се минава мѣсецъ, той и пише: „Отрѣзаха ми едната рѫка.“ – „И безъ единъ кракъ и безъ една рѫка, пакъ си приетъ.“ Слѣдъ мѣсецъ, той пише, че му отрѣзали и другия кракъ. Тя му отговаря: „И безъ два крака и една рѫка, пакъ си добрѣ приетъ.“ А колцина отъ васъ даже и едно пръстче да ви отрѣжатъ, бихте издържали това изпитание? Колко жени има, като заболѣятъ мѫжетѣ имъ, казватъ: „Е, омръзна ми да го гледамъ боленъ!“ Приличайте на онази българка, която 20 години е гледала болния си мѫжъ и казваше: „Никога не ми дотѣгна, защото го обичахъ.“ Въ сърдцето на тази българка и американка е имало любовь. Не може да влѣзете въ Царството небесно, ако сърдцето ви не е изпълнено съ тази любовь.

Азъ често ви виждамъ съ вашитѣ нещастия. Вие сте тукъ съ вашитѣ кѫщи, но това не сте вие самитѣ, съ вашето вѫтрѣшно съдържимо, у васъ има другъ свѣтъ. Казвате: „Сърдце има този човѣкъ.“ Виждате ли сърдцето му. То е като една разцъфтѣла роза. Казвате: „Душа има у този човѣкъ.“ Виждате ли я? Тя е единъ великъ свѣтъ, въ който има много планети, слънца. Къмъ този Божественъ свѣтъ Христосъ призовава: „Изпълнете волята Божия, за да станете господари на своята душа, на своето сърдце, на своя умъ.“ Ще кажете: „Какъ?“ Ще обърнете буквата „к“ надолу съ гърба ѝ, двѣтѣ ѝ пръчки, които идатъ като клончета, направете ги като платна и ще тръгнете изъ свѣта. Вашето „к“, което стои като кекаво, ще трѣгне по свѣта, въ каквато посока искате. Вие сте нервенъ човѣкъ – вашата нервность надолу съ гърба. Буквата „к“ е символъ на нервностьта. Турете това „к“ въ морето да плава. Нервни сте – на фронта. Мѫже, жени – всички на фронта. На фронта имаше много нервни хора, сега се излѣкуваха, станаха много добри хора.

Така се обнови и французката нация. Защо Ионъ отиде да проповѣдва въ Франция? Ионъ казваше: „Горко на французитѣ, ако тѣ не се обновятъ.“ – „Ще се обновимъ, ще се обновимъ“, казваха тѣ. Не ме разбирайте, че азъ имамъ прѣдъ видъ само единъ народ. За мене всѣки народъ, който изпълнява волята Божия, е почтенъ прѣдъ моитѣ очи. Не любя човѣкъ, който не е любимъ отъ Бога. Не може да се люби единъ камъкъ. Това сѫщество, което вие любите, трѣбва да има горещина въ себе си, въ сърдцето си, тя трѣбва да бѫде въ излишъкъ, за да може да давате и да взимате. Така трѣбва това да се схване отъ българитѣ, за да може тѣ да се обновятъ.

За мене е безразлично дали българитѣ ще ме слушатъ или не. Азъ

съмъ като единъ сказчикъ, ще ви кажа истината, пъкъ ще си вървя. Ще кажете: „Накѫдѣ ще вървишъ?“ Отъ дървото, отъ долу нагорѣ, къмъ цвѣтоветѣ, въ плода, въ сѣмката и отъ тази сѣмка къмъ жилището на ангелитѣ, къмъ Божествения свѣтъ, нататъкъ отивамъ азъ. Ще кажете: „Много далечъ отива този човѣкъ!“ Не, ни най-малко не подразбирамъ това. Ще отида да събера повече енергия, повече богатство и ще дойда да работя за хората. За менъ е приятно да работя за хората. Дали сѫ тѣ бѣдни или богати, дали ме разбиратъ или не, за мене това е безразлично. И да не ме разбиратъ за мене е приятность да работя за хората. Нима майката, като се грижи за своето дѣте, като го кѫпе, то я разбира? – Не, но единъ день, то ще стане разумно и ще я разбере. Безразлично е, Богъ ще благослови и просвѣти това дѣте, за да разбере нѣщата. Когато рѣшихъ да проповѣдвамъ публично нѣкои приятели ме питаха: „Какво и какъ ще говоришъ?“ Рекохъ, ще говоря тъй, че никой да не ме разбира. А сега рекохъ: Не, ще говоря тъй, че всички да ме разбиратъ.

Искамъ всички да бѫдете умни, добри, щастливи хора. Ако единъ день ви срѣщна умни, добри хора, ще ми бѫде приятно да се срѣщна съ васъ. Какво по-хубаво отъ това да имашъ братя или сестри, съ които да сподѣляшъ мисли и желания. Много пѫти си казвате: „Какво мисли този човѣкъ?“ Какво може да мисля? Мисля едно отъ двѣтѣ: или да ви направя добро или зло; или да ви кажа истината, или да ви кажа лъжата. Да говоря лъжа значи да живѣя въ свѣта на безпорядъка; да говоря истината, значи да живея съ разумната Божествена воля. Отдавна съмъ излѣзълъ отъ този свѣтъ и какво ще спечеля съ една лъжа? Какво е лъжата? Тя е сѣнка на битието. Лъжата може да се уподоби на стъкълцата на онзи търговецъ арменецъ, който иделъ отъ Мала Азия и донесълъ една торба съ диаманти. Срѣща го единъ търговецъ евреинъ и го пита колко му струватъ диамантитѣ. „Азъ ще ти ги продамъ евтино, му отговаря арменецътъ, защото съмъ ги взелъ контрабанда и ме е страхъ да ме не хванатъ. Ще ти ги дамъ за 10 000 лева.“ Евреинътъ купилъ диамантитѣ, но се много излъгалъ, защото само нѣколко отъ тѣхъ били истински, а останалитѣ – имитация на диаманти.

Съврѣменнитѣ хора всички носятъ такива торби съ диаманти, мислятъ, че знание иматъ. Какво струва вашето знание, когато ако отидешъ на бойното поле и кажешъ да се спре войната и не успѣешъ? Казвате: „А, тѣ само Господа ще слушатъ.“ Ако ти живѣешъ съ Бога, тѣ и тебе ще слушатъ. Нѣкои се надѣватъ на папата, той да тури миръ. Не трѣбва да

чакате папата, а да подигнете гласа си къмъ Бога и да кажете: „Боже, Ти нашъ Баща, Ти ще спрешъ войната.“ Казвате: „А, какъ така ние ще можемъ, какви сме ние?“ Да, именно вие, които ме слушате, можете да спрете войната. Ако всички заедно: българи, руси, французи, германци, англичани подигнатъ гласа си къмъ Бога, ще дойде миръ.

Сега защо се биятъ хората? За нѣкакви търговски сдѣлки. Този свѣтъ не е нѣкаква анархия, а разуменъ свѣтъ, гдѣто сме изпратени да работимъ като индивиди и народи. Господь, Който изпрати Иона и Христа, Той дѣйствува вече въ свѣта и отъ сега нататък трѣбва да се приложи това учение. Не трѣбва да укоряваме себе си и другитѣ, а да кажемъ на цѣла Европа така: „Ние от сега нататъкъ ще изпълняваме волята Божия, за да влѣземъ въ Неговото царство.“ Това трѣбва да го кажатъ царе, свещеници, министри, военачалници, проповѣдници и всички други. Трѣбва да го кажатъ жени, дѣца, бащи, майки и мирътъ ще дойде. Новата култура, тя е основа, за да се изпълни волята Божия. А знаете ли какво жалко положение прѣдставлява културата на съврѣменна Европа? Какъ ще я опише бѫдещото поколение? Ще трѣбва много да пише, за да обясни причинитѣ на днешнитѣ събития. Сегашната война има чисто духовенъ характеръ. Тя е положение на прѣминаване [на] гѫсеница[та] въ пеперуда. Нѣма друга сила, която да спре този процесъ. Хората отъ новата култура ще бѫдатъ не само интелигентни, но и духовни. Подъ думата „духовенъ човѣкъ“ се разбира човѣкъ съ воля. Волята е качество само на силния, умния и добрия човѣкъ и за такъвъ човѣкъ нѣма невъможни нѣща въ свѣта.

Христосъ казва: „Не всѣки, който казва Господи, Господи ще влѣзе въ Царството небесно, а който изпълнява волята Божия.“ Разсѫждавайте върху този стихъ единъ мѣсецъ и кажете въ себе си: „Азъ ще изпълнявамъ волята Божия.“ Слѣдъ единъ мѣсецъ елате при мене и кажете какво сте забѣлѣзали слѣдъ като 10 пѫти на день сте изказвали тази мисъль. Направете сами този опитъ, защото ако азъ го направя ще кажете: „Той е шмекеръ, фокусникъ.“ Направете този опитъ и Този, Който ви е създалъ, Той ще се прояви и тази воля ще ви покаже начинъ за разбиране на нѣщата. Сега е врѣме вече да влѣземъ въ размѣна съ тази Божествена воля. Бѫдещитѣ народи трѣбва да бѫдатъ здрави по тѣло, по сърце и по умъ. А въ сегашната култура има зараза на ума и сърдцето. Хората отъ бѫдещата култура ще бѫдатъ напълно здрави и каквото кажатъ ще го направятъ, ще приличатъ на англичанитѣ. Нѣма да има нужда тогава отъ полици и гаранти. Моята дума трѣбва да бѫде една гаранция за мене, защото думата,

която казвамъ, излиза отъ Бога, а Богъ ще ми бѫде гарантинъ.

Бихъ желалъ българитѣ да бѫдатъ здрави по тѣло, умъ и сърдце и да нѣматъ нужда отъ гаранти. Безъ гаранти, нека Богъ бѫде вашъ гарантинъ и всичко ще се оправи.

Това е девизътъ, това е религията, това е духовниятъ животъ. Единъ день, като ви срѣщна, ще кажа: „Браво на васъ българитѣ, вие сте народъ, който живѣе безъ гаранти.“

Идете си въ кѫщи съ мисъльта да изпълнявате волята Божия, да живѣете безъ гаранти и Неговата сила да бѫде съ всинца ви.

Бесѣда, държана на 22 априлъ 1917 година

ЧИСТОСЪРДЕЧНИТѢ

„Блажени чистосърдечнитѣ,
защото тѣ ще видятъ Бога.“
(Ев. отъ Матея, гл. 5, ст. 8)

Прѣди да започна бесѣдата си, ще направя нѣкои малки забѣлѣжки. Мнозина ме питатъ: „Защо трѣбва при една бесѣда да има молитва и пѣние?“

Въ основното учение на живота има три много важни елементи. Тѣзи елементи сѫ изработени отъ самото човѣчество, не отъ сега, а отъ хиляди години още. Отъ прѣди хиляди години хората сѫ пѣли и сѫ се молили, тъй че всѣка работа, за да се извърши успѣшно, трѣбва да има пѣние, въ каквото отношение и да е то. Пѣнието само по себе си никога зло не върши, отъ какъвто характеръ и да е то. За добрия човѣкъ всички пѣсни сѫ добри, всички иматъ съдържание. Слѣдователно азъ поставямъ яденето, пѣнието и молитвата, като три главни елементи въ човѣшкия животъ. За да се извърши нѣкаква физическа работа трѣбва ядене, послѣ почивка и слѣдъ това пакъ работа. Като се дойде въ науката, въ религията, пѣнието и тукъ е необходимо, то е храна на душата. Ще попѣемъ, ще си починемъ и ще започнемъ пакъ нова работа. Когато се молимъ, това е пѣние, но съвременнитѣ хора иматъ смѫтно понятие за молитвата. Когато човѣчеството научи това изкуство, да се моли, тогава ние ще видиме царството Божие на земята.

Тѣзи забѣлѣжки, които правя, не сѫ нѣкакво нововъведение, а това е единъ Божественъ законъ, по който вървимъ. Бихъ прѣпорѫчалъ на всички, като ядете да се молите, ако работата ви въ свѣта не върви добрѣ, пѣйте и тя ще тръгне по-добрѣ.

Днешната ми бесѣда ще бѫде върху темата: „Блажени чистосърдечнитѣ, защото тѣ ще видятъ Бога.“ Какво е искалъ да каже Христосъ подъ думата „чистосърдечни“? Христосъ е показалъ 9-тѣ елемента или 9-тѣ методи, чрѣзъ които човѣшкиятъ животъ може да се подигне. Азъ ще говоря върху чистотата, каква роля тя играе въ живота и ще третирамъ този въпросъ свободно, не тъй както досега сѫ го разглеждали, а ще направя нѣкои отклонения. Може да не сте съгласни съ мене или може да сте съгласни, но и за едното и за другото мнѣние трѣбва

да имате основание, защото трѣбва дълбоко да разбирате всѣки важенъ въпросъ въ вашия животъ. Само тогава ще имате една положителна наука, чрѣзъ която ще може да градите бѫдещия вашъ животъ, понеже сегашниятъ животъ е изразъ на миналия ни животъ.

Всичкитѣ щастия и нещастия се дължатъ на миналитѣ ни постѫпки и ако искаме да измѣнимъ бѫдещия си животъ, трѣбва да разберемъ тѣзи основни закони, които регулиратъ човѣшката воля, човѣшката сила, мисъль и чувства и човѣшкото съзнание. Нашитѣ разбирания не трѣбва да бѫдатъ такива, да мислимъ, че знаемъ, такива знания всички иматъ, но ние се нуждаемъ отъ едни положителни знания, които да измѣнятъ живота ни.

Ако вие може да разберете този дълбокъ, централенъ законъ на чистосърдечнитѣ, отъ него ще зависи бѫдещата култура, отъ него ще зависи здравословното състояние на бѫдещитѣ фамилии, здравословното състояние на майки, бащи, братя, сестри, на цѣлото общество. Отъ този законъ ще зависи това, което лѣкаритѣ наричатъ „хигиена на душата“. Що е хигиена? Законъ за познаване на чистотата. Напримѣръ всички заразителни болести иматъ начало отъ нечистотата. Слѣдователно и въ духовния животъ има микроби, тъй както и въ физическия животъ има микроби на тифуса, на чумата, на холерата и др. Микробитѣ се наброяватъ около 17 000 вида, а нѣкои учени отиватъ до тамъ, като казватъ, че ръждясването на желѣзото се дължи на особени бацили, микроби. Тъй че и желѣзото се яде отъ бацили. Тѣзи бацили, понеже сѫ живи, и тѣ искатъ да сѫществуватъ, тъй както вие и азъ.

Това е, което съврѣменнитѣ хора наричатъ състезание или борба за животъ, като нѣкои дори се изразяватъ въ слѣднята формула: „Въ борбата за живота човѣкъ за човѣка е вълкъ.“ Тѣзи твърдения 50% сѫ вѣрни. Животътъ не е само борба, но и работа, защото борба има само на мегданитѣ, гдѣто се борятъ пехливани. Животътъ е и работа, защото съ това се издига човѣчеството. Когато не разбираме живота, работата се обръща въ трудъ и колкото отиваме по-долу, трудътъ се прѣобръща въ мѫчение.

Христосъ казва: „Блажени чистосърдечнитѣ, защото ще видятъ Бога.“ Чистотата е състояние на материята, едно естествено и праволинейно състояние. Когато материята има това състояние, тази сила, то понеже между духовния и физическия свѣтъ има една прѣграда, една срѣда, та за да може тази чистота, тази сила да прѣминава отъ едно положение въ друго, отъ единъ свѣтъ въ другъ, трѣбва да се нагоди, съобразно законитѣ

на този свѣть, трѣбва енергията да се трансформира. Това трансформиране зависи отъ чистотата, прѣзъ която тази сила, тази топлинна енергия ще мине.

Да вземемъ за примѣръ какъ слънчевитѣ лѫчи се трансформиратъ. Силата и благотворностьта на тѣзи лѫчи зависи отъ чистотата на атмосферата. Нѣкога вие мислите, че атмосферата е чиста, но ако я разгледате с микроскопъ, ще видите въ нея милиони и милиарди нечистотии, които трѣбва да се промиятъ чрѣзъ дъждъ, за да може благотворното влияние на слънчевитѣ лѫчи да дѣйствува върху насъ. Знаете ли, че когато хората живѣятъ единъ пороченъ животъ, отъ тѣхъ излизатъ особени съединения, които образуватъ въ атмосферата една обвивка и съ това спиратъ развитието на онзи животъ, който иде отгорѣ, като се зараждатъ и епидемически болести. Напримѣръ въ врѣме на война и слѣдъ нея се зараждатъ разни болести. Тѣзи лоши мисли, които хората иматъ, хвърлятъ ги въ пространството и съ това създаватъ неблагоприятна срѣда, която дѣйствува злѣ не само върху организъма, но и върху душата на човѣка, като се създаватъ разни психически болести.

Христосъ казва: „Блажени чистосърдечнитѣ, защото тѣ ще видятъ Бога!“ Какво се разбира подъ думата „сърдце“ и подъ думата „Богъ“? Подъ думата „сърдце“ Христосъ разбира онази вѫтрѣшна срѣда въ човѣка, въ видъ на физически етеръ, която е проводникъ на възвишенитѣ сили въ духовния свѣтъ. Тъй че, когато централната страна на човѣшкото сърдце е чиста, тѣзи хора ще видятъ Бога. Какво се разбира подъ думата „Богъ“? Подъ „Богъ“ Христосъ разбира всички разумни възможности, които се криятъ въ тѣзи сили, и които като минатъ прѣзъ тази срѣда, човѣкъ като види Бога, става блажен, щастливъ и здравъ.

Като казва Христосъ, че човѣкъ може да види Бога, Той не подразбира да видимъ Бога като извѣстна форма, но разбира извѣстно благо, което трѣбва да влѣзе въ насъ и да ни въздигне умствено и духовно. Всѣки отъ насъ трѣбва да изработи за себе си този вѫтрѣшенъ процесъ на чистене. Думата „чистота“ подразбира нечистота. За нечистотата, която може да се събере вѫтрѣ въ насъ, ние не сме отговорни, защото човѣкъ, като взима храна, една часть отъ нея се обръща въ сокове и кръвь, а другата часть, която не може да се асимилира, се изхвърля навънъ. За тази необработена храна природата се е погрижила, като чрѣзъ различни начини я изхвърля навънъ. За да се избавимъ отъ своитѣ нечистотии има два начина: начинъ на разредяване и начинъ на сгѫстяване.

Азъ ще ви обясня какъ стои тази мисъль въ моя умъ. Напримѣръ имате мѫтна вода, но за да я прѣчистите трѣбва да я прѣкарате прѣзъ пѣсъчливи пластове, за да се прѣцѣди, да се прѣфилтрира. Като мине прѣзъ тѣзи пластове, нечистотиитѣ, мѫтилкитѣ оставатъ въ пѣсъчнитѣ слоеве, а водата се избистря, прѣчиства и слѣдъ като мине прѣзъ тѣзи пластове, излиза като чистъ изворъ. Слѣдователно пѣсъкътъ е условие за прѣчистване. За човѣка, обществото е условие за прѣцѣждане. Щомъ се прѣцѣдите, вие не трѣбва да прѣстоите въ тѣзи пластове, а трѣбва да излѣзете навънъ. Другъ начинъ за прѣчистване е изпаряването. Напримѣръ мѫтна вода, за да се прѣчисти, може да се остави на слънчевитѣ лѫчи, отъ дѣйствието на слънчевитѣ лѫчи водата се изпарява и се вдига въ видъ на пари нагорѣ, гдѣто отново се сгѫстяватъ и въ видъ на водни капчици пакъ падат на земята, а нечистотиитѣ оставатъ на земята.

Прѣзъ тѣзи два процеса на прѣчистване и вие трѣбва да минете. Нѣкой пѫть ще попаднете при най-неблагоприятни условия, напримѣръ когато ви дойдатъ нещастия. А нещастията сѫ процесъ на прѣцѣждане. Вие изгубвате кѫщата си, богатството си, здравето си, жената си, дѣцата си, приятелитѣ си, това всичко е процесъ на прѣцѣждане, потѫване надолу. Вие не може да разберете какъвъ е смисълътъ на прѣцѣждането, но трѣбва да знаете, че на бѣлъ свѣтъ трѣбва да излѣзете чисти, прозрачни. Когато дойде нѣкой уморенъ пѫтникъ при нѣкой прѣчистенъ изворъ и уталожи своята жажда, тогава ще разбере защо човѣкъ трѣбва да се прѣцѣди.

Всѣки човѣкъ въ своя животъ е единъ изворъ, билъ той мѫжъ, жена, свещеникъ, учитель и др. И ние трѣбва да пиемъ отъ тѣзи извори. Напримѣръ нѣкой казва: „Не ме обичатъ хората, не ме обича този-онзи.“ Азъ тълкувамъ тѣзи думи така: „Ти искашъ да пиешъ отъ моя изворъ, чиято вода е мѫтна, не съмъ се прѣцѣдилъ, затова ще почакашъ день, два, три и повече, докато се прѣцѣдя и като мина прѣзъ нѣкоя планина, тогава ще ти дамъ всичката своя любовь.“ Всички ще напуснатъ свѣта, ще се изпарятъ и ще отидатъ до тѣзи пластове, прѣзъ които може да се прѣчистятъ. Човѣкъ когато умира, това е пакъ прѣцѣждане. Той се подига до извѣстно положение и пакъ по сѫщия законъ на сгѫстяването, той ще се върне наново, като нѣкое новородено дѣте и майката ще пие отъ неговия изворъ. Това дѣте може нѣкога да е било като неинъ възлюбленъ, но като се прѣчисти, дохожда като нейно дѣте.

Като ме слушате, ще си кажете: „Това може ли да бѫде?“ Да, това е, което всѣкога става, а само невѣжитѣ, които не разбиратъ този законъ, тѣ

не може да го повѣрватъ. Въ това отношение много животни разбиратъ живота много по-добрѣ, отколкото ние. Напримѣръ птицитѣ си правятъ промивка, изглаждатъ перцата си, чистятъ се. Ще кажете: „Тѣ си играятъ.“ Тѣ учатъ първото изкуство, чистятъ си перцата. Наблюдавайте котката, когато мине прѣзъ нѣкое нечисто мѣсто, за да влѣзе въ кѫщата на своя господарь, изчиства си краката. Ще кажете: „Е, котка е тя.“ Да, но тя е по-умна отъ хората. Вие, като влизате въ Божия храмъ, съ чисти крака ли влизате? Трѣбва да влизате като котката. Колко проповѣдници, свещеници, учители, сѫдии, влизатъ съ нечисти крака въ своя домъ, въ Божия храмъ, а слѣдъ това казватъ: „Дошла чумата у насъ.“ Нѣма никаква чума, но нечистотии има въ този домъ. Слѣдователно хигиена е необходима не само за здравословното състояние на нашето тѣло, но и на душата. Всички мои почитания къмъ лѣкари, които обръщатъ внимание на хигиената на тѣлото, но трѣбва да се качатъ на едно стѫпало по-горѣ, трѣбва да обръщатъ внимание върху хигиената на сърдцето.

Напримѣръ всички жени, мѫже отиватъ на баня, нѣкой пѫть единъ пѫть на мѣсеца, другъ пѫть – два пѫти, нѣкои – три пѫти или повече, но колко отиватъ на духовна баня? Ще кажете: „Има ли духовна баня?“ Да има, има духовна баня и душове има въ духовния свѣтъ. Нѣкои отъ васъ, като отидатъ на баня, постѫпватъ така: влѣзатъ въ водата, нагорещатъ се и отъ тамъ на студени душове. По-голѣмо безразсѫдство, по-голѣма грѣшка отъ това нѣма. Когато желѣзото се нагорещи и послѣ изведнъжъ охлади, то се втвърдѣва. Ако искате да хванете нѣкой ревматизъмъ, ако искате вашиятъ умъ, сърдце и душа да се втвърдятъ, правете такива душове. Слѣдъ такива разстройства, никой лѣкарь не може да ви помогне и у васъ ще започнатъ да се явяватъ различни болести. Природата казва: „Никога да се не правятъ рѣзкости, постепенно да се минава отъ едно състояние на друго“. Това състояние да минавашъ направо отъ топло на студено и обратно е състояние на боговетѣ само, а не и на хората. Само Богъ, Който стои нависоко, може да слѣзе отъ високо на низко; само орелътъ, който е научилъ изкуството да лети, само той може да направи това. Но този, който нѣма крилѣ, който нѣма знания, да се не заема за такива нѣща, защото ще си счупи главата.

Искате нѣкой пѫть да се качите на нѣкой аеропланъ, но не умѣете да го управлявате и ще паднете. Това прилича на нѣкой човѣкъ, който иска изведнъжъ цѣлъ свѣтъ да обича и си турва единъ студенъ душъ, но слѣдъ това опитва обратния резултатъ на втвърдяване на своята душа. Какъвъ ще

бѫде обратниятъ резултатъ? Недоволство и безсмисленость въ живота. Ще приличате на онзи богатъ американецъ, на когото бащата оставилъ 100 000 лева. Ялъ, пилъ, изпиталъ всички удоволствия и най-послѣ го хваща болестьта ипохондрия. Искалъ да се самоубие, но нѣмалъ доблестьта на този англичанинъ, съ когото се срѣщналъ въ Венеция, като пѫтувалъ прѣзъ Италия. Този англичанинъ вижда една вечерь единъ италиански графъ, който взелъ единъ револверъ, турва го въ устата си, изважда го и пакъ го турва. Пита го англичанинътъ: „Какво искашъ да правишъ?“ – „Бѣхъ богатъ, но сега осиромашахъ, та искамъ да се самоубия.“ Англичанинътъ изважда пари, плаща му дълговетѣ и се самоубива вмѣсто графа. Но този ипохондрикъ американецъ не е билъ тъй доблестенъ.

Като говоря за самоубийство, азъ разбирамъ да убиешъ въ себе си лошитѣ навици, а много хора нѣматъ смѣлостьта да се откажатъ отъ тѣхъ. Обичашъ да крадешъ, пусни куршума върху този си навикъ, убий този човѣкъ на кражбата въ себе си. Обичашъ да развращавашъ, пусни този куршумъ върху човѣка на разврата, който живѣе въ тебе, убий този порокъ, нека той умре, а ти живѣй освободенъ отъ него. Каква полза има отъ този развратенъ човѣкъ въ тебе? Единъ развратникъ, единъ крадецъ, то е единъ мършавъ трупъ, умрѣлъ волъ, умрѣло псе, умрѣлъ лъвъ, който може да разнася заразата, безъ да принесе нѣкаква полза.

Този боленъ американецъ започналъ да посѣщава всички лѣкари, да иска тѣхнитѣ съвѣти. Харчилъ, харчилъ пари, но не могълъ да намѣри лѣкарството си, защото съврѣмената медицина не познава начини, по които да се лѣкуватъ такива болести. Най-послѣ отива въ Ню-Йоркъ при единъ знаменитъ лѣкарь и го моли да му помогне. „Ще ти помогна, но ще направя условие съ тебе, че каквито методи да употрѣбя за твоето лѣкуване, нѣма да протестирашъ.“ – „Готовъ съмъ да се подчиня на този договоръ“, отговорилъ болниятъ. „Ще платишъ най-напрѣдъ 25 000 лева за първия прѣгледъ.“ Дава паритѣ. Взима го лѣкарьтъ на лѣчение и казва на помощницитѣ си: „Направете операция на този боленъ, като му отрѣжете дѣсния кракъ подъ колѣното.“ Отрѣзватъ крака му и като се събужда, вижда се безъ кракъ. Съ това изчезва ипохондрията, започва да мисли: „Колко бѣхъ едно врѣме щастливъ, можахъ да ходя по балове, да ездя на конь“ и т.н. Едва дочаква да се яви лѣкарьтъ и като го посрѣща, изсипва всички епитети, които съврѣмената култура дава. Лѣкарьтъ му казва: „Ти сега си много инервиранъ, успокой се, а слѣдъ двѣ седмици азъ ще дойда при тебе да те видя.“ Въ това врѣме болниятъ започва да плаче, да се моли

или да го излѣкуватъ или да го убиятъ, това не е животъ. Лѣкарьтъ му казва: „Азъ ще ти направя единъ много хубавъ кракъ, съ който ще живѣешъ много добрѣ за въ бѫдеще, за който ще платишъ още 25 000 лева.“ Слѣдъ това този американецъ се успокоилъ, изчезнала всѣкаква ипохондрия и заживѣлъ щастливъ животъ. Съ това, той се научилъ да познава какво е чистота.

И сега Господь по бойнитѣ полета рѣже крака, рѫцѣ, вади очи, рѣже носове, за да създаде една култура за въ бѫдеще, култура на любовьта, но не такава любовь, каквато сега разбиратъ, а любовь, която да даде разширение на нашата душа, да сближи хората и да даде възможность на всѣка душа да се развива тъй, както е необходимо. Господь ще приложи вече своя Божественъ планъ. Какъвъ е този Божественъ планъ? Ние сме прѣдназначени да имаме такава чистота, каквато е тази на ангелитѣ. Какво е ангелъ? Сѫщество, което знае да изпълнява волята Божия, сѫщество, което не може да подкупите съ никакви блага. Ще дойде този висшъ духъ, този ангелъ при нѣкои бѣдни хора, ще изпълни своята мисия и пакъ ще се върне при Бога, а сегашнитѣ хора готови ли сѫ да служатъ на Бога? Не сѫ. Защо? Защото не сѫ чисти въ душата си.

Ето защо Христосъ казва: „Блажени чистосърдечнитѣ, защото ще видятъ Бога.“ Ако сѫ чисти хората, Божествениятъ духъ ще мине покрай тѣхъ и тѣ ще го видятъ. Ако не видимъ Бога, какъ ще го познаемъ? Чудни сме много пѫти, като искаме да видимъ Бога. Всѣки може да види Господа, ако не повече, то поне три пѫти въ живота си, но за това се иска чистота. Живѣли ли сте поне 10 години прѣзъ живота си въ чистота? Но ще кажете: „Добрѣ, но ако живѣемъ въ едно общество отъ благородни хора, но като сме при такива грѣшници, каква чистота може да има?“ Ако е така, значи и вие сте грѣшници, защото вие сте хора, живѣете между грѣшници и такива сте. Какво е грѣхъ? Грѣхътъ показва, че ние сме бѣдни. Ще кажете: „Защо Богъ е допусналъ грѣха?“ Защото Той е силенъ. Ако бѣше страхливецъ като насъ, нѣмаше да допусне грѣха. Когато ние се окажемъ безсилни да оправимъ свѣта, Богъ ще слѣзе отгорѣ и ще го оправи, и то най-много въ 100 години. Това е единъ Божественъ день.

Ще кажете: „Е, 100 години, толкова много!“ Многото или малкото, дължината или кѫсотата, това сѫ нѣща психически относителни. Минутата може да ви се покаже много дълга, а годината много кѫса, зависи отъ много обстоятелства. Допуснете, че сте осѫдени на обѣсване слѣдъ една година. Тази година ще ви се види много кратко врѣме. Очаквате ли нѣкой

вашъ любезенъ и 5 минути ви се виждатъ часове. Слѣдователно понятието за врѣме е относително въ нашето съзнание, зависи отъ интензивностьта на нашитѣ схващания. Когато говоримъ за Божиитѣ закони, ние имаме само едно субективно схващане и за да разберемъ реда на нѣщата, ние трѣбва да влѣземъ да живѣемъ въ всички хора едноврѣменно. За да разберемъ какво сѫ хората, трѣбва да влѣземъ и въ най-висшитѣ и най-нисшитѣ слоеве и само тогава ще имаме едно познание за човѣчеството.

Христосъ казва: „За да може да влѣзете вѫтрѣ въ човѣчеството, да имате правилни схващания, трѣбва непрѣменно да бѫдете чисти, защото само чистиятъ човѣкъ, като слѣзе долу, той ще има имунитетъ, той нѣма да се заразява отъ никакви болести.“ Така казватъ и окултиститѣ. Когато човѣкъ е чистъ по умъ и сърдце, никаква сила не може да му въздѣйствува и слѣдователно силата на вашата воля, силата на вашето сърдце, на вашия умъ ще се обуславя отъ тази вѫтрѣшна физическа, духовна и Божествена чистота, която имате.

Това, което ви казвамъ, може да го провѣрите, не говоря само на теория. Ще питате: „Какъ може да се провѣри?“ – Много лесно. Напримѣръ онзи, който ще присажда нѣкое растение, пита какъ се присажда и се научва. Взима една малка пѫпчица, едно клонче отъ нѣкое хубаво дърво и го турва подъ кожата на нѣкое по-просто. Но трѣбва да се знае, че не на всѣко врѣме се присажда, а само тогава, когато има сокове. Тѣзи сокове се казватъ „млъзга“. Слѣдъ като турите тази пѫпчица подъ кожата на това растение, това ново клонче ще придобие новъ животъ. Така ще заживѣе у васъ и всѣка добра мисъль, все по сѫщия законъ. При това присаждане, при това цѣпване ще има болка, но безъ това не може. Всѣкога, при процеса на чистенето, има два вида страдания: При единия видъ страдания настѫпва облагородяване, а при другия – озлобление, ожесточаване. Вториятъ случай е, когато ние слизаме вѫтрѣ въ живота, при което се ожесточаваме, ставаме груби, искаме да разрушимъ свѣта и по този начинъ на присаждане сѫ се родили всички прѣстѫпници, защото тѣ, като не разбиратъ закона, спрѣли сѫ се въ една посока, а е трѣбвало да слѣзатъ до дъното.

Такъвъ е случаятъ съ онзи пѫтникъ, който е пѫтувалъ нощно врѣме прѣзъ една пропасть и падналъ тамъ. Успѣлъ да се залови за единъ клонъ и така е прѣстоялъ закаченъ за клона цѣли 7 часа, прѣзъ което врѣме е прѣкаралъ най-ужасно състояние. Започналъ да вика, да плаче и казвалъ: „Свърши се моятъ животъ, подъ мене има грамадна пропасть.“ Какво било

неговото очудване обаче, когато на сутриньта вижда, че подъ него пропастьта, която той си въображавалъ, била само 15 см. Затова ако си падналъ, ако си грѣшенъ, падни до дъното. Азъ наричамъ падналитѣ, грѣшнитѣ хора, тѣзи които слизатъ надолу – герои, тѣзи, които се качватъ нагорѣ, пакъ наричамъ герои, само че еднитѣ сѫ герои на падането, а другитѣ – герои на качването. Еднитѣ сѫ герои на падането, защото като паднатъ, иматъ смѣлостьта да се качатъ, а тѣзи, които се качватъ, сѫ герои на качването, защото иматъ смѣлостьта да слизатъ. Разбирате ли тази дълбока философия на живота?

Нѣкои казватъ: „Азъ не искамъ нито да се качвамъ, нито да слизамъ.“ Това е едно материалистично схващане. Когато ядете, не е въпросъ какво ядете, а какъ ядете. Трѣбва да ядете съ приятность, съ удоволствие. Човѣкъ, който не може да яде сладко, не може да бѫде здравъ. Нѣкои родители, майки наготвятъ на дѣцата си месо, яйца, баница, а тѣ сѫ все недоволни и недоволни. Виноватъ е вкусътъ, трѣбва да има чистота въ вкуса. Такова дѣте трѣбва да се подложи на гладъ. Нека майка му го остави да гладува 24 часа, 36 часа, 40 часа, 50 часа, ще види какъ ще обикне всѣка храна. Въ такива случаи най-малко 50% ще има подобрение у дѣцата. Това е единъ общъ законъ въ природата и когато човѣкъ започне да изгубва смисъла въ живота, създаватъ се болеститѣ. Тѣ сѫ необходими за нашето прѣчистване. Най-напрѣдъ изгубваме вкуса си и си казваме: „Е, какъ хубаво по-рано ядохме.“ Минатъ се 5–6 деня, тогава започваме да се радваме на изгубеното.

Когато дойде въпросътъ за възпитанието, рекохъ, дръжте се за природата, вижте какво вършатъ въ нея растенията, животнитѣ, изворитѣ, какво вършатъ горѣ облацитѣ, а оставете всички английски, американски и други методи. Наблюдавайте какъ изгрѣва Слънцето, което единъ пѫть виждате задъ облацитѣ, черно, а другъ пѫть ясно, хубаво. Така ви виждамъ и васъ често. Казвате: „Не съмъ разположенъ днесъ.“ Рекохъ, около вашето слънце има малко облаци, ще дойде буря, вѣтъръ и ще се проясни вашето слънце. Защо е този вѣтъръ? Срѣщамъ единъ господинъ, виденъ български търговецъ и го запитвамъ как мисли върху този въпросъ. Той казва: „Отъ опитъ ще потвърдя, че това е тъкмо тъй.“ Започна да разказва: „Въ живота си азъ не знаяхъ какво е несполука, всичко ми вървѣше по медъ и масло. Ставамъ една сутрина и виждамъ, че половината ми тѣло е парализирано. Лѣкаритѣ ми казаха да не работя 3–4 години нищо. Слѣдъ това започнахъ азъ работата си, но първиятъ пѫть изгубихъ 8 000 лева, а вториятъ – 2 000

лева и слѣдъ това се окончателно излѣкувахъ.“ Тѣзи изгубени 10 000 лева сѫ направили голѣма промѣна въ него. Той е трѣбвало тѣзи пари да ги даде на бѣдни, на лѣкари или да бѫдешъ отъ нѣкого ограбенъ. Тѣзи пари сѫ били една нечистота у него, тѣ сѫ единъ цирей, който трѣбва да се излѣкува, като за цѣльта лѣкарьтъ прави единъ разрѣзъ и го изчиства.

Като казва Христосъ: „Блажени чистосърдечнитѣ,“ Той разбира хората безъ цирей. Сега потърсете всѣки своитѣ цирей. Ще кажете: „Нѣмаме такива.“ Азъ не съмъ срѣщналъ досега човѣкъ безъ цирей, поне единъ, но все има. Ако нѣкой нѣма цирей, нека дойде при мене, азъ ще му дамъ 1000, 2000, 5000 лева, ще му ги наброя веднага. Ще кажете: „Отъ гдѣ ще ги намѣришъ?“ Азъ ще устоя на думата си, стига да се намѣри такъвъ човѣкъ.

Велико нѣщо е да признаешъ грѣха си. Що е религия? Съ този процесъ на религията ние ще трѣбва да подигнемъ ума, сърдцето си нагорѣ. Що е присаждане? То е такъвъ процесъ, чрѣзъ който човѣкъ да се жертвува за другитѣ, да търпи всички несгоди, лишения, гонения и единъ день, всички тѣзи хора, за които той е направилъ нѣщо, да кажатъ: „Имахме единъ великъ човѣкъ, той направи много нѣщо за насъ и за нашия народъ. Той бѣше единъ изворъ, отъ който нашиятъ народъ уталожваше жаждата си.“

Сега на въпроса на думитѣ Христови: „Блажени чистосърдечнитѣ.“ Какво подразбира Христосъ под думата „блаженъ“? Той разбира първо: стремежъ на човѣка нагорѣ. Второ: този стремежъ да е точно наврѣме, за да има съотвѣтствующъ стремежъ отгорѣ надолу. Сѫщиятъ законъ дѣйствува и въ природата. Когато посѣете едно ябълчно или житно зърно, не само то трѣбва да има сила да расте, не само по-хубава почва му трѣбва, но му трѣбватъ други 3 необходими елементи за растенето му, а именно: свѣтлина, топлина и влага. Сѫщото е и за човѣка. Трѣбва да има стремежъ, но му трѣбватъ и тѣзи три Божествени елементи: топлина, свѣтлина и влага. Влагата, това е животътъ, топлината – Любовьта, свѣтлината – Истината. Нѣма да ви ги тълкувамъ, защото ако започна да ви тълкувамъ що е Любовь ще отида много далечъ. Бихъ желалъ да дойдете съ мене, да повторите тази дума извѣстно число пѫти и то прѣзъ извѣстно врѣме въ деня и ако това правите само нѣколко мѣсеци, тогава ще разберете какво нѣщо е любовь.

Като ме слушате, ще кажете: „Господинъ Дѫновъ говори каквото му скимне.“ Турцитѣ казватъ за човѣкъ, който говори каквото иска, така:

„Чокъ билямъ, чокъ...“, т.е.: „Който много знае, много говори, той много страда.“ Сега искамъ да провѣрявате и опитате моята мисъль. Но ще кажете: „Къмъ какво да се стремимъ?“ Посѣйте една ябълчна сѣмка и наблюдавайте какъ тя ще изникне, какъ въ нѣколко години тя ще се оформи, а вие проучвайте всичко това. Затова и азъ ви рекохъ: „Посѣйте въ себе си думитѣ „блажени чистосърдечнитѣ“. Не считайте тази мисъль отвлѣчена, тя има отношение къмъ вашето тѣло, сърдце и умъ. Блаженъ е човѣкъ, когато има условия отдолу нагорѣ да се качва, а има условия и да слиза отгорѣ надолу и може да използуватъ тѣзи условия. А чистосърдечни сѫ тѣзи, които разбиратъ процеса на слизането и качването. Сърдце – значи центъръ, да знаешъ отъ кѫдѣ произлиза твоятъ животъ.

Пѫтувахъ единъ пѫть отъ София за Варна. Българитѣ иматъ обичай да питатъ за кѫдѣ пѫтувашъ, отъ кѫдѣ идешъ и т.н. Хубавъ, обичай е, но когато често те питатъ – омръзва. Сѣдя въ едно купе, а въ сѫщото нѣколко души български адвокати се разговарятъ по нѣкои важни политически въпроси. Азъ съмъ се вдалъ въ размишления и наблюдавамъ природата. Единъ отъ господата ме запитва: „Отъ кѫдѣ сте?“ – Рекохъ, отъ Слънцето. Казва: „Тогава, кажи какво има тамъ?“ – „Тамъ има хора, но съ по-висша култура, тамъ хората не се боятъ и азъ съмъ дошълъ тукъ на земята.“ Господинътъ отговори: „Тогава и азъ съмъ отъ Слънцето.“ Да и вие сте, но не знаете, че сте дошли отъ Слънцето, а азъ зная, че съмъ отъ Слънцето. Нѣкои питатъ: „Отъ кѫдѣ е Господинъ Дѫновъ?“ – Отъ Слънцето.

Въ живота има 7 елемента, азъ говоря само за единия елементъ, т.е. по-право само за неговото състояние. Старитѣ окултисти го наричатъ елементъ на Слънцето, на Луната, на Сатурна, на Юпитера, на Венера, на Марсъ. Знаете ли какви сѫ тѣзи елементи? Сатурнъ, Луна, Слънце, тѣ сѫ процеси на сгѫстяване. Сатурнъ значи да знаешъ какъ да се сгѫстишъ, да прѣминешъ отъ едно състояние въ друго. Като дойдешъ до земята, слѣдъ това ще започнешъ обратния процесъ на Юпитера, Венера, Марсъ и ще се върнешъ откѫдѣто си дошълъ, съ което ще направишъ единъ такъвъ крѫгъ, какъвто правятъ кометитѣ. Нѣкои питатъ: „Защо се явяватъ тѣзи комети?“ Тѣ иматъ прѣдназначение. Защо се яви Халеевата комета? Всички прѣдполагаха, че свѣтътъ ще се свърши. Тя означаваше тази голѣма война, тази катастрофа, която дойде. Съ своята опашка тя казваше: „Азъ ида да очистя свѣта.“ Това може да го приемете или не, безразлично е, казано е мимоходомъ.

Христосъ казва: „Блажени чиститѣ по сърдце.“ Първо нѣщо у човѣка

е чистотата. За да поясня мисъльта си, ще приведа единъ примѣръ. Единъ знаменитъ италиански художникъ искалъ да нарисува Христа и дълго врѣме търсилъ субектъ, който да прилича малко на Христосъ. Най-послѣ намѣрилъ единъ младежъ 20–21-годишенъ и го помолилъ да му позира и нарисувалъ образа на Христа. Слѣдъ 3–4 години, у сѫщия художникъ се явява желание да нарисува Иуда. Дълго врѣме търсилъ лице, което да му напомни Иуда. Най-послѣ намѣрилъ единъ младежъ, който му приличалъ малко на Иуда. Художникътъ го помолилъ, ако иска, да му служи за моделъ. Младежътъ се съгласилъ, но му отговорилъ: „Какъ така сега да ти служа като моделъ на Иуда, когато прѣди 4 години ти рисува по мене Христосъ?“ Кѫдѣ е грѣшката сега, та въ едно и сѫщо лице да се рисува и Христосъ и Иуда? Грѣшката е била у младежа. Въ продължение на 4 години младежътъ е живѣлъ толкова пороченъ животъ, та си измѣнилъ лицето. Тъй че, когато нѣкой пѫть човѣкъ се нахвърли върху нѣкого, като този художникъ, той има право. Затова и ние трѣбва да търпимъ.

Ние трѣбва да имаме търпението на онзи художникъ, който като изрисувалъ една картина и не можалъ да изрисува обущата на фигурата, помолилъ единъ кондурджия да ги направи. Кондурджията, като направилъ обущата, осмѣлилъ се да иска и други нѣща да поправи въ картината, но художникътъ му казалъ, че другото вече не е твоя специалность. У насъ трѣбва да има смирение и да знаемъ коя работа е за насъ и коя не е. Ако дойде при мене една майка и ми каже начини за възпитание на дѣцата, ще я изслушамъ най-внимателно. Ако дойде единъ сѫдия и ми покаже добъръ пѫть, защо да го не слушамъ? Затова Христосъ казва: „Блажени чистосърдечнитѣ.“

Ако сме така чистосърдечни, ще забѣлѣжимъ, че въ цѣлия животъ работи единъ законъ на цѣлесъобразность за нашето подигане. Не бързайте въ разрѣшението на всички въпроси. Чудни сѫ хората, като бързатъ и се безпокоятъ по-скоро да разрѣшатъ въпроситѣ, защото имало много такива за разрѣшение. Та какво отъ това? Нѣма защо да се бърза. Ако единъ земледѣлецъ каже: „Имамъ цѣли хамбари жито, какъ ще го изямъ?“ Нека се радва, че има толкова много жито, ще му послужи за повече години, ще яде колкото му трѣбва. Така и вие, радвайте се, че ще имате толкова въпроси да разрѣшение, ще имате работа за повече години. Нѣкои казватъ: „Като отидеме на небето, ще пиеме, ще ядемъ.“ Да, но и тамъ има работа, даже много повече, отколкото тукъ, гдѣто има и работа и трудъ. Затова казва Христосъ: „Елате при мене всички, които сте обрѣменени, отрудени“, а не:

„които все работите“.

Първата тайна е да се научишъ да се прѣцѣждашъ. Който е прѣцѣденъ, който е научилъ вече това изкуство, готовъ съмъ да му услужа. Хубаво е направилъ Тарасъ Бульба, като изпращалъ двамата си сина, извикалъ ги да се боксиратъ и останалъ много доволенъ, когато синътъ му го набилъ. Така и Господь е доволенъ, когато вижда, че ние побѣждаваме мѫчнотиитѣ.

Нѣкои казватъ, че не съмъ си служилъ съ български примѣри. Попаднаха ми нѣкои български пѣсни, отъ които ще прѣдставя нѣкои характери. Първата пѣсень е „Янка и Петъръ“. Янка е жена недоволна отъ своето богатство и търси щастието на сърдцето си. Дочува я Петъръ и ѝ прѣдлага да бѣгатъ. Тогава тя обира мѫжа си, натоварва богатството си на 3 коня и бѣгатъ прѣзъ гората. Тя заспива на Петрови скути и като заспала, Петъръ избѣгалъ, защото той билъ много чистъ. Слѣдъ това тя започва да плаче, да вика:

Боже ле, Вишни Господи,
Горо ле, разстави ми се,
Водо ле, достави ми се,
Петре ле, обади ми се!
Нито се гора разстави,
нито се вода достави,
нито се Петъръ обади.

II пѣсень
Балю и Вела
Вели се дрѣмка додрѣма,
Та па си Вела полегна
на Балювитѣ скутове
и си сладко заспала.
Нали е Балю декрия,
извади остри ножици,
та си скутове отрѣза.
Ограби злато и сребро,
па си отъ Вела побѣгна.

III пѣсень

Кирушка и Стоянъ
Видишъ ли оназъ рътлина?
Задъ нея село голѣмо.
Тамъ имамъ либе и друго –
съсъ малко мѫжко дѣтенце.
Кирушка си му думаше:
Стояне, проклетъ Стояне,
какъ си ме хитро измами,
нѣмашъ ли братче по-малко,
та нему да ме дадете.

Не трѣбва да сѫ такива българитѣ, каквито сѫ описани въ народната поезия. Тѣзи хора сѫ имали смѣлостьта да опишатъ характеритѣ тъй, както сѫ. Изобилствуватъ ли тѣзи нѣща, не може да бѫдемъ чисти. Това не е осѫждане, далечъ е отъ мене тази мисъль, но констатирамъ само факта и всѣки трѣбва да знае чистъ ли е или не. Какъвто и да си, дѣецъ отъ нѣкоя политическа партия, сѫдия, свещеникъ, учитель задавайте си въпроса: „Чистъ ли съмъ или не? Извършилъ ли съмъ своята длъжность, както трѣбва?“ Ако си мѫжъ, то чистъ ли си по отношение къмъ жена си и обратно; дъщеря или синъ, чисти ли сте по отношение къмъ родителитѣ си? А сега казваме: „Толстой тъй казалъ, Викторъ Хюго тъй казалъ, Зола и т.н.“ Тѣзи хора наистина много хубаво сѫ казали, моитѣ почитания къмъ тѣхъ. Хубаво е всичко, но трѣбва да прилагате тези нѣща въ живота, а чистотата ще дойде само при едни велики убѣждения.

Кога ще дойде чистотата? Когато човѣкъ започне да мисли, че не умира. Прѣди нѣколко дни дойдоха при мене трима младежи: единъ музикантъ, другиятъ се учи за лѣкарь, а трѣтиятъ – съ различни убѣждения. Първиятъ казва: „Дотегна ми животътъ, искамъ да се самоубия.“ Питамъ го: „Ти ли създаде този животъ, ако си го ти създалъ, отнеми го.“ Ще бѫдешъ по-голѣмъ герой, ако издържишъ всичко. Музикантинътъ казва: „На мене не ми върви, каквото и да направя, не ми излиза.“ Рекохъ му: „Ти си много сухъ, влага ти трѣбва да тебе.“ А какво значи влагата? Трѣбва да обичашъ хората. Трѣтиятъ казва: „Съ мене всѣкога е противното, каквото искамъ, обратното излиза.“ Рекохъ му: „Ти страдашъ отъ много мочурлуци, трѣбва да се канализирашъ, да станешъ по-сухъ.“ Станете тримата една тройца и взаимно ще си помогнете.

Бесѣда, държана на 29 априлъ 1917 година

ВЗИМАНЕ И ДАВАНЕ

„Крадецътъ не иде, освѣнъ да открадне,
да заколи, и да погуби: азъ дойдохъ,
за да иматъ животъ, и да го
иматъ прѣизобилно. “
(Ев. отъ Иоана, гл. 10, ст. 10)

Думата „крадецъ“ е обикновена дума, съ която сте запознати всички. Кой ли отъ вас не е училъ това изкуство, когато е билъ дѣте? Малко пѫти ли сте пипали кутията съ захарь на вашитѣ майки, малко ли сте вадили кесиитѣ отъ джебоветѣ на вашитѣ бащи, малко ли сѫ ви заварвали на чуждитѣ ябълчни или орѣхови дървета? Но Христосъ не говори за този родъ крадци, тѣхъ Той оправдава. Този крадецъ, за когото говори Христосъ, Той го опрѣдѣля съ три сѫществени качества: той иде да открадне, да заколи и да погуби. Интересно е произхождението на крадцитѣ. Когато дѣцата се раждатъ, тѣ се раждатъ съ стиснати рѫцѣ, а когато умиратъ, рѫцѣтѣ имъ сѫ отворени. Но стискането на рѫката може да има двояка смисъль. Когато на нѣкого покажемъ юмрука си насрѣща му, това подразбира извѣстна идея, която е скрита вѫтрѣ въ самия субектъ.

Думата крадецъ е съдържателна, тя произтича отъ санскритската дума, на която коренътъ е „кор“ (cor). Този коренъ означава причина и послѣдствие, тъмнина, дисхармония. Турцитѣ казватъ на тази дума „кара“, „карасъ“, съ коренъ сѫщо какъвто е този на индийската дума „карма“ или както ние казваме „сѫдба“. Но думата „сѫдба“ не означава този дълбокъ смисълъ, като причина и послѣдствие. Това, което отличава тъмнината отъ свѣтлината, това сѫ двѣ качества, съдържащи се въ тѣзи двѣ проявления на природата. Свѣтлината всѣкога носи топлина съ себе си, едно отъ качествата ѝ. Тъмнината, крадецътъ въ широка смисъль, отнима тази топлина. Вечерно врѣме, като залѣзе слънцето, веднага усѣщаме една хладина. Тъмнината поглъща тази топлина, а въ топлината сѫ скрити елементитѣ на живота. Въ слѣдствие на това, като се поглъща топлината, растителното царство, за да задържи своето равновѣсие, взима топлина отъ земята, която започва да изпуща своята и затова вечерно врѣме забѣлѣзваме тукъ таме извѣстни течения.

Ние отъ чисто физическо, отъ социално гледище раздѣляме днитѣ на

день и нощь. Съврѣменнитѣ хора казватъ: „Това е една култура.“ Азъ рекохъ: „Това е култура на тъмнина въ духовно отношение.“ Културни сѫ сегашнитѣ хора, но иматъ механическа култура, а подобни култури сѫ прѣходни, не сѫ сѫществени. Култура, която взима повече, а дава по-малко, тя е култура на крадци. Когато хранишъ нѣкое прасе, ставашъ три пѫти прѣзъ нощьта да му давашъ храна и прасето си казва: „Колко е добъръ моя господарь!“ Но като дойде Коледа, турвашъ ножа на шията на това прасе, извиква то нѣколко пѫти и опитвашъ културата на храненето. Това прасе е било като една фабрика, която е събирала материалъ за своя господарь.

Крадцитѣ нѣматъ земно произхождение, произлизатъ отъ едни много възвишени сѫщества, които сѫ научили хората да крадатъ, прѣди тѣ да сѫ знаяли това изкуство. Човѣкъ, който се отдалечава отъ Бога, той губи отъ своята сила, топлина, свѣтлина, той е въ процеса на отдалечаването. Христосъ опрѣдѣля въ какво се състои този процесъ. Първо: това, което имашъ, ще се открадне; второ: вематъ се и живи сѫщества, като ги заколватъ, отниматъ имъ главата и ги погубватъ най-послѣ. Въ свѣта има три вида крадци. На физическото поле: които крадатъ каси, кесии на хората; други, въ духовния свѣтъ: които крадатъ сърдца на хората и трети, въ умствения свѣтъ, въ Божествения свѣтъ: които крадатъ мислитѣ на хората.

Когато нѣкои хора говорятъ за логика, за логическо говорене. Споредъ моитѣ схващания, споредъ науката, която съмъ училъ, има три вида логика: логика на формата, логика на съдържанието и логика на мисъльта. Логиката на формата е единъ механически процесъ. Да ви прѣдставя една мисъль отъ този,видъ логика. Напримѣръ човѣкъ е сѫщество, което има два крака. Кокошката сѫщо има два крака, слѣдователно, кокошката е човѣкъ. По форма това прѣдложение е вѣрно, но по съдържание и по смисълъ не е вѣрно. У религиознитѣ хора има друга логика. Напримѣръ нѣкои питатъ: „Какъ се спасяватъ хората?“ Той отговаря: „Кръвьта Христова спасява и всѣки, който е умитъ въ нея, той е спасенъ.“ Но питамъ азъ: тази кръвь, въ която си умитъ, дѣйствително Христова ли е? Това прѣдложение не е вѣрно по смисълъ. Трѣбва да знаешъ тази кръвь да я прѣвърнешъ, да ѝ дадешъ смисълъ. Затова релиознитѣ хора трѣбва да разбиратъ духовния езикъ. Постоянно се говори за Христовата кръвь. Каква е тя? Тя е червена, а червенината е признакъ на топлина, топлина въ живота. Слѣдователно азъ изваждамъ слѣдното заключение: Христовиятъ животъ спасява хората, а не

кръвьта. Кръвьта, това е само една емблема, една форма, а животътъ, облѣченъ въ една обвивка на червенина, това е само единъ ефектъ, който показва, какъвъ е дълбокиятъ смисълъ на тази червена кръвь.

Сега защо иде крадецътъ да открадне? Кражбата, това е култура на аристокрацията. Азъ ще ви говоря съ строга логика и по форма и по съдържание и по мисъль. Когато говоря на хората истината, говоря въ тѣзи три логики, като при това логиката на мисъльта има прѣимущество у мене прѣдъ другитѣ двѣ. Има и други четири логики, за които нѣма да ви говоря сега. Тъй че, когато туришъ въ този огънь, прѣдъ тази логика една мисъль, ти ще знаешъ, каква е тя по съдържание, права или не, защото този крадецъ ще се [прѣдстави] прѣдъ тебе като единъ интелигентенъ, благороденъ човѣкъ. Често насъ може да ни излъгватъ хората съ своята логика, напримѣръ ние мислимъ, че хората когато плачатъ, страдатъ, но това е наполовина вѣрно. Сълзитѣ не сѫ всѣкога изразъ на едно страдание.

Напримѣръ на единъ селянинъ отъ българскитѣ села жена му не му позволявала да яде яйца, за което той прѣзъ цѣлия си животъ не ялъ яйца, но съжалявалъ за това нѣщо. Като умрѣла жена му, той си казалъ: „Слава Богу, сега поне свободно ще се наямъ на яйца до насита.“ Взема петь яйца, турва ги въ огъня да се печатъ. Въ това врѣме пристигатъ нѣколко комшийки да му изкажатъ съболезнованията си. За да го не видятъ, че си пече яйца, той веднага ги изважда отъ огъня и ги скрива въ пазвата си. Започнали тѣ да му говорятъ, че му дошълъ такъвъ голѣмъ огънь на главата, какво нещастие го постигнало, особено като се има прѣдъ видъ каква щастлива двойка прѣдставлявали тѣ. Той имъ отговорилъ: „Да, огънь като огънь, дойде ми на главата, но този огънь, който е въ пазвата ми!“ Това прѣдложение по форма е много вѣрно, но по мисъль не е вѣрно, защото той плаче не за жена си, а плаче отъ яйцата, които парятъ въ пазвата му.

Другъ примѣръ за подобна логика. Въ Пловдивъ, въ евангелската църква, единъ отъ ученицитѣ, като четѣлъ библията постоянно плачелъ, отъ очитѣ му постоянно сълзи излизали. Всички казвали, че отъ този ученикъ ще излѣзе добъръ проповѣдникъ. Този ученикъ прѣзъ всичкото врѣме все къмъ женското училище поглеждалъ, особено къмъ единъ отъ прозорцитѣ, гдѣто виждалъ една мома, която той обичалъ и я искалъ, а тя не му отговаряла, за което и той плачелъ. Да, много отличенъ проповѣдникъ ще стане! Отличенъ е, азъ го уважавамъ, защото той изразява чувството си къмъ тази мома, но отъ вънъ хората не разбиратъ

съдържанието на неговата скръбь, на неговитѣ сълзи. Той е правъ да плаче за тази мома.

Още единъ примѣръ ще ви приведа за тази съврѣменна логика на съврѣменнитѣ хора, на набожнитѣ хора. Често казваме за нѣкого: „Много е религиозенъ човѣкъ, набоженъ, постоянно плаче и въздиша.“ Този случай, за който ще ви разкажа е билъ прѣди 20–25 години въ Русе, съ единъ български учитель. Единъ день той отива при единъ евангелски проповѣдникъ и му казва: „Братко, имамъ голѣма тѫга на сърдцето си, ще се пукна.“ Проповѣдникътъ помислилъ, че този човѣкъ съзналъ грѣховетѣ си и му казалъ: „Ела да се молимъ заедно.“ И започва: „Господи, прости му грѣховетѣ уясни неговитѣ мисли, неговото сърдце, защото съ това, този човѣкъ ще влѣзе въ нашата кошара.“ Проповѣдникътъ го пита: „Братко, кажи каква ти е тѫгата?“ – „Е, видѣхъ една мома много хубава, влюбихъ се въ нея и ако Господь ми помогне да се оженя за нея, ще повѣрвамъ въ Бога, а ако не ми помогне, нѣма да повѣрвамъ въ Него.“ – „Но може да не е за тебе тази мома,“ му казва проповѣдникътъ. – „Не, за мене е, и ако Господь не ми помогне да се оженя за нея, ще се самоубия, не мога да живѣя безъ нея,“ отговорилъ момъкътъ. Не се минаватъ и 1–2 седмици, младежътъ отива при проповѣдника и казва: „Благодаря на Бога, че не ми помогна въ молбата, защото я видѣхъ на единъ балъ да играе съ единъ офицеръ.“ Съврѣменнитѣ религиозни вѣрвания на хората сѫ отъ подобенъ характеръ. Турцитѣ иматъ за случая една хубава пословица: „Камъкъ, който се търкаля, темелъ не хваща.“ […] (въ оригинала е оставенъ единъ празенъ редъ, вероятно е пропуснатъ текстъ.)

За да бѫдемъ религиозни не значи, че трѣбва да принадлежимъ къмъ една секта, къмъ една кошара. Ако единъ господарь има 10 000 овци, той може да ги тури въ 10 кошари, а не всички въ една. Когато започнемъ да мислимъ за смисъла на вѫтрѣшния животъ, ние прѣди всичко трѣбва да знаемъ, че като мислящи сѫщества, ние принадлежимъ най-напрѣдъ на Бога, слѣдъ това на човѣчеството, на своя народъ, на своя домъ и най-послѣ на себе си. Така че когато нѣкой ме пита: „Ти българинъ ли си,“ рекохъ: първо азъ съмъ мисляще сѫщество, което принадлежи на Бога, на човѣчеството, на своя народъ, на дома и най-послѣ на себе си. Това е логическиятъ ходъ на нѣщата, ако искаме да разрѣшаваме правилно дълбокия смисълъ на нѣщата. „Азъ“ – това е форма на земята. Ако азъ разбирамъ да посвѣтя цѣлия си животъ на това сѫщество, на своя стомахъ,

то значи да нѣма смисълъ у мене за моето прѣдназначение. „Азъ“ това е една форма, която трѣбва да бѫде въ съгласие съ всички други форми, но въ всѣка форма трѣбва да има съдържание, сила, т.е. това, което хората наричатъ воля. Подъ воля азъ разбирамъ вѫтрѣшното съдържание у човѣка, сила, която може да се изяви при създаване на тѣзи форми. Формата се създава за съдържанието и по отношение на тази логика, каквото е отношението на формата къмъ съдържанието, такова е отношението на съдържанието къмъ вѫтрѣшния смисълъ на нѣщата. Съдържанието само по себе си се създава за вѫтрѣшния смисълъ на нѣщата.

Когато говори Христосъ за крадеца, Той разбира двояко тази дума. Той опрѣдѣля крадеца съ три качества: да открадне, да заколи и да погуби. „Азъ дойдохъ да имъ дамъ животъ и то прѣизобиленъ.“ Какво разбира подъ тѣзи думи Христосъ, подъ думитѣ „животъ“ и „прѣизобиленъ“. Подъ „животъ“ Той разбира „воля“, да се движишъ, да живѣешъ и когато Богъ е създалъ първия човѣкъ отъ пръсть, Той му е вдъхналъ въ ноздритѣ животъ, да се движи, да живѣе. На еврейски думата „невешъ“ значи да създава, да гради. Подъ думата „изобиленъ“ човѣкъ разбира възвишения, съзнателния животъ, смисъла на живота, въ който тази воля трѣбва да се изрази, да бѫде насочена въ извѣстна посока.

Какво отношение може да иматъ тѣзи три логики въ нашия животъ, защо ние трѣбва да приложимъ Христовото учение не като теория, а като практика. Азъ рекохъ, теорията е сгѫстено знание, а практиката разредено; теорията е сгѫстена мѫдрость, а практиката – разредена мѫдрость, приложена въ живота. Слѣдователно всѣка теория, която имаме за живота, може да е добра, може да е права, но по логика да не е вѣрна. Напримѣръ нѣкоя жена мисли да се ожени и казва: „Тъй ще направя, дѣца ще отглеждамъ, ще ги възпитавамъ, ще се отнасямъ добрѣ съ мѫжа си, съ дѣцата си и т.н.“ Добри мисли сѫ тѣ, теорията ѝ е права, но логиката ѝ е крива, защото тя не може да изправи единъ разваленъ мѫжъ. Колко бащи казватъ на синоветѣ си: „Синко, върви право, върви въ добрия пѫть?“ Но синоветѣ все не се оправятъ. Не мислете, че съ това искамъ да ви обезсърдчавамъ, но рекохъ, че кривиятъ човѣкъ не може да се оправи. Кривъ човѣкъ разбирамъ такъвъ, който съзнателно се отдалечава отъ Бога.

Хора, които живѣятъ само за себе си, като разглеждатъ свѣта отъ тази логика, не могатъ да се оправятъ. Тѣ сѫ прави само за себе си, тѣхниятъ животъ е съграденъ върху друга логика и слѣдователно жена или мѫжъ

никога да не каже: „Азъ ще оправя мѫжа си или обратно.“ Азъ зная само едно сѫщество, което може да оправя, то е майката. Това изкуство, тази наука, да оправяшъ кривия, то е достояние само на майката, и то не като роди дѣтето, а 100 години прѣди това. Ще кажете: „Гдѣ ще намѣримъ тѣзи дѣца?“ Когато съврѣменнитѣ химици въ нѣкоя лаборатория взиматъ нѣкои невидими, безцвѣтни въздухообразни тѣла и искатъ добрѣ да разгледатъ свойствата имъ, тѣ ги сгѫстяватъ съ цѣль да ги прѣвърнатъ въ течни и послѣ – твърди тѣла и тогава ставатъ видими за всички. Така и съ дѣцата. Ако тѣ сѫ невидими за насъ, то не значи, че тѣ не сѫществуватъ, а само трѣбва да знаемъ законитѣ, по които може да ги сгѫстимъ.

Христосъ казва: „Крадецътъ не иде, освѣнъ да открадне, заколи и погуби,“ т.е. ще открадне отъ васъ най-цѣнното, ще открадне живота, мислитѣ ви, сърдцето ви. Тѣ сѫ ужасни крадци. Какво правятъ свѣтскитѣ хора, докато откраднатъ отъ васъ нѣщо? Започватъ: „Ти си отличенъ, добъръ човѣкъ.“ Ще ви разкажа за случая единъ анекдотъ за лисицата и пѣтела. Единъ много хубавъ пѣтелъ съ едно парче сирене се качилъ на едно клонче. Дохожда при него лисицата, турила око на сиренето и започва: „Колко си хубавъ, пѣтльо, най-голѣмо щастие ще намѣря, ако ми пѣешъ една пѣсень съ твоя хубавъ кършенъ гласъ!“ Пѣтелътъ, поласканъ отъ това, отваря си устата да запѣе и сиренето пада на земята. Питамъ: това приятель ли е или крадецъ? Такива крадци ги има навсѣкѫдѣ, но сега ловятъ като крадци само тѣзи, които сѫ откраднали нѣколко лева. А крадци има и въ училищата, и въ църквитѣ, и въ сѫдилищата, навсѣкѫдѣ. Хора, които не сѫ искрени по отношение къмъ себе си, къмъ своитѣ близки, тѣ сѫ крадци.

Ще ви дамъ единъ примѣръ за единъ господинъ, който казва на другиго едного, че е лъжецъ, крадецъ, за което той му отговоря: „Благодаря ти, че се огледа у мене.“ За да изправимъ хората, ние трѣбва да живѣемъ чистъ, добъръ животъ, по Бога и тогава ще бѫдемъ една свѣщь, която ще привлича всички. Нека ти бѫде хамбарътъ пъленъ, всички ще бѫдатъ при тебе. Слѣдователно на добрия човѣкъ сърдцето трѣбва да бѫде пълно съ най-хубави желания, умътъ – съ най-хубави мисли, а волята – съ най-хубави дѣйствия. Тогава ще имаме едно най-възвишено сѫщество.

И въ тази логика Господь е турилъ знакъ, а именно: когато логиката на човѣка е крива, на брадата му има единъ знакъ, тя е изопачена. Когато логиката на сърдцето е изопачена, крива, на устата има знакъ, когато логиката на ума е изопачена, на носа има бѣлѣгъ. Ще кажете: „Благодаря, че никой не ни знае, какви сме.“ Не, цѣлото небе ви знае какви сте. Затова

днесъ хората, като срѣщнатъ нѣкого, разглеждатъ го отъ горѣ до долу, отъ главата до петитѣ. Защо така го гледатъ? Духътъ у този, който ви разглежда, казва: „Чакай да видя какво е писалъ Господь на носа, устата и брадата на този човѣкъ.“ Цѣлата глава е една логика, ще погледна отъ главата до петитѣ ти и ще си съставя едно понятие за смисъла на твоя животъ на земята. Затова българитѣ казватъ: „Гледай му дома, че му крой кюлафъ.“ Подъ „домъ“ подразбирамъ тѣлото на човѣка.

Бихъ желалъ правовѣрнитѣ хора за въ бѫдаще да не казватъ така: „Христосъ спаси свѣта.“ Хубаво, приятелю, ти колко души спаси? Ще приличате на този богаташъ, при когото дошли да искатъ пари за бѣдни, а той казал: „Онзи богаташъ, който бѣше на кръста, какво даде, та се спаси?“ Хората днесъ, като мислятъ, че Христосъ е добъръ, Той и днесъ ще спаси свѣта. Вѣрно е, нѣма съмнѣние въ това, че Христосъ е добъръ, но ако ти имашъ такава логика на ума си, на сърдцето и на волята си, Христосъ нѣма да те спаси. Христосъ казва: Азъ дойдохъ да дамъ животъ на онѣзи, които разбиратъ живота сега, както е сега, а не както е билъ прѣди 2000 години. За мене е важно Христосъ какъ се сега проявява въ свѣта, а не какъ се е проявявалъ прѣди 2000 години.

Ще кажете; „А, това е богохулство.“ За мене е важно една ябълка, като ражда сега плодове, какви сѫ тѣ, а не какви сѫ били плодоветѣ ѝ прѣди 10–15 години. Днешниятъ Христосъ е по-важенъ зарадъ насъ, защото Той живѣе въ много повече народи, отколкото нѣкога е живѣлъ. Едно врѣме Христосъ бѣше малъкъ, затова хората Го биха и разпнаха, но днесъ Той е голѣмъ. Мене ми е чудно, какъ единъ силенъ човѣкъ може да го разпнатъ. Слѣдователно Христосъ на физическото поле и билъ слабъ и затова Той казва: „Зарадъ смисъла на нѣщата азъ ще жертвувамъ формата или съдържанието на нѣщата.“ Тъй учеше Христосъ прѣди 2000 години, а сега казва: „Понеже хората научиха смисъла на живота, сега искамъ да ги науча да разбиратъ какво нѣщо е съдържанието на нѣщата.“ Затова Христосъ иде да създаде една логика на съдържанието.

Че културата едно врѣме е била много философска се вижда по това, че какви сѫ били тогавашнитѣ църкви и свикването на съборитѣ. […] (въ оригинала е оставена празна половинъ рѫкописна страница, вероятно е пропуснатъ текстъ.)

И така, цѣната на свѣщьта се увеличавала и отъ 60 пари станала 12 рубли. И въ съврѣменната църква постоянно увеличаватъ, че Христосъ

направилъ еди-какви си чудеса, че еди-кой си светия направилъ такива и такива чудеса, а свѣщьта се увеличава и увеличава. Питамъ: „Твоята свѣщь гори ли, спасява ли твоитѣ ближни, стопля ли твоето сърдце, изпълва ли твоя умъ?“ Това е важно за мене. Питамъ набожнитѣ хора иматъ ли въ своитѣ кѫщи скритъ храмъ. Нѣкои казватъ: „Майка ми е извѣтрѣла, баща ми е изумѣлъ“, не почитатъ родителитѣ си. Защо? – Защото нѣматъ въ своята душа скритъ храмъ. Оплакваше ми се единъ българинъ отъ Варна отъ своитѣ синове: Макаръ, че бѣхъ невѣжа азъ, но успѣхъ да издържамъ синоветѣ си да, свършатъ гимназия и послѣ често ми казваха: „Ти си простъ, нищо не знаешъ.“ Една майка ми се оплакваше отъ своитѣ дъщери за сѫщото нѣщо и казваше: „Втори пѫть, като имамъ дъщери, нѣма да ги дамъ да учатъ, а ще ги туря на стана да тъчатъ.“ Много хубаво мисли тази майка. Ако азъ бѣхъ на нейно мѣсто, ще имъ дамъ мотиката да копаятъ, да научатъ логиката на съдържанието – да копаятъ.

Срѣщна ме единъ български владика и ми казваше: „Ти учишъ нѣща, които не сѫ съгласни съ Евангелието.“ – Правъ си, рекохъ му, но нали това Евангелие е дадено за спасение? А Иоанъ казва, че Христосъ е говорилъ толкова много, че и въ книгитѣ на цѣлъ свѣтъ не може да се напише всичко. Донесете тѣзи книги, на които Христосъ е говорилъ въ широка смисъль, да видимъ, кой е правъ и кой кривъ. Нека дойде сега единъ евангелистъ на работа съ мене, на онзи почтенъ трудъ, да се научимъ да работимъ съ своя умъ, съ сърдцето си, съ волята си, че кѫдѣто влѣземъ, да носимъ спасение за всички. А сега какво правятъ? Като се срѣщнатъ, питатъ се: „Ти правовѣренъ ли си, вѣрвашъ ли въ Бога, въ троеличието на Бога?“ Какво знаешъ отъ троеличието на Бога? – Нищо. Това е тъй отвлѣчено и е смѣшно да се говори за това нѣщо. Христосъ казва: „Никой не познава Отца си, тъкмо Сина человѣчески.“ […] (въ оригинала е оставена празна половинъ рѫкописна страница, вероятно е пропуснатъ текстъ.)

Такива хора сега има и между релиознитѣ, които казватъ: „Тази религия трѣбва да се поправи, ние съ това ще направимъ едно благодѣяние.“ А като направятъ нѣщо за религията, гледатъ да задържатъ нѣщо и за себе си. Не мислете, че съ това ви осѫждамъ, но изтъквамъ единъ фактъ. Когато създадемъ единъ народенъ битъ, споредъ тѣзи три логики, тогава ще разберемъ какво нѣщо е българскиятъ народъ. А сега какъ гледаме на нѣщата? Биха се българитѣ съ турцитѣ, защото лоши били

турцитѣ, изпѫдиха тѣхъ, дойдоха сърбитѣ и гърцитѣ и тѣ лоши, още по-лоши дори. А тѣзи турци, сърби, гърци, тѣ сѫ вѫтрѣ у насъ, тѣ сѫ крадцитѣ, за които Христосъ говори, че дойдоха да крадатъ, колятъ и да погубватъ. Тъй че, ние не трѣбва да гонимъ крадцитѣ, които сѫ въ обществото, които сѫ извънъ насъ, а тѣзи, които сѫ вѫтрѣ.у насъ, съзнателнитѣ крадци, които сѫ много по-опасни отъ всички други. Тѣзи именно крадци, заковаха Христа на кръста. Единственото доказателство за виновностьта на Христа бѣше обвиняването му като политически прѣстѫпникъ, като казваха, че Той искалъ да прави реформи, да стане царь, за което говорилъ противъ кесаря. На това основание Го осѫдиха. Тогава Пилатъ каза: „Понеже този човѣкъ е въ конфликтъ съ реда на римската империя, трѣбва да бѫде погубенъ.“ Но Римската империя и съ това не можа да се спаси.

Христосъ казва: „Азъ не дойдохъ да крада, да коля и да погубвамъ, но дойдохъ да дамъ съзнателенъ животъ на хората, дойдохъ да имъ дамъ живота си.“ А ние казваме: „Колко е добъръ Христосъ, че е дошълъ да даде живота си зарадъ насъ.“ Не е достатъчно за насъ само това, да констатираме, че е дошълъ зарадъ насъ на земята, че е далъ живота си и че е тъй добъръ, а трѣбва да опитваме и прилагаме Неговото учение. Азъ повече уважавамъ тѣзи терекии, пияници, които като се съберат, говорятъ си: „А, знаешъ ли кѫдѣ има хубаво вино, пелинъ, винце?“ Задигатъ се и хайде, отиватъ да го опитатъ. Отлично постѫпватъ тѣзи пияници, правилна логика иматъ тѣ, искатъ да опитатъ винцето, а не само да говорятъ за неговитѣ качества. Другъ отъ пияницитѣ се обажда слѣдъ това: „Не, не е тука хубавото вино, но при Тодоръ кръчмарина има 10 годишно хубаво вино, да отидемъ да го опитаме.“ Задигатъ се всички и хайде при Тодоръ кръчмарина да правятъ опитъ съ виното му, опитватъ пелина му. Питамъ съврѣменнитѣ християни, колко пѫти сѫ отишли да опитатъ пелина на Христа.

Като ме слушате, ще кажете: „Този човѣкъ не говори на свещенъ езикъ.“ Опитайте пелина на Христа и Той има винце, направете съ него опитъ. Разликата между едното и другото вино е тази, че когато пиемъ вино на физическото поле, главата ни се зашеметява, а когато опитваме Христовото учение, главата се избистря, тогава ти ще обичашъ хората, жена ти ще бѫде любезна съ тебе, дѣцата ти, приятелитѣ, всички ще бѫдатъ любезни съ тебе и ще те обичатъ.

Христосъ казва: „Дойдохъ да дамъ животъ.“ Този животъ дѣйствува

сега въ свѣта, а нѣкои го очакватъ да дойде отгорѣ, той иде, обаче постепенно. Христовиятъ животъ се намира и въ житното зърно, и въ царевицата, и въ ябълката, и въ черешата, но законътъ е такъвъ – подобното отъ подобно се привлича. Може ли двама млади души да се оженятъ, ако не се обичатъ, ако не се привличатъ? Може ли единъ писатель да напише една книга, докато не е обикналъ идеята върху която ще пише, докато не е мислилъ дълго врѣме върху нея? Може ли единъ художникъ да нарисува една картина, докато не я обикне прѣдварително като идея? Всѣко нѣщо трѣбва да го обичаме и като го обичаме, то ще дойде при насъ. Цвѣтята и тѣ си иматъ свой езикъ. Може да направите единъ опитъ и да провѣрите дали това е вѣрно. Вземете си въ кѫщи едно цвѣте, напримѣръ една тубероза и забѣлѣжете нейната миризма, когато вие сте индиферентни къмъ нея и започнете да я наглеждате, да я поливате. Ще видите тогава, че тя започва да мирише повече и тя ще ви каже: „Когато ме обичате и азъ ви обичамъ, ако ме малко обичате и азъ ви отговарямъ съ сѫщото, затова и малко ще мириша.“

Това нѣщо старитѣ българи сѫ го отдавна знаяли и затова сѫ наглеждали съ голѣма любовь своитѣ ниви, обикаляли сѫ ги и тѣ сѫ раждали много. Другитѣ, като гледатъ такова плодородие на тази нива, казватъ: „Магьосникъ трѣбва да е този селянинъ, та толкова ражда неговата нива.“ Не е магьосникъ той, но е приложилъ Христовото учение. Той дава живота си за тази нива и затова тя му дава такова изобилие. Така и ние трѣбва спрѣмо нашитѣ ближни да имаме най-добри мисли, за да се облагородятъ тѣ и подигнатъ. А сега нашата заинтересованость къмъ нашитѣ близки отъ какво се прѣдизвиква? Прѣдизвиква се отъ това, че нѣкои сѫ богати, учени, но досега азъ не съмъ срѣщналъ човѣкъ, който да обича нѣкого истински. Казвате: „Обичамъ този човѣкъ.“ Зная какво обичате вие въ него. Вие обичате неговата каса, неговото знание, учение, външность и т.н. Като изгуби богатството си, изчезва и любовьта ни къмъ него. Ние трѣбва да намѣримъ у човѣка сѫщинския човѣкъ, който е като единъ Божественъ лѫчъ, отъ който е първоначално излѣзълъ. Той е нашия братъ. Така трѣбва да се помогне на съврѣменното общество, за да се то прѣвъзпита.

Тъй че, обичате ли у човѣка паритѣ му, хубостьта му, знанията му, оставете този човѣкъ, а потърсете сѫщинския. Христосъ е дошълъ да даде живота си, но не за богатитѣ, а за бѣднитѣ, за страждущитѣ. Той казва: „Ще имъ дамъ ново сърдце, ще напиша законитѣ си и ще ме познаятъ.“

Какво е това ново сърдце? Това сѫ теми за размишления. Това ново сърдце сега се твори. Тази кръвь отъ бойнитѣ полета Господь я събира и пише съ нея законитѣ си. Днесъ съ войната Господь наказва свѣтскитѣ хора, наказва правовѣрнитѣ хора, наказва църквата. Всички Той сега ги сѫди. Въ днешната църква нѣма нито единъ клонъ, нито една секта, които да изпълняватъ своята задача, тъй както Христосъ я е изпълнилъ. Затова днесъ Господь сѫди всички, но не на Небето, както вие го разбирате, а ви сѫди тукъ на земята. Нѣкои казватъ: „Като излѣза отъ гроба, тогава ще бѫде сѫдътъ Божий.“ Не, това е лъжливо учение, лъжлива мисъль. Това тѣло, въ което човѣкъ е туренъ, е единъ гробъ, въ който лежимъ отъ хиляди години.

Ще ви приведа единъ анекдотъ върху мисъльта, която мнозина е занимавала. Напримѣръ мнозина казватъ: „Е, да имаме едно логично учение!“ Това прилича на този случай: имаме много хубави камъни, много хубави дървета, отъ които си направяме една много хубава кѫща, но съ тѣсни прозорци. Казваме: „Тази кѫща е хубаво съградена, солидна е, но е нехигиенична и който влѣзе въ нея, заболѣва.“ Гдѣ е злото? Рекохъ, на тази кѫща ѝ трѣбватъ голѣми прозорци. Въ нашитѣ съврѣменни вѣрвания има малки прозорчета и каквото виждаме прѣзъ тѣхъ, ние мислимъ, че то е вѣрно. Голѣми прозорци отворете! На вашитѣ кѫщи, на вашитѣ вѣрвания отворете голѣми прозорци, не да съсипете малкитѣ, но да отворите по-голѣми. Въ училищата, въ църквитѣ, въ разбиранията къмъ своитѣ близки, въ отношенията си къмъ своитѣ мѫже и жени, вие трѣбва да имате голѣми прозорци, прѣзъ които свѣтлината да прѣминава, тъй както излиза отъ нашитѣ души. Бихъ желалъ всички да отворите вашитѣ библии и да четете вѫтрѣ въ тѣхъ.

Христосъ казва: „Крадецътъ не иде, освѣнъ да открадне, погуби и заколи.“ Какво? – Иде да открадне вашата свѣщь, а въ тъмнина не се чете. Турцитѣ казватъ: „Седемь ката нагорѣ, седемь ката надолу, така е наредено, нѣма какво да се прави.“ И ние често казваме: „Господь е създалъ така свѣта и трѣбва да се примиримъ.“ Това не е прогресъ и такова разсѫждаване не е правилно. Господь не е създалъ мечкитѣ, вълцитѣ, лошитѣ хора. Той е създалъ само добритѣ, мислящитѣ хора, така че всичко, което виждате въ свѣта, не е направено отъ Господа, но Той го е допусналъ, злото Богъ го е само направилъ. Вие съ кои искате да се разговаряте: съ тѣзи, които Богъ е създалъ по образъ и подобие свое или съ тѣзи, които Богъ е направилъ отъ каль? Сегашнитѣ хора сѫ отъ каль, тѣхната култура е култура отъ каль, тѣ сѫ хората, на които Богъ е

вдъхналъ, вкаралъ животъ, за да имъ даде да разберат, че животътъ има по-дълбокъ смисълъ. Сегашната култура е повторение на по-раншната.

Христосъ казва, че трѣбва да се пазимъ отъ крадеца, който иде да краде, погубва, като се затворимъ вѫтрѣ въ себе си. Това учение има приложение въ възпитанието на нашитѣ дѣца. Направете опитъ. Имате едно упорито, своенравно дѣте, което не ви почита, а вие искате това отъ него, искате почитание. Постарайте се да заличите у васъ си всички отрицателни черти, които имате, и започнете да мислите, че вашето дѣте е добро и го обикнете. Ще ви приведа единъ примѣръ за пояснение на своята мисъль. Единъ день Арахангелъ Михаилъ билъ при Бога и слуша, че Богъ говори съ нѣкого отъ земята много меко, нѣжно. Заинтересувалъ се да види, кой ще е този човѣкъ, коя ще е тази велика душа, на която говори тъй меко и мислилъ, че ще е нѣкой много добъръ човѣкъ. Тръгналъ да търси този човѣкъ. Отива при учени, проповѣдници, свещеници и като не намѣрилъ между тѣхъ тази душа, връща се най-послѣ при Бога, да види коя е тази душа, на която Богъ такава любовь излива. И какво вижда? Богъ се намира въ едно капище, при единъ идолопоклонникъ и на него Богъ говорилъ тихо, меко. При тази логика, формата е крива, но съдържанието е правилно. Вие казвате: „Ние, християнитѣ, евангелиститѣ, сѫботянитѣ сме много правовѣрни хора.“ Но има много хора, които сѫ извънъ църквата и на тѣхъ Господь говори много по-меко, защото стремежътъ на тѣхнитѣ души, умъ и мисли сѫ много правилни, сѫ къмъ Бога.

Стремежътъ, който е вѫтрѣ въ моето сърдце, въ моя умъ къмъ Бога, той опрѣдѣля сѫщностьта на моя животъ къмъ Бога. Този вѫтрѣшенъ животъ ще опрѣдѣли какъ Богъ ще гледа къмъ насъ. Ако Богъ гледа благосклонно къмъ насъ, ние сме спасени. Ако у човѣка има правиленъ стремежъ, Богъ ще говори съ такъвъ човѣкъ много меко. Бихъ желалъ всички българи да иматъ стремежа на този идолопоклонникъ въ капището, на когото Богъ е говорилъ тъй меко. Вѣрвамъ, че Господь ще говори много меко на тѣзи хора, които иматъ криви заблуждения. Господь е рѣшилъ да бѫде много благосклоненъ къмъ куцитѣ, нѣмитѣ, уродитѣ, това е Неговата задача за въ бѫдеще, защото Той е Господь на слабитѣ, на сирацитѣ, на вдовицитѣ, а не на владицитѣ, на правовѣрнитѣ, на поповетѣ. Едно врѣме Той е билъ Богъ на Авраама, Исака, Якова, а сега е Богъ на бѣднитѣ, на страждущитѣ, на вдовицитѣ, защото казва Богъ: „Моитѣ слуги не извършиха своята работа на земята, както трѣбва, а сега азъ ще я извърша.“ Свѣтътъ сега ще се оправи, защото Богъ работи сега въ него. Господь иде

да даде живота си за всички и съ това ще се изпълни това учение не въ единъ човѣкъ, а въ цѣлото човѣчество. Нѣкои казватъ: „Азъ съмъ бѣденъ, сакатъ съмъ, слѣпъ съмъ.“ Нека не се страхуватъ такива, защото за такива иде Господь. Ще каже богатиятъ: „Ами за мене не иде ли?“ За тебе Господь нѣма да дойде, защото богатитѣ нѣматъ нужда отъ Бога.

Обръщамъ се къмъ всички сакати, безъ една рѫка, безъ кракъ и имъ казвамъ: Разберете всички и знайте, че Богъ иде въ свѣта да ви открие това ново учение. Когато говоря за това учение, азъ разбирамъ да ви сложа една богата трапеза, да опитате всички хубости на нея, да опитате отъ винцето, отъ гѫскитѣ, отъ пилцитѣ и т.н. Бихъ желалъ вашитѣ уши да се отворятъ и да слушате. Нѣкой пѫть владицитѣ, като ме слушатъ, казватъ: „Господинъ Дѫновъ ни напада.“ Не ги нападамъ, защото и владици и свещеници сѫ допринесли много нѣщо и азъ имъ благодаря, защото тѣ сѫ допринесли нѣщо и за моята работа. Азъ, като гледамъ отъ Божествено гледище, намирамъ, че тѣ не сѫ изпълнили както трѣбва своята работа, но Богъ ще ги упѫти, ще ги научи какъ да си вършатъ работата. Богъ ще сѫди всички. Ако окото ти е извадено, Богъ ще каже: „Турете му здраво око.“ Ако кракътъ е отсѣченъ, ще каже: „Намѣстете му другъ кракъ.“ Това е сѫдба. Сѫдията, като отсѫжда, дава всѣкиму нуждното, тъй че всички да бѫдатъ доволни отъ присѫдата. Тъй и Господь ще отдаде всѣкиму нуждното за развитието на неговия умъ, сърдце и душа, за да задоволи всички.

Този е вашиятъ Господь, Когото вие знаете. Смѣшно ми е, когато нѣкой каже: „Докажи гдѣ е Господь!“ Има ли нужда отъ доказателство? То е сѫщото нѣщо, като да вземете нѣкоя свѣщь и да показвате съ нея, гдѣ е Слънцето. Най-смѣшно е да се доказва, че има Господь. Азъ не Го доказвамъ, а бихъ ви рекълъ: Елате да гледаме всички, отворете си очитѣ. Сега сме хипнотизирани и затова нищо не виждаме. Въ всички ваши стремежи, ваши разбирания Господь ви движи. Господь постоянно ни говори. Не търсете другадѣ Господа, освѣнъ вѫтрѣ у васъ си. Господь казва: „Азъ дойдохъ да дамъ животъ.“ То значи: Азъ съмъ вѫтрѣ у васъ, тукъ ме търсете, а не гледайте на онзи крадецъ, който иде отвънъ да ви открадне, погуби и заколи. Обърнете се къмъ себе си, азъ съмъ вѫтрѣ у васъ. Разбирайте този Господь, Който е вѫтрѣ у васъ. И тъй, правилна е моята логика по форма, по съдържание и по смисълъ.

Изучавайте съдържанието на нѣщата.

Бесѣда, държана на 6 май 1917 година

БОГЪ Е СЪЧЕТАЛЪ

„Така щото не сѫ вече двама, но една плъть.
И тъй онова, което Богъ е съчеталъ,
человѣкъ да го не разлѫча.“
(Ев. отъ Матея, гл. 19, ст.6)

Какво трѣбва да се подразбира подъ тѣзи думи? По видимому Христосъ говори за брака. Но бракъ ли е това, което хората днесъ правятъ? Сдружатъ се двѣ фамилии, живѣятъ си и момъкътъ и момата ги оженватъ, съчетаятъ ги. Това съчетание бива отъ Бога и отъ хората. Азъ приемамъ, че въ свѣта има три вида съчетания: първото и истинското съчетание е, което Богъ го прави, второто съчетание самъ човѣкъ го прави, а третото съчетание е, което хората правятъ. Слѣдователно всички неприятности въ живота произлизатъ отъ послѣднитѣ двѣ съчетания. За да може единъ човѣкъ, или единъ учитель, или една държава да направи извѣстно съчетание, трѣбва да разполагатъ съ една Божествена Мѫдрость, да разбиратъ дълбоко основния законъ, върху който е съграденъ животътъ, разбирамъ органическия животъ, тъй както се изразява той въ природата.

Обаче Христосъ въ тѣзи думи влага много по-дълбокъ смисълъ. Мнозина четатъ Евангелие, четатъ, че това което Богъ е съчеталъ, човѣкъ да го не разлѫча, но не го разбиратъ този стихъ. Той има хиляди тълкувания, хиляди проповѣдници сѫ говорили върху него, но нито единъ не е засегналъ основната истина. Има причини за това нѣщо. Азъ виждамъ двѣ причини: едната е невѣжеството, незнанието, което е и оправдателно, защото когато човѣкъ не знае, ще говори това, което знае и както мисли; втората причина е тази: когато човѣкъ знае истината, но не говори, защото тя ще го изобличи. Истината е принципъ въ живота и когато човѣкъ я говори, ако го намѣри нечистъ, тя го умъртвява. Нѣкои ми казватъ: „Кажи ми истината!“ Рекохъ, готовъ ли си да умрешъ? Всѣки човѣкъ, който не е готовъ да умре, не може да разбере великата Божествена истина. Когато Христосъ казва: „Който не е готовъ да се отрече отъ себе си.“ Той разбира тази истина, този сѫщи принципъ.

Христосъ е държалъ дълги бесѣди, Той е говорилъ съ часове, често ние вземаме единъ откѫслеченъ пасажъ и върху него градимъ теории, но всѣка теория трѣбва да се приложи върху живота, да се опита, провѣри.

Значи това съчетание въ музиката разбира хармония, съчетание на извѣстни тонове, извѣстни звукове. Ще ви дамъ единъ примѣръ за изяснение на мисъльта. Да вземемъ напримѣръ цигулката: въ нея има извѣстно съчетание на нѣкои части, положени въ единъ механически редъ, т.е. така е устроена, че всички нейни жгли, всички нейни извивки вървятъ къмъ една права линия, която слиза прѣзъ срѣдата на цигулката, тъй че звуковитѣ вълни да се сливатъ и да излизатъ отъ отвора на цигулката. Майсторътъ, който е успѣлъ по този механически законъ да устрои цигулката, ни прѣдставя вече цигулка съ добъръ тонъ. Сжщото е и съ човѣка. Но на цигулката има четири струни, опнати на срѣдата ѝ, и между тѣзи струни има извѣстно съотношение. Най-долнята, четвъртата струна е най-тънка, послѣ идатъ все по-дебели и по-дебели, докато първата е най-дебела. Тѣзи струни се различаватъ не само по дебелина, но и по интенсивность, при настрояването си се различаватъ – всѣка струна е четири пжти по-опната отъ прѣдидущата. За да се свири, трѣбва да има и лжкъ, на който сж опнати косми, които трѣбва да се мажатъ съ колофониумъ, за да издаватъ тонъ върху цигулката. Всѣки би си помислилъ, че като има цигулка, струни и лжкъ, ще може да свири. Да свиришъ – това е изкуство. И въ самото свирене има степени, не всички цигулари свирятъ еднакво. Когато дѣцата започватъ да свирятъ на цигулка, тѣ отначало дигатъ голѣмъ шумъ, скрибуцане съ цигулката, докато постепенно тѣ все повече и повече се упражняватъ и станатъ най-послѣ велики артисти.

Животътъ прилича на музика, инструментитѣ – това сж нашитѣ тѣла, струнитѣ – нашитѣ темпераменти. Хората биватъ по темпераментъ четири вида: сангвинически, холерически, меланхолически и флегматически. Четиритѣ темперамента съотвѣтствуватъ на четиритѣ струни въ цигулката. Не е важно да имате само четиритѣ струни, трѣбва да бждатъ тѣ доброкачествени, да иматъ извѣстна дебелина, нѣщо, което цигуларитѣ измѣрватъ съ особени за това инструменти. Тъй че не е достатъчно да бждешъ само сангвинически темпераментъ, а доброкачественъ такъвъ да си. Този темпераментъ се равнява на струната „ми“. Слѣдователно ако цигулката е хубаво направена, ако е нагласена по всички правила, ако лжкътъ е доброкачественъ и ако цигуларьтъ може добрѣ да свири, вие ще имате ясни, хубави тонове. Отъ цигуларя се иска да има и душа, която да може да се прокара чрѣзъ ржката въ цигулката и тя да излива тази душа въ тоноветѣ си. Ще кажете: „Ами човѣкъ, като излѣе душата си въ цигулката,

за него какво ще остане?“ Човѣкъ има три души, една отъ които е чувствената и тя може да се прокара въ цигулката. Когато се тя прокара въ цигулката, цигуларинътъ е майсторъ и той омайва слушателитѣ си съ свиренето си и тогава тоноветѣ биватъ меки, приятни, нѣжни и тѣ като че ли сами за себе си говорятъ.

Прѣди години, единъ великъ артистъ занесълъ своята стара цигулка на поправка при единъ добъръ майсторъ, артистътъ седналъ на единъ столъ и наблюдавалъ какъ майсторътъ съ ножче отварялъ цигулката и правилъ всички опити да я поправи. Но по едно врѣме, той се обърналъ, къмъ артиста и вижда, че той припадналъ. Душата на този артистъ била въ цигулката и той усѣтилъ всички прокарвания съ ножа върху цигулката. У насъ има извѣстни съчетания, които Богъ е вложилъ. Има съчетание между ума и сърдцето ни, между душата ни и духа, между нашето тѣло и животинската душа вѫтрѣ. И Христосъ казва: „Това, което Богъ е съчеталъ, което е наредилъ тъй умно, глупавиятъ човѣкъ да го не разваля.“ Подъ думата „глупавъ“ азъ разбирамъ човѣкъ, който малко знае. Когато човѣкъ не каже самата истина, той е казалъ лъжа. Когато единъ човѣкъ не може да говори въ езика на Мѫдростьта, той е глупавъ. Когато човѣкъ постѫпва не споредъ езика на Справедливостьта, на Правдата, той е лошъ, зълъ човѣкъ.

Въ този свѣтъ ние не трѣбва да разкѫсваме тази връзка. Ще ви приведа единъ анекдотъ, за да обясня мисъльта си. Наклеветили единъ свещеникъ прѣдъ владиката, че нѣкой пѫть свършвалъ службата си за половинъ часъ, а нѣкой пѫть – за четири–петь часа и съ това измѫчвалъ енорияшитѣ си. „Дотегна ни вече този попъ,“ казвали енорияшитѣ. Вика го владиката и му казва: „Знаешъ ли, че има оплакване противъ тебе, какво ще кажешъ за твое оправдание?“ Свещеникътъ започналъ да се оправдава и казва: „Нѣкой пѫть, като отивамъ въ църква, дохождатъ ангелитѣ и светиитѣ да ми помагатъ и за половинъ часъ свършвамъ службата си, а нѣкога за четири–петь часа не мога да я свърша, защото ангелитѣ не ми помагатъ и тогава виждамъ голѣмъ зоръ.“

Тъй е опрѣдѣлилъ Господь. Черѣшата, слѣдъ като цъфне, узрѣва по-скоро. Ще ви разкажа единъ анекдотъ. Като направилъ Господь плоднитѣ дървета, изпратилъ всички духове да си изберат по едно такова дърво. Всѣки си вземалъ по едно дърво, а дяволътъ, като дошълъ, избралъ си дрѣна, като си казалъ, че той, понеже рано цъфти, рано и ще вързва, но останалъ излъганъ. Всичкитѣ други плодни дървета цъфнали и вързали, а дрѣнътъ най-късно узрѣлъ. Така и човѣка може да узрѣе въ половинъ часъ,

като черѣшата, а може и по-късно. Защо едни плодове узрѣватъ по-рано, а други – по-късно? За това има дълбоки причини. Подъ думитѣ „дрѣнъ“ и „черѣша“ се разбира процеса, който става вѫтрѣ въ човѣшкия животъ.

Христосъ иска да обърне внимание на хората отъ XX вѣкъ, да не развалятъ това, което Богъ тъй умно е съчеталъ. Особено ние, днешнитѣ хора, сме майстори да разваляме. И българитѣ сѫ майстори за това. Като направятъ нѣкѫдѣ нѣкоя чешма, всѣки селянинъ, като мине прѣзъ нея, ще опита да наточи своята брадва на коритото ѝ. Като минаватъ слѣдъ 4–5 мѣсеца прѣзъ нея, казватъ: „Бре-е, развали се това корито!“ Какъ нѣма да се развали, като точите брадвитѣ си на него? Вземете най-силния проповѣдникъ, свещеникъ, владика, учитель и като точите отгорѣ имъ хиляди брадви и тѣ ще се развалятъ. И слѣдъ това казватъ: „Развали се нашия попъ, проповѣдникъ.“ Какъ нѣма да се развали? Брадви се точатъ отгорѣ имъ. За да се не разваля това, което Богъ е създалъ тъй умно, ние трѣбва да го не разваляме. И сега, наполовина сѫ виновни и онѣзи, които точатъ и тѣзи, на които точатъ. Когато хората точатъ на гърба ми брадвитѣ си, азъ казвамъ: азъ съмъ на половина виноватъ за това нѣщо. За да се не точатъ брадви на коритата, защото тѣ сѫ потрѣбни, хората трѣбва да научатъ закона на хармонията. Ожените се за една мома, тя е нѣжна, внимателна, има деликатно сърдце и т.н. Започва мѫжътъ ѝ съ брадвата: „Не трѣбва да бѫдешъ деликатна, внимателна“, и точи брадвата. Слѣдъ нѣколко години тя се разваля. Какъ да се не развали, когато на гърба и постоянно се точи брадва? Сѫщото бива и съ мѫжа. Той е внимателенъ, деликатенъ, а тя точи брадвата върху него и слѣдъ нѣколко години той се разваля. Какъ нѣма да се развали?

Вие трѣбва да бѫдете като онзи български свещеникъ, за когото се разказва, че като служилъ въ църква, спиралъ се всѣкога прѣдъ празднитѣ тронове и тамъ кадѣлъ. Питали го енорияшитѣ: „Защо насъ изоставяшъ, а празднитѣ тронове кадишъ?“ – „Тѣ иматъ нужда отъ това, да ги пази Господь отъ зло, а вие, които сте въ църква, нѣма никаква опасность за васъ“, имъ отговорилъ свещеникътъ. Вземете напримѣръ богаташитѣ, кой отъ богатитѣ софиянци е повикалъ нѣкога бѣдняцитѣ да ги угости? Канятъ се все свои роднини, богати. Тѣ кадятъ все прѣдъ пълнитѣ тронове. Защо? – За да падне нѣщо отъ тѣзи богаташи. Не е за докачение това, което го говоря. Така разсѫждаватъ: „Мене днесъ ме викатъ, а азъ утрѣ ще ги повикамъ.“ Не е лошо това, но ние ще трѣбва да възстановимъ тази Божествена хармония, която е нарушена, ще трѣбва бѣднитѣ, гладнитѣ,

тѣхъ да нахранимъ, защото Господъ е казалъ: „Не разваляйте!“

Може да проповѣдвамъ, но каква полза отъ моята проповѣдь, ако тя не ви даде храна, потикъ. Ще кажете: „Отлично проповѣдва Господинъ Дѫновъ.“ Що за проповѣдь? Не искамъ да гѫделичкамъ ушитѣ на хората, а искамъ всичко да го провѣрите, да се нахраните отъ него. А сега, като ви се тълкува едно учение, може да го схващате криво. На всички рекохъ да излизате прѣзъ мѣсецъ май на слънце, да наблюдавате изгрѣва му, то да не ви заварва въ легло, а други, които ви гледатъ, казватъ: „Е, тѣ сѫ богомили, кланятъ се на слънцето.“ Всички, които сте болни, неразположени, опитайте това състояние. Нека има съчетание между човѣка и слънцето. Излѣзъ рано сутринь, приеми благословението на слънцето и се върни дома, не ти трѣбва да те пече повече слънце прѣзъ деня.

А тѣзи съчетания, които сѫществуватъ вѫтрѣ въ нашия животъ, при сегашнитѣ условия, създаватъ само дисхармония. Напримѣръ дошълъ нѣкой критикъ, взелъ нѣкой пасажъ отъ нѣкѫдѣ и казва: „Еди какво си не е съгласно съ еди коя си теория.“ Питамъ: съгласно ли е споредъ Божествения законъ? Всички трѣбва да бѫдемъ носители на това Божествено учение, защото всички съставляваме една съвокупность отъ Божествения организъмъ и Господь иска щото неговото тѣло да бѫде здраво, всичко да бѫде въ редъ и съгласие. Господь иска да сме радостни и весели. Ако не сме радостни и весели, причината не е въ Бога. Ако мѫжъ и жена не могатъ да живѣятъ, причината не е въ Бога. Ако нѣма хармония между братя и сестри, между синове и дъщери и родители, между властьта и поданицитѣ, причината не е въ Бога. Причината е въ разваляне на съчетанието. И за въ бѫдеще високостоящитѣ хора: писатели, поети и др., трѣбва да слѣзатъ отъ своята висота и да станатъ служители на човѣчеството, да влѣзатъ между проститѣ и да ги научатъ какъ да живѣятъ. Това иска Христосъ, Който е дошълъ на земята.

Ще кажатъ нѣкои: „Какъ е дошълъ Христосъ?“ За да се разбере отъ хората идването на Христа, това зависи отъ онова вѫтрѣшно съчетание, което има у човѣка, зависи какви способности има у човѣка. Подъ думата „идване на Христа“, се разбира Божествената любовь, безкористната, разумна любовь. Всички европейски писатели създаватъ, че сега въ свѣта има една сила, която прави грамадни прѣобразувания въ умоветѣ на човѣчеството. Тази Божествена сила ще доизкара своята работа много добрѣ.

Христосъ се обръща къмъ онѣзи, които го запитали: „Какво е това

съчетание“, и имъ отговаря: Съчетание има между стомаха и храната, между дробоветѣ и въздуха и между ума и мислитѣ. Ако нѣма съчетание между стомаха и храната, нѣма здраве, настѫпва разстройство и викате скоро за очистително, за английска соль. Като вземете очистително, тази сѫщата храна втори пѫть не я употрѣбявайте. Ако я вземете втори пѫть, пакъ ще търсите очистително и слѣдъ нѣколко години ще имате разваленъ стомахъ, а съ това и хората ще ти станатъ неприятни. Всѣки човѣкъ трѣбва да си опрѣдѣли едно съчетание между храната, която приема и стомаха си. Опитай една храна, дава ли ти здраве, прави ли те веселъ, бодъръ, тази храна е за тебе, тя е хигиенична. Направи си единъ списъкъ и знай кои храни какъ ти се отразяватъ. А сега какво правятъ съврѣменнитѣ хора? Казватъ си: „Чакай да видимъ какво ще каже еди-кой си знаменитъ лѣкарь въ Англия, Америка, Русия и т.н. по този въпросъ.“ Той може да е казалъ нѣщо много умно по това, но тази храна, която той прѣпорѫчва, не може да се приложи еднакво за всички организми, за всички стадии на човѣшкото развитие. Храната трѣбва постоянно да се промѣня и въ това промѣнение се състои здравословното състояние на човѣка.

Като се дойде до чувствата и въ тѣхъ има извѣстни страсти, извѣстни чувства, които развалятъ сърдцето на човѣка. Мнозина често говорятъ: „Да се обичаме!“ Е, хубаво, ако десеть души те обичатъ, какво ще бѫде? Тѣ ще те развалятъ. Бихъ желалъ единъ да ме обича, отколкото десеть и да ме развалятъ. И дѣйствително, въ свѣта само единъ може да те обича, а не двама. Ще ви приведа единъ примѣръ изъ американския животъ. Въ Америка имало единъ много знаменитъ проповѣдникъ съ своитѣ рѣчи и единъ день трѣбвало да напусне своитѣ енорияши, за което тѣ излѣзли всички да го изпращатъ, защото го много обичали. Той се казвалъ Иванъ. „Сбогомъ, Иване,“ му казали тѣ и го изпратили. И кучетата, и паткитѣ, и тѣ го изпратили. Най-послѣ, като излѣзълъ на полето, кобилата му подскочила, хвърлила го и му казала сѫщо: „Сбогомъ, Иване!“ Такава знаменитость не е приятна за нашето развитие. Споредъ мене, знаменитъ е онзи човѣкъ, който извършва точно волята Божия и който като Слънцето изпраща своето благословение. Дали ти спишъ или си станалъ, то изпраща своето благословение и си заминава. Има опасность да не мислятъ нѣкои: „Че ние сме правовѣрни,“ и като така спасението си иде. Ако ти спишъ, когато слънцето изгрѣва, какъвто и да си, нищо нѣма да те спаси. Спасението е само у онази велика религия, която създава закони, която трѣбва да съедини всички други религии, защото тѣ сѫ форми, удове на

едно тѣло въ свѣта.

Ще ви приведа единъ примѣръ, за да видите въ какво се състои това единство. Когато израилскиятъ народъ пѫтуваше прѣзъ пустинята отъ Египетъ за обѣтованата земя, Мойсей имъ съгради една скиния и натовари 12 плѣмена да носятъ частитѣ на скинията. Всѣки, който ги срѣщаше по пѫтя, питаше ги какво носятъ. – „Носимъ скинията“, отговаряха тѣ. Когато се спираха нѣкѫдѣ, тѣ сглобаваха всички части и се молиха. А сега всички правовѣрни, азъ разбирамъ подъ правовѣрни и християни, и мохамедани, и будисти, и православни, и евангелисти, и католици, и турци, и баптисти, и сѫботяни, казватъ: „Ние сме православни – ние носимъ скинията.“ А Христосъ, Който иде, казва: „Дайте си всички частитѣ да съградимъ тази велика Божествена скиния и всички заедно да се помолимъ на Бога въ духъ и истина.“ Да не разваляме това, което Богъ е съчеталъ, да не разваляме тази велика Божествена любовь, която живѣе въ нашитѣ души. „Онова, което Богъ е съчеталъ, ние да го не разваляме.“

Трѣбва да се обърнемъ къмъ възпитанието на своитѣ сърдца и умове, това е първото и Божественото съчетание. Какво по-хубаво отъ това, да имашъ единъ умъ, който правилно да схваща и едно сърдце, което правилно да разбира, да чувствува. Кога разбирашъ? – Когато си страдалъ, тогава разбирашъ болкитѣ въ свѣта. А хората се оплакватъ, че страдатъ. Азъ облажавамъ страждущитѣ, слѣпитѣ, хромитѣ, глупавитѣ, моитѣ почитания къмъ тѣхъ. Азъ знамъ защо тѣ страдатъ, защо тѣ нѣматъ крака, очи и др. Миналъ е нѣкой проповѣдникъ, философъ и е счупилъ крака на този човѣкъ. Трѣбва да се проповѣдва тази велика истина, която да внесе у насъ този Божественъ животъ и да можемъ да опитаме гдѣ е Господь.

А този Господь го търсятъ навсѣкѫдѣ. Излизайте прѣзъ мѣсецъ май да посрѣщате слънцето въ 4 часа сутриньта и ще намѣрите Господа. Взимайте участие въ пѣснитѣ на птичкитѣ. Защо пѣятъ тѣ? Взиматъ участие въ посрѣщането на Слънцето и си правятъ молитвата. Слънцето казва: „Деца, Отецъ ми, Който ме е направилъ, ме праща да ви дамъ Неговото благословение и затова слушайте баща си.“ На този добъръ слуга, на Слънцето ние да кажемъ: „Много сме благодарни за това писмо, за това послание, което ни носишъ, носи много здраве на Баща ни и кажи, че ние ще се постараемъ да възстановимъ онази хармония, която развалихме.“ А ние, като ставаме, казваме: „Е, колко е мрачно днесъ врѣмето, колко лошо настроение имамъ, не ми се работи!“ Хубаво е това врѣме и вие благодарете на Бога и за него. Вѣтърът има – пакъ благодарете. Що показва

вѣтърътъ? Показва, че трѣбва да има провѣтряване у васъ, въ вашитѣ мисли и вашитѣ сърдца. Облацитѣ пъкъ показватъ, че у васъ трѣбва да има влага, за да вирѣятъ всички цвѣтя, растения и плодове. Това е правовѣрното учение.

Какви хора щѣхме да бѫдемъ тогава? Щѣхме да имаме очи свѣтли, лице ясно, свѣтло. Азъ често забѣлѣзвамъ какъ ме гледатъ животнитѣ, като ме срѣщнатъ. Напримѣръ нѣкое куче, като ме срѣщне, гледа ме и ми казва: „Какво мислишъ за мене, да не си като другитѣ, които мислятъ да ме биятъ?“ – „Не, азъ миръ проповѣдвамъ.“ – „Е, добрѣ тогава,“ завъртва си опашката и си отива. Прѣди нѣколко дни бѣхъ съ приятели въ Борисовата градина. Дохожда при насъ едно птиче да си кълве и азъ рекохъ: „Не го бутайте, то ни опитва дали сме отъ тѣзи хора, които биятъ.“ Не, отъ новото учение сме ние и то започна да се радва и свободно да кълве около насъ. Може ли животнитѣ да иматъ у насъ довѣрие? – Това е съчетанието, което Богъ е турилъ и което трѣбва да научимъ.

Какъ може да се приложи това учение въ свѣта? Въ свѣта дѣйствуватъ два закона: единиятъ е на антипатията, а другиятъ – на симпатията. Симпатията е законъ на хармонията, а антипатията – законъ на дисхармонията. Когато два индивида иматъ противоположни стремежи, у тѣхъ се явява антипатията. Когато се обичатъ, тѣ взаимно си помагатъ и всичко, което иматъ, го дѣлятъ братски, нѣма на единия повече или по-малко. Въ закона на антипатията ние отблъскваме отъ себе си тѣзи прѣдмети, които ни прѣдизвикватъ болезнено състояние, прѣдизвикватъ ни болка. Всѣки прѣдметъ, който прѣдизвиква у насъ приятность, чувствуваме къмъ него симпатия.

Най-първото нѣщо е да се влѣзе въ връзка съ Бога. Като ставате сутринь, задайте си въпроса има ли връзка между васъ и Бога? Не мислете, че този Господь е отвънъ, Той дѣйствително има извѣстна форма отвънъ, но има и съдържание отвѫтрѣ. Когато имате една роза или единъ карамфилъ, тѣ иматъ съдържание отвънъ, но има и миризма отвѫтрѣ, която трѣбва да се прѣдаде на вашия мозъкъ и чувства. Слѣдователно всѣки прѣдметъ има двѣ страни. Богъ едноврѣменно сѫществува и вънъ и вѫтрѣ. Нашето заблуждение е тамъ, че ние не приемаме какво Богъ е вѫтрѣ въ свѣта, а Го търсимъ отвънъ. Най-разумнитѣ нѣща, въ които има съчетание, тѣ сѫ всѣкога вѫтрѣ.

Ще ви обясня съ единъ примѣръ, въ какво се състои това съчетание. Имаме едно пиано, композиции, композиторъ и единъ великъ артистъ. Но

всичко това не е самата музика, а само нейнитѣ елементи. Музикантътъ ще вземе всички тѣзи елементи, ще ги съедини и ще изпита тази вѫтрѣшна музика въ вашата душа. Слѣдователно външнитѣ форми сѫ пианото, парчетата и музикантътъ, а вѫтрѣшното съдържание е самата музика. Но за да се разбере вѫтрѣшното, Божественото, трѣбва да се вслушаме въ себе си и само тогава ще разберемъ смисъла на нѣщата.

Нѣкои казват: „Ти ходи ли на църква?“ Какво е църквата? – Църквата е пианото, свещенитѣ книги сѫ нотитѣ, свещеникътъ трѣбва да седне на пианото и да свири по всичкитѣ правила на музиката, а ти да туришъ слуха си, за да разберешъ музиката и тогава да благодаришъ на Бога. Казвате: „Видѣ Ли свещеника?“ – Видѣхъ го. „Е, тогава ще се спасишъ.“ Не, трѣбва да разберешъ неговата музика. Това е ходене на църква и ако вие може да излѣзете навънъ, когато Слънцето изгрѣва и ако може да разберете това съчетание на природата и да се вслушате на дълбоко, вие ще разберете какъвъ смисълъ е вложилъ Богъ въ природата и растенията, за които ние мислимъ, че сѫ безгласни. Не, природата не е безгласна, но слухътъ ви е грубъ, тѫпъ, та не може да схванете нейния говоръ. Всички стари мистици, поети казватъ, че въ природата има музика, има говоръ и проповѣдва тъй, както хората никога не сѫ проповѣдвали въ този свѣтъ.

Това съчетание се състои въ тѣзи отношения, които сѫществуватъ между тѣлото, душата и човѣшкия духъ. Това сѫ три основни съчетания. Съчетание сѫществува още и между ума и човѣшкото сърдце. Това е четвърто съчетание. Това сѫ четири полета, прѣзъ които човѣшкия духъ минава, прѣзъ своята еволюция, за да се усъвършенствува. Въ физическия свѣтъ човѣкъ изучава само закона на движението; въ духовния свѣтъ изучава качествата на чувствата, тѣхната интенсивность; а въ свѣта на духа изучава вѫтрѣшния смисълъ на самия животъ. Когато говоримъ за възкръсение, за вѣченъ животъ, за благо въ свѣта, ние разбираме онова съчетание, което сѫществува между прѣчистената човѣшка душа и човѣшкия духъ, който е въ съгласие съ Бога.

Какви сѫ тѣзи съчетания? Напримѣръ може да кажа, че 1=2=3=4=5=6=9 и т.н. Ще ме попитате: „Може ли едно да е равно на две, да е равно на три и т.н.?“ Може, но при какви условия? Да вземемъ напримѣръ въ музиката, въ нея има три гами: мажорна, миньорна и хроматическа. Всѣка отъ тѣхъ си има извѣстенъ законъ, който я регулира. Въ това отношение двѣтѣ полусфери на едно кълбо сѫ равни на самото кълбо. Една единица може да бѫде раздѣлена на 1, 2, 3 и повече части,

които сѫ равни на цѣлото. Това е въ Божествената математика, частьта е равна на цѣлото, но въ математиката на живота, това не може да бѫде. Това е една велика философия. Въ какво отношение въ Божествената математика частьта е равна на цѣлото, по количество или съдържание? – Тя е равна по съдържание. Човѣкъ е подобенъ на Бога, по съдържание човѣшката душа и духъ иматъ въ себе си сѫщото нѣщо, което има Божествения духъ. Това всички може да съзнаемъ. Нѣкой казва: „Азъ не мога.“ – Можешъ, защото въ твоята душа има всичко вложено. Нѣкой казва: „Азъ съмъ грѣшникъ.“ Грѣшникъ си, защото не вѣрвашъ въ това, което Богъ е съчеталъ. Богъ ти е далъ много земя и ти я обработвай. Мнозина оставятъ своитѣ умове и сърдца необработени и затова идатъ нежеланитѣ сѣмена. Ако не обработвашъ всичко, дадено ти отъ Бога, нѣма избавление, нѣма изходенъ пѫть. Който не работи въ съгласие съ Бога, не трѣбва да търси благодать. Всѣки трѣбва да каже: „Въ мене Богъ е вложилъ всичко, затова ще направя всичко, което Той иска.“

А сега какво правятъ днешнитѣ свещеници? Проповѣдватъ, че човѣкъ билъ грѣшенъ. Приемамъ, че е грѣшенъ, но тъй както го проповѣдватъ, то е лъжливо учение. Грѣшенъ е, но по какво? Човѣкъ билъ глупавъ, но по какво? Защото е нарушилъ това съотношение, което е въ него, това което Богъ е създалъ. Затова обърнете се къмъ тѣзи съчетания и повѣрвайте, че ще може да възстановите тази хармония, и вие ще бѫдете добри, весели и щастливи. Това е, което Христосъ е проповѣдвалъ. Казва нѣкой: „Жена ми е лоша.“ – Не, грѣшка имашъ, тя е отлична жена. „Мѫжътъ ми е лошъ.“ – Не, той е отличенъ човѣкъ. „Баща ми, майка ми, свещеницитѣ, владиката, всички сѫ лоши хора.“ – Не, всички сѫ добри, вие само снемете тѣхнитѣ черупки отгорѣ, които сѫ лютиви и отвѫтрѣ ще имате сладкитѣ орѣхи. Тогава ще разберете човѣшката душа. А сега се ражда единъ антагонизъмъ между васъ и често казвате: „Той е отъ еди-каква си вѣра.“

Едно врѣме въ римската империя, когато измѫчваха християнитѣ, обличаха ги въ разни животински кожи и ги оставяха на животнитѣ да ги разкѫсватъ. Сега ние съврѣменнитѣ хора обличаме нѣкого въ волска кожа и казваме: „Той е волъ.“ Облѣчемъ го въ ослова кожа и казваме: „Той е оселъ.“ Господь всички ни е направилъ отъ една и сѫща есенция, всички души сѫ отъ единъ и сѫщи източникъ. Различаватъ се само въ това, че единъ е употрѣбилъ много повече врѣме, за да запази своята чистота, а другъ е билъ по-мързеливъ. Но това не показва, че у тебе нѣма никаква възможность.

Сега искамъ да турите тази законность въ това съчетание. Не мислете, че другитѣ хора сѫ глупави и вие ще може да имъ прѣдадете всичко. Ще си кажете: „Ами Господинъ Дѫновъ какво учи?“ – Азъ самъ нищо не уча, азъ съмъ се училъ отъ най-великия Учитель и не измѣнямъ нищо отъ това, което ме е училъ. Казвате: „Кѫдѣ е свършилъ Господинъ Дѫновъ?“ – Нищо не съмъ свършилъ, а отъ сега започвамъ, отъ сега започва това Божествено учение. Свършватъ тѣзи, които лъжатъ. Нѣкои казватъ: „Азъ съмъ остарѣлъ.“ – Не, това е друго учение, ти не си остарѣлъ. Често българитѣ казватъ: „Майка ти е стара.“ Подъ тази дума „майка ти“, тѣ разбиратъ заблуждението, защото въ свѣта е старо само заблуждението. А въ Божественото учение има начало на нѣщата, има завършване и узрѣване или въ християнски смисълъ: има възкресение. Като говоря да възкръснемъ, разбирамъ да започнемъ. Азъ въ София виждамъ много хора, които започватъ да възкръсватъ. Тѣ сѫ готови отъ всичко да се откажатъ, само за Бога да работятъ и да живѣятъ. Това е възкръсналъ човѣкъ, нищо не иска, ще работи за човѣчеството, ще обича ближнитѣ си – баща си, майка си, братята си, свещеницитѣ, учителитѣ и др. Нѣкой казва: „Мразя го, той е еретикъ.“ Такъвъ човѣкъ нѣма да възкръсне.

Това е новото учение, което Христосъ проповѣдва. Трѣбва да знаемъ, че у насъ има този Божественъ образъ и да го очистимъ, да възстановимъ това Божествено съчетание и да кажемъ: „Ще може да направимъ тѣзи нѣща.“ За да бѫдете здрави, весели, за да имате ясенъ умъ и сърдце, на всички прѣпорѫчвамъ да излизате прѣзъ мѣсецъ май. Бихъ казалъ и на съврѣменнитѣ свещеници да започватъ службата си въ 4 часа сутриньта. Съ изгрѣването на Слънцето свещеникътъ да каже: „Благословенъ Господь нашъ, Който ни е изпратилъ Слънцето да донася своитѣ благословения.“ Тогава ще разберете думитѣ: „Това, което Богъ е съчеталъ, човѣкъ да го не разваля.“

Върху тѣзи думи азъ хвърлямъ само сѣменца, само загатвания правя и всѣки нека развие за себе си нѣкои теми и тогава да чуете гласа на вашия Баща, на вашия Христосъ и вашата любовь да заговори у васъ и да кажете: „Познахъ Бога, познахъ любовьта и знамъ защо съмъ дошълъ тукъ на земята.“ Нѣкои казватъ: „Господинъ Дѫновъ учи прѣраждането.“ – Да, уча не само прѣраждане, но и възраждане и новораждане. Че кой не се е прѣраждалъ? Самата природа се прѣражда и тя учи това. Христосъ е казалъ: Ако не се родишъ отново, нѣма да еволюирашъ. Всѣки, който се е родилъ отъ майка, ще се роди и втори, и трети пѫть. Това не значи, че въ

сѫщата форма ще се родишъ, напримѣръ ако си билъ жаба, пакъ жаба ще се родишъ, но ще се развивашъ, отъ човѣкъ трѣбва да станешъ ангелъ, светия; отъ глупавъ – да станешъ уменъ човѣкъ. Това е прѣраждане. Какво противорѣчие има? Има ли такъвъ законъ въ природата и азъ го уча, нѣма ли го, не го уча.

Едно врѣме, когато Господь създалъ свѣта, натоварилъ Слънцето съ тази велика мисия – да грѣе. Но у него се породило желание да бѫде първо, да отиде първо при Господа и да изпрѣвари всички други планети. Когато Господь се научилъ за това желание на Слънцето, на този старши братъ, накаралъ всички други братя да се въртятъ около Слънцето, а то да се върти около Господа и затова неговитѣ братя днесъ сѫ всички по-близо до Господа, отколкото Слънцето. И затова всѣки отъ васъ, който иска да бѫде пръвъ, ще остане послѣденъ, като Слънцето. Слънцето, като изгрѣва сутринь, то казва: „Азъ направихъ едно врѣме една голѣма грѣшка, която искамъ да изкупя, затова нося своето благословение.“ А всички други се въртятъ около него, за да научатъ закона на движението.

Сега нѣкои християни искатъ да бѫдатъ много близо до Христа. Новото учение казва: „Не бѫдете користолюбиви.“ Блажени смиренитѣ, блажени онѣзи, които заематъ онова мѣсто, което Богъ имъ е опрѣделилъ въ свѣта. Азъ съ удоволствие бихъ заелъ положението на единъ карамфилъ и всѣка година да ме садите, да ме кѫсате, но да изпълнявамъ волята Божия, отколкото да съмъ въ положение на единъ царь въ България. Това значи да изпълнишъ волята Божия, съ всичкото смирение. Карамфилътъ казва: „Всички да бѫдете смирени въ една посока къмъ Бога.“

Бихъ желалъ всички българи да бѫдатъ такива карамфили и духовенство, и управляющи, и голѣми, и малки да бѫдатъ като този карамфилъ, тогава Господь ще погледне къмъ васъ съ своето благословение и ще каже: „Блажени нищитѣ духомъ.“ Цвѣтята сѫ нищи духомъ и всѣки човѣкъ, който приеме положение на едно цвѣте, е нищи духомъ. За да възстановите това съчетание, което е въ вашитѣ сърдца, умове и духове, дайте възможность на всички скрити сили да потекатъ отъ васъ.

Не се безпокойте, това благословение ще дойде и ще познаете Бога и ще разберете това благодѣяние, което Той ви е далъ.

Бесѣда, държана на 13 май 1917 година

ДОБРОТО СЪКРОВИЩЕ

„Добриятъ человѣкъ отъ доброто съкровище
на сърдцето изважда добринитѣ;
и злиятъ человѣкъ отъ злото съкровище
изважда злинитѣ.“
(Ев. отъ Матея, гл. 12, ст. 35)

Ще взема думата изваждане и днешната бесѣда може да се нарече бесѣда на изваждането. За да може човѣкъ да изважда, трѣбва да има отъ какво. Христосъ казва, че два начина има за изваждане: добриятъ човѣкъ изважда отъ съкровището добринитѣ, а злиятъ човѣкъ – злинитѣ. И единиятъ, и другиятъ изваждатъ, но резултатитѣ въ това изваждане сѫ различни. Една и сѫща причина може да произведе два различни резултата. Едно и сѫщо дѣйствие на изваждане произвежда два различни резултата. Сѫщото нѣщо се забѣлѣзва и въ природата. Може двама души да сѣятъ на нивата, но резултатитѣ сѫ различни.

Какво е разбиралъ Христосъ подъ тѣзи думи? Той е скривалъ единъ дълбокъ смисълъ подъ думата „съкровище“. За да придобие човѣкъ такова добро съкровище, трѣбва да работи съ хиляди години, за да бѫде богатъ и за да вади отъ своето съкровище. И въ ежедневния животъ забѣлѣзваме сѫщия процесъ. Има хора, които богатѣятъ двояко. Има търговци, които забогатѣватъ слѣдъ като работятъ съ години, едни забогатѣватъ съ плюсове, а други – съ минуси. Богатство е потрѣбно, но трѣбва да разберемъ въ какво се състои истинското богатство. Съврѣменнитѣ хора сѫ обърнали внимание само върху физическото богатство, но то е само една черупка. Тя е необходима само до извѣстно врѣме. Всѣки, който проучва дълбокото християнство, трѣбва да разбере този вѫтрѣшенъ процесъ на развитие, защото споредъ моето схващане духовната наука или религия изисква такова.

Ако бихъ намѣрилъ на български езикъ дума по-подходяща отъ „религия“, бихъ я замѣнилъ, защото тази дума се е опетнила. Днесъ подъ религиозенъ човѣкъ схващатъ фанатикъ, тѫпакъ, глупакъ, ограниченъ човѣкъ, човѣкъ, който не знае да мисли, и смѣтатъ, че човѣкъ става религиозенъ, когато започва да остарѣва. Азъ не говоря за религията на стари хора, тя заслужава да бѫде въ музеи, но говоря за Божествената

наука. Религията въ моитѣ очи е една велика Божествена наука. Нѣкои я наричатъ „теософия“ и подъ нея разбиратъ наука за прѣраждането, но и тази дума е ограничена. Нѣкои я наричатъ „спиритизъмъ“, но и тази дума е ограничена. Като кажемъ думата „спиритизъмъ“, вие казвате: „Е, знаемъ ги ние тѣзи малки духове.“ Днесъ даже и думата „Богъ“ е изгубила своя смисълъ и е замѣстена съ думата „природа“. Слѣдъ единъ вѣкъ може напълно да се замѣсти съ нея. Безразлично е съ коя дума ще я замѣстите, стига всѣка дума, която употрѣбявате, да съдържа въ себе си тази дълбока смисъль, която обхваща.

Какъ се придобива това съкровище, за което говори Христосъ? Вземете за примѣръ единъ орѣхъ и го разгледайте. Той е обвитъ съ три обвивки: едната е външна, зелена; втората е вѫтрѣшна, корава, и самитѣ ядки сѫ обвити съ трета тънка ципица, горчива на вкусъ. Външната обвивка е материалното богатство на човѣка. Ако при узрѣването на орѣха развалите тази външна обвивка, непремѣнно ще осакатите вѫтрѣшния плодъ. Трѣбва да оставите външната обвивка да се развива и да прѣдаде соковетѣ на самата ядка. Въ най-вѫтрѣшната, тънка ципица, която е еластична, се съдържа достатъчно количество йодъ. Азъ прѣпорѫчвамъ на хора, които се мажатъ често съ йодъ по гърба и гѫрдитѣ, когато се простудятъ, да оставятъ това мазане, а да ядатъ орѣхи. Комуто трѣбва йодъ, да яде орѣхи.

Онѣзи, които не разбиратъ духовния животъ, казватъ: „Насъ не ни трѣбва богатство, искаме да сме при Бога.“ Какво разбирате да сте при Бога? Когато възлюблената казва: „Азъ искамъ да бѫда при възлюбления, да гледамъ лицето му“, азъ казвамъ: тя трѣбва да бѫде здрава по умъ и сърдце. Какво ще се ползува твоя възлюбленъ отъ една хубава дама съ нѣкоя венерическа болесть, или епилептична, или охтичава, или съ разстроенъ стомахъ? Какъ ще те погледне твоя възлюбленъ? Да сме при Бога, разбирамъ всѣкога да сме богати, здрави, главно да сме добрѣ организирани.

И тъй и вие имате една обвивка, тя е вѫтрѣшната черупка, въ която сте скрити. Както ви виждамъ, вие сте още неузрѣли орѣхи. Учени сте, тѣзи орѣхи проповѣдватъ изъ църквитѣ, пишатъ научни книги и рекохъ, вие сте още черупки и вашитѣ черупки трѣбва да се организиратъ. Тази външна черупка ви е потрѣбва, но смисълътъ не е въ нея. Тя е направена, за да може вѫтрѣшното съдържание на орѣха да се организира. Какво разбираме подъ вѫтрѣшно съдържание? Вѫтрѣшното съдържание е

великата Божествена душа, която трѣбва да почерпи онѣзи сили, качества и способности, които сѫ необходими, за да можемъ да живѣемъ въ бѫдеще. Подъ думата „животъ“ се разбира знанието да живѣешъ съзнателно. Който не знае да живѣе съзнателно, нѣма животъ.

И тъй, физическото тѣло е една обвивка и вие казвате: „А, да не ми се отнима това тѣло!“ Прави сте, но като узрѣе тази външна обвивка, тя се напуква и пада. Но когато не е узрѣла добрѣ виждали сме какъ дѣцата я чоплятъ и цапатъ рѫцѣтѣ си, а нѣкой пѫть ги използуватъ за вадене на много хубава боя, хасъ боя, която не излиза. Нѣкои питатъ: „Защо ни е това физическо тѣло?“ Само въ това физическо тѣло орѣхътъ ти ще може да узрѣе и да се организира, иначе нищо не излиза безъ него.

Христосъ казва: Ние трѣбва да подчинимъ физическото си тѣло, физическия животъ, а не да го направимъ цѣль, защото то е една обвивка, една връзка, прѣзъ която соковетѣ минаватъ отвънъ навѫтрѣ. Когато ядете, всички сокове отиват да сформируватъ у васъ и Божествената душа. Отъ това гледище човѣкъ още не е сформируванъ. Хората, разглеждани отъ гледището на ангелитѣ, сѫ въ състояние на растения тукъ на земята, затова тѣ се уподобяватъ на дървета. „Праведнитѣ ще бѫдатъ като дървета, посадени при водни отоки.“ Подъ дърво се разбира знание, наука за живота. Въ райската градина имало двѣ дървета: едното дърво било за живота, а другото – за познание на доброто и злото. Затова Господь е казалъ на човѣка: „Тази наука още не я изслѣдвай, а само тази за живота.“ Съ това Господь е искалъ да каже: Сформирувай първо своето тѣло, неговитѣ мускули, нервна система, дробове, стомахъ, съ една дума – своята външна черупка и по този начинъ, чрѣзъ нея, външниятъ свѣтъ ще придаде соковетѣ на по-дебелата черупка. Коя е по-дебелата черупка? Това сѫ коститѣ. Виждаме, че и главата на човѣка има тѣзи три черупки, както у орѣха: външната е кожата; втората, срѣдната е костьта; а третята, най-вѫтрѣшната е една нѣжна ципица около мозъка. Ако тази нѣжна ципица се поврѣди, човѣкъ се поврѣжда. Ето защо човѣкъ трѣбва здраво да сформирува своето тѣло, а за да се то сформирува, човѣкъ трѣбва да използува условията, при които е поставенъ. Всѣки единъ отъ васъ може да развали тѣлото си въ една година отгорѣ. Примѣри има за това много. Има хора, които като сѫ изгубвали своето богатство, веднага сѫ падали отъ ударъ, отъ приливъ на кръвьта въ главата или пъкъ сѫ изгубвали смисъла на живота и сѫ се отчайвали.

И тъй, външната черупка е необходима, за да възприеме само онѣзи

сокове, които сѫ нужни за душата. Отъ това гледище материята бива въ седемь състояния, но качествени. Ученитѣ хора казватъ, че има неорганическа материя, както имаме и кристали. Тази неорганическа материя може да се прѣвръща въ органическа. Какъвъ е процесътъ, прѣзъ който тя минава отъ едно състояние въ друго? За да може материята да мине отъ едно състояние въ друго, трѣбва да се измѣнятъ нейнитѣ вибрации, трѣптения или трѣбва да се рафинира, да се прѣчисти. Христосъ казва, че човѣкъ се чисти отъ сърдцето си. Подъ думата „сърдце“ се разбира чувствената душа, това което наричатъ „астрално тѣло“, то е второто тѣло на човѣка. Слѣдъ смъртьта си, у човѣка отпадатъ нѣкои обвивки, Когато влѣзе въ свѣта на душата, и тя има три обвивки, двѣтѣ отъ които отпадатъ, а едната остава. Когато садите орѣхъ, вие го садите безъ външната, зелена обвивка, която е отпаднала, а остава срѣднята корава. Тамъ въ земята, вѫтрѣшната корава черупка се разпуква, разпуква се сѫщо и вѫтрѣшната тънка ципица и отъ центъра на орѣха се появяватъ нови орѣхи или се явява сѫщинската душа.

Това, което говоря за орѣха, по аналогия е вѣрно и за човѣка. За да схванете нишкитѣ на тази философия, трѣбва да правите наблюдения. Ако тѣзи нишки не се сноватъ тъй разумно, както женитѣ сноватъ нишкитѣ отъ платното на стана, платното нѣма да излѣзе. По сѫщия законъ и нашитѣ мисли трѣбва да бѫдатъ добрѣ насновани, а за това трѣбва да знаемъ извѣстни закони. Най-първо отхвърлете отъ себе си старитѣ прѣдубѣждения, да изхвърлите страха, да не се боите, че този или онзи човѣкъ ще ви излъже. Когато отидете при единъ сарафинъ да размѣняте пари, той опитва златна ли е тази монета или не. Той има за цѣльта единъ мехенкъ-ташъ, особена киселина, съ която опитва златото. Кѫдѣ е вашиятъ мехенкъ-ташъ? „Може да ни излъже този човѣкъ.“ Извадете вашия мехенкъ-ташъ и опитайте каква е тази монета.

Сега рекохъ на съврѣменнитѣ хора: „Повѣрвай, опитай и вижъ“. Слѣдователно твоята вѣра трѣбва да мине къмъ опита, опита къмъ виждането, а виждането разбира разумния човѣшки животъ. Като приложите тази наука въ дома си, на мѫжа си, на жена си, на дѣцата си, на приятелитѣ си, тя трѣбва да произведе благотворни влияния. Често между съврѣменнитѣ християни, като заболѣе нѣкой и не могатъ да му помогнатъ, казватъ: „Господь е рѣшилъ тъй, този човѣкъ да боледува.“ Дали Господь е рѣшилъ или той самъ си е рѣшилъ? Когато нѣкого сѫдятъ, това не е рѣшено отъ сѫдията, а самиятъ човѣкъ си го е рѣшилъ. Казватъ: „Господь

ще го сѫди.“ Ти ще накарашъ Господа да те сѫди. Въ този свѣтъ има два вида сѫдене, може да бѫдешъ сѫденъ за добро, а може да бѫдешъ сѫденъ и за зло. На земята се прилагатъ само законитѣ за зло. Като направи нѣкой зло, веднага идатъ стражари да уловятъ този човѣкъ, искатъ да го видятъ и адвокати, и сѫдии, и другитѣ хора. Започватъ да се интересуватъ и вѣстницитѣ отъ него, всички се интересуват. Хората се запитватъ помежду си: „Запознати ли сте съ това дѣло?“ Виденъ адвокатъ го защищава и този човѣкъ по такъвъ начинъ обръща вниманието на хората. Направишъ едно добро, никой не иска да знае за тебе. Тъй че, на земята нѣма законъ, който да сѫди хората, че правятъ добро, а ги сѫди само когато вършатъ зло, прѣстѫпления. На Небето е обратно. Като направишъ прѣстѫпление, тамъ никой не те търси, но направишъ ли добро, всички първостепенни адвокати, сѫдии, казватъ: „Доведете този човѣкъ, който е направилъ такова голѣмо добро тука.“

Христосъ казва: „Добриятъ человѣкъ изважда отъ своето съкровище добринитѣ си.“ Сърдцето му, това е съкровището на неговата Божествена душа. Това, което Богъ ти дава, ти го изваждай, използувай го. Знаешъ, че всички блага въ свѣта не сѫ наши, а сѫ отъ Бога. Слѣдователно добриятъ човѣкъ има кредитъ, отъ който вади, черпи и като задоволи своитѣ нужди, дава и на своитѣ приятели. Но за да имате това съкровище, непрѣменно трѣбва да сформирувате, да организирате вашата душа. Ако се интересувате, може да се занимавате съ окултната наука и да видите, че у човѣка има около седемь центрове, които може да се развиятъ, има извѣстни научни методи, чрѣзъ които може външната енергия отъ въздуха да се възприеме и складира въ тѣзи вѫзли и послѣ да се прѣпрати чрѣзъ гръбначния мозъкъ въ задния мозъкъ, а отъ тамъ въ прѣднята часть на мозъка и той става активенъ. Затова ще трѣбва да научите сѫщия законъ, споредъ който постѫпватъ градинаритѣ? Тѣ, като насѣятъ своята бахча, взиматъ водата отъ главния източникъ и чрѣзъ вадички я прѣнасятъ по цѣлата градина да се полива. По сѫщия законъ човѣкъ трѣбва да събира своята енергия и да я прѣпраща тамъ, на това мѣсто, което не е обработено. Въ този процесъ ние трѣбва да избѣгваме безпокойствие, да имаме търпѣние и да не бързаме да извършимъ скоро този процесъ.

Съ бързината си да не изпадаме въ слѣдното положение: единъ американски лѣкарь, билъ повиканъ да лѣкува единъ манафинъ въ Мала Азия. Като го прѣгледалъ, прѣдписалъ му една рецепта, споредъ която да взима по три лъжички на день отъ това лѣкарство и въ десеть дни да го

изпие и тогава ще забѣлѣжи резултата. Манафинътъ си казалъ: „Вмѣсто да го пия въ продължение на десеть дни, азъ ще го изпия въ единъ день и веднага ще оздравѣя.“ Дигналъ шишето, изпилъ го, но веднага умрѣлъ. Постѫпвайте споредъ както е прѣпорѫчалъ лѣкарьтъ, по три лъжички на день, както е писалъ и Господь въ своята книга – по три лъжички на день. Ще кажете: „Ама че билъ глупавъ този манафинъ!“ Ами съврѣменнитѣ хора като прѣядатъ? Взиматъ едно меню, второ, трето, че послѣ малко шампанско, а слѣдъ това – разстройство. Скоро лѣкари да помагатъ, скоро разслабително!

Да, и въ България има манафи. Подъ „манафи“ разбирамъ, че когато ние не мислимъ тъй, както всичко е наредено въ свѣта, ние приличаме на единъ некултуренъ човѣкъ. Слѣдователно ние не трѣбва да прѣядаме. Ще кажете: „Слава Богу, ние не прѣядаме!“ Азъ смѣтамъ, че най-малко 75% прѣяждатъ. Нѣкои казватъ: „Азъ искамъ да обгърна цѣлъ свѣть, да обичамъ и да ме обичатъ.“ – Много искашъ. Можешъ ли да дадешъ на този свѣтъ всичко, което той иска? Имашъ ли силата на Слънцето? Това сѫ обаче, само думи. И въ църквата казватъ: „Трѣбва да обичаме свѣта.“ Той баща си, майка си, приятели, които сѫ му направили добро, не ги обича, та свѣта ли ще обича! Въ такива трудни врѣмена се познава нашето сърдце. Човѣкъ трѣбва да е богатъ, да събира тази Божествена енергия въ себе си, за да прояви извѣстни чувства.

Когато възлюбленият вземе своята възлюблена, не трѣбва да прилича като онзи руснакъ, който се оженилъ по любовь и нѣмалъ нищо, билъ много бѣденъ, нѣмалъ срѣдства за прѣхрана. Когато жената поисквала хлѣбъ, храна и други нѣща, той ѝ казвалъ: „Ну, поцѣлуемся.“ Единъ день „ну поцѣлуемся“, вторъ день „ну поцѣлуемся“, жената недоволна отъ липсата на всичко друго, изгубила разположението си къмъ него. На човѣка въ този свѣтъ не трѣбватъ само цѣлувки. Нѣкои хора умиратъ отъ еднообразни цѣлувки. Майкитѣ цѣлуватъ дѣцата си по странитѣ и съ това внасятъ доброто у тѣхъ. Нѣкои хора пъкъ, като те цѣлунатъ, изсмукватъ те. Тѣ приличатъ на онѣзи рогове, които ти турватъ, за да се извлѣче отъ тебе насъбралата се лоша кръвь. Когато ти турятъ десеть такива рога, ще видишъ какви сѫ тѣзи цѣлувки. На думата „цѣлувка“ азъ давамъ много широка смисъль. Всѣки, който ти размѫти сърдцето, ума, ти дава такава цѣлувка.

Христовото учение изисква навсѣкѫдѣ хармония. Хромитѣ трѣбва да проходятъ, слѣпитѣ – да прогледатъ, глупавитѣ – да поумнѣятъ. Подъ

думата „глупавъ“, азъ не разбирамъ неразуменъ, но човѣкъ, който нѣма условия да се развива. Вземете единъ уменъ човѣкъ и го затворете въ една тъмна стая да стои тамъ 10 години, безъ да има възможность да се развива, той ще стане идиотъ. Вземете най-глупавия човѣкъ и го оставете при най-добри условия, той въ 10 години ще се подобри.

Затова Христосъ казва: „Добриятъ човѣкъ изважда отъ съкровището си добринитѣ, а злиятъ – злинитѣ.“ Подъ това разбирамъ, да вади благо за себе си и за ближнитѣ си, най-първо за себе си. Нѣкои хора искатъ да научатъ другитѣ да обичатъ Бога, но тѣ ще ти кажатъ: „Е, ти като обичашъ Бога, Той какво ти е далъ?“ – „А не, грѣшишъ, Той много ми е далъ, не говори такива работи.“ Ако ме питатъ: „Какво те е научилъ учительтъ ти?“ Ще кажа: научилъ ме е да смѣтамъ, да чета, далъ ми е познания по физика, химия и др. Вашиятъ Господь какво ви е далъ? Съ това не правя упрѣкъ на вашия Господь. Той може да ви е далъ всички условия, но вие се затваряте въ вашитѣ черупки, като орѣха и не му давате възможность правилно да се развива, да узрѣва.

Първото нѣщо е да се освободимъ отъ всички противорѣчия, които сѫществуватъ. Казвате: „Това учение право ли е или не?“ По два начина може да провѣрите това нѣщо. Когато у васъ има една Божествена мисъль, тя никога нѣма да донесе раздвояване въ вашитѣ души. Тя ще бѫде като чиста, прохладна, балканска вода, която като мине прѣзъ вашето тѣло, ще ви донесе освѣжаване, бодрость. А като пиете вода, въ която има разни мѫтилки, примѣси, тя ще прѣдизвика у васъ тяжесть. Ако едно учение те подигне, направи те по-уменъ, по-разсѫдливъ, това учение е Божествено, то е вѣрно.

У старитѣ евреи имаше желание да обърнатъ хората къмъ еврейството и затова изпращаха свои мисионери да проповѣдватъ. Не е лошо да се проповѣдва християнството, но въпросътъ е какъ трѣбва да се проповѣдва. Прѣди 15 години имаше мисионери, които ходиха по Америка да проповѣдватъ, да не се изпраща спиртъ. „Не ни изпращайте спиртъ, вие ни донесохте християнството, но и съ това, голѣмото зло, употрѣбяването на спирта, на виното.“ Трѣбва да умѣете да проповѣдвате, защото не е голѣмо изкуство да разваля човѣкъ, това е най-лесната работа.

Вие може да възразите и да кажете: „Ние не сме отъ тѣзи хора.“ Съмнѣвамъ се. Колко пѫти ние изгубваме най-хубавото си настроение. Нѣкой день имаме едно добро настроение, срѣщне ни нѣкой и казва: „Знаете ли еди-кой си какво говори за васъ?“ – „Какъ, за мене?“ И както си

трѣгналъ горѣ, за Небето, слизашъ отъ тамъ и изгубвашъ Божественото настроение. Съ твоя чукъ ти си разваляшъ настроението и Господь казва: „На тебе, такъвъ манафинъ, ти трѣбва да изпиешъ цѣлото шише, за да умрешъ.“

А що е смърть? Едно прѣчистване. Споредъ Христовото учение, всѣка кѫща, въ която хората сѫ се карали 30 години, трѣбва да изгори. Болница, въ която сѫ лѣкувани 30 години разни заразителни и опасни болести, трѣбва да се изгори. Тя е просмукана отъ разни микроби. Ето защо Господь днесъ разваля свѣта, защото е просмуканъ отъ лоши мисли и желания и съ това ни избавя отъ едно по-голѣмо зло. Господь казва: „Днесъ съсипвамъ, за да направя нѣщо по-добро.“ Днесъ Господь сваля горнята черупка, а остава вѫтрѣшната. Вѫтрѣшната обвивка е вашата душа, въ която трѣбва да се сформируватъ най-разумни идеи, мисли, да се развие най-силна воля и добрѣ организиранъ умъ. Подъ разуменъ човѣкъ разбирамъ човѣкъ, който има силна воля, силно сърдце и силенъ умъ.

Но това още не обхваща цѣлата истина. Напримѣръ въ една теософска книга „Свѣтлина върху пѫтя“ срѣщате такова едно изречение: „Убий всѣко желание“. Азъ турвамъ отдолу: „Възкреси всѣко желание.“ Какъ ще разберете тази мисъль? Разбира се, да убиешъ въ себе си всѣко лошо желание. Възкреси що? Възкреси въ себе си всѣко добро желание. Слѣдователно въ тази книга трѣбва на всѣко изречение да поставите друго, съ противоположно понятие, защото този, който е писалъ книгата, или е скрилъ истината или не е разбиралъ дълбокия смисълъ на нѣщата. Затова мнозина отъ васъ, които изучаватъ духовната наука, срѣщатъ противоположни мнѣния. Христосъ турва двѣ такива противоположни изречения: „Добриятъ човѣкъ изважда отъ доброто съкровище добринитѣ, а злиятъ – злинитѣ.“ Слѣдователно когато искамъ да поправя човѣка, на лошия казвамъ: „Убий въ себе си всѣко лошо желание, за да не правишъ зло на хората.“ На добрия казвамъ: „Възкреси въ себе си всички добри желания, извади ги и ги дай на хората.“

Трѣбва да бѫдемъ внимателни, не трѣбва да приличаме на онзи американски професоръ, който обичалъ да държи студентитѣ си въ аудиторията половинъ–единъ часъ слѣдъ звънеца. Единъ день ученицитѣ му рѣшили да го научатъ на единъ добъръ урокъ. Намазватъ стола съ туткалъ, завъртватъ го отдолу съ бурми, професорътъ стоялъ така два часа и когато искалъ да стане – не могълъ, залѣпилъ се на стола. Днесъ виждаме много християни, които стоятъ залѣпени на столоветѣ си. За да се освободи

най-послѣ професорътъ отъ стола, трѣбвало е да се извърши дълга процедура. Така и съврѣменнитѣ християни трѣбва да ги освободимъ отъ тѣхнитѣ катедри, на които тѣ сѫ се залѣпили. Ще кажете: „Това е фигуративно прѣдставяне на въпроса.“ Имашъ нѣкоя добра мисъль, не казвай: „Не му е сега врѣме да се прокарва тя“, а си кажи: „Залѣпенъ съмъ сега.“ Дошълъ нѣкой приятель, иска ти се да го цѣлунешъ, не казвай: „Азъ съмъ съ други убѣждения, възгледи“, но кажи на приятеля си: „Азъ съмъ залѣпенъ за стола, ела да ми помогнешъ и тогава ще се разберемъ.“

Христосъ турва въпроса рѣзко: „Добриятъ човѣкъ отъ доброто съкровище на сърдцето си изважда добрини, а злиятъ – злини.“ Подъ добро съкровище Той разбира тази човѣшка душа, която правилно се развива и прѣдставлява това, което въ окултизъма наричатъ „добра карма“. Такъвъ човѣкъ е събиралъ, изпълнявалъ е Божественитѣ закони и може да помага на другитѣ хора. А тѣзи, у които кармата е лоша, тѣ ще направятъ едно прѣстѫпление, второ, трѣто, за което и ще бѫдатъ затворени. Ще прѣстои въ затвора 1,2,4,6,10 години и ще придобие извѣстна опитность. Страданията сѫ обратенъ процесъ на поправянето, за да може тѣзи сокове на злини, които сѫ у насъ, да се обърнатъ на добро. Идете въ нѣкое българско село, на тѣхнитѣ бунища, ще видите, че тѣ изваждатъ своя торъ на нивитѣ си и обръщатъ по този начинъ лошитѣ сѣмена въ добри. По сѫщия начинъ и вие извадете тора си на вашитѣ бунища. Не е лошо, че злиятъ човѣкъ изважда злото отъ своето съкровище, но трѣбва да го тури на нивата си и да превърне лошото въ добро и тогава ще бѫде богатъ.

По този начинъ вашитѣ възгледи ще се разширятъ. Природата никога не изкоренява несъвършенитѣ форми, а ги и тѣхъ използува и прѣобразува. Това добро съкровище е необходимо за нашето здраве. Може да попитате: „Какъ може да знаеме дали имаме това добро съкровище или не?“ Ще ви дамъ признаци, диагноза, по която може да провѣрите това. Ако сутринъ, като ставате, имате добро настроение и прѣзъ цѣлия день приемашъ хората весело, отнасяшъ се съ жена, дѣца, приятели добрѣ и до 9 часа, когато си легнешъ, запазишъ сѫщото настроение, значи имашъ добро съкровище. Това, което е вѣрно за единъ день, вѣрно е и за много други дни. Но ако, слѣдъ като станешъ сутринь, си неразположенъ, ти си отъ тѣзи, на които съкровището не е добро. Но ще се извинишъ, че си нервенъ, че си боленъ, нищо не те оправдава, съкровището ти не е добро. Вземи този торъ, занеси го на нивата си и кажи: „Трѣбва да страдамъ и отъ тѣзи страдания да се науча да бѫда търпеливъ.“ Най-първо научи се да бѫдешъ търпеливъ.

Има два вида търпѣние: неволя и търпение. Неволята ти се налага, а търпѣнието се дължи на човѣшката воля. Никога не трѣбва да налагаме на хората и да имъ казваме: „Ти ще вѣрвашъ, както азъ вѣрвамъ.“ Остави този човѣкъ да си насади градината, както той иска. Ти не му прави планъ, но му дай само сѣмена. Ама той щѣлъ да направи грѣшки. Нека прави. Злото не е въ това, че правимъ грѣшки, но трѣбва правилно да се развиваме и да бѫдемъ и ние свободни и да дадемъ самостоятелность и на другитѣ хора.

А какво правятъ съврѣменнитѣ хора? Майка, като има едно дѣтенце, ще го завие добрѣ въ пелени, ще го завърже послѣ въ въркозуня и ще му каже: „Ти си въ закона, така ще стоишъ.“ Така го държатъ извѣстно врѣме и слѣдъ малко го разповиватъ. Започва дѣтето да поритва свободно съ крачката, да си движи рѫцѣтѣ и като се боятъ родителитѣ да не истине – скоро пеленитѣ, скоро въркозуня. Това се продължава 1–2 години. Ще стоишъ така и ще кротувашъ. Така и религиознитѣ хора взематъ нѣкого, завиятъ го въ пелени и той не може да излѣзе отъ тѣхъ. Добрѣ, но това дѣте, което сте увили въ пелени, расте. Като порастне, майка му го освобождава отъ пеленитѣ и отъ въркозуня, защото така гледано, това иска много трудъ. А освѣнъ това, то въ пелени не би могло да се развива, а това е необходимо за човѣка. Майката трѣбва ли да желае да носи дѣтето си все на рѫцѣ? Какво ще бѫде това развитие? Една–двѣ години може да го носи, но послѣ да го остави да се развива, да расте. Майката не трѣбва да желае дѣтето ѝ да се сбабичосва, а да бѫде юнакъ, да расте. Така и съ васъ ще бѫде, когато влѣзете въ едно религиозно общество. Първо ще бѫдете като едно дѣте, а послѣ ще растете, ще станете благороденъ човѣкъ.

Това разбира Христосъ подъ думитѣ: „Добриятъ човѣкъ изважда отъ съкровището си добринитѣ.“ Какъ ще приложите това учение? Като станешъ сутринь, задай си въпроса обвитъ ли си съ пелени и вързанъ ли си съ въркозунъ? И затова човѣкъ, като се събужда отъ сънь, веднага си изважда рѫцѣтѣ, за да покаже, че е готовъ за работа. Иска свобода на своитѣ рѫцѣ и крака. Рѫцѣтѣ и краката – това сѫ човѣшката воля. Когато очитѣ, рѫцѣтѣ, краката, езикътъ се освободятъ, това показва, че у човѣка има воля, сърдце и умъ. Като станешъ отъ сънь, хвърли въркозуня си и кажи: „Господи, започвамъ днесъ работата си чрѣзъ свободата и волята, които си ми далъ.“ Сънь е въркозуна. Приготвяй се, защото като отидешъ на Небето, тамъ нѣма пелени, нѣма въркозунъ, нѣма и спане, а има само почивка.

Ние трѣбва да се стремимъ да сформируваме тѣлото на своята душа,

а по сѫщия начинъ да сформируваме и това тѣло, съ което човѣкъ ще възкръсне. Възкресението подразбира единъ процесъ. Има хора, които както сѫ тукъ на земята, ще възкръснатъ, ще се метаморфозиратъ. Апостолъ Павелъ за такива хора казва, че ще имъ падне външната обвивка и ще се измѣнятъ, ще възкръснатъ. Къмъ този процесъ ще трѣбва да се стремимъ и затова трѣбва да хвърлимъ отъ насъ всѣкакви съмнѣния, всѣкакви ограничения. Азъ рекохъ, вѣрвай въ твоя Господь, Който е вложенъ въ тебе, вѣрвай въ твоя умъ, въ твоето сърдце, въ твоя духъ и ти ще възкръснешъ. Слѣдователно ако Богъ е вложилъ едно добро съкровище въ мене, азъ трѣбва да го призная. Ако призная, че у мене има едно зло, трѣбва да го изнеса на своята нива и него да прѣвърна въ добро. Това е мисъльта, която Богъ е вложилъ въ този стихъ.

И тъй, трѣбва да минемъ отъ врѣменното, отъ ограниченото, отъ пеленитѣ, отъ въркозуня къмъ свободата, отъ млѣкото къмъ твърдата храна. Ако едно дѣте до 20-тата си година иска все да суче отъ майка си, какво ще стане съ тази майка? Една двѣ години то може да се храни съ млѣко, но послѣ ще трѣбва да започне да употрѣбява твърда храна. Свободата е необходима за растенето, за развитието. Пуснете единъ конь на свобода, ще видите какъ той ще започне да рита, да скача, но и това скачане си има смисълъ. Ако въ града скача, той ще смачка нѣкого, но грѣшката не е у него, а у насъ. Сѫщото се случва и съ насъ.

И тъй, да се спрѣмъ на принципа: къмъ кои хора спадаме, къмъ добритѣ или злитѣ, къмъ вѣрующитѣ или невѣрующитѣ? Казвате за нѣкого: „Той е невѣрникъ.“ Подъ думата „невѣрникъ“ азъ разбирамъ, че въ неговия мозъкъ нѣма свѣтлина. Рекохъ, отворете прозорци у този човѣкъ, дайте по малко пари, за да му направимъ такива и той ще ви благодари. А вие казвате за него, че билъ еретикъ, невѣрникъ. Че и тебе да те турятъ въ такава тъмна стая, безъ прозорци, нѣма да вѣрвашъ. Вѣрването подразбира свѣтлина, а невѣрието – тъмнина. Затова доброто се върши въ свѣтлина, а злото – въ тъмнина. Христосъ казва: „Ето защо, вие трѣбва да прѣобразувате вашия животъ“. Какъ ще го прѣобразувате? Повѣрвай, че си добъръ човѣкъ. Като станешъ сутринь, кажи си: „Азъ съмъ добъръ, уменъ човѣкъ, защото Господь ме е направилъ.“ Ще кажете: „Това е богохулство.“ Споредъ мене всичко, което е направилъ Господь, е хубаво, нѣма лошо въ свѣта. Трѣбва да съблѣчемъ всички тѣзи стари дрипи и да оставимъ у насъ само Божественото. Долу тѣзи проповѣдници, които казватъ, че човѣкъ билъ грѣшенъ. Грѣшни сѫ онѣзи хора, които отъ хиляди

години живѣятъ въ зимници и нѣма кѫдѣ да изхвърлятъ своитѣ нечистотии, а ние трѣбва да ги извадимъ отъ тамъ, да ги прѣчистимъ и да имъ дадемъ просторъ въ Божествения свѣтъ.

Тогава Христосъ казва: „Вие, добри, умни хора, извадете доброто отъ вашето съкровище и помогнете на вашитѣ братя.“ Каквото добро имате, изваждайте го и давайте. Когато нѣкой каже, че е богатъ, рекохъ: Дай да видимъ колко пари имашъ. Азъ разбирамъ златни пари, ефективъ, а не банкноти, защото въ Небето приематъ само злато, а не книжни пари. Всѣка добра мисъль, добро желание е единъ ефективъ, звонкова монета, а тя може да бѫде отъ 10 лева, 100 лева, 1000 лева, 10 000 лева и повече на стойность. Това е дълбокиятъ смисълъ, които Христосъ влага въ горния стихъ. Злиятъ човѣкъ отъ своето сърдце самъ вади, а не Господь. Давидъ казва: „Въ грѣхъ ме зачна майка ми.“ Не казва Господь, а майка ми. Иоанъ казва: „Отъ Господа съмъ зачнатъ.“ Ако живѣешъ въ една свѣтла стая, отъ Бога си зачнатъ, а ако живѣешъ въ тъмна стая – отъ дявола. Ако работишъ, ще бѫдешъ съ Бога. Накарайте кого и да е да работи, да мисли, нѣма да върши зло.

Слѣдователно ние трѣбва да мислимъ, да чувствуваме, да дѣйствуваме. Това е християнството, което трѣбва да обнови сегашното общество, а не да останатъ само тѣзи стари знания, че Христосъ това направилъ, онова направилъ. Да, зная, че Христосъ е направилъ велики работи, но ние какво сме направили? Братко, ти какво може да направишъ днесъ, това искамъ да зная азъ сега, въ XX вѣкъ. Азъ зная какво е направилъ Христосъ прѣди 2000 години, зная какво днесъ върши, но ти какво направи? Но ще каже нѣкой: „Ами ти какъвъ си?“ – Ела да поработимъ заедно, тогава ще се разберемъ. Вечерь, като вземемъ да си дѣлимъ паритѣ, ако взема повечко, ще ме познаешъ какъвъ съмъ. Ако имаме десеть лева спечелени и азъ взема 9 лева, а на тебе дамъ 1 левъ, ще ме познаешъ тогава, колко съмъ правовѣренъ.

Сега искамъ всички да развържете кесиитѣ си, сърдцата си, ума, волята си. Долу въркозуня, долу пеленитѣ, крака, рѫцѣ, всичко да бѫде въ движение. Това се изисква за всички религиозни хора, това е разумниятъ животъ. Така ако живѣете, у васъ ще дойдатъ добри мисли и желания. Ще кажете: „Кажи ни всичко.“ Глупавъ ли съмъ да ви кажа всичко? Азъ не искамъ да ви дъвча храната, вие сами си я сдъвчете и се нахранете. Ще кажете: „Този човѣкъ не мисли логически.“ Азъ мисля много логически, защото познавамъ хората. Ако искате да видите и да разберете моята

логика, елате да видите азъ какъ живѣя и съ какви мѫчнотии се боря. Лесно ще е, ако имамъ 10 000 лева и се обличамъ по три пѫти на день. Познавахъ една дама отъ Свищовъ, която се обличаше по три пѫти на день и я наричаха „трикульорната“. Безъ пари да живѣете, отъ земята да вадите, това е майсторлъкъ. Работи самъ. А сега всички хора се стремятъ къмъ лѣность. Мѫжетѣ работятъ, а женитѣ гледатъ какъ да се облѣчатъ. А като се обличате съ тѣзи хубави платове, благодарете на онѣзи бѣдни жени, които сѫ ги тъкали. Не мислете, че тѣзи бѣдни жени сѫ били добрѣ платени, че сѫ имали пари. Не, тѣ сѫ яли бой. Това е новото християнство, то иска обновление отъ обществото и всѣки може да каже за себе си: „мога“. Можешъ заедно съ Бога, заедно съ ангелитѣ да се поправи[шъ] и свѣтътъ ще тръгне напрѣдъ и никой не може да го спре.

За да се отиде до Небето има три начина. Кои сѫ тѣ? За Небето има единъ тѣсенъ пѫть, по който върви Божествения тренъ. Първиятъ начинъ – да тикате трена, вториятъ начинъ – да се надпрѣварвате, а третиятъ начинъ – да влѣзете въ него. Азъ виждамъ нѣкои впрѣгнали се, казватъ: „Да тикаме царството Божие.“ Нѣма защо, то само си върви. Ти, видишъ ли трена, не го тикай, не се надпрѣварвай, а влѣзъ въ него, той ще те заведе на опрѣдѣленото ти мѣсто.

Това е, което добриятъ човѣкъ трѣбва да изважда отъ доброто съкровище на сърдцето си.

Бесѣда, държана на 20 май 1917 година

ПРЕБѪДВАНЕ

„Ако държите моитѣ заповѣди,
ще прѣбѫдете въ любовьта ми,
както съмъ азъ държалъ заповѣдитѣ
на Отца си и прѣбѫдвамъ въ Неговата любовь.“
(Ев. отъ Иоана, гл. 15, ст. 10)

Христосъ поставя двѣ основни положения и казва: „Ако държите моитѣ заповѣди и прѣбѫдвате въ моята любовь, както азъ съмъ държалъ заповѣдитѣ на Отца си и прѣбѫдвамъ въ Неговата любовь.“ Въ първото прѣдложение думата „ако“ въ оригинала има друго значение, то не е условие. Въ сѫщото прѣдложение има двѣ положения: „ако държите“ и „прѣбѫдвате“, както азъ съмъ държалъ и прѣбѫдвамъ.

Думата „държа“ има отношение къмъ човѣшката воля. Да държимъ заповѣдитѣ, значи да ги изпълняваме, а заповѣдитѣ може да ги изпълняваме само чрѣзъ волята си. Слѣдователно ако човѣкъ не изпълнява заповѣдитѣ, не може да прѣбѫдва и въ любовьта. Послѣ Христосъ казва: „Не трѣбва само да държимъ заповѣдитѣ, но и да прѣбѫдваме въ Неговата любовь“, тъй както Той е държалъ заповѣдитѣ на Отца си и е прѣбѫдвалъ въ Неговата любовь. Тѣзи заповѣди, тѣ сѫ закони и въ обширна и въ тѣсна смисъль, всѣкога даватъ единъ и сѫщъ резултатъ. Външниятъ свѣтъ, който виждате, вашиятъ външенъ изразъ, това е едно съчетание на нѣщата, държи ви нѣкой. Ако вашата душа, вашиятъ духъ не биха държали вашитѣ рѫцѣ, крака, мозъкъ, дробове, стомахъ и др., какво би станало съ васъ? Слѣдователно духътъ ви трѣбва да държи всичко това въ редъ и порядъкъ. А при това вашата душа трѣбва да прѣбѫдва, т.е. да възприема храна, а това е вѫтрѣшенъ процесъ. Ти не можешъ да държишъ въздуха, но може да прѣбѫдвашъ въ него. Дишането, мисленето, чувствуването е прѣбѫдване, а всѣко дѣйствие въ свѣта е държане. Слѣдователно има нѣща въ свѣта, които сѫ зависими отъ нашата воля и други, които не сѫ зависими. Психолозитѣ наричатъ еднитѣ свободни, волеви дѣйствия, а другитѣ – ограничени, несвободни. За да си движимъ рѫката, крака, това зависи отъ нашата воля, но биенето на сърдцето, дишането, храносмилането не зависятъ отъ насъ.

Когато хората искатъ да ограничатъ любовьта, това значи, че не

разбиратъ основния законъ: Любовьта спада къмъ свободнитѣ дѣйствия, трѣбва да се прѣбѫдва въ нея. Въ прѣбѫдването всѣки възприема, но и дава, има обмѣна. Въ държането на заповѣдитѣ има изпълнение, даване значи има, изразходване на енергия.

Може нѣкои отъ васъ да мислятъ, че този въпросъ е много отвлѣченъ. Самата мисъль, че е отвлѣченъ въпросътъ, може да го направи такъвъ. Когато нѣкой мисли, че не може да разбере единъ въпросъ, азъ това обяснявамъ логически така: ако затворимъ очитѣ си и кажемъ, че не може да виждаме, това невиждане зависи отъ нашата воля, да виждаме или не и когато човѣкъ има умъ и каже, че не разбира нѣщо, то значи той си е затворилъ очитѣ. Но въ думата „разбиране“ има процесъ на движение. Напримѣръ за да изучите една мѣстность, трѣбва да я пропѫтувате и тогава ще я разучите. Нѣкой въпросъ може да ви е тъменъ, но не казвайте, че не мога да го разбера, задайте си малко трудъ и той ще ви стане ясенъ.

Вие съврѣменнитѣ, културнитѣ хора на XX векъ, които сте хванали електричеството, турили сте го въ кѫщитѣ си, направили сте го да движи вашитѣ коли и като влѣзете въ кѫщи хванете ключа на електричеството, завъртите го и кажете: „Да бъде свѣтъ“, и става свѣтлина. Но ще кажете: „Само Господь може да направи това.“ Ако това не го правите вие сами, ще стоите въ тъмнина. Кажѐте: „Да бѫде свѣтлина въ моя умъ, въ моята душа.“ Затворѝ се въ една библиотека, вземи ключа на твоя умъ и започни да работишъ. Ще видишъ какъ въпросътъ ще ти стане ясенъ.

Човѣкъ не е дошълъ ученъ на свѣта. Ако искате да напишете въ ума си какво нѣщо е животътъ, вие може да напишете: „Животътъ е постояненъ трудъ, или постоянно мѫчение, или постоянно разочарование.“ Всички тѣзи нѣща трѣбва да бѫдатъ опрѣдѣлени. Ако животътъ е разочарование или мѫчение, трѣбва да се знае въ какво отношение е такъвъ. Казвашъ: „Азъ се мѫча.“ Въ какво отношение? – „На пара съмъ.“ На каква пара? – „Пекатъ ме.“ На какво? На скара ли, на фурна ли? Ако вашиятъ кракъ е сухъ, ако сѫ прѣкѫснати съобщенията съ главния мозъкъ, кракътъ ви може да се изгори, безъ да усѣтите нѣкаква болка. Слѣдователно страданията, мѫчнотиитѣ сѫ признакъ, че въ вашия животъ има една малка дисхармония и Богъ, природата ви казватъ: „Поправи тази грѣшка.“ Ако не можешъ да я поправишъ самъ, повикай лѣкарь. Но ще кажете: „Трѣбва да се плати.“ Ще платишъ. Разболѣлъ си се, викай лѣкарь. – „Но той иска пари.“ – Ще му дадешъ. „Ще викамъ лѣкарь, който взима по-евтино.“ Да, но затова и по-малко ще те лѣкува. Колкото повече взима, толкова по-

добрѣ лѣкува. Зная лѣкари, които за една операция взиматъ хиляди лева. Не е въпросътъ въ многото, защото ако дадешъ 5 лева на нѣкой лѣкарь да ти оперира крака, той, като не си разбира добрѣ отъ работата, ще ти го отрѣже.

Всички съврѣменни хора страдатъ отъ това, че искатъ по единъ лесенъ начинъ да влѣзатъ въ Царството Божие и да придобиятъ лесно знания и казватъ: „Покажи ни лесния пѫть.“ Така никой нѣма да го намѣри. Който влѣзе въ живота, нека каже: „Дайте ми най-трудния пѫть.“ Азъ рекохъ: „Ето човѣкътъ, който ще се подигне.“ Нѣкои искатъ да влѣзатъ въ нѣкое общество и питатъ членоветѣ му: „Вие живѣете ли помежду си добрѣ, въ миръ и съгласие?“ – „Разбира се, това го знаятъ и пчелитѣ.“ – „Е, тогава ще влѣза въ вашето общество.“ Но това е една лъжлива философия въ основитѣ си. Не търсете лесния пѫть. Лесниятъ пѫть е хлъзгавъ пѫть. Божиятъ пѫть е труденъ. Може да ви покажа и най-лесния и най-трудния пѫть. Ако ви кача на нѣкоя планина и отъ тамъ спусна, веднага ще се хлъзнете, ще паднете безъ нѣкакво усилие. Но това не показва, че сте разрѣшили нѣкой труденъ въпросъ. Така се хлъзгатъ и дѣцата зимно врѣме съ шейнитѣ си. Христовото учение не е такова хлъзгание. То е обратното. Излѣзте да видите селянитѣ, какъ копаятъ царевицата съ своитѣ мотики и рала. Ето Христовия пѫть. Ще кажете: „Е, рало!“ Да, въ това рало има смисълъ. Въ ралото, въ двата вола, въ остена, въ всичко това има смисълъ, дълбокъ смисълъ. Какъвъ е той?

Ще ви дамъ едно обяснение и послѣ ще пристѫпя да говоря върху въпроса. Нѣкога българитѣ оратъ съ два вола, нѣкога – съ 4, съ 6, но принципътъ е все единъ и сѫщъ. Това сѫ сѫщитѣ положения: държа и прѣбѫдвамъ. Двата вола – това сѫ човѣшкиятъ умъ и човѣшкото сърдце. Ралото е човѣшкото тѣло или споредъ теософитѣ, окултиститѣ, двата вола сѫ жизненото тѣло на човѣка, чрѣзъ което се прѣдава енергията. На това рало отдолу има единъ емижъ и едно черясло. Емижътъ прѣдставлява едната страна отъ човѣшката воля, а черяслото – самата воля. Остенътъ, съ който бодатъ воловетѣ, показва закона: щомъ се поспратъ воловетѣ, трѣбва да се побутнатъ и споредъ закона се разбира: „Дръжте.“ Има и една бразда. Тя показва, че вие нѣкой пѫть се спирате въ живота и мислите, че сте свободни, а всѫщность всички сте впрегнати, по двама, по трима, по четирима. Нѣкой пѫть ви разпрѣгатъ. Кога? – Когато каже господарьтъ. Ще си починете за малко и послѣ пакъ на работа. Това е въ дѣйствителность животътъ. Но вие ще кажете: „Това сѫ волове.“ Азъ бихъ

попиталъ ученитѣ какво положение заематъ тѣзи волове въ свѣта? Мислите ли, че душитѣ на тѣзи два вола сѫ по-малко интелигентни отъ човѣшката душа?

За да ви уясня това, ще прѣдставя една картина съ житното зърно. Допуснете, че имате три житни зрънца. Едното отъ тѣхъ прѣдставлява човѣка, а другитѣ двѣ – двата вола. Поставете едното житно зрънце при благоприятни условия, то слѣдъ нѣколко години ще се наплоди и ще заеме цѣлата земя. Другитѣ двѣ зрънца не сѫ били при такива благоприятни условия и не сѫ могли нито да се развиятъ, нито да се размножатъ. Но това не ви дава право да мислите, че въ душата на тѣзи зрънца нѣма нищо. Напротивъ, тѣ иматъ сѫщото, само че непроявено. Единъ день Господь ще даде и на тѣхъ условия да се развиятъ и отъ тѣхъ може да излѣзатъ и гении и философи. Тѣ обработватъ земята и извършватъ основния законъ. Отъ окултно гледище въпросътъ стои така.

Сега да дойдемъ до положението на тѣзи два вола и се ограничимъ въ тѣлото си. Всѣки день ти си заставенъ да седнешъ три пѫти на трапезата и искашъ-не искашъ да дъвчешъ. И какво дъвкане! Хубаво ще дъвчешъ, ще изпълнявашъ работа не за себе си. Нѣкой казва: „Колко ми е приятно, че днесъ ядохъ.“ Тази работа е сѫщата, както когато на нѣкой конь дадатъ една торба зобъ и той казва: „Колко е приятно!“ Но азъ рекохъ, това не е за тебе, това е за орането, което си свършилъ. Така е и съ насъ. Единъ день прѣстанемъ да работимъ и господарьтъ казва, че ще ни уволни, а ние плачемъ, защото сме привикнали на всичко това. Съврѣменнитѣ хора по своя навикъ приличатъ на онзи градинарски конь, който въ продължение на 30 години въртѣлъ едно колело и изваждалъ вода за господаря си. Господарьть му билъ богатъ и затова, като остарѣлъ коньтъ му, той го пусналъ на свобода въ ливадитѣ и казалъ: „Пенсионирал се.“ Но коньтъ по обикновеному на едно и сѫщо врѣме дохождалъ около колелото, започвалъ да го върти и изваждалъ вода по навикъ. Не могълъ да се откаже отъ навика си.

Христосъ прѣдставлява тази работа въ малко по-другъ, по-приятенъ видъ. Той казва: „Ако държите моитѣ заповѣди.“ Кои заповѣди? Тѣзи, които могатъ да направятъ човѣшкия животъ щастливъ и смисленъ. Нѣкои казватъ: „Ние сме чели тѣзи заповѣди“. Питамъ тогава: държите ли ги, става ли вашиятъ животъ по-смисленъ? – Не. Значи не сте ги разбрали. Христосъ казва: „Слѣдъ това вие ще прѣбѫдвате въ моята любовь.“ Ще приложите този законъ другояче. Злѣ ли ще бѫде на жена да прѣбѫдва въ

заповѣдитѣ на своя мѫжъ, а мѫжътъ – въ заповѣдитѣ на своя Богъ и Неговата Любовь? Защо се развалятъ днесъ сѣмейства? Жената казва: „Заради тебе азъ ще прѣбѫдвамъ въ любовьта ти и ще държа заповѣдитѣ ти, но ти готовъ ли си да изпълнявашъ волята на Бога, на Баща си?“ Обаче този мѫжъ разваля отношенията си къмъ Бога, започва да пие, прѣкарва въ кръчмитѣ, не се връща и тогава жената казва: „Съ този мѫжъ не може повече да се живѣе“, и тя разваля отношенията съ мѫжа си. Когато мѫжътъ каже на жената: „Ти ще прѣбѫдвашъ ли въ моята любовь“, жената трѣбва да отговори: „ще прѣбѫдвамъ, ако ти прѣбѫдвашъ въ волята Божия.“ Ако мѫжътъ не изпълнява волята Божия и жената не трѣбва да изпълнява неговитѣ заповѣди и да не прѣбѫдва въ неговата любовь, но ако той изпълнява волята Божия, а тя не прѣбѫдва въ неговата любовь, тя е отговорна за своитѣ отношения. Това е, което Христосъ казваше на своитѣ ученици.

Ще кажете: „Каква е тази философия, какъ може да прѣбѫдвашъ?“ Ще ви дамъ единъ примѣръ за пояснение на тази идея. Често ние съ своитѣ неразбирания разваляме живота си. Въ варненско, въ едно село Николаевка, жената на единъ тамошенъ попъ прѣди Спасовъ день измазала кѫщата си (и гледала всичко рано да си свърши), за да може на Спасовъ день рано сутриньта да отиде на църква. Въ нейно отсѫствие момченцето ѝ – десеть годишно, си устроило забавление. То често гледало какъ вършеятъ на хармана и сега, като останало само, взело всичкитѣ мисирки, които имали, разсипало царевица изъ стаята и започнало да вършее съ тѣхъ. Жени, които минали покрай кѫщата, чули тази голѣма гюрултия и казали на майката: „Въ вашата кѫща се чува голѣмъ шумъ отъ мисирки.“ Дѣтето, като вижда, че майката се връща, избѣгва. А какво е било положението на майката вие може да разберете. Така и вие много пѫти въ живота постѫпвате. Майкитѣ ви току-що измажатъ кѫщитѣ и отидатъ на църква, а вие вкарвате мисиркитѣ въ стаята и казвате: „Свобода, свобода!“ Това сѫ дѣтински разсѫждения, дѣтински схващания. Азъ виждамъ какъ дѣцата вкарватъ тѣзи голѣми пуяци изъ стаитѣ, но тѣ не сѫ за стаитѣ. Нѣкога вие имате една прѣкрасна мисъль, чувствувате се като че ли сте на небето, дойдатъ вашитѣ синове, вкаратъ пуяцитѣ изъ стаитѣ и ви развалятъ хубавото настроение, хубавитѣ дни, отиде, изчезна Спасовъ день. Когато майкитѣ излизатъ навънъ, трѣбва да затварятъ стаята съ деветь куфара, за да не влизатъ синоветѣ съ пуяцитѣ. Не е виноватъ за това нѣщо синътъ, защото той намира отворено и започва да прави опити въ кѫщата на майка си съ

царевици и мисирки.

Христосъ казва: „Ако държите моитѣ заповѣди.“ Думата „държа“ се отнася до човѣшката воля. Никога не казвайте: „Не мога, това нѣщо ми е тъмно.“ Може да не разбирате, може да сте слаби, това не е спънка. Ще каже[те] за ваше оправдание: „Не му е дошло врѣмето, условия нѣма, баща ми и майка ми ми прѣпятствуватъ, имамъ много спънки.“ Всички тѣзи нѣща ги турете на заденъ планъ и знайте, че нито баща ви, нито майка ви, нито обществото, нито условията сѫ спънки. Въ свѣта ние сами се спъваме. Когато Господь постави хората въ рая при най-благоприятни условия, кой ги спъна? – Тѣ сами, тѣхнитѣ пожелания. Слѣдователно ние не можемъ да прѣцѣнимъ нашитѣ пожелания, дали сѫ потрѣбни или не.

Напримѣръ единъ милионеръ отъ Америка се развелъ съ жена си по много проста причина. Жена му много обичала да харчи и единъ день отишла въ Парижъ и накупила толкова много нѣща, че търговцитѣ прѣдставили на мѫжа ѝ единъ чекъ за изплащане. Той се уплашилъ, че ще го съсипе и рѣшилъ да ѝ даде една сума отъ 30 милиона лева и единъ палатъ отъ 15 милиона лева, за да се разведе и освободи отъ нея. Така и Господь ще направи съ насъ. Когато ние много харчимъ, Господь ще ви даде 45 милиона лева, за да се освободи отъ насъ. Такива хора вие ги наричате щастливи, а азъ ги наричамъ разведени отъ Господа. Ако речете да търсите кѫдѣ ставатъ прѣстѫпленията, ще ги намѣрите все между такива хора. Тѣзи прѣстѫпления произлизатъ отъ факта, че тѣзи хора не държатъ никакви закони. За да се избавимъ отъ прѣстѫпления, трѣбва да държимъ извѣстни заповѣди, да прѣбѫдваме вѫтрѣ въ любовьта. Първото нѣщо, което трѣбва да правите като ставате сутринь, е да си зададете слѣднитѣ въпроси, първо: държа ли заповѣдитѣ на мѫжа си? Второ: мѫжъ ми държи ли заповѣдитѣ на Господа? Трето: азъ прѣбѫдвамъ ли въ любовьта на мѫжа си и четвърто: прѣбѫдва ли мѫжа ми въ любовьта на Господа? Рѣшите ли тѣзи въпроси, цѣлиятъ день ще прѣмине въ миръ и спокойствие и ще имате благословение.

Голѣмата лакомия въ живота ражда у всички хора голѣми нещастия. Разправяше ми единъ господинъ, който ходилъ на ловъ въ Стара планина, какъ наблюдавалъ какво правила една мечка съ петтѣ си мечета. Около рѣката тази мечка намѣрила една голѣма плоча, бъркала съ рѫцѣтѣ си вѫтрѣ и изваждала раци за мечетата. Едно отъ мечетата постоянно следѣло майка си и колкото рачета изваждала, то ги веднага изяждало. Тя му ударила толкова силенъ шамаръ, че то се търкулило на земята. Мечката

продължила пѫтя си, но вижда, че мечето не идва, затова се върнала при него и видѣла, че било мъртво. Взела го у себе си, люляла го, но не могла да го съживи. Мечетата трѣбва да знаятъ какъ да се хранятъ, а вие трѣбва да знаете какъ да удряте плѣсници.

Христосъ казва: „Ако искате да избѣгнете всички нещастия, ако искате да имате една калена воля, умъ и сърдце, трѣбва да държите моитѣ заповѣди, тъй както азъ държа заповѣдитѣ на Отца си и да прѣбѫдвате въ мене, тъй както азъ прѣбѫдвамъ въ любовьта на Бога. Това ме прави великъ, Онзи, Който живѣе въ мене, Той е великъ.“ Когато Господь влезе у насъ да живѣе съ своитѣ заповѣди и любовь, Той ще ни направи велики и мощни. Когато рекохъ, че всичко е възможно, подразбирамъ този Божественъ законъ, да държимъ заповѣдитѣ Му и да прѣбѫдваме въ Неговата любовь. Нѣкои отъ васъ може да запитатъ: „Какъ ще познаемъ дали държимъ Божиитѣ заповѣди?“ Ако държите Божиитѣ заповѣди, вашиятъ умъ ще бѫде ясенъ и положителенъ. Това е едно правило.

Всички, които ме слушате, направете слѣдния психически опитъ. Въ миналата бесѣда ви казахъ, отъ сега нататъкъ да имате прѣдъ видъ всѣкога думитѣ: повѣрвай, опитай и вижъ. Едно врѣме е било това, когато повече се е вѣрвало, безъ да се провѣрявать нѣщата, а днесъ трѣбва всичко да се провѣрява. Имате извѣстни мѫчни въпроси. Най-първо турете въ себе си мисъльта, че може да разрѣшите тѣзи въпроси, спрете се спокойно, чакайте разрѣшението имъ, като ще си вършите другата работа, но да бѫдете спокойни. Мислете 5, 10, 15, 20 часа върху въпроса, който искате да разрѣшите и слѣдъ това ще имате разрѣшение на този въпросъ, който най-много ви занимава. Направете опитъ и вижте дали това е вѣрно или не. Ако деньтъ се мине и вие не може да разрѣшите единъ въпросъ, това показва, че въ вашето подсъзнание има една отрицателна мисъль. Изхвърлете всички отрицателни мисли и въ края на седмицата непрѣмѣнно ще имате разрѣшение на въпроса.

За да познаете дали вашето сърдце прѣбѫдва въ любовьта, ще слѣдите дали имате дълбоко спокойствие. На такъвъ човѣкъ каквото нещастие и да дойде, по повърхностьта ще бѫде разколебанъ, но вѫтрѣшно ще бѫде спокоенъ. Ще кажете: „Това е немислимо, я да ти поставя тебе крака въ нѣкоя клада, та да видимъ дали ще бѫдешъ спокоенъ.“ Вашитѣ страдания сѫ прѣдизвикани отъ внушени идеи. Човѣкъ е въ сила да прѣнесе всички страдания съ волята си, която може да надвие всичко, да направи чудеса. А внушението и то така силно дѣйствува, че само като ти

покажатъ прѫчка и ти усѣщашъ болка. Ами какво трѣбваше да правятъ онѣзи мѫченици, които бѣха разкѫсвани на парчета? За тѣхъ обаче нѣмаше страдания. Тѣ прѣбѫдваха въ любовьта и въ Божиитѣ заповѣди. Отрѣжете единъ лѫчъ на една морска звѣзда и той отново ще израстне. Тя познава повече Божиитѣ закони, отколкото хората. А у васъ, като се отрѣже крака, нѣма повече израстване. Волята трѣбва да се усили, трѣбва да контролира човѣшката мисъль и желания. Любовьта трѣбва да ги отглежда, да имъ дава храна. Ако имате единъ човѣкъ, който ви работи, трѣбва непрѣменно да го храните, за да имате добра работа отъ него. Слѣдователно любовьта е потрѣбна въ свѣта като храна. Безъ любовь животътъ не върви.

Тази философия или наука е толкова проста! Нѣкои отъ васъ може да ми възразятъ така: „Ти не си опиталъ живота, ние какво сме изпитали съ нашитѣ жени и дѣца, а ти съ жена живѣлъ ли си?“ Чудна работа! Че тази сѫщата Господь я изтегли отъ мѫжа, тя по-напрѣдъ бѣше вѫтрѣ въ него. Азъ не съмъ срѣщалъ жена безъ мѫжъ или мѫжъ безъ жена. Тѣ всѣкога заедно вървятъ. Нѣкоя жена може да е парясана отъ мѫжа си, но все за него мисли. Или пъкъ мѫжътъ се оплаква отъ жена си, че била такава-онакава, а все за нея мисли. Единственият стимулъ между мѫже и жени сѫ тѣ сами едни за други. Отнемете женитѣ – култура нѣма да има, отнемете мѫжетѣ – пакъ нѣма да има култура. Това, отъ което се оплакваме, то е, че не изпълняваме заповѣдитѣ Божии и не прѣбѫдваме въ Неговата любовь. Подъ думата мѫжъ подразбирамъ Божествения духъ, подъ жена – сърдце; подъ мѫжъ – човѣшката воля, проявена въ тѣлото; подъ жена – процесъ, движение, което става въ това тѣло; подъ мѫжъ подразбирамъ волеви движения, които ставатъ въ нервната система, въ стомаха; подъ жена – неволнитѣ движения. Мѫжъ, който иска да живѣе добрѣ съ жена си, не трѣбва да ѝ опрѣдѣля никакви правила, а да я остави свободна. Нека двама мѫже да направятъ опитъ: единиятъ нека напише закони, които ще трѣбва да изпълнява жената, а другиятъ да я остави свободна. Кѫдѣ ще бѫде по-добъръ животътъ? Тамъ кѫдѣто жената изпълнява само своитѣ закони, а не тѣзи, които ѝ се налагатъ отвънъ. Не трѣбва мѫжътъ да казва: „Ще я парясамъ.“ Нѣма какво да я парясвашъ, тя не е твоя робиня, тя е ученичка въ живота. Това е по отношение на мѫжа, такива трѣбва да бѫдатъ схващанията и по отношение на християнството. Проповѣдвамъ ви християнството тъй, както то трѣбва да се разбира. Това, което досега е проповѣдвано, то не е Христово учение.

Христосъ казва: „Ако държите моитѣ заповѣди.“ Държането всѣкога

става чрѣзъ човѣшкитѣ рѫцѣ. Цигуларьтъ трѣбва съ рѫцѣ да държи своята цигулка, своя лѫкъ и въ това държане ще се изяви неговиятъ талантъ, гений. Нѣкой казва: „Пѣй ми се.“ Азъ зная защо пѣе. Пѣе само онзи, у когото любовьта говори, живѣе. Гдѣто любовьта не живѣе, нѣма и пение. Когато казвамъ на хората, че трѣбва да пѣятъ, подразбирамъ да влѣзе любовьта въ тѣхнитѣ сърдца и пѣнието тогава ще дойде. Когато казвамъ, че трѣбва да се молимъ, да ядемъ, разбирамъ сѫщото нѣщо, да заживѣе любовьта у насъ. Дойде ли любовьта, правилно ще ядешъ, ще пѣешъ и ще се молишъ. Яденето, пѣнието и моленето ги схващамъ като единъ актъ, който подига човѣка по на високо и го прави доволенъ отъ това, което върши. Когато пѣя, азъ искамъ да съмъ доволенъ отъ себе си, че пѣя, а не какво ще кажатъ хората. Това значи, което Христосъ казва: „Ако държите заповѣдитѣ ми“, и послѣ добавя: „каквото поискате ще бѫде.“

Опитайте Господа чрѣзъ законитѣ Му и тогава ще разрѣшите мѫчнитѣ въпроси. Срѣщамъ хора, които не могатъ да се примирятъ съ другитѣ и казватъ: „Добрѣ съмъ, но нѣщо ме мѫчи, не мога да живѣя съ хората, съ тази съсѣдка.“ Че какъ да не може да живѣешъ съ нея? Кажи: „Мога да живѣя съ нея.“ Прѣстѫплението е започнало отъ тогава, отъ когато вие сте казали, че не можете, отъ тогава е влѣзълъ дяволътъ у васъ. Като дойде Христосъ, казва ви: „Може да живѣете съ всички хора, може да любите.“ А дяволътъ казва: „Не може да живѣете съ хората, не може да ги любите, за това се иска философия, човѣкъ трѣбва да е благороденъ, ученъ.“ Христосъ казва: „Може простъ да си, пакъ може.“ Това е Неговата философия. Срѣщнете нѣкоя мѫчнотия, кажете въ себе си: „Можешъ!“ Азъ зная много грозни моми, у които се поражда мисъльта да бѫдатъ красиви и слѣдъ нѣколко години ставатъ такива. Виждалъ съмъ чернички моми, които слѣдъ нѣколко години ставатъ бѣли. А виждалъ съмъ и хубави моми, които се амбицирватъ, явява се у тѣхъ желание да станатъ още по-хубави, у тѣхъ заработва дяволътъ и тѣ изгубватъ красотата си.

Не вѣрвайте на лъжливитѣ учения, които казватъ: „Не мога.“ Ще дойде нѣкой и ще ви запита: „Този пѫть, въ който сте трѣгнали, правъ ли е?“ Ето иде подирѣ ви дяволътъ съ опашка. Ще кажете: „Ела да ми кажешъ този плодъ сладъкъ ли е сега?“ – „Не, но ще стане.“ Е, така трѣбва да отговорите, а не да го заведете при нѣкоя изсъхнала ябълка и да му кажете: „Е, едно врѣме тази ябълка каква бѣше, макаръ че сега я гледашъ изсъхнала.“

Единъ день Настрадинъ Ходжа излѣзълъ на кушия съ своя старъ

волъ, защото нѣмалъ конь. Нѣкои го запитали: „Ами защо съ този старъ волъ си излѣзълъ?“ – „Не го гледайте, че сега е старъ, какво хубаво, младо и пъргаво теле бѣше той,“ отговорилъ Настрадинъ Ходжа. Така и нѣкои хора живѣятъ съ своето минало. Нашиятъ сегашенъ животъ е изразъ на миналия ни животъ, а това, което сега приготовляваме, ще бѫде изразъ на бѫдещия ни животъ. Нѣкои питатъ: „Какъвъ ли е билъ моя миналъ животъ?“ Такъвъ какъвто сега живѣешъ. „Какъвъ ли ще бѫде бѫдещиятъ ми животъ?“ Каквито условия сега си приготовлявашъ.

Турете си за правило: като ви пита нѣкой въ правия пѫть ли си, да знаете, че дяволътъ е турилъ у васъ едното си краче. Какъ може да не знаешъ дали си въ правия пѫть, слѣдъ като живѣешъ толкова милиони години? Ние сами искаме да се лъжемъ. Ние знаемъ истината. Това разбира Христосъ подъ думитѣ: „да прѣбѫдваме въ заповѣдитѣ Божии, въ Неговата любовь“. Щомъ прѣбѫдваме въ тѣхъ, ние ще заемемъ положението, което ни се опрѣдѣля въ свѣта, тогава нѣма да има трудни задачи. Трѣбва да знаемъ, че Христосъ иде всѣкога съ думата „мога“. Кажешъ ли „мога“, Христосъ е съ тебе; кажешъ „не мога“, дяволътъ е съ тебе. Кажешъ ли: „Мога да живѣя добъръ християнски животъ“, Христосъ е съ тебе; кажешъ ли: „не мога“, дяволътъ е съ тебе. Ще кажешъ: „Азъ съмъ грѣшенъ.“ Не казвай това! Грѣхътъ е само въ човѣшката воля, изправи волята си и ще се измиешъ. Защо Господь е далъ толкова много вода? – Животътъ е вода и кажи: „Азъ направихъ грѣшки, но мога да се очистя, да се измия.“

Сега вие, жени, дайте миръ на мѫжетѣ. Само вие може да имъ дадете импулсъ да мислятъ, създайте за тѣхъ идеали. Женитѣ трѣбва да бѫдатъ красиви, за да ги обичатъ мѫжетѣ, а мѫжетѣ трѣбва да бѫдатъ умни, силни и което обѣщаятъ да го изпълнятъ. А какво става? Мѫжътъ казва: „Азъ те обичамъ и ще се оженя за тебе,“ а утрѣ, като намѣри друга, напуща първата. Такъвъ мѫжъ прилича на една стара баба, която на всѣка крачка клѣка. Ето Христовото учение, което трѣбва да се приложи въ живота. Кажешъ „не мога“ – баба си; „мога“ – младъ си, юнакъ си. За да бѫдатъ красиви женитѣ, трѣбва да бѫдатъ пълни съ тази Божествена любовь, да носятъ идеали и кѫдѣто влѣзатъ, да носятъ съ себе си ароматъ, а мѫжътъ като дойде, трѣбва веднага да внесе въ тебе довѣрие, за да можешъ да разчиташъ на неговата дума.

Това сѫ двѣтѣ положения, да държимъ Божиитѣ заповѣди – това е мѫжътъ, а другото – да прѣбѫдваме въ Неговата любовь, това е жената. Да раздѣлимъ заповѣдитѣ ви: жената да прѣбѫдва въ любовьта на мѫжа си, а

мѫжътъ да прѣбѫдва въ заповѣдитѣ на жена си. Това да ви служи като правило.

Бесѣда, държана на 27 май, 1917 година

БОГЪ Е ДУХЪ

„Богъ е духъ, и които му се кланятъ,
съ духъ и истина трѣбва да се кланятъ. “
(Ев. отъ Иоана, гл. 4, ст. 24)

Това изречение е положено отъ прѣди 2000 години. Прѣдполага се, че тогавашнитѣ хора не сѫ били толкова културни, колкото сегашнитѣ. Още отъ прѣди 2000 години хората сѫ разисквали върху въпроса, какъ трѣбва да се кланятъ на Бога. Думата „кланятъ“ означава това, което е реално споредъ насъ, изявеното въ живота.

Има много начини, по които може да се кланяме, но Христосъ посочва като най-правъ начинъ да се служи на Бога въ духъ и истина. Въ кланянето значи има два елемента. Думата „Богъ“ е смѫтна дума, смѫтна е главно за философитѣ, които разглеждатъ философски въпроса, понеже битието или сѫщностьта на нѣщата не може да се схване чрѣзъ ума, т.е. не може да се ограничи и схване. Тъй щото въ законитѣ на човѣшката мисъль има нѣща опрѣдѣлени, а други оставатъ неопрѣдѣлени, въ своето битие и тѣхъ наричаме безконечни. Едно отъ тѣзи понятия е това за Бога, значи за сѫщество, за което не знаемъ границата му, началото и края, но това ни най-малко не бърка на нашитѣ разсѫждения. То е основа, принципъ, върху който трѣбва да градимъ нашитѣ отношения.

Христосъ казва: „Само чрѣзъ духъ и истина трѣбва да служимъ на Бога“, и отъ тамъ произлизатъ двата елемента. Какво разбира евангелистътъ подъ думата „духъ“? Казваме за хората: „Взема се духа му, умрѣ.“ Слѣдователно духътъ е онази разумна сила, която дава животъ. За да опрѣдѣлимъ думата „истина“, обръщаме се къмъ Писанието, въ което се казва: „Глава на Твоето слово е Истината“, значи словото, чрѣзъ което се изказваме, съставлява тѣло на Истината. Всички знаемъ по аналогия какво отношение има главата къмъ тѣлото. Всичко най-драго, най-скѫпоцѣнно е вложено вѫтрѣ въ човѣшкия мозъкъ и слѣдователно човѣкъ се опрѣдѣля по качеството на своя мозъкъ. Въ духовно отношение човѣкъ се опрѣдѣля по качеството на истината, която е вѫтрѣ въ неговата душа.

Сега ще се спра малко върху думата „Богъ“. Не мислете, че този принципъ е тъй отвлѣченъ, че нѣмате никакво понятие за Него. Всѣки отъ васъ, ако приеме тѣзи два принципа: да служи на Бога въ духъ и истина,

може да направи единъ опитъ, вѫтрѣ въ себе си, да намѣри такива допирни точки, съ които да дойде въ контактъ съ Бога, съ онова Разумно начало, Което ние наричаме Богъ. Какви ще бѫдатъ слѣдствията, когато дойдешъ въ контактъ съ Бога? Ако сте мъртви – ще възкръснете; ако сте болни – ще оздравѣете; ако сте глупави – ще поумнѣете; ако сте изгубили смисъла на живота – веднага любовьта ще се разгори вѫтрѣ въ васъ. Въ момента, когато прѣкѫснете отношенията между Бога и васъ, ще настѫпи обратна реакция. Въ всички съврѣменни науки, които сѫ събрали богатъ материалъ, този прѣдметъ е добрѣ изясненъ. Тъй че, служенето на Бога не е отвлѣченъ, но жизненъ процесъ. Ако може да разрѣшите какво трѣбва да бѫде служенето на Бога, вие разрѣшавате смисъла на вашия индивидуаленъ животъ и съ това ще придобиете една отлична философия за себе си.

Върху този въпросъ философитѣ сѫ писали дълги и широки студии. Онѣзи отъ васъ, които се ползуватъ отъ чужди езици и се интересуватъ отъ въпроса, могатъ да четатъ и на френски, и на английски, и на италиански, по този въпросъ има богата литература. Но този въпросъ има една вѫтрѣшна, опитна страна. Реалностьта, споредъ моето схващане, е двояка: едната страна ученитѣ я наричатъ обективна, външна, която има форма и субективна, вѫтрѣшна, която е безформена. Всѫщность реални нѣща сѫ само тѣзи, които сѫ безформени. Може да си зададете въпросъ: „Каква реалность може да има въ онѣзи прѣдмети, които нѣматъ никаква форма у себе си?“ Питамъ ви: когато изпитвате нѣкое чувство, въ каква форма си го прѣдставяте? Каква форма давате на удоволствието и неудоволствието, което изпитвате? Каква форма давате на чувството радость, веселие? Или примѣръ имате едно понятие за истина, каква форма може да дадете на тази ваша идея? Значи въ свѣта, вънъ отъ формитѣ, има и други реални нѣща. Засега въ тази стадия на нашето развитие има нѣща по-реални отъ формитѣ. Тѣзи реални нѣща ученитѣ ги наричатъ субективни, вѫтрѣшни. И тъй, подъ думата „духъ“ подразбирамъ онази разумна сила, която дава животъ. Значи Христосъ казва, че трѣбва да се служи на Бога съ това разбиране на живота, което е вѫтрѣ въ насъ. А подъ „истина“ се разбира висшия смисълъ на нѣщата, т.е. да разбирашъ отношенията на този животъ тъй, както трѣбва да ги прилагаме.

Всѣки е запознатъ съ думата „истина“ и вие често казвате: „Говоришъ ли ми истината, истина ли е това?“ Истината всѣкога опрѣдѣля отношенията, които сѫществуватъ. Самата истина въ себе си е конкретна.

Когато имате истина въ себе си, ще почувствувате една вѫтрѣшна свѣтлина или въ сърдцето си или въ ума си, ще бѫдете увѣрени въ своитѣ убѣждения, вѣрвания и тѣ ще бѫдатъ за васъ една вѫтрѣшна сила, въ вашата душа нѣма да има страхъ. Всѣки, който не е сигуренъ въ истината, ще се колебае. Слѣдователно колебанието у насъ е признакъ, че ние нѣмаме още тази абсолютна истина, защото истината като понятие сѫществува, но тя сама по себе си е жива. Като кажемъ думата „Иванъ“ има ли тя нѣкакъвъ животъ у себе си? Самото име е една прѣдстава, едно понятие за сѫщество, което носи това име, което е живо, разумно. Понѣкога се изразяваме за истината тъй, както за самото име Иванъ и въ това отношение истината е мъртва, тя е една прѣдстава, но когато кажемъ: „Глава на Твоето слово е Истината“, когато кажемъ: „Богъ е Истина“, ние подразбираме една жива сѫщность. Слѣдователно на физическото поле човѣкъ, който има истина въ себе си, ще бѫде най-уменъ, най-щастливъ, най-здравъ, най-силенъ. Онѣзи, които искатъ да бѫдатъ красиви, нека намѣрятъ истината и всички ще ги обичатъ. Нѣкой казва: „Пожълтѣлъ съмъ.“ Рекохъ, намѣри истината, тя ще ти придаде каквито искашъ краски.

Слѣдователно истината е онзи алхимически камъкъ, който може да прѣвръща нѣщата. Човѣкъ, у когото има истина, той е силенъ, безсмъртенъ, той е господарь на положението, цѣлата природа го познава и отгдѣто мине всичко го поздравлява: и цвѣтя, и животни, и рѣки, и планини. Нѣма ли човѣкъ у себе си истина, поздравленията ще бѫдатъ обратни. Когато минавате прѣзъ свѣта и хората ви нападатъ, едно отъ двѣтѣ е истина: или че у васъ нѣма истина, или въ обществото я нѣма. На въпроса трѣбва да се погледне философски.

Христосъ казва: „Трѣбва да се кланяме.“ Подъ думата „кланяне“ се разбира изразяване на човѣшката воля. За да работи човѣкъ въ свѣта, трѣбва да се кланя. Я вижте този, който копае на лозето, какъ се кланя. Онзи, който жъне, и той се кланя; онзи, който яде, и той се кланя; онзи, който гребе вода, и той се кланя. Срещнете нѣкоя дама – кланяте се; срѣщнете нѣкой господинъ – кланяте се. Навсѣкѫдѣ кланяне и не само на Господа въ църквитѣ. Това е религия. Като срѣщнете човѣкъ и му се кланяте, това показва, че казвате: „Кланямъ се на Бога, Който живѣе у тебе.“ Христосъ казва: „Който знае така да се кланя на Бога, той живѣе въ духъ и истина.“ Като отивате въ църква, често си мислите като каква подходяща поза да вземете и се явява споръ дали въ църква трѣбва да стоятъ хората прави или сѣднали. Този въпросъ е много широкъ.

Като влѣзете въ една кѫща, вижте дали мѫжътъ и жената се кланятъ въ духъ и истина на Бога. Ако жената казва на мѫжа: „Ти ми си черенъ, не искамъ да те видя,“ тя не се кланя на Бога. Ако казва за дѣцата си: „Защо ми сѫ тѣзи дѣца,“ тя не се кланя на Бога въ духъ и истина. Ако питате защо християнството не успѣва, то е защото не го схващатъ и разбиратъ правилно. Това е една обикновена погрѣшка. Тѣзи два елемента: духъ и истина могатъ да се уподобятъ на мѫжа и на жената. Духътъ е жената, истината – мѫжътъ. Христосъ казва: Онѣзи мѫже и жени, които служатъ на Бога, трѣбва да се съединятъ. Кланянето, това сѫ тѣхнитѣ дѣца. Като се съединятъ духътъ, истината и кланянето, това създава истинското служене на Бога. Отъ плодоветѣ на духа произлизатъ любовьта, радость[та]. Тѣзи сѫ плодоветѣ, които трѣбва да ражда жената.

Питамъ: всички жени раждали ли сѫ тѣзи плодове? Тѣ казватъ: „Ние раждаме.“ Но какво? Отъ сега нататъкъ раждайте любовь, радость, миръ, дълготърпение, милосърдие. Това е истинското служене на Бога. Като сѫдимъ по аналогия, кажете кои плодове най-много обичате? Тѣзи, който раждатъ сладки плодове. Е, има ли по-сладъкъ плодъ отъ любовьта? Затова женитѣ, които прѣдставляватъ духа, за да бѫдатъ обичани, трѣбва да родятъ любовьта. Жената е любовь. Дѣтето на такава жена всички го обичатъ и като го цѣлуватъ, майката се радва. Тогава ще кажатъ за такава майка: „Блажена е тази майка, която е родила това дѣте, любовьта.“ Това е единъ фактъ, който трѣбва да остане въ нашитѣ сърдца, въ нашия духъ. Този фактъ показва, че у насъ има нѣща неизмѣнни.

Прѣдставете си, да се събличате отъ плътьта си, какво ще остане отъ васъ тогава? Гдѣ е реалностьта на нѣщата? Вие ще се съедините съ Бога и ще му служите въ духъ и истина. Богъ е центъръ. Духътъ е изворъ на живота, а Истината е глава на Словото, на разумния животъ, затова тѣзи два елемента трѣбва да се съединятъ въ Бога, да се върнатъ към Бога и да станатъ едно съ Него. Христосъ казва: „Азъ и Отецъ едно сме“, т.е. подъ това Той разбира, че има въ себе си тѣзи два елемента – Духъ и Истина. Страданията, които Христосъ понесе, понесе ги като една жена, която ражда. Като рекохъ, че трѣбва да раждаме, то значи да бѫдемъ жени. Да родишъ и да отглеждашъ, то значи да заемешъ мѣстото на една жена, като я вземешъ като емблема на духъ, на радость, на любовь, на дълготърпение, на миръ.

Въ вашитѣ постѫпки гледайте да не правите грѣшки като тѣзи, които е направила една ревностна християнка въ Америка. Прѣди 10–15 години

въ Америка имаше единъ човѣкъ на име Унгерсонъ, много знаменитъ съ своитѣ краснорѣчиви лекции, въ които на всѣка стѫпка оборваше християнството. За да се чуятъ неговитѣ рѣчи, всѣки е трѣбвало да заплати по 5 лева. Сѫщата тази ревностна християнка рѣшила единъ день да отиде у дома на този ораторъ и да му повлияе съ цѣль да го обърне въ християнството. Отива въ дома на оратора и му казва: „Господине, азъ съмъ изпратена отъ Бога да те обърна.“ – „Добрѣ, радвамъ се за това ти желание.“ Оставя я у дома си на обѣдъ, угощава я добрѣ и ѝ казва: „Я, вижъ, азъ не се кланямъ на Бога, но имамъ толкова пари и богатство, а моятъ съсѣдъ, по три пѫти на день ходи въ църква и нему Господь нищо не далъ, така че вмѣсто да обръщашъ мене, не е ли по-добрѣ да нагледашъ този бѣденъ човѣкъ и да го нахранишъ?“

Ние искаме да обърнемъ хората по форма, да кажемъ че сѫ християни. Християнството не се състои въ вѣрване, но въ изражение на нашата воля, която се изразява по три начина: да дѣйствуваме, да чувствуваме и да мислимъ добрѣ. Това неразбиране, противорѣчие и сега сѫществува и ще сѫществува за дълго врѣме. Ние не знаемъ всѫщность кой е вѣрующъ и кой безвѣрникъ. Има наука, която може да опрѣдѣли точно кой е религиозенъ и кой не. Има много хора, които ходятъ на църква и не сѫ религиозни, а други прѣкарватъ по кафенетата и сѫ религиозни.

Такъвъ единъ примѣръ се срѣща въ вѣстницитѣ прѣди нѣколко години. Двама млади идеалисти стоятъ въ кафене „Македония“ и спорятъ върху въпроси, като какви трѣбва да бѫдатъ отношенията между хората, какъ ще се оправи свѣтътъ, а гледатъ, че единъ човѣкъ пъшка подъ тяжестьта на единъ сандъкъ и не може добрѣ да го настани. Другъ единъ господинъ, който не взимаше участие въ този споръ, като гледаше този измѫченъ човѣкъ, отиде, та му помогна, подигна сандъка. Ние стоимъ въ църква и разсѫждаваме кой билъ вѣрующъ и кой не, а отвънъ хората стоятъ съ своитѣ сандъци и нѣма кой да имъ помогне. Станете и помогнете на хората съ сандъцитѣ, тѣ сѫ обрѣменени, наскърбени, тѣ сѫ пълни съ противорѣчия. Помогнете на тѣзи страждущи съ вашата философия.

Христосъ се обръща къмъ своите ученици и казва: „Не нападайте, но говорете, разяснявайте на хората това, което се мѫчно разбира.“ Нѣкои казватъ: „Това, което Господинъ Дѫновъ говори, дали е право или не?“ За мене е право, а за васъ може да е право или не. Това не е религия, защото това, което е вкусно за вълка, не е вкусно за овцата и обратно. Слѣдователно религията на вълка е една, а тази на овцата – друга. Питамъ:

коя религия е права? И двѣтѣ сѫ прави. Тази истина бихъ я изразилъ така: Оставете цвѣтята да растатъ, дърветата да цъвтятъ, плодътъ да зрѣе, а човѣкътъ да върши Волята Божия. Или бихъ я изразилъ въ друга форма: ако съмъ изворъ бихъ желалъ да съмъ кристаленъ; ако съмъ рѣка, бихъ желалъ да съмъ много дълга, та гдѣто мина да наквася всички трѣви, та като срѣщна по пѫтя трѣви, които хората не ги обичатъ, и тѣхъ да наквася. Въ моята логика като рѣка, ще кажа: „Азъ се движа по пѫтя безразлично и като тъй ще напоя всички трѣви.“ Ако съмъ дъждъ, ще кажа: „Бихъ желалъ да падамъ въ видъ на капки по много растения и дървета, за да омия листата имъ отъ прахъ.“ Питамъ тогава: намѣрихте ли този законъ да се прѣвръщате въ капки на дъждъ и да измивате праха на растенията? Прѣвръщали ли сте се нѣкога въ рѣка, за да напоите всички трѣви? Намѣрихте ли този законъ да се прѣвърнете въ цвѣте, което да расте; въ дърво – да цъвти; въ плодъ – да зрѣе и въ човѣкъ – да изпълнява Волята Божия? Това е философия.

Ако синъ ти каже: „Азъ искамъ да раста,“ ти ще видишъ какво трѣбва за неговото растене. На това растение ще дадете влага, а когато дърветата започнатъ да цъвтятъ, дъждъ не имъ трѣбва. Тъй че, когато хората цъвтятъ, вашата влага не трѣбва да се прѣобръща на дъждовни капки, за да не се измиятъ плоднитѣ имъ зародиши. Щомъ дървото завърже и започне да зрѣе, обърнете се на топлина и свѣтлина. Нѣкоя жена ще каже: „Азъ имамъ единъ мѫжъ.“ Този мѫжъ е плодъ сега на дървото, погрѣй го, нека зрѣе. Ти трѣбва да знаешъ какъвъ е мѫжътъ ти, дали е цвѣте, което расте; дърво, което цъвти; плодъ, който връзва или човѣкъ, който изпълнява Волята Божия и Му служи въ духъ и истина. Ако е цвѣте, поливай го всѣки день, но не му сипвай вода повече, отколкото му трѣбва. Тогава мѫжътъ ти ще бѫде отличенъ. Жената, ако е като цвѣте, поливай я; прѣвърне ли се на дърво, почне ли да цъвти, дъждътъ, вѣтърътъ, всички тѣзи крамоли да се спратъ. Като стане плодъ, за да узрѣе добрѣ, ще пратишъ всичката си любовь отгорѣ му и най-послѣ тѣзи плодовѣ ще се обърнатъ въ единъ разуменъ животъ, разуменъ плодъ и тогава заедно съ жена си, ще започнете да гуцате, да се разбирате. Това значи да служишъ на Бога. Нещастията въ живота произлизатъ отъ неразбиране на тѣзи отношения. Нѣкой човѣкъ цъвти, а вие казвате: „Кѫдѣ ти е плодътъ?“ Спрете тази ваша философия, този човѣкъ е въ своето цъвтене, нека прѣцъвти, нека завърже, тогава искайте нѣщо повече отъ него. Ако е плодъ, оставете го да узрѣе, той въ първо врѣме ще бѫде киселъ, а като узрѣе, като стане сладъкъ, тогава ще се

разберете.

Сега съврѣменнитѣ хора не си разбиратъ отъ езика. Ще ви приведа единъ примѣръ, за да поясня мисъльта си. Прѣди повече отъ 15 години пѫтувахме съ единъ приятель отъ Варна за София пѣшъ. Спирахме се въ нѣкои градове, постоявахме по нѣколко дни и тръгвахме за друго мѣсто, па каквото и да бѫдеше врѣмето, щомъ това го рѣшавахме веднъжъ. На спиритически езикъ това ще го кажемъ тъй: „Днесъ духоветѣ казватъ, че трѣбва да се върви.“ На теософски езикъ: „Днесъ учителитѣ казватъ, че трѣбва да се върви.“ На християнски езикъ ще кажатъ: „Днесъ Богъ е наредилъ да се върви.“ Ако е свѣтски човѣкъ, ще каже: „Днесъ условията благоприятствуватъ за пѫтуване, ще се върви.“ Ако е евангелистъ, ще каже: „Докато Богъ не каже, не може да се върви.“ Съ този приятель бѣхме въ Пазарджикъ. Рекохъ му да пазари единъ файтонъ, обаче той се увлѣкълъ въ работата си и забравилъ да вземе файтонъ. „Ще вървимъ“, му рекохъ азъ, но нѣма на какво да се тури багажа. Взимаме една кола съ стари коне и тръгваме, но изъ пѫтя излѣзе една ось отъ колата и спрѣхме. „Върни се 25 крачки назадъ, ще намѣришъ единъ колъ и ще го поставимъ.“ Тръгнахме. Безразлично е кой казва това нѣщо, дали духоветѣ, дали учителитѣ, дали Богъ, или врѣмето е благоприятно, все едно и сѫщо нѣщо е, стига ти да вѣрвашъ. Защото какво сѫ духоветѣ? То е Господь. Какво сѫ учителитѣ, какво е благоприятното врѣме? – То е Господь. Навсѣкѫдѣ разумниятъ принципъ работи, а Той е Богъ. Когато служимъ на Бога по този законъ, всѣкога може да знаемъ начина, по който може да изпълняваме въ даденъ случай волята Божия.

Ще ви дамъ единъ простъ методъ да го прилагате въ случай, когато у васъ има колебание за нѣщо. Напримѣръ искате да разрѣшите единъ въпросъ, спрете се въ себе си и стойте, ако сте неразположени въ душата си, гнѣвни сте, недоволни сте отъ мѫжа си, въ този моментъ не взимайте какво и да е рѣшение, ще направите нѣкаква глупость. Чакайте да дойдатъ най-благоприятни условия, да бѫдете спокойни, безъ каква и да е отрицателна мисъль и съмнѣние. Станете положителни, обърнете ума си нагорѣ къмъ главата или го съсрѣдоточете къмъ душата си, така се съсрѣдоточете за 5–10–15 минути и слѣдъ това оставете този въпросъ, който ви смущава, мислете, че той е разрѣшенъ и веднага слѣдъ това ще дойде отговорътъ на въпроса. Но този отговоръ нѣма да дойде тъй, както единъ евангелистъ правилъ опитъ: ималъ нужда отъ 3000 лева и затова отива при единъ американски мисионеръ да му иска и казва: „Господь ме

прати да ти искамъ пари.“ Мисионерътъ му отговорилъ: „Ако Господь те изпратилъ, азъ щѣхъ да имамъ пари.“

Тъй че, ако човѣкъ се съедини съ Бога, непрѣменно ще има едно съчетание и външно, и вѫтрѣшно. Тѣзи хора, които искатъ да уредятъ вашитѣ работи, ще приематъ заповѣдитѣ отъ Бога и веднага ще ви услужатъ. И вие тогава ще се върнете у дома си и ще кажете: „Днесъ служихъ на Бога въ духъ и истина.“ Ако служите на Бога така, вашитѣ приятели, и мѫже, и жени, ще дойдатъ. Защо? Защото този Господь живѣе въ вашитѣ желания и мисли, Той се интересува отъ васъ. Дѣтето ви плаче, че нѣма пари за него, гладно е, Господь ще нареди така работата на този баща, че той ще има пари и ще може да задоволи нуждитѣ на сѣмейството си. Понеже вие се намирате въ най-трудни врѣмена, вие казвате: „Какво ли ще стане съ насъ?“ Какво ще стане съ васъ? Въ по-добри врѣмена никога не сме живѣли. Защо? Когато една болесть почне да се лѣкува, положението на болния е десеть пѫти по-добро, отколкото когато не се е лѣкувала тази болесть. Слѣдователно тѣзи страдания показватъ, че се уреждатъ отношенията, които сѫществуватъ между хората.

Христосъ казва: Ако тѣзи отношения се разрѣшатъ правилно, свѣтътъ ще се оправи, но ако ние не служимъ въ духъ и истина въ този свѣтъ, хармонията пакъ ще се наруши. Слѣдователно и като се оправи свѣтътъ, ние трѣбва да служимъ на Бога въ духъ и истина. Трѣбва да оставимъ старитѣ порядки и да приложимъ нови порядки. Напримѣръ обидилъ те нѣкой, казвашъ си: „Азъ ще му отмъстя.“ Ето защо свѣтътъ не се оправя, защото хората си отмъщаватъ. И тукъ има единъ българинъ, който живѣлъ три години въ затворъ. „Като излѣзохъ отъ тамъ, всичкитѣ си длъжници, отидохъ при единъ отъ послѣднитѣ и му казахъ: Съ тебе искамъ да разрѣша въпроса по християнски, колко ще може да ми платишъ отъ дълга си? Цѣлата сума ще можешъ ли? – Не. – Половината? – Не. – Четвъртъ ще можешъ ли? – Да. – Дай колкото можешъ. Съ тази отстѫпка, която направихъ на този човѣкъ, той ще ми бѫде повече приятель, отколкото, ако го бѣхъ далъ подъ сѫдъ.“ Другъ примѣръ: трима братя македонци, съдружници трѣбвало да дѣлятъ една сума. Единиятъ билъ евангелистъ, а другитѣ двама – православни. Най-голѣмиятъ отъ тѣхъ искалъ да вземе най-голѣмата часть, но другитѣ казали: „Не, тънки смѣтки трѣбватъ, ще се дѣлимъ по равно.“ И даватъ се подъ сѫдъ. Най-голѣмиятъ успѣлъ да прѣдпише имането на жена си, но тя слѣдъ врѣме го изпѫжда, отъ което всички обѣдняватъ. Най-послѣ, най-малкиятъ братъ отива и казва: „Азъ

съмъ готовъ да отстѫпя, дай каквото има.“ „Азъ вече нѣмамъ нищо,“ му отговаря най-голѣмиятъ. Това го вършатъ днесъ всички велики държави: Англия, Франция, Русия, Германия. И азъ рекохъ: ако тѣ не служатъ на Бога въ духъ и истина, ще изгубятъ всичко.

Това разбира Христосъ да се живѣе въ духъ и истина. Жената казва: „Ти ми казвашъ такива обидни думи, не искамъ да те видя повече.“ Защо да го не видишъ? Вчера тълкувахъ на една госпожа какво значи думата „будала“, защото ми се оплакваше, че така я нарекли. Буквата „б“ показва, че трѣбва да знаешъ да растешъ, „у“ – да цъвтишъ, „д“ – да знаешъ законитѣ на любовьта, „а“ – да си разуменъ и „л“ – да обичашъ. Това значи да си будала. Това значи въ уравненията да прѣвръщаме. И вие жени, като ви кажатъ мѫжетѣ „будала“, вземете тѣзи домати, сварете ги, извадете добритѣ сокове и кажете: „благодаря за тази дума“. Това значи да служишъ на Бога въ духъ и истина.

Може да се впуснете този въпросъ да го разисквате малко философски, може да четете книги върху него. Може да четете, може да разисквате върху този въпросъ, но важно е за васъ да развивате волята си. Нѣкои казватъ: „Тя е жена съ силна воля.“ Рекохъ, тя е съ силна воля, ако ще може да прѣвърне думата „будала“. Ако ти развиешъ своята воля, никой нѣма да ти каже будала, а ще каже: „Колко красиво цвѣте, какво отлично дърво, колко сладъкъ плодъ, колко разуменъ човѣкъ е той!“ Научете се да прѣвръщате думитѣ на вашитѣ мѫже. Напримѣръ мѫжътъ ти може да ти каже „змия“. Какво значи тази дума? Помислете върху нея. Прѣвърнете думитѣ: упорита, своенравна, твърдоглава, дълъгъ езикъ и др. Направете едно алхимическо разлагане, извадете отровата, изхвърлете я, а оставете само тѣзи елементи, които ще служатъ за съграждане на вашата душа. Това значи да служишъ на Бога въ духъ и истина, тя е велика и дълбока наука въ свѣта.

Като минавате прѣзъ София и чувате разни думи между хората, привикнете да мислитѣ, че сѫществува другъ единъ езикъ, скритъ езикъ между хората, а тѣзи думи, които вие чувате и които често ви обиждатъ, сѫ външни форми на езика. Напримѣръ старитѣ българи едно врѣме криели своитѣ богатства въ нѣкоя скѫсана торба, въ нѣщо миризливо, за да не се усъмнятъ нѣкои, че тукъ има нѣщо скѫпоцѣнно. Така и добритѣ духове, като даватъ нѣкое богатство, тѣ го обличатъ въ такива думи, за да не го намѣрятъ дяволитѣ. Когато ви се каже една такава дума, вие провѣрете да видите, какво има вѫтрѣ въ нея, слѣдъ като извадите външната ѝ обвивка.

Ако мѫжъ ви ви каже такава една дума, то е не защото не ви обича. Това съмъ го наблюдавалъ. Напримѣръ нѣкой обича нѣкого, но каже му нѣкоя обидна дума и слѣдъ това се много измѫчва за казаната дума и страда. Обидениятъ обаче мисли, че първиятъ го е обидилъ нарочно и търси случай да му отмъсти. Когато дойде духътъ, когато истината стане глава, тази истина ще ви направи щастливи. Бихъ желалъ духътъ да стане глава на жената, а истината – глава на мѫжа и тогава Христосъ ще дойде и ще си направи жилище между васъ. Ще кажете: „Кога ще дойде Христосъ?“ Когато жената направи за глава духа, а мѫжътъ – истината. Тогава ще има единъ прѣкрасенъ свѣтъ.

Много хубаво говорятъ и попове, и проповѣдници, но вие сами трѣбва да се заинтересувате отъ тази дълбока истина и сами да я разберете. Съврѣменнитѣ хора очакватъ спасението на свѣта, но отъ гдѣ ще дойде то? Спасението иде съ това изречение: „Истинскитѣ поклонници трѣбва да служатъ на Бога въ духъ и истина.“ Всички онѣзи хора, които служатъ на разни общества, като на окултни, спиритически, религиозни, тѣ ще донесатъ мира въ свѣта. Затова турете си мисъльта въ ума, да донесете миръ. Той е вѫтрѣ у васъ, а не вънъ, този миръ ще дойде отвѫтрѣ. Затова рекохъ на българитѣ: „Имайте вѣра вѫтрѣ въ себе си, не се уповавайте никому, освѣнъ на Бога, на васъ, на вашия духъ, на истината, на този Богъ, Който е наредилъ всичко въ света.“ Всичко, което става сега въ свѣта, не е случайно, то е въ реда на нѣщата. Всичката тази кръвь, която е пролѣта, отъ нея ще израстатъ най-хубави дървета, най-хубави цвѣтя и най-хубави плодове.

Всички трѣбва да работите въ духъ и истина на Бога и ще служите на хората. Спасението на свѣта зависи само отъ единъ човѣкъ, отъ всѣки васъ. Така е и съ житното зърно, ако го поставите при най-благоприятни условия и да го държите при тѣзи условия около 12 години, то ще може да нахрани цѣлъ свѣтъ. Когато казвамъ, че Христосъ ще спаси свѣта, азъ подразбирамъ, че тази душа, която се изразила въ свѣта, тя е дала потикъ на цѣлото човѣчество. А съврѣменнитѣ хора, ние сме отрицателни и затова нѣмаме успѣхъ. Казваме: „Този е кривъ, онзи е кривъ“, и затова не върви работата. Като мислимъ, че всички сѫ лоши, отъ гдѣ ще дойде това спасение? Това е едно криво схващане на нѣщата. Всички трѣбва да мислимъ, че у насъ има сила да бѫдемъ разумни, силни и добри. Въ всички има възможность да се прояви дълбоката Божествена мѫдрость. Тя е написана у всѣкиго и ако всѣки може да прочете тази книга, ще намѣри

тѣзи истини, които ще му дадатъ радость и веселие. Като разтворимъ тази книга, ние ще се разберемъ.

Мнозина казвате: „Виждаме, че тази работа е много трудна.“ Най-труднитѣ работи сѫ Божествени. Напримѣръ единъ младежъ отива при единъ знаменитъ германски професоръ и му казва: „Искамъ да свърша единъ курсъ за 6 мѣсеца, посочете ми какво да избера.“ – „Има такъвъ курсъ, може да се свърши за 6 мѣсеца,“ и добавилъ: „Когато Господь иска да направи една тиква, Той ѝ дава срокъ 6 мѣсеца, а когато иска да направи единъ дѫбъ, дава му 100 години.“ Тъй че тѣзи, които искатъ лесна, лека работа, тѣхъ Господь ще ги прати да садятъ тикви, а които искатъ трудна работа, Господь ще ги прати да садятъ дѫбове. Това е велика философия. Отъ този материалъ, който ви давамъ, искамъ да създадете една философия за васъ. Не искамъ наготово да възприемате нѣщата, опитайте ги, разработете и ако не излѣзе вѣрно това, което ви говоря, елате при мене, ще ви дамъ нови упѫтвания и тогава ще се сбѫднатъ думитѣ Христови, това учение ще бѫде единъ изворъ въ душата и ума ви и ще бѫдете радостни и весели и ще помагате на хората.

Този Богъ е вѫтрѣ у васъ, всички сте го опитали. Нѣкой пѫть сте отчаяни, искате да се самоубиете, но слѣдъ това дойде едно облекчение, това е вашиятъ Богъ, дръжте го. Но веднага се явява съмнѣние и ще кажете: „Дали е Той?“ Тамъ е грѣшката. Ако единъ лѣкарь ви намѣсти крака и ви помогне, той е истинския лѣкарь, не се съмнѣвайте дали е той или не. Вие приличате на онзи българинъ, на име Стоянъ, който завързалъ магарето си съ юларя подъ едно дърво и заспалъ. Прѣзъ това врѣме дѣца дошли при магарето, развързали го и избѣгали, като оставили само юларя на магарето. Като се събудилъ Стоянъ, гледа – магарето го нѣма, а само юларътъ стои. Той си казалъ: „Ако съмъ Стоянъ, изгубихъ магарето, а ако не съмъ Стоянъ, спечелихъ единъ юларъ.“ Започналъ да се съмнѣва дали е той или не. Той не трѣбваше да спи, за да не изгуби магарето си.

И когато Господь дойде у васъ, вие не трѣбва да спите, а да сте будни, както всѣки момъкъ, който чака своята възлюблена. Господь не трѣбва да ви чака, а вие Него. Писанието казва: „Онѣзи, който ме търсятъ, ще ме намѣрятъ.“ Като намѣримъ Господа, ще имаме една разумна философия въ живота и всѣки ще може да я приложи споредъ както иска. Напримѣръ ако е проповѣдникъ, ще я приложи въ своитѣ проповѣди; ако е учитель, ще дѣйствува като учитель и т.н. Ние въ живота се различаваме не само по дрехитѣ си, но и по чувства и мисли, по качество и съдържание. Като

изказва една дума, тя трѣбва да има точно това съдържание, което е изказано. Това е служене на Бога въ духъ и истина. Напримѣръ нѣкой слуга е обичанъ отъ господаря си, но щомъ той му открадне пари, натирва го. Жената на нѣкого е хубава, но като изгуби красотата си, мѫжътъ ѝ я натирва. Нека я обича, когато е грозна, това е Божественото, да обичашъ грѣшенъ, грозенъ човѣкъ. Обичаме единъ човѣкъ, когато ни прави добро, но ако ни направи нѣкое зло, пакость, всички се отказваме отъ него. Това не е Божествено. Геройство е да обичашъ лошъ, грозенъ човѣкъ. Ние трѣбва не само индивидуално, но и колективно, въ обществото да създадемъ този потикъ.

Отъ сега нататъкъ съмъ рекълъ така: Всички дяволи да се съединятъ на тази Божествена нишка, пакъ нѣма да я измѣстятъ на единъ милиметъръ отъ пѫтя ѝ. Тази нишка ще занесе всички на Божествения пѫть, дори и дяволитѣ ще оправи. Азъ вѣрвамъ, че хората ще станатъ добри. Това учение да го приложите у дома си, да нѣма плачъ по домоветѣ, а между мѫже и жени да има миръ и съгласие. Опитайте и приложете това учение. Всички хора пъшкатъ, а за да не бѫде така, служете на Бога въ духъ и истина. Кажете единъ на другъ: „Мѫжътъ е истина, жената е духа.“ Ето една формула въ свѣта, опитайте я поне за една седмица и вижте резултата ѝ.

Бесѣда, държана на 3 юний, 1917 година

УЧИТЕЛЬТЪ БЕИНСА ДУНО

ВСЕ ЩО Е ПИСАНО

ИК "Жануа'98"

Набор, коректура и предпечатна подготовка:
Меглена Шкодрева, Теодора Шкодрева

Настоящото издание се прави по запазени въ Български Исторически архив оригинални беседи отъ Учителя. Нѣкои отъ заглавията на беседитѣ се различават отъ изданието – София 1942, силно редактирано отъ Паша Тодорова. Читателятъ може да се ориентира по датата и номера на беседата, които съвпадат в дветѣ издания. Уточненията на стенографката сѫ въ кръгли скоби и курсивъ. Добавенитѣ за яснота букви или думи сѫ поставени въ квадратни скоби.

Първо издание, София 2004

ISBN 954-9589-82-X